This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.

+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.

+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.

+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at `http://books.google.com/`

Dette er en digital kopi af en bog, der har været bevaret i generationer på bibliotekshylder, før den omhyggeligt er scannet af Google som del af et projekt, der går ud på at gøre verdens bøger tilgængelige online.

Den har overlevet længe nok til, at ophavsretten er udløbet, og til at bogen er blevet offentlig ejendom. En offentligt ejet bog er en bog, der aldrig har været underlagt copyright, eller hvor de juridiske copyrightvilkår er udløbet. Om en bog er offentlig ejendom varierer fra land til land. Bøger, der er offentlig ejendom, er vores indblik i fortiden og repræsenterer en rigdom af historie, kultur og viden, der ofte er vanskelig at opdage.

Mærker, kommentarer og andre marginalnoter, der er vises i det oprindelige bind, vises i denne fil - en påmindelse om denne bogs lange rejse fra udgiver til et bibliotek og endelig til dig.

Retningslinjer for anvendelse

Google er stolte over at indgå partnerskaber med biblioteker om at digitalisere offentligt ejede materialer og gøre dem bredt tilgængelige. Offentligt ejede bøger tilhører alle og vi er blot deres vogtere. Selvom dette arbejde er kostbart, så har vi taget skridt i retning af at forhindre misbrug fra kommerciel side, herunder placering af tekniske begrænsninger på automatiserede forespørgsler for fortsat at kunne tilvejebringe denne kilde.

Vi beder dig også om følgende:

- Anvend kun disse filer til ikke-kommercielt brug
  Vi designede Google Bogsøgning til enkeltpersoner, og vi beder dig om at bruge disse filer til personlige, ikke-kommercielle formål.
- Undlad at bruge automatiserede forespørgsler
  Undlad at sende automatiserede søgninger af nogen som helst art til Googles system. Hvis du foretager undersøgelse af maskinoversættelse, optisk tegngenkendelse eller andre områder, hvor adgangen til store mængder tekst er nyttig, bør du kontakte os. Vi opmuntrer til anvendelse af offentligt ejede materialer til disse formål, og kan måske hjælpe.
- Bevar tilegnelse
  Det Google-"vandmærke" du ser på hver fil er en vigtig måde at fortælle mennesker om dette projekt og hjælpe dem med at finde yderligere materialer ved brug af Google Bogsøgning. Lad være med at fjerne det.
- Overhold reglerne
  Uanset hvad du bruger, skal du huske, at du er ansvarlig for at sikre, at det du gør er lovligt. Antag ikke, at bare fordi vi tror, at en bog er offentlig ejendom for brugere i USA, at værket også er offentlig ejendom for brugere i andre lande. Om en bog stadig er underlagt copyright varierer fra land til land, og vi kan ikke tilbyde vejledning i, om en bestemt anvendelse af en bog er tilladt. Antag ikke at en bogs tilstedeværelse i Google Bogsøgning betyder, at den kan bruges på enhver måde overalt i verden. Erstatningspligten for krænkelse af copyright kan være ganske alvorlig.

Om Google Bogsøgning

Det er Googles mission at organisere alverdens oplysninger for at gøre dem almindeligt tilgængelige og nyttige. Google Bogsøgning hjælper læsere med at opdage alverdens bøger, samtidig med at det hjælper forfattere og udgivere med at nå nye målgrupper. Du kan søge gennem hele teksten i denne bog på internettet på `http://books.google.com`

Vet. Scand. III B. 69

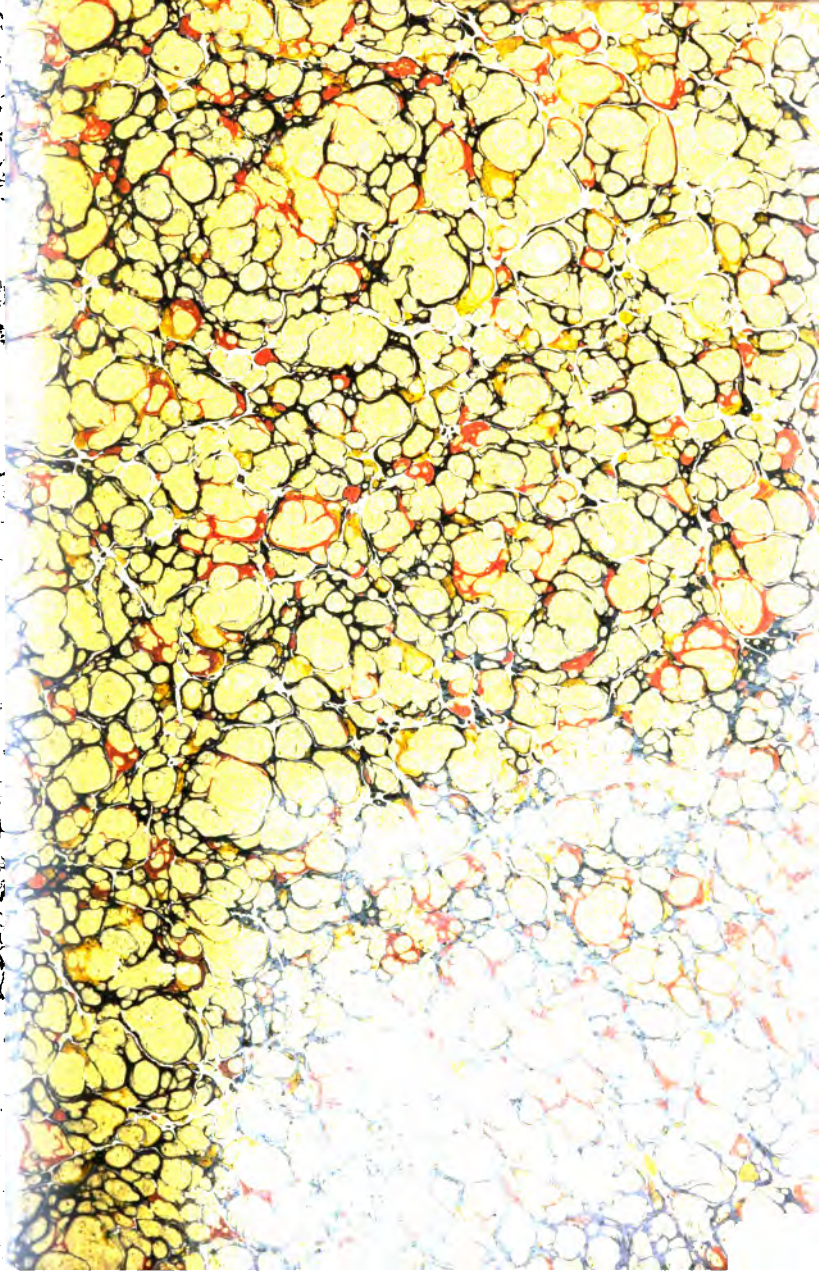

TAYLOR • INSTITUTION •
DOMI NUS ILLU MINA TIO MEA
Vet. Scand. III B. 69

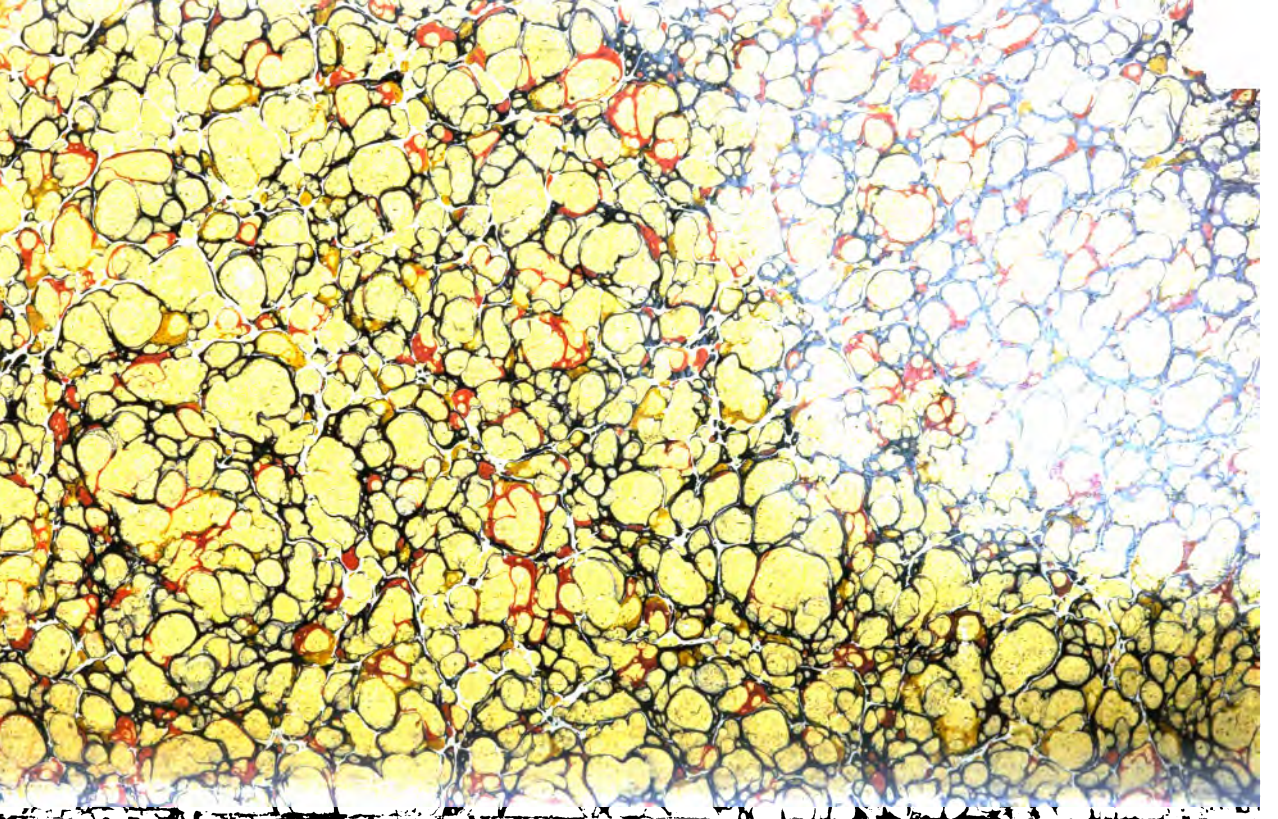

TAYLOR INSTITUTION
DOMINUS ILLUMINATIO MEA

86,5

Thomas Brundfaye 1857.

To Tidsaldre.

Novelle.

To Tidsaldre.

Novelle

af

Forfatteren til „En Hverdags-Historie.“

Udgiven

af

Johan Ludvig Heiberg.

Kjøbenhavn.

Forlagt af Universitetsboghandler **C. A. Reitzel.**

Trykt i Bianco Lunos Bogtrykkeri.

1845.

TAYLOR INSTITUTION
UNIVERSITY
- 5 FEB 1972
OF OXFORD
LIBRARY

Forfatteren til Læseren.

Den lille Bog, som her vover sig ud i Verden, troer Forfatteren at burde ledsage med nogle faa Bemærkninger.

Man seer undertiden, at Forældre give deres Børn et Dobenavn, der vækker Forventninger, som Børnene ved deres sildigere Indtrædelse i Verden ikke formaae at fyldestgjøre, og som derfor kun bliver dem en Anstødssteen mere paa deres Livsbane. Jeg kunde maaskee befrygte en lignende Skjæbne for nærværende Novelle, hvis Titel og Begyndelse kan vække Formodning om en politisk og historisk Tendens; men en saadan har Forfatteren hverken havt Evne eller Villie til at give den.

Den Gjenstand, jeg har villet behandle, er ikke de store Begivenheder, der saa voldsomt rystede Slutningen af det forrige Aarhundrede, og som endnu forurolige vore Dage, ikke hiint rasende Uveirs Gjenskin i vort Fædreland, heller ikke den kolde og taagede Luft, som det har efterladt sig, men kun hvad jeg vilde kalde den huuslige Refler deraf, den Virkning, som det har udøvet i Familielivet, i de private Forhold, i de Enkeltes Meninger og Anskuelser, en

Indflydelse, hvoraf Enhver, bevidst eller ubevidst, er bleven berørt.

Prosper Mérimée, Perlen i Frankrigs nuværende skjønne Litteratur, siger i Fortalen til sin *Chronique du temps de Charles IX:*

„Det er curiøst, synes mig, at sammenligne hine Tiders Sæder med vore, og i disse sidste at lægge Mærke til, hvorledes de energiske Lidenskaber ere aftagne, til Bedste for vor Rolighed og maaskee for vor Lykke. Det Spørgsmaal staaer tilbage, om vi ere bedre end vore Forfædre, og det er ikke let at svare derpaa, thi i de forskjellige Tidsaldre ere Meningerne meget afvigende i Bedømmelsen af de samme Handlinger. Saaledes seer man, at i Aarene 1500 opvakte et Mord eller en Forgiftelse ikke den samme Nødsel som i vore Dage. En Adelsmand dræbte sin Fiende ved et Forræderi; Morderen bad om Naade, erholdt den, og viste sig igjen ved Hoffet, uden at det faldt Nogen ind at see suurt til ham. Undertiden endog, dersom Mordet var fremkaldt af retmæssig Hævn, talte man om Gjerningsmanden, som man nuomstunder taler om en Mand af Ære, naar hån, haardt fornærmet af en lumpen Person, dræber denne i en Duel."

Disse Yttringer om Nutidens Forhold til en saa fjern Tidsalder synes mig at være endnu anvendelige, naar Talen er om meget nærmere Perioder af verdenshistoriſt Betydning. Det slaaer neppe feil, at en stor Forandring i vore Sæder og Meninger er foregaaet i de sidste 50 til 60 Aar, skjøndt det paa den anden Side synes, som om det Samme dog bestandig gjentog sig i en forandret Form. F. Ex. en gift Kone, som var almindeligen anseet for at

have en begunstiget Elsker, vilde ikke derfor været mindre vel antagen i hiin Tids gode Selskab, forudsat, at hun isvrigt opfyldte dets Fordringer, og følgelig bevarede et fuldkomment Decorum; hvorimod en Kone, der ikke kunde beskyldes for noget utilladeligt Forhold, men som ikke undsaae sig ved at tale med Ringeagt om sin Ægtemand eller at indlade sig i Ordstrid med unge Herrer om deres hemmelige Elskovs-Eventyr, vilde været udelukket af de dannede Kredse, som en for disse upassende Person. Nutildags finder saa omtrent det Omvendte Sted. Fremdeles: Dersom i hiin Tid en Mand vovede i et Selskab med Damer at indblande dristige, ja næsten tvetydige Hentydninger i sin Tale, da fandt han lettelig Tilgivelse, ja endog Bifald, saafremt kun hans Ytringer vare indklædte i Vittighedens eller Galanteriets epigrammatiske Form, hvorimod selv disse Fortrin nuomstunder ikke vilde redde ham fra et almindeligt Mishag. Men dersom Nogen for et halvt Seculum siden havde tilladt sig den hensynsløse, ubeskedne og raae Tone, der nu finder Indgang som en fri Anskuelse af Livet, som en oplyst Foragt for forældede Former, da vilde Intet have fritaget ham fra at blive udstødt af det gode Selskab, som et Menneske uden Opdragelse. En Elsker i det forrige Aarhundrede tog kun lidet Hensyn til de ydre Forhold, hvilke han ansaae for underordnede Kjærlighedens alt overveiende Magt. Derimod i vore Dage vil en Elsker betragte de ydre Forholds Magt som overveiende, og lade sin Kjærlighed være dem underordnet. Begge knnne de ad disse forskjellige Veie fordærve Livet for dem selv og den Elskede, og Begge kunne de ikke desmindre være gjennemtrængte af

sand og inderlig Kjærlighed, ja endog have et ridderligt Sindelag.

Denne Tidsaandens Magt over Individernes inderligste Følelser, over deres ganske private Forhold og deres Domme om dem selv og Andre, den skjærende Modsætning, hvori de selvsamme menneskelige Lidenskaber, Dyder og Svagheder fremtræde i de forskjellige Tider, Dette er hvad jeg har ønsket at skildre, saaledes som det efter min egen og Andres Erfaring har fremstilt sig for mig. Men herved maa ikke tabes af Sigte, at Novellen har sine Indskrænkninger, at den forholder sig til Romanen som Genreskykket til Historiemaleriet. Og i denne Anledning maa det være mig tilladt at gjentage følgende, for længe siden udtalte Ord: „Jeg indseer vel, at der gives mere ophøiede Emner, „men det forekommer mig, som om disse let kunde føre „udenfor Novellens Grændser; og ialfald drømmer jeg ikke „om at kunne flyve som Ørnen til de Regioner, hvorhen „det ubevæbnede Øie ikke kan følge; men Forfatteren til „en Hverdags-Historie bygger som Svalen paa Menneskenes „Huse, og istemmer der sin fordringsløse Sang." *)

Og hermed anbefaler jeg efterstaaende fordringsløse Fortælling til den velvillige Modtagelse, som er bleven de fleste af dens ældre Søskende tildeel.

*) Kjøbenhavns flyvende Post, Interimsblade, Nr. 31. (I Aaret 1834.)

Indhold.

Første Deel: Revolutionstiden..... Side 1.
Anden Deel: Nutiden..... — 175.

To Tidsaldre.

Første Deel.

Revolutionstiden.

Det var i det sidste Decennium af det forrige Aarhundrede, i den franske Revolutions blodigste Periode, at den nyskabte Republik sendte en Legation til Danmark, for af dette neutrale Land at forskaffe sig ad den diplomatiske Vei den Anerkjendelse, som dens seirrige Vaaben lovede den i de krigførende Stater. Grev A. P. Berustorf, med kraftig Arm fredende sit ædle Værk, at bevare Danmark som en blomstrende Oase midt i Krigens stormfulde Orken, tilsidesatte sine individuelle Anskuelser om en Tingenes Orden, som den da herskende i Frankrig; han modtog disse Fremmede med Velvillie, og strædte at forene Frankrigs Ønsker med Nordens Interesser. Foruden den egenlige Legation sendte Republiken desuden tre saakaldte Commissairer, hvis Hverv efter Forlydende bestod i at gjøre Opkjøb af Kornvarer for at forsyne de franske Armeer; men blandt disse Mænd havde, som det syntes, idetmindste Een af dem ogsaa diplomatiske Ærinder. Enkelte andre Lands-

mænd ankom i deres Følge, flere fulgte af og til, deels som Affendte, deels som Reisende, og saavel paa offentlige Steder som paa Gaden saae man dem jævnligen, ofte i en temmelig talrig Klynge, der altid vakte Opmærksomhed. Den franske Revolution havde til den Grad grebet alle Gemytter, at neppe Nogen, af hvilkensomhelst Alder, Kjøn eller Stand, mødte disse Franskmænd med deres trefarvede Cocarder, uden at fæste et velvilligt eller hadefuldt Blik paa dem, og saa bramfrit og beskedent som de end gik frem, saa stod Massen dog stille paa Gader og Strøder og saae efter dem, som de havde været Folk fra Maanen; og den hæftige, ofte til Splid udartende Ordstrid, som i de fleste Kredse var opstaaet om de store Spørgsmaal, som i hiint Øieblik bevægede den dannede Deel af Menneskeslægten, syntes ved Synet af disse Republicanere at hente nyt Næringsstof.

Det er bekjendt, at den Tids Franskmænd i Almindelighed udmærkede sig ved god Tone, ved Lethed og Gratie i Omgang. De her omtalte retfærdiggjorde ved enhver Leilighed dette Omdømme, og De iblandt dem, som man kunde kalde Anførerne for denne lille Trop, vare ikke blot elskværdige Mennesker, men talentfulde Videnskabsmænd. De bleve snart søgte og indførte i de forskjelligste Selskabskredse; alle litterære Notabiliteter og Kunstnere sluttede sig til dem af naturlig Sympa-

thie, og vor — i denne Periode — glimrende og gjæstfrie Handelsstand modtog dem med aabne Arme.

I de nokſom bekjendte rige Huſe, hvor Fremmede fra alle Lande fandt en feſtlig Modtagelſe, traf de ſammen i et, om juſt ikke venſkabeligt, ſaa dog af Gjæſtevenſkab og den gode Tone beſkyttet Møde med Diplomater fra de Frankrig fiendtlige Magter. Deres Forretninger bragte dem desuden i Berøring med adſkillige Handelshuſe, ogſaa af anden Rang. I et af disſe, i en formuende Kjøbmandsfamilie, der hidtil kun havde nydt ſin Velſtand i en temmelig indſkrænket Sphære, var det mærkeligt, hvilket nyt Liv, hvilke nye Sædvaner og nye Anſkuelſer der med disſe Fremmede lidt efter lidt vare indtraadt i Huſet.

En Søndag ſad denne Familie, efter endt Middagsſpiisning, omkring Kaffebordet. Foruden Grosſerer Valler, en Mand i ſine bedſte Aar, hans endnu unge, ſmukke Kone og hans endnu ſmukkere, meget unge Søſterdatter, vare endnu tre af Huſets næſten daglige Gjæſter tilſtede: nemlig Grosſererens Broder Juſtitsraad Valler, kongelig Embedsmand, dennes Søn Ferdinand, en juridiſk Student, og Høieſterets-Advocat Dalund, en Mand med et klogt, høiſt intereſſant Phyſionomie. Disſe ſex Perſoner ſadde ganſke tauſe, ſom om de hver iſær vare fordybede i deres egne Tanker. Huusfruen, beſkjæftiget med Kaffens Tillavning,

lod imidlertid ligesom stjaalne Blikke glide hen over det lille Selskab, medens hendes milde Øine med et besynderligt melancholsk Udtryk især fæstede sig paa Advocaten, der paa sin Side besvarede disse Blikke med en Blanding af Ømhed og Fortrydelighed. Tjeneren gik om med en Presenteerbakke med Kaffekopper og bød dem til de i en Kreds siddende Herrer. Justitsraaden tog en, idet han sagde: Naa i Guds Navn! Det er da ogsaa af vore nye Moder! I forrige gode Tider saa kom I Sukker og Flode i Kopperne, nu skal man selv have Ulejlighed. Dengang fik man da ogsaa Koppen ordenlig fuld, men det forstaaer sig, det var da rigtignok Kaffe, ikke Extract, som denne forte Mixtur, der kan slaae Hjertet itu paa et Menneske. Maa jeg bede om min Kop fuld af Vand, tilføiede han. Madame Valler rakte efter den og sagde venligt: Tilgiv, kjære Svoger! En anden Gang skal jeg erindre, hvorledes De ønsker det.

Hun bragte ham selv Koppen og tilføiede: Jeg frygter, at jeg idag i alle Maader er uheldig i at træffe Deres Smag, thi jeg bemærkede ved Bordet, at De neppe smagte paa Maden.

Kjære Svigerinde, svarede Justitsraaden forbindtligt, idet han kysede hendes lille fine Haand: Deres Kjøkken var idag, som altid, fortræffeligt, men jeg havde tabt min Appetit, fordi vi saalænge havde ventet paa

vor Middagsmad. De veed nok, at i de forrige gode Tider spiste vi til Middag Kl. 2 i det sildigste, istedenfor at vi nu her i Huset, efter de nye franske Moder, først gaae tilbords Kl. 3 og derover.

— Det gjør mig ondt, kjære Svoger! men Valler har ønsket denne Forandring. Det er nu blevet almindeligt at spise sildigere, og Vallers Forretninger i den senere Tid.....

— Ja og hans Omgangsvenner i den senere Tid, og den usalige senere Tids forbandede franske Moder, ifølge hvilke De f. Ex. ikke engang tør kalde Deres Mand, som tilforn, „min Mand," eller „Peter," som han er kaldt i Daaben, men titulerer ham med hans Familienavn „Valler." De skulde hellere sige „Hr. Valler."

Den vakkre Kone taug, og da Grosseereren, som imidlertid sagte havde underholdt sig med Advocaten, nærmede sig til dem, gik hun stille tilbage til sin Plads.

Hvad Fanden er det? sagde Grosseereren leende: jeg troer, du skjænder paa min Kone, du er jo rigtig bleven vranten og vanskelig før Tiden.

— Det kan vel være, det kommer af Tidens Vanskeligheder.

— Aa hvad! Tiden! Det er netop gode Tider, vi leve i, Tider for de retskafne Folk, men ikke for Konger, Adel og Præster. Nu er Touren til Folkets

Kjerne. Vi skulde takke Vorherre, ifald han ellers er tilstede.

— Naa det er en net Tale!

— Hør! nu vil vi ikke disputere mere for idag. Vær nu rimelig! Kom nu i vort Selskab imorgen. Vi vil da ret slaae os løs, Intet skal mangle. Vi vil have en glad Dag med vore brave franske Venner.

— Ja de brave franske Penge, som du fortjener ved at handle med dem, de faae dig til at glemme, at det er Kongemordere, blodige Rovdyr, som du indbyder til dit Bord.

Hvad for Noget! udbrød Grosserereren opbragt: Penge, siger du, skulde bevæge mig! mig, som er den varmeste Frihedsmand, som vilde give Liv og Blod for Robespierre!

De andre Herrer nærmede sig, og Advocaten sagde: Nei, han har udgydt altfor meget ædelt Blod, til at nogen brav Mand skulde give mindsteDraabe for hans Skyld.

Bravo, fornuftige Mand! raabte Justitsraaden: Ja, De holder med mig, der daglig siger, at den franske Revolution er udgaaet fra det dybeste Helvede.

— Nei, Hr. Justitsraad! langt fra! Jeg anseer den franske Revolution for et Tordenveir, der har klaret de tykke Dunster, som Aarhundreder havde samlet paa Menneskelivets Horizont. Et rædsomt Uveir, hvor det raser, men velgjørende i dets Virkninger; en Lynildstraale, der

har knuust saamangen trykkende Lænke; en Omvæltning, der var nødvendig til Menneskeslægtens Fremgang, og følgelig ikke et Værk af enkelte Mennesker, men en høiere Nødvendighed i Skjæbnens Haand, eller i Forsynets — om De hellere vil have det saaledes.

Nu, sagde Grosseren, nu er Touren til mig at raabe: Bravo, fornuftige Mand!

Ak! sagde Advocaten, og traf paa Skulderen: Jeg frygter, at det gaaer mig som Girondisterne, jeg bliver Uven med begge Partier, thi jeg maa tilstaae, at naar jeg tænker paa de Grusomheder, de al menneskelig Følelse oprørende Afskyeligheder, som under Lovlighedens Navn foregaae i det ulykkelige Frankrig, saa forekommer det mig jo rigtignok mangen Gang, som om onde Magter huserede og raasede i det skjønne Land.

Ja ja! udbrød Justitsraaden, det er fortjent Straf over det ryggesløse Land. Lad Frihedsmændene nu kun prøve, hvad det vil sige at slippe den store Masse løs, ligesom et Kobbel vilde Blodhunde. Jeg skjærer nu alle Franskmænd over een Kam, jeg vilde ønske, de havde Alle eet Hoved, og at Satan, deres rette Fyrste, byggede en Guillotine saa stor, at den Hals, Hovedet hængte ved, kunde kappes saa tilgavns, at det onde Blod flød lige ned til Øresund, saa skulde jeg staae paa Toldboden og fryde mine Øine ved de røde Bølger.

Grosseren raabte hæftigt: Det er infame Ord,

du siger. Den store Masse er vel frygtelig i sin Hævn, men det er ogsaa den, som har taalt og lidt, og som nu øver Retfærdighed.

Retfærdighed? spurgte Advocaten: Ja saaledes øve ogsaa de vilde Naturkræfter Retfærdighed, naar de ødelægge Lande og Mennesker. De ere villieløse, og det er Pøblen ogsaa; men der udgaaer jo undertiden en fornyet Frugtbarhed af den vulkanske Jordbund, og jeg haaber ogsaa, at der af alt Dette skal udgaae et stort Gode for Verden, og vi kunne jo allerede ikke nægte, at meer end eet trykkende Kors er lettet fra Menneskehedens Skuldre ved den franske Revolution og de liberale Grundsætninger, der allerede fra den americanske Krigs Tider have faaet Inpas i alle civiliserede Lande. For Ex. det huuslige Despotie, maaskee det utaaleligste af alle, og hvorunder Børn og Tjenestefolk i de fleste Familier sukkede. Men naar man nu derimod paastaaer, at Familiebaandet er løsnet ved Frankrigs Exempel, saa gjør man dette Land Uret, thi de Franske ere almindeligviis gode Sønner og Brødre. Som sagt, jeg vil haabe paa det Gode, som skal opstaae af den nærværende Forvirring.

— Ja naar det Gode engang kommer, saa kan det vel ogsaa være tidsnok at drikke Duus med Skarpretteren, som man siger.

Grossereren raabte: Hvad mener du?

— Jeg mener, at disse herfens Franskmænd, som du gior saameget af — for din Negoties og Fordeels Skyld, det kan ikke hjelpe, du siger mig imod — disse Folk ere, reent ud sagt, Mordere. Deres Minister — som han kaldes — denne Citoyen Grouvelle, har han ikke læst Dødsdommen op for sin ulykkelige Konge?

Grosserereren vendte sig fortørnet bort, og med de Ord: „Jeg gider ikke engang svare dig," satte han sig hen i en Krog og tog en Bog, som han bladede i.

Ferdinand vovede nu at give sin Skiærv med i Laget, og sagde med beskeden Stemme: Kiære Fader! Citoyen Grouvelle var Secretair i National-Conventet; det var hans Embedspligt at oplæse Dommen for enhver Domfældt.

— Begynder nu du med? Dig skal jeg rigtig nok bede....

Advocaten afbrød ham: Tilgiv, Hr. Justitsraad! Hvad Deres Søn sagde, er jo ganske sandt. Og jeg vil endnu tilføie, at uagtet mit Bekiendtskab med denne franske Minister ikke er gammelt, saa maatte jeg meget bedrage mig, om ikke denne godmodige, fine, særdeles dannede Mand har under Udøvelsen af denne Embedspligt følt sig overmaade ulykkelig.

Ja visselig, udbrød Madame Valler: Jeg synes, jeg kan see hans Læber skiælve under denne Læsning.

Det vil jeg aldrig haabe, raabte Grosſereren fra ſin Krog: En ſaadan Svaghed vil jeg ikke tiltroe ham.

Idetmindſte, ſagde Ferdinand, vil jeg for min Deel haabe, at han har havt ſamme Følelſe ved at læſe Dødsdommen op for enhver anden politiſk Forbryder, ſelv den ringeſte.

Er du gal! ſagde Juſtitsraaden: Der var da en Fandens Forſkjel.

Ja, det var der visſelig, ſvarede Advocaten, men om disſe Ting ville vi nu ikke igjen begynde at ſtride. Gud veed, hvor utallige Gange de ere blevne plaiderede pro et contra imellem os og over den hele Verden, men Saameget er viſt, at de herværende Franſkmænd, idetmindſte de, vi omgaaes, ere ſaa langt fra at have Deel i deres nuværende Regjerings blodige Handlinger, at de nok tvertimod have grebet Leiligheden for at fjerne dem fra de Forfølgelſer, ſom truede ogſaa dem.

Det er Bagtalelſe! udbrød Grosſereren: De ere ægte Republicanere, Robespierres Venner og Forbundne.

— Jeg vil ikke ſige Dem imod, men kunde dog fortælle Dem Et og Andet, om jeg ikke mærkede, at det nedſætter et Menneſke i Deres Tanker, at han vil undgaae at lade ſig ſlagte ſom et umælende Dyr.

Ferdinand ſagde: Jeg kan dog ikke ganſke fornægte den Mening, at det har noget viſt Uædelt, om jeg tør

ſige det, at forlade ſit Land i Noden. Om man ſaae ſin Fødeby beleiret og brændende, vilde man da blive udenfor den? Vilde man ikke ſtyrte ſig i Flammerne hellere end redde ſin egen usle Perſon? Skulde man forlade ſin Ven i Noden?

Ja, ſvarede Advocaten: derſom min Ven var gaaet fra Forſtanden og vilde dræbe mig, ſaa gik jeg rigtig afveien for ham.

Nei, nei, ſagde Grosſereren: Alt Dette er viſt ikke Tilfældet med vore franſke Venner; tvertimod, jeg var forleden tilſtede, da En af vore berømte Frihedsmænd i deres Nærværelſe ſagde om Grouvelle, at han ikke beſad nok Energie, at han ikke værdigt nok repræſenterede Republiken; og de af hans Landsmænd, ſom vare tilſtede, taug ſtille eller indrømmede Sandheden.

Hm! ſagde Advocaten: Saameget vil jeg idetmindſte paaſtaae, at om det ikke egenlig ſtrengt kan ſiges, at han repræſenterer Republiken, ſaa repræſenterer han værdigen den franſke Nation fra dens elſkværdige Side, og vi ſkulde være Republiken Tak ſkyldig, at den har ſendt os en Mand af dette Slags, og ikke En fra dens vilde Centrum.

Ferdinand ſagde: Jeg vil ikke forſvare alle denne ſtrenge Regierings Handlinger, men kraftige Forholdsregler vare dog ſaa høiſt nødvendige i dette arme Land, omſpændt af Fiender udenfra og Forrædere i det Indre.

Det er sagt, jeg troer af Grouvelle selv: „Man giver os Gift, og fordømmer os fordi vi tage Modgift.“ O hvor maa det dog ikke opflamme ethvert friskt Hjerte at være Vidne til hvad dette Folk har lidt og handlet? Hvilket Skuespil er mere opløftende end at see et Folk, som kæmper for sin Frihed? Hvo kan i saadanne Øieblikke sætte Priis paa sit Liv? Lyksalig Den, der udgyder sin sidste Draabe Blod under den trefavede Fane!

Nei Dette er for Meget! udbrød Justitsraaden: At høre sin egen Søn tale saaledes!

Han reiste sig med saadan Hæftighed, at han væltede sin Stol. Madame Valler greb hans Arm og førte ham ind i et tilstødende Værelse. Advocaten fulgte dem, Grosserereen reiste sig, han nærmede sig Ferdinand, slog ham paa Skulderen og sagde: Du er en brav Dreng! Dig kunde der blive noget Bedre af end en Lovtrækker, der paa Befaling maa gjøre Hvidt til Sort og Sandhed til Løgn.

— Ak, kjære Onkel! Gud give, at min Fader tænkte som De! Gud give, jeg turde kaste det syv Gange forbandede juridiske Nonsens paa Ilden og gribe ind i den levende Verdens raske Begivenheder og sætte Livet paa Spil for at vinde et virkeligt Liv!

Ja, ja, udbrød Grosserereen: Hvem veed hvad der kan skee, ogsaa hos os? Vor Tid kommer ogsaa nok!

Claudine, Grosserens Søsterdatter, havde siddet stille ved sit Arbeide i en Vinduesfordybning, medens hun dog med spændt Opmærksomhed havde lyttet til det øvrige Selskabs Samtale. Hun nærmede sig nu og sagde til Ferdinand: Hør, er det sandt, hvad en af dine Venner har betroet mig, at du har skrevet nogle deilige Digte, meest om den franske Revolution, om Frankrigs Skjæbne fra ældre Dage, om dens fordums Helte, om Jeanne d'Arc?

Tys! sagde Ferdinand, lad for Guds Skyld ikke min Fader høre det.

— Men du vil dog læse dem for mig? Det maa du ikke nægte mig. Mit Hjerte slaaer af Henrykkelse, naar jeg hører eller læser skjønne, begeistrede Digte. Et Digt om Jeanne d'Arc! min egen Heltinde! O gid jeg, som hun, kunde gaae i Krig, bære Hjelm og Sværd, og følge en Frihedens Helt — dig for Exempel, tilføiede hun med sagte Stemme, medens et høi Purpurskjær farvede hendes Kinder.

Grosserenen slog sin Arm om hende: Du er en herlig Pige! det er ikke for Intet at du er min Søsterdatter, der flyder et ædelt Blod i dine Aarer. Gud give, alle vore Qvinder lignede dig, saa stod det anderledes til med vort Land! Men du, Ferdinand! har du skrevet saa smukke Digte, hvorfor vil du da ikke give dem ud, men sætte dit Lys under en Skjeppe?

— Gud bevares, kjære Onkel! Hvad vilde min Fader sige?

— Naa! ja saa! saa er du jo ikke bedre end De, som du nylig dadlede, fordi de forlode deres Land i Nøden; saa vil du da ikke give din Skjærv til den gode Sag, af Frygt for at din Papa skal brumme i et Par Dage eller maaskee nægte dig Penge til din Skrædderregning? See, saadanne ere de, disse Frihedens unge Stridshelte!

— Der er Noget i hvad De siger, kjære Onkel, men imidlertid ... en Faders Villie.

— Pasjar! Det er man nu kommen ud over. Disse Familiebaand! dem blæse vi af i vore oplyste Tider. Naar min Søn bliver stor, saa ere vi Kammerater, ifald vi kan enes, og kan vi ikke det, saa gaae vi hver sin Vei. Sin Frihed skal han have. Hvorfor seer du paa mig, Claudine?

— Bliv ikke vred, bedste Onkel! men saa maa du forandre dig meget i den Henseende, til han bliver stor, thi nu er du saa streng imod ham, at Tante tidt har grædt derover, skjønndt hun kun er hans Stedmoder.

— Aa hvad! Tante! hun er jo ligesom Gedske Klokkers, hun kan græde for et godt Ord, og hun hævler over den store Dreng, som om hun var hans egen Moder to Gange. Men farvel! jeg gaaer hen til de Franske, jeg har Noget at afgjøre med dem. Farvel,

Ferdinand! Maa jeg ellers for tiende Gang bede dig om at ſlippe dit De. Naar vi ſees igien, ſaa ſiger du ikke andet end Du til din Onkel, ligeſom Claudine; hende har jeg da faaet afvænt med de gammeldags Noder, ſom ikke paſſe til vore Tider ... Ja jeg veed nok, din Fader kan ikke lide, du ſiger Du til mig, men jeg kan ikke lide, du ſiger De, og det er mig det angaaer.

Med diſſe Ord gik han ud af Døren. Da de to unge Menneſker nu bleve allene, ſagde Ferdinand med høi Latter: „Gid jeg kunde bære Hjelm og Sværd og følge en Frihedshelt! dig for Exempel!“ Mig! Jo jeg takker! I falſke Fruentimmer! Jeg veed nok, hvem du mener.

— Aa Snak! Hvem ſkulde jeg mene?

— Skal jeg nævne hans Navn? Er den blotte Lyd dig en ſød Muſik? det er ogſaa et ret velklingende Navn, altid ſmukkere end Trois oeufs eller Deux sous eller deslige.

— O Ferdinand, jeg beder dig!

— Naa Herregud! troer jeg ikke ordenlig, at Taarerne komme dig i Øinene. Det er min Tro alvorligt fat med dig. Naa, min ſøde Claudine! vær ikke vred! Du ſkal have en oprigtig Fortrolig, en ſand og taus Postillon d'amour i mig. Jeg gaaer i Ilden for dig og den brave Luſard. Veed du vel, at jeg allerede

har fattet det varmeste Venskab for denne tjække unge Mand, der har forladt Alt for at stride under Republikens Banner? Jeg siger det høit til hvem der vil høre det: Charles Lusard er et Naturens Mesterværk, mandig og klog, som han er skjøn. Han seer ud som en Fortidens Heros, som en Romer, og han har et Sindelag som en ægte Romer. Som Brutus, har han ikke betænkt sig paa at vælge mellem et Menneske og sit Fædreland.

— Hvad mener du? Et Menneske?

— Jo, seer du, han er af en meget fornem, adelig Slægt, men fader- og moderløs, uden egen Formue. Hans rige Farbroder, der har opdraget ham, og hvis eneste Arving han var, emigrerede under Revolutionen og befalede ham at følge sig, eller at blive gjort arveløs og forskudt af sine Slægtninge, der alle ere Emigranter. Lusard valgte det Sidste og tog Tjeneste i Armeen som simpel Soldat. Han har været med i Felttogene i Tydskland, opsvunget sig til Capitain og Adjutant hos General Custine, som han fulgte tilbage til Paris, da han blev anklaget. Men denne Generals sørgelige Skjæbne, som Lusard anseer for ufortjent, rystede ham i den Grad, at han blev syg, og da han endelig kom sig, søgte han Leilighed til at gjøre en kort Reise. Regjeringen sendte ham med Depecher til Kjøbenhavn. Imellem os sagt, saa griber han maaskee

ogsaa Leilighéden til hemmelig at erfare Noget om den foromtalte Farbroder, der er bosat i Jylland, hvor han har kjøbt et Gods.

— Men hvoraf veed du alt Dette om Lusard? Har han fortalt dig det?

— Nei! men jeg har det af den lille Doctor Aubry, som er fulgt hertil med Commissairerne. Den Mand har en sjelden Aabenhjertighed; man skulde ikke troe, at han havde været en Geistlig, dersom man ikke saae Tonsuren, som han gaaer med den Dag idag.

— Gaaer Lusard igjen til Armeen?

— Ja det gjør han sikkert. Claudine! Du seer jo ganske bedrøvet ud. Du vender dig fortrydelig fra mig. Hør nu, min bedste Veninde! hvorfor vil du forstille dig for mig, for din broderlige Ven? Jeg priser dig høit, fordi du elsker Lusard; thi elske ham gjør du, og det var flaut, om du kunde omgaaes et saadant Menneske og være elsket af ham, uden at hænge ved ham med Sjæl og Hjerte. Tvivler du paa hans Kjærlighed? Jeg sværger dig til, at han er dødelig forelsket i dig. Han sagde det selv forleden til mig, da vi gik sammen herfra. Je suis fou de cet enfant, sagde han, og siden yttrede han med et veemodigt Alvor, at Kjærligheds Lykke var ikke for en stakkels Soldat, der ikke turde beile uden til Æren eller Døden. Men jeg svarede, at den Skjæbne, at være elsket af en Mand som

ham, indeholdt allerede saamegen Lykkaligheed og Ære, at Erindringen herom maatte være Nok til at udfylde Livet for et Fruentimmer, der forstod at elske og paaskjønne det Herlige, thi Faa have i deres trivielle Hverdagsliv en saadan Erindring at hæve sig ved.

Claudine taug, men hun var traadt ganske nær hen til Ferdinand. Hun holdt hans Haand fast i sine, uden selv ret at være sig det bevidst, og saae paa ham med Øine, der flammede som Stjerner.

Nu kom de andre Tre ind fra det næste Værelse. Justitsraaden lavede sig til at gaae og sagde til Ferdinand: Følg med mig til min Svoger Commerceraadens, der ville vi blive iaften.

Ferdinand traf paa Skuldrene. Ak, kjære Fader! Lad mig være fri for den Kjedsommelighed. Jeg har desuden lovet mig et andet Sted hen.

— Der har vi det! Det er ogsaa en Frugt af vore oplyste Tider! Naar min salig Fader sagde til mig: „Gaa der eller der hen," saa maatte jeg gaae, om jeg saa døde af Længsel efter at komme til et andet Sted.

— Men var De glad og taknemmelig mod ham ved slige Leiligheder?

— Nei for Satan! jeg var gal i Hovedet, det forstaaer sig, men i Tiden har man dog godt af Tvang og af Sorg i sin Ungdom. Ja gaa nu hvor Fanden ud vil, og lad din gamle Fader traske allene.

Ferdinand fulgte efter ham og sagde iforbigaaende til Claudine: See, nu maa jeg dog gaae med ham for det Første. Onkel maa sige hvad han vil, man kan ikke, saa gjerne man end vilde, gjøre sig ganske fri fra de indgroede Fordomme. Men ikke sandt? imorgen skal vi have Oprejsning for mange Dages Fortræd?

De gik nu, og Claudine listede sig op paa sit Værelse for i Eensomhed at nyde den salige Visshed, hvormed Ferdinands Ord havde forjaget hendes hidtil nærede Tvivl.

Imidlertid var Advocaten allene med Madame Valler nede i Værelserne. Han trykkede begge hendes Hænder til sine Læber og sagde: Farvel! jeg maa gaae, og som sædvanligt maa jeg trøste mig med et kort Øieblikks Lykke for mange Timers piinlige Tvang. Saadan er nu min Skjæbne i den senere Tid. Nu farvel! tænk lidt venligt paa Deres stakkels Ven!

— Ak, Palund! De bedrøver mig med Deres evige triste Miner og Ord. Hvad skal jeg gjøre?

— Ja, hvad skal *jeg* gjøre? Rive Deres altfor kjære Billede ud af mit Hjerte? Vil De have det?

— Jeg behøver ikke at svare Dem. De kommer her dog imorgen?

— Jeg faaer vel, thi skjøndt jeg veed, at det vil være mig smerteligt nok at see Dem i den berusende Atmosphære, som her bliver herskende omkring Dem, saa

vil jeg dog hellere see og høre det med mine Sandser end gaae og forestille mig det i min Phantasie. Men lad mig gaae, inden jeg kommer til at sige flere Daarligheder.

Med disse Ord trykkede han hendes Haand til sit Bryst og ilede bort. Med et dybt Suk saae hun efter ham, og blev staaende ubevægelig, som hensunken i dybe Tanker; men pludselig rev hun sig los, kaldte paa sine Tjenestefolk og beskjæftigede sig ivrig med at give Befalinger og selv deeltage i huuslige Forberedelser til den kommende Dags festlige Selskab.

Temmelig sildigt paa Aftenen, da Husets to Damer sad ene sammen, kom Grosserereen hjem. Han saae fornøiet ud og trak en Pakke frem, som han lagde paa Bordet, idet han sagde: Hvad mener I vel, at jeg har til jer? Det er Stads, lige sporenstreichs kommet fra Paris, Foræringer fra vore franske Venner, som de sende ved mig, og som I kunne skifte imellem jer, som I ere Venner til.

Claudine greb hurtig Pakken og udbredte med høie Glædes-Udraab Baand, Silketørklæder og et guldfrynset Belte, Altsammen i glimrende fransk national Trefarve. Madame Valler betragtede disse Sager med stor Forlegenhed, medens Claudine holdt Stykke for Stykke op til sit Ansigt og skottede til Speilet.

Naa, deel det nu med Claudine, sagde Grosſereren: og naturligviis maae I pynte jer dermed imorgen.

Med en vis Frygtſomhed svarede hans Kone: Nei kjære Valler! Jeg bærer ſandelig ikke Noget af disſe Ting. Denne tricolore Stads er det upasſende at forære os, uden at have spurgt os, om vi ville gaae dermed eller ikke.

Hvad skal det sige? udbrød Grosſereren med Brede: Er du bange for Ariſtocraterne og skammer dig ved den gode Sag?

— Nei, nei, men det gjør Opſigt at bære disſe Farver. Alle see efter et Fruentimmer, som kommer anſtigende med dem; og hvad har ogsaa en danſk Kone eller Pige med dem at skaffe? Hvorfor skal hun bære en politiſk Farve? Hvad vedkommer Politiken vel hende?

Grosſereren slog Hænderne sammen. Har man hørt Magen! Skammer du dig ikke ved at tilstaae, at Verdens store Anliggender ere Noget, hvormed du Intet har at skaffe? At du er saa egoiſtiſk eller saa eenfoldig, at kun du selv og dit Eget rører dig? See paa dette Pigebarn, der gjør dig tilskamme! Hun har Enthuſiasme for det Store og Gode.

Claudine kaſtede i Forſtrækkelse Baand og alt det Øvrige fra sig, og krøb hen i en Krog, hvor hun stod ganske forbløffet.

Madame Valler sagde koldt: Det være nu med

min Egoisme og andre Lyder, som det vil. Lad mig blot være fri for denne franske Stads. Jeg liider godt de Franskmænd, som komme her, og skjønt jeg ikke er deres Sprog ganske mægtig, saa seer jeg dem gjerne, men deres Foræringer vil jeg ikke bære.

Grosseereren slog i Bordet: Men jeg vil, at du skal bære dem. Jeg er dog, mener jeg, Herre i mit Huus. Imorgen vil jeg see jer Begge med de Foræringer, som de høflige Franskmænd have været saa artige at sende jer. Jeg vilde ikke ønske, at de kunde være Vidner til denne Scene.

Da vilde jeg ønske, sagde Madame Waller, at de høflige Franskmænd kunde være Vidner til denne Scene. Jeg har glædet mig over, at du siden dit Bekjendtskab med dem havde antaget en bedre Tone, men iaften er Naturen gaaet over Optugtelsen.

Ja, ja! sagde Grosseereren med en pludselig Sordine paa sin høirøstede Stemme: Ja det forstaaer sig... Tiderne fordre jo en vis.... ja det forstaaer sig, imod en Dame... Ja deel nu Pynten som I selv vil .... Jeg maa ind paa Contoret.

Han gik, og strax ilede Claudine hen til sin Tante, greb hendes Haand og sagde: O kjære Tante, vær ikke vred paa mig. Jeg kunde ikke lade være at glæde mig over disse Sager, som Onkel bragte. Det faldt mig aldrig ind, at det kunde give Anledning til saadanne Ube-

hageligheder, eller at det var noget Ondt i at bære disse Farver.

Madame Valler klappede hendes Kind og sagde venligt: Nei kjære Barn! Der er intet Ondt i Noget af hvad du siger eller tænker, men hvad disse saameget omtalte Farver angaaer, saa ønskede jeg dog, at du ikke vilde bære dem i Selskab eller andensteds end her hjemme. Imorgen kunne vi sagtens ikke uden Ubehageligheder undgaae at bære Noget deraf. Jeg skal vel forstaae at anbringe Lidt af disse Baand, uden at det skal falde i Øinene. Denne Rulle Baand tager jeg. Al Resten er dit; men brug det, som jeg har sagt.

Maa jeg have alt Dette? udbrød Claudine: Dette deilige Belte! dette Tørklæde, disse Baand! Altsammen? O Tak, bedste Tante! Du er saa god! Ak, jeg er saa lykkalig i dit Huus! Alle de deilige Fornøielser, som jeg alle mine Dage forgjæves har sukket efter: Baller, Comedier og saa meget Andet, det har jeg rigelig nydt hos dig, og endda opveier al den Herlighed endnu ikke de behagelige Selskaber herhjemme. Jeg græder mine Øine ud, naar jeg skal herfra, naar min Tante Malfred kommer hjem fra sin Reise til Efteraaret, og jeg skal til hende igjen. Hun er saa streng og urimelig.

— Men kjære Claudine! du maa erindre hvad du dog skylder hende. Som et fader- og moderløst Barn

kom du i hendes Huus. Hun har ladet dig oplære til en ualmindelig Fuldkommenhed. Kun faa Piger kunne rose sig af en saadan Opdragelse.

— Men om du vidste, hvor lidt Glæde jeg dog har havt hos hende, hvor ofte hun har ladet mig høre, hvor Meget hun kostede paa min Lærdom, at jeg var en fattig, ubetydelig Pige, at jeg Intet maatte vente efter hendes Død, thi hun eiede Intet. Som om jeg tænkte paa Sligt! Og saa dertil den døde Ensomhed i Huset! Der sidde vi sammen de lange Vinteraftener uden at mæle, jeg med mit Arbeide eller en Bog, hun med at lægge Kort op, eller med at falde isøvn over Aviserne. Saa sidder hun med sin Moppe i Skjødet, den snorker ganske vederstyggeligt, saa giver jeg den mangengang et lille Slag over dens dumme Snude, saa skriger det forkjælede Bæst, saa vaagner Tante og skjælder mig ud. Jo det er rigtignok gode Aftener.

— Men du kunde jo ogsaa lade være at slaae Hunden.

— Ak nei! Det er min eneste Fornøielse. Men der er desuden tusinde andre Ting. Hver Time paa Dagen faaer jeg Skjænd for min Letsindighed. Al den Ulykke, som bliver opregnet baade i de tydske og danske Aviser, den skal jeg tage mig nær. Naar de i Frankrig guillotinere Konger og Prindser og andre mig ubekjendte Mennesker, saa skal jeg hyle og græde og forbande hele

det franſke Land. Dengang brød jeg mig ikke ſtort om hendes Had til Republikanerne, men nu ...

Hun holdt pludſelig inde, og da heldigviis Grosſereren traadte ind, ſaa ſlap hun fra Efterſætningen i den ſidſte Mening af hendes Tale. Man gik til Aftenbordet. De to Ægtefolk ſyntes paa begge Sider at lide af en vis Forlegenhed. Claudines lyſtige Nærværelſe kom vel tilpas. Hendes Onkel underholdt ſig ſpøgende med hende, og forſikkrede, at han ikke fattede, hvorledes han og hans Omgangscirkel ſkulde kunne undvære hendes oplivende Nærværelſe.

Den næſte Dag ſamledes det bebudede Selſkab, der, foruden de meget omtalte Udlændinge, hvis Antal netop i det Øieblik var forøget med nogle Gjennemreiſende, beſtod i Notabiliteter af Skribenter, Videnſkabsmænd, Kunſtnere og Andre af forſkjellige Fag, men af ſamme politiſke Troesbekjendelſe. Madame Valler, der efter den Tids Mode bar et lidet, hvidt, med brogede Figurer gjennemvævet Florstørklede ſlynget om ſit blonde Haar, havde derimellem forſtaaet at anbringe nogle tricolore Baand paa ſaa ſnedig en Maade, at man kun ved nærmere Beſkuelſe blev dem vaer. Grosſereren var imidlertid ikke ſeen med at gjøre Vedkommende opmærkſomme derpaa, og nu ſamledes Herrerne, baade danſke og franſke, omkring den ſmukke Kone og kappedes om at ſige hende, hvad man den Tid kaldte ſmukke

Ting. Den af de franſke Commisſairer, fra hvem disſe Forœringer egentlig ſtrev ſig, nœrmede ſig imidlertid beſkeden og bad om Tilgivelſe for ſin Driſtighed. Af dette Slags Sager, ſagde han, er Et og Andet blevet os ſendt fra Paris. Vi viſte dem til Hr. Valler, og vovede paa hans Ord at preſentere dem for Damerne, mere ſom en Curioſitet end ſom Noget vi haabede, at de vilde gjøre os den Œre at bœre.

Grosſereren ſagde, at den Talende yttrede ſig ſom en Herre af l'ancien régime og ikke ſom en Republicaner.

I det Samme traadte Claudine ind, og alle Omſtaaende ſtandſede i deres Samtale ved Synet af hendes Skjønhed. Det tricolore Tørklœde var bundet om hendes brune Haar, og dets høie Farver hœvede paa en ſœregen Maade de dunkle Lokkers Glands, den ſneehvide Pande og de regelmœssige, ſorte Øiebryn. Om ſin hvide Kjole bar hun det trefarvede Belte, og da det var langt, var det ſnoet to Gange om Livet og knyttet i en Knude til den ene Side, hvorved hendes fine Taille viſte ſig mere til ſin Fordeel, end den Tids Mode almindeligviis tillod det. Alle Herrer bragte deres Tribut af Beundring og Smiger. Een ſagde, at hun ſaaledes udſtyret kunne foreſtille Frihedsgudinden ved de republicanſke Feſter og begeiſtre Frihedens Forſvarere. Miniſteren Grouvelle, hvis Styrke i epigrammatiſke

Svar og Impromtus maa være i friſt Minde hos de faa Nulevende, der have kjendt ham under hans Ophold her i Landet,*) ſvarede med det ham eiendommelige fine Smiil: Vel vilde Mademoiſelle Claudine ſom Frihedens Gudinde formaae at begeiſtre for Frihed, medens hun med det Samme berøvede Individerne den.

Den unge Pige følte ſig uſigelig lykkelig ved al

---

*) En lille Prøve paa dette hans Talent kunne vi ikke nægte os den Fornøielſe her at afſkrive efter Hukommelſen, ſaaledes ſom det i hiin Tid fandtes aftrykt med hosføiet Overſættelſe i en lille danſk Digtſamling, der nu er forglemt indtil Navnet. Dette virkelige Impromtu har ſin Oprindelſe fra en Spadſeregang i en Have, hvorved en Dame bad Grouvelle ſige hende en paſſende Inſcription til en lille Statue, ſom der fandtes, og ſom foreſtillede et nøgent Barn med et Hjerte i Haanden, hvorpaa han øieblikkelig opgav hende følgende Linier:

N'offrant qu' un coeur à la beauté,
Nu comme la vérité,
Sans armes comme l'innocence,
Sans ailes comme la constance,
Tel fut l'amour dans l'âge d'or,
On ne le trouve plus, mais on le cherche encor.

Dette lille Vers lyder i Rahbeks Overſættelſe ſaaledes:

Som Sandhed nøgen, han kun Hjertet Skjønhed bringer,
Som Uſkyld vaabenløs, ſom Troſkab uden Vinger,
Saa, Elſkov, var i gyldne Alder du,
Man finder dig ei meer, men ſøger dig endnu.

denne Hylding, og da man strax efter gik tilbords, fik hun sin Plads ved Siden af Lusard, der underholdt hende med alt det fine, gratiøse Galanterie, som tiltrods for Republiken endnu stedse erindrede om Ludvig den Fjortendes ridderlige Tone mod Damer, og som har sit rette Hjem i Sprogets svævende Nuancer. Med dette forføreriske Element forenede Lusard et vist melancholsk Anstrøg, der syntes at tyde paa en Dybde af Lidenskab og betydningsfulde Erindringer, og saaledes nød Claudine et af disse Momenter i Livet, da Ungdoms, Skjønheds og Elskovs glimrende Genier krandse Bægeret med Roser, der synes uden Torne.

I den Periode, hvori vi nu leve, forundre vi os, naar vi høre eller læse en Fremstilling af de selskabelige Sammenkomster, som i hiin Tid have fundet Sted. Man kan ikke ret forestille sig, hvorledes en saadan Frihed i Omgang og Ytringer, en saa livfuld Hengivelse til Øieblikkets Lune kunde forenes med en Tone saa fiin, saa anstændig, og i Almindelighed saa fjern fra Alt hvad der kunde saare den Enkelte, som dog adskillige endnu existerende baade mundtlige og skriftlige Beretninger bevidne. Det kan vistnok ikke benægtes, at en vis forargelig Hensynsløshed i Tale og Skrift ved at berøre religiøse og sædelige Materier jo hørte til Dagens Orden, men dette Uvæsen fremtraadte mindre stødende i de gode selskabelige Kredse, det indsvøbte sig i

Vittighedens, i Epigrammets Slør, og forsødede derved sin bittre Kjerne, hvorved det tillige maa bemærkes, at Lystigheden, det Comiske, formilder det Anstødelige, der først bliver ret utaaleligt, naar det paatager sig en sentimental og heltemodig Maske, en Mening forresten, som vort nuværende, især theaterbesøgende Publicum ikke synes at dele.

Det Selskab, som hiin Dag befandt sig om Grosserer Vallers Bord, var virkelig i det Hele taget saaledes, at de gamle Grækere, kommende fra deres Symposier, ikke vilde have vendt det Ryggen. De lunefuldeste Indfald, de fineste Artigheder, de alvorligste Gjenstande, træffende og dog let behandlede, afverlede mellem de livfulde Gjæster. Enhver syntes for disse Timer at have afkastet Livets Byrde og paa eengang at glemme og dobbelt nyde sin Individualitet. Ved Slutningen af det meget luxurioſe Maaltid anmodede Verten de franske Gjæster om at glæde Selskabet ved at afsynge nogle af deres nationale Sange. De indvilligede strax, og Duveyrier, i det Øieblik skjulende sit virkelige og ærefulde Navn under sit Dobenavn Honoré, begyndte som Forsanger med sin klare, stærke Stemme at foredrage den i Historiens og Kunstens Rige vistnok udødelige Marseillaise. De andre Landsmænd faldt ind i Choret, og deres „Aux armes, citoyens!“ lød som et begeistrende Opraab til Kamp og Seier. Forunder-

lig gribende lød det sidste Vers, der blev sunget i Chor, i langsomt Tempo, som en Choral, og særdeles rørende var det at høre disse Mænd, der meer eller mindre havde lidt og endnu lede af Fædrenelandets Ulykke, med en Inderlighed, man kunde kalde andægtig, at istemme dette „Amour sacré de la patrie", hvortil saamangen rædsom, og dog høi Erindring knyttede sig, f. Ex. Girondisternes Henrettelse, hvoraf tilsidst kun Een var tilbage for at ende dette sidste Vers af Hymnen, inden han fulgte sine 22 Ulykkes-Staldbrødre i den voldsomme Død.

Paa Grossererens Befaling var et Pianoforte bragt ind i Spisesalen, og paa Opfordring accompagnerede Claudine Sangen paa dette Instrument. Efter Marseillaisen reiste Lusard sig fra Bordet og fremtog den ganske nye, i Paris netop udkomne Chant de Victoire, af Chenier. Han lagde den paa Nodestolen for Claudine, idet han tillige tog Plads ved Instrumentet. Hun spillede den hurtig igjennem, og nu lød fra Republicanernes begeistrede Bryst denne herlige Sang, der i digterisk Værd vistnok staaer over Marseillaisen, og vel fortjente en bedre Slutningslinie i sit Omqvæd end det altfor vilde: „Périssent les rois!" Endnu den Dag idag vil denne med Republiken uddøde, pragtfulde Seiershymne, dersom man ved et sjeldent Tilfælde træffer paa den, henrive Enhver, hvis Sind ikke er tillukket for Poesiens og Tonernes Magt; hvor meget

ſtørre Virkning maatte den da ikke gjøre i hiin Periode og i en Kreds ſom den her omtalte, hvor de Syngende begeiſtrede Tilhørerne, og Disſes Enthuſiasme opflammede de Syngende? En næſten magiſk Virkning udøvede det Vers, der omtaler det franſke Krigsſkib Le vengeur. Den pompøſe Begyndelſe:

Lève-toi! Sors des mers profondes,
Cadavre fumant du vengeur,

fører allerede Tanken til den mørke Afgrund; og naar det ſiden hedder:

D'où partent ces cris déchirans?
Quelles sont ces voix magnanimes?
Les voix des braves expirans
Qui chantent du fond des abîmes,

og Choret ſaa falder ind: Vive la Republique, ſynes man at høre disſe tappre Døende, ſom, idet de ſynke med deres Skib, lade Luften gjenlyde af disſe deres ſidſte Ord.

Alle vare henrevne, men Ingen mere end de to ungdommelige Gemytter Ferdinand og Claudine. Den letbevægede Pige kunde ikke holde ſine Taarer tilbage, og da Sangen var endt, greb Luſard hendes Haand, trykkede den hemmeligt til ſit Bryſt, og ſagde ſagte: En intim Ungdomsven og Slægtning af mig var med paa Le vengeur. Deres Taarer ſynes mig at gjælde

ham, og falde som Perler paa den Plet i Dybet, hvor han hviler.

En Ven af Dem! udbrød Claudine: O min Gud!

— Beklag ham ikke! han døde en prægtig Død.

— Men Slægt og Venner, som elskede ham, maae dog sørge over hans Tab!

— Ja saa lykkelig var han desuden. Der ere Dem, som endnu begræde ham.

— Kalder De det Lykke at volde Dem Sorg, som man har kjær?

— Ja, saa egoistisk er Menneskет! Maaskee, ja rimeligviis, veed man Intet deraf, naar man først er død, men jeg tilstaaer, at selv i Dødens Time vilde det være mig en sød Tanke, at for Exempel De græd for mig.

— Den Tanke vilde vist ikke bedrage Dem.

— Lover De mig at græde, naar De hører, at jeg er død?

— Gud forbyde, at De skulde døe i Deres Ungdom og Kraft! Hvorledes falder De paa Sligt?

Lusard loe. Hvad falder man ikke paa, naar man attraaer at interessere en elskværdig Dame? Jeg vilde gjerne give mig Mine af at have Anelser, ligesom Turenne, Henrik den Fjerde og andre udmærkede Mænd.

Grosſereren afbrød denne Samtale. Han kaldte dem til Bordet, for endnu at tømme et Glas Champagne paa Republikens Held og Seier, hvorpaa man reiſte ſig, og Selſkabet adſpredte ſig i andre Værelſer.

Dagen efter ſagde Advocaten til Madame Valler: Det, ſom man ugjerne ſeer imøde, det vender ſig ofte til vort Bedſte, naar det kommer. Det var mig ukjært, at den lille Claudine ſkulde tilbringe denne Sommer her i Huſet og være en uadſkillelig Suivante af mit Hjertes Primadonna. Men deels maa jeg roſe den gode Pige, fordi hun kjeder ſig i mit Selſkab, og ſaaſnart jeg kommer, tager den førſte den bedſte Anledning til at gaae ſin Vei; det maa være en halv ubevidſt Følelſe, der i denne Sag oplyſer hendes uerfarne Forſtand. Men dernæſt gjør hun mig desuden den ubetalelige Tjeneſte at coquettere ſaa ſtærkt med de Herrer, ſom komme her i Huſet, at hendes Nærværelſe dog er en lille Dæmning for det Hav af Galanterie, ſom ellers vilde reent bortſkylle al min Sjælero.

Deres Sjælero, ſvarede Madame Valler, ſyntes, Gud ſkee Lov, ikke at være angreben i vort Selſkab igaar. De var jo i overmaade godt Lune.

— Jeg er jo ingen ung Dreng, jeg maatte jo vel forſtaae at beherſke mig, men De kan troe, at jeg mere end eengang havde det nødigt. De maa ſige hvad De vil, diſſe Franſkmænd have et ganſke eiendommeligt

Talent til at behage Damerne. De have Noget i deres Øine, i deres Stemme, ja selv i deres Sprog... Det er ikke for Intet at den gamle Parabel fortæller, at da Djævelen forførte Eva, talte han Fransk, thi lige siden Paradiset derved gik fløiten, har dette Sprog en dæmonisk Magt over alle Evas Døttre.

— Dette Sprog, som jeg desværre kun halvveis forstaaer?

— Desværre? De sukker ordenlig derover!

— Ak, Dalund! skulde jeg sukke, maatte det vel være over al denne Skinsyge, hvormed De plager Dem selv og mig. Mistænker De mig? Har jeg tabt Deres Agtelse, fordi jeg har været saa svag at gjengjælde en Kjærlighed, som vel sagtens er strafværdig?

— Hvad siger De? Strafværdig! Komme vi stedse tilbage til disse Samvittighedsskrupler? O Eleonore! har De glemt, at jeg elskede Dem, da De endnu halvt var et Barn; at De misforstod min Taushed, at De i min Fraværelse gav Deres Haand til en Anden og saaledes fordærvede mit Liv? Var De mig nu ingen Trøst, ingen Erstatning skyldig for saamange Aars Troskab, for en Kjærlighed, som min? Har jeg misbrugt Deres Godhed? Er vort Forhold ikke en Sag mellem os To allene? Hvad læste vi forleden? Hvorledes lød vel hans Ord, den franske Philosophs og Menneskekjenders? „Et Fruentimmer tilhører ingen Anden end Den, hun elsker;

der maa staae imellem dem Ægtemand, Fader, Rang, Fødsel, hvadsomhelst, det er Alsammen ugyldigt." Og har han ikke Ret? Er Sjælen ikke fri? Kan menneskelige Love fængsle Aanden?

— Ak, alt Dette lyder visselig meget smukt, og forstandigt, jeg siger mig det ofte selv, men dog er der Noget i mig, som modsætter sig disse Fornuftgrunde, som gjør mig Bebreidelser og paadrager mig en Engstelse, som jeg ikke kjendte tilforn. Det Eneste, der trøster mig, er den Tanke, at forend mit Forhold til Dem var jeg i Grunden slettere, end jeg er nu. Som saa Mangen af mit Bekjendtskab, løb jeg efter alle tomme Forlystelser; min høieste Lykksalighed var at blive courtiseret, det var Nok til min Tilfredshed; min Pynt var mit vigtigste Anliggende. Deres Omgang har forædlet mig, De har givet mig Smag paa noget Bedre, ja endogsaa paa alvorligt at opfylde mine Pligter. Jeg veed nu med mig selv, at jeg passer mit Huus, at jeg er Moder for Vallers Søn, langt mere eftergivende og blid mod Valler selv, og tjenstvillig i Omgang mod Alle.

— Elskværdigste af alle Mennesker! Og dog gjør De Dem Bebreidelser?

— Ja, just nu, da der er opgaaet et Lys for mig, som min forsømte Ungdom ikke havde viist mig, just nu er det ofte, som om en indre Stemme sagde mig, at jeg dog gik paa en forbuden Vei.

— Kjære Eleonore! De gjør mig paa eengang lyksalig og ulyksalig. Vilde De ønske, at jeg afbrød vor Forbindelse, at De ikke mere saae mig?

— Ak nei! jeg vilde henvisne som en Blomst uden Sol, naar jeg ikke oplivedes ved Synet af Dem og Visheden om Deres Hengivenhed. Gud tilgive mig! Jeg beder ham daglig derom ... De smiler! Ak De forstaaer ikke ... Det er mig umuligt ganske at bortkaste Det, som fra min tidligste Barndom er mig indplantet, som er opvoxet med mig, og netop i denne min sildigere og bedre Tid ere disse Tanker komne mig nærmere. Jeg veed ikke, hvorledes, men jeg kan ikke fjerne dem.

— Det skal De ikke heller, det klæder Dem godt.

I dette Øieblik kom Grosserereren hjem med to af sine Venner, som Begge tilligemed Advocaten skulde spise til Middag med Familien. De Indtrædende havde alle Tre en saa besynderlig Mine, at saavel Fruen som Claudine, der i det Samme traadte ind, studsede og neppe turde spørge. De fik heller ikke Tid dertil, thi Grosserereren udbrød strax: Har I allerede hørt den græsselige Nyhed? Robespierre er falden! Tænk hvor rædsomt! Han er guillotineret. Hvad siger De, Dalund?

— Aa, jeg siger, at Guillotinen og han vare blevne saa intime Venner, at det var rimeligt, at den ikke kunde undlade at slutte ham selv i sin Favn.

— Er det muligt, at jeg maa høre saadanne Ord af Dem? Men hvad skal man sige, naar Republicanerne selv ... O jeg skammer mig næsten ved at fortælle det! Jeg løb ud til dem, jeg tænkte at finde dem i den største Fortvivlelse, men det var ikke at mærke; og da jeg yttrede min Frygt for, at nu vare de kraftige Forholdsreglers Tid naturligviis forbi, svarede — ja jeg vil for gammelt Venskabs Skyld ikke nævne ham — men han svarede, at de Franske vare ikke et saa raat og vildt Folk, at de behøvede at regieres med raa Grumhed. Jeg blev saa vred, at jeg strax tog min Hat og gik.

— Hvem det end var, der sagde disse Ord, saa giver jeg ham Ret, sagde Advocaten: thi det er ikke det franske Folk, men dets Bærme, som har raset under Jacobinernes Regiment, og det har ikke været Spog for disse Fraværende hver Postdag at tage Aviisen i Haanden med Angest for deri at faae Efterretning om, at en Ven, en Nærpaarørende var falden som et Offer for Guillotinen.

— O! i Tider som disse maa en Patriot formaae at sætte sig ud over den private Ulykke og kun tænke paa den offentlige. Jeg har forresten hørt Noget om den unge Lusard, som er godt, som jeg maa rose.

— Hvad er det, kjære Onkel? spurgte Claudine.

— Det er endnu en Hemmelighed, men du faaer den nok at vide, naar Tid er.

Claudine saae kjendelig fornøiet ud ved Onklens Ord, en glad Anelse syntes at bevæge hende, og hendes indre Tilfredshed udbrød i høie Glædesflammer, da Grosserereren fremtog et Etui, som han aabnede og rakte hende med de Ord: See hvad jeg vil forære dig til Tak for igaar, da du var saa elskværdig og jeg havde Ære af min Søsterdatter. See, denne glimrende Stjerne skal du have til at sætte i Sløifen paa dit tricolore Tørklæde, og disse Ørenringe passe dertil.

Med barnlig Glæde sløi Claudine op paa sit Værelse, slyngede det trefarvede Tørklæde om sit Haar, fæstede Stjernen over sin hvide Pande og tog Ørenringene paa. Hun betragtede med usigelig Velbehag sit Billede i Speilet, og idet hun gjentog for sig selv: „Hvilke glade Dage ere dog disse! Jeg veed ikke, hvor jeg skal hen for lutter Glæde og Lykksalighed!“ — ilede hun ned til Selskabet og satte sig tilbords med Dine, der glimrede prægtigere end alle Ædelstene.

Grosserereren eiede et Lyststed paa Strandveien, paa hvilket Familien dog sjelden opholdt sig længere end et Par Dage om Ugen, sædvanligviis fra Løverdag til Mandag Aften, og Herren i Huset tilbragte ikke engang i Regelen saa lang Tid paa dette Sted. En Tirsdag Morgen tidlig kom Ferdinand og havde en lang Sam-

tale under fire Øine med sin Onkel, der strax gik ud, og da han kom hjem, sagde han til sin Kone: Det er smukt Veir, og jeg har faaet Lyst til, at vi iaften skal tage ud til vort Landsted og blive der for det Første imorgen over. Saasnart jeg er færdig med min Post, kjører jeg med.

Det var allerede langt ud paa Aftenen, da man ankom til det landlige Huus, der laae ganske nær ved et Fiskerleie. Fruentimmerne bemærkede, at Grosseereren maatte have noget Usædvanligt isinde. Han gik med sin Tjener ned til Fiskerne, gav dem Penge og besaae nogle Joller, og da han kom 'hjem, gjorde han sin Kone adskillige Spørgsmaal om huuslige Indretninger, uden at man kunde begribe, i hvilken Hensigt. Kort før Sengetid gik han igjen ud til Strandkanten, saae efter Vinden og yttrede Gisninger om Veiret til næste Dag. Madame Valler spurgte forgjæves, hvad Usævanligt der var paafærde. Han nægtede det leende. Hun ængstede sig i Stilhed over alt Dette. Claudine trøstede hende og sagde: Du kan troe, at det Hele er noget Fornøieligt, hvormed Onkel vil overraske os. Jeg glæder mig derover. Det aner mig, at vi imorgen skal have en lykkelig Dag.

Den næste Morgen, da Damerne sad ved Kaffebordet, og ventede paa Grosseereren, der allerede tidlig var gaaet ud, kom han endelig og sagde: Nu maa jeg

vel indvie jer i den lille Hemmelighed, for hvis Skyld jeg har taget herud med jer. Vor Ven Lusard har faaet en Æressag med en Emigrant, der forleden paa et offentligt Sted talte fornærmeligt om den franske Armee og Republiken. De kom i Ordstrid og udfordrede hinanden. I dette Øieblik seilede de herfra i en Fiskerjolle med deres Secundanter, for paa Hveen at afgjøre deres Mellemværende. Ferdinand er Lusards Secundant. De have naturligviis ogsaa en Chirurg med.

— En Duel! udbrød Fruen: Det er afskyeligt!

— Nei, det er prægtigt, det er et nødvendigt Onde i vore Tider. Falder Lusard, saa dør han i sit Kald ved at forsvare sit Fædreland mod de forbandede Emigranter, men falder den Anden, er det min Hensigt at skjule Lusard, til vi kan faae ham bort, thi som Sagerne staae, hverken bør eller kan han anmode sin Minister om Beskyttelse. Lad derfor et Par Værelser ovenpaa være parate til at modtage ham, om det behøves.

Claudine, hvis glade Anelser fik dette Udfald, var neppe istand til at reise sig og forlade Værelset. Med skjælvende Knæe ilede hun op til sin lille Stue ovenpaa, hvor hun kastede sig paa en Stol. Vinduet gik ud til Haven, men Værelset stødte til et andet, hvorfra man havde Udsigt over Stranden. Hun tænkte

paa at gaae derind og see ud over Havet til den forhadte Ø, hvor der i dette Øieblik skulde spilles det forvovne Spil om Liv og Død! Hun traadte mat hen til Døren, og aabnede den, men lukkede den strax igjen, og traadte tilbage. Hun havde ikke Mod til at see hen mod den betydningsfulde, spøgelsehvide Klint. Hun gyste for at see Jollen nærme sig dens Kyst. Nu først følte hun, at hun elskede den unge Fremmede, der, ihvor det gik, syntes tabt for hende. Nu forstaaer jeg hans Ord hiin Aften efter Sangen. Han anede sin Død! O Gud! lad ham blot leve! Lad ham seire over det Umenneske, der kan ville sigte efter et saadant Hjerte! O kunde jeg dog blot kaste mig imellem dem og optage i mit Bryst det Stød, som var tiltænkt hans! Hvor skal jeg tye hen i min Sjæleangst?

Hun sprang op og kastede sig paa Knæe, hun rakte sine sammenfoldede Hænder iveiret og begyndte at bede; men hendes Hænder og Øine sank til Jorden. O min Gud! kunde jeg dog endnu bede, som da mine Forældre laae syge! Da kunde jeg dog græde, da kunde jeg bede. Men nu! Af hvad skal jeg troe? Er der en Fader i Himlen? Er Gud ikke saa langt fra os arme Mennesker? De Uskyldigste, de Bedste lide og døe, uden at deres Jammer rører nogen Magt i Himlen eller paa Jorden. Maatte ikke mine Forældre ogsaa døe, skjøndt jeg dengang bad saa andægtig for dem?

Nei, intet Sted er Tilflugt uden i Døden. Ja, der er Trøst! Døer Lusard, kan jeg ogsaa døe.

Hun kastede sig med Ansigtet mod Gulvet, reiste sig igjen, gik urolig frem og tilbage og sank endelig tilbage i Stolen. Saaledes tilbragte den stakkels Pige bleg og skjælvende flere Timer, hvis Lidelser bedre kan tænkes end beskrives. En vis Travlhed i Huset og den Uro i Sindet, som Deeltagelse for den unge Huusven indgav dets Herre og Frue, forvoldte, at man ikke videre beskjæftigede sig med Claudine. Endelig hørte hun sin Onkel komme ind i det tilstødende Værelse, aabne Vinduet og sige til En, som hun paa Stemmen kjendte at være Tjeneren: „Herfra kan jeg i Kikkerten see dem komme." — Og efter et Ophold, udbrød han: „Jeg seer to Joller. Den ene tager Veien her henad. Vinden er god. De kan snart være her .... Jeg kan see Ferdinand staae i Jollen, men jeg seer Intet til Lusard. Død og Pine! Der ligger En nede i Fartøiet! Skulde han være falden? Løb ned til Landingsbroen alt hvad du kan; jeg kommer strax efter." Denne Tale, der i afbrudte Perioder naaede den ulykkelige Claudines Øren, blev hørt med en Hjertebanken, der næsten bragte hende til at falde i Afmagt. Pludselig blev hun greben af en besynderlig Kraft, hun sprang op og løb endnu hurtigere end den ilende Tjener ned til Broen, fra hvis yderste Spids hun med stive Øine

fulgte den sig nærmende Jolle, i hvilken man nu tydelig saae en Mand ligge, bedækket med en Kappe, medens en anden, i hvem Claudine gjenkjendte en Læge, sad nede paa Bunden ved hans Side, og Ferdinand stod som fastnaglet, med Øinene ligesom spørgende hæftede paa Dennes Ansigt. Claudine var i et af disse Øieblikke, hvori et Menneske synes at have glemt sin egen Tilværelse, og i en Spænding, der, idet den bedøver alle Følelser, bevirker, at Smerten ikke føles med Bevidsthed. Baaden var nu lige ved Landingsstedet. Grosserereren, Tjenestefolk, Fiskere kom ud paa Broen. De trængte den skakkels Claudine tilside uden at lægge videre Mærke til hende.

Grosserereren raabte til Ferdinand: Er han død?

— Nei, men saaret.

Jollen lagde nu til, og Ferdinand sagde til sin Onkel: Vi bringe ham her til Dem, istedenfor til Frederiks Hospital, som vi først havde ifinde. Han vilde saa nødig paa Hospitalet, han vilde hjem i sit Logis, hvor han paa ingen Maade kan have det godt. Doctoren meente ogsaa, at det nærmeste Sted var det bedste, eftersom han har mistet meget Blod og desuden ...

Grosserereren afbrød ham: Gjør ingen Ophævelser. Alting er rede til hans Modtagelse.

Med stor Omsorg blev nu den Syge baaren til Huset, ledsaget og fulgt af en heel Skare af de Tilste-

deværende. Claudine gik taus og bleg med de Øvrige, Ferdinand gik hen til hende, lagde hendes Arm i sin, og hviskede: Du her! stakkels Claudine! Tro mig, jeg har tænkt paa dig under alt Dette.

Medens nu Lægen og de andre Mænd vare beskjæftigede med den Saarede, lukkede Claudine sig inde i sit Værelse og søgte at fatte sig. Der var dog endnu Liv, altsaa dog ogsaa Haab. Den Elskede var bragt til hendes Hjem, det var en stor Trost.

Nu bankede det paa hendes Dør og Ferdinand traadte ind med et smilende Ansigt. Gud ske Lov! Saaret er ikke dødeligt. Vor gode Docter har det bedste Haab. Vor Patient skal blot have Ro og Pleie. Jeg ilede for at bringe dig denne gode Tidende.

Nu brast Claudine i Graad, hun foldede sine Hænder og udbrød: „O Gud! jeg takker dig!“ Ganske umiddelbart kom dette Udbrud fra hendes fulde Hjerte, og tiltrods for hendes ovenanførte Ytringer, maatte hun, sig selv halv ubevidst, bøie sig for Tanken om et naadigt Forsyn, en Tanke, fra hvilken dog ingen Tidsalder og intet Menneske ganske kan losrive sig.

Da Familien nu kom noget til Ro efter den Bevægelse, som denne Begivenhed havde foraarsaget, blev man endelig efter megen Parlementering enig om de Forholdsregler, der skulde tages til den syge Gjæsts Pleie. Grosseren kunde ikke og Madame Valler vilde

ikke for længere Tid være borte fra Byen. Hun undskyldte sig med sin Nærværelses Nødvendighed hjemme i Huset, og foreslog at sende Husjomfruen, en ældre, meget paalidelig Pige, for at passe alt Fornødent. Claudine forlangte med de inderligste og hæftigste Bønner at maatte blive og have Opsynet med den Syges Pleie. Hendes Tante modsatte sig hendes Ønske, men Grosserereren fandt saa stort Behag i hvad han kaldte hendes heltemodige Tænkemaade, at han med Glæde gav sit Samtykke, især da Ferdinand understøttede sin unge Venindes Ønske, og tilbød ligeledes selv at ville opholde sig hos Lusard, indtil han var i god Bedring. Han havde allerede tilsagt Lægen at ville vaage over Patienten i den tilstundende Nat. Men blev nu enig om at sende den omtalte Huusjomfru tilligemed en Vaagekone fra Byen, til hvilken Husets Herskab endnu samme Eftermiddag begav sig for strax at kunne sende de omtalte Folk og et og andet i dette Tilfælde fornødent Reqvisit. Claudine blev nu, til sin store Tilfredshed, tilbage, og paa hendes indstændige Bøn førte Ferdinand hende et Øieblik til den Syges Leie. Da Lusard blev hende vaer, rakte han begge Hænder imod hende og sagde med mat Stemme: Er det muligt? Er det virkelig Dem selv? Hvor er jeg dog lykkelig! Velsignet være min Modstanders Kaarde!

Claudine fik ikke Tid til at svare, thi Ferdinand,

forſtrækket over den Bevægelſe, hvori hans Uforſigtighed havde bragt den Saarede, førte hende ſtrax ud af Værelſet, og forbød hende i flere Dage at nærme ſig den Syge, uden naar han ſov, og ſelv da blev det hende kun forundt at titte ind ad den halvaabnede Dør. Hun blev derfor meget forſtrækket, da Ferdinand en Nat, efterat hun var gaaet tilſengs, traadte ind i hendes Sovekammer og bad hende ſtaae op og komme ind til Luſard. Vundfeberen var temmelig ſtærk, og i ſin Feberphantaſie ophørte den Lidende ikke at kalde paa hendes Navn. Hans urolige Feberdrømme, blandende det Forbigangne med det Nærværende, foregjøglede ham, at Claudine var ſtillet for Revolutionstribunalet og næſte Morgen ſkulde dele Skjæbne med hans fordums General. Hans Angeſt ſteg til en ſaadan Grad, at han vilde kaſte ſig ud af Sengen, og Ferdinand ſaae intet andet Raad end at prøve, hvad Claudines Nærværelſe kunde udrette. Den Syge kjendte hende ſtrax, han greb hendes Haand med et Udbrud af Glæde; han var øieblikkelig beroliget og lagde ſig ſtille ned, men beſtandig med hendes Haand ſaa faſt knyttet i ſin, at hun ikke kunde gjøre mindſte Bevægelſe for at drage den ud af hans, uden derved at forſtyrre den Slummer, hvori han laae, og den elſkende Pige blev med inderlig Tilfredshed, uden at røre ſig, ſiddende ved hans Leie til langt ud paa Morgenſtunden. Hensunken i hans Be-

stuelse sad hun og betragtede dette ædle, blege Ansigt, og bemærkede ikke, at den opmærksomme Huusjomfru kom for at bringe hende en Kop Kaffe, før Denne tiltalte hende med venlige Klager over at man havde forspildt hendes unge Jomfrues Nattero.

Hun betragtede nu den Syge, der lod til at sove saa roligt, at Claudine undseelig vovede at frigjøre sin Haand. Ak du gode Gud! sagde den aldrende Pige: Hvor er det dog Synd at see saadant et deiligt Menneske ligge saa elendig! Hvad det dog er for onde Tider, vi leve i!

— Ja er han ikke stjøn? sagde Claudine: Finder De ikke ogsaa, kjære Jomfru Susanne, at saaledes som han der ligger, saa ligner han det smukke Kobber hjemme i Dagligstuen, som forestiller den sovende Endymion?

— Det Billede har jeg saamænd aldrig seet paa! men jeg tænkte, da jeg nu stod og saae paa denne stakkels unge Mand, at han ... Gud forlade mig! jeg mener intet Ondt dermed! men jeg synes, at som han der ligger med det sorte Haar og det krusede Skjæg ned om Hagen, ligner han Vorherre, som man seer ham i den store Billedbibel, der hvor han ligger og sover i Skibet.

Fra denne Time var det tydeligt baade for Lægen og den øvrige Omgivelse, at Claudines Nærhed virkede

som en lægende Talisman paa den Syge, hvis Helbredelse efter kort Tids Forløb gik usædvanlig hurtig fremad. Grosserereren kom oftere end sædvanligt ud til Landstedet, og ogsaa Madame Valler kom oftere og gjorde Patienten af og til et lille Besøg. Ferdinand opholdt sig stadigt derude, saalænge til Lusard begyndte at sidde oppe og kunde gaae omkring; saa tog han en Dag eller to derfra, men kom jævnlig tilbage.

Nu vilde Madame Valler have Claudine hjem med sig. Kjære Barn! sagde hun, det passer sig ikke, at du bliver her hos denne unge Mand, som nu ikke længere trænger til din Nærværelse. — Men Claudine modsatte sig og forsikkrede, at Lusard var langt fra ikke endnu helbredet, at Conveniens og Folkesnak ikke burde afholde noget Menneske fra Det, der var Godt og Ret, at Lusard jo desuden snart vilde reise hjem til Frankrig, og kun ventede paa at blive saa vel, at han kunde tiltræde sin Reise.

Fruen indvendte, at indtil det kunde skee, vilde der endnu hengaae en længere Tid. Men Tante! sagde Claudine, og fæstede sine store Øine paa Madame Valler med et vemodig Udtryk: Betænk, at saa see vi ham maaskee aldrig mere.

Taarerne trillede ned ad hendes Kinder ved disse Ord. Tanten saae medlidende paa hende, hun sukkede dybt, klappede den unge Piges blussende Kind og sagde

med sagte Stemme: Ak, min stakkels Claudine! Jeg har ikke Hjerte til at bedrøve dig, men Gud lade mig ikke faae dig paa min Samvittighed foruden mine øvrige Synder!

Claudine, sjæleglad over at være undsluppen den Fare, der truede hende, kunde ikke undlade at fortælle denne lille Begivenhed, da hun om Aftenen var ene med Ferdinand og Lusard i denne Sidstes Værelse. Hun omtalte med Varme sin Tantes Godhed, hendes kjærlige Hjerte, der altid blev rørt ved Andres Bekymring, og nævnede dertil med Forundring hendes sidste Replik, som noget Uforklarligt i et saa fortræffeligt Menneskes Mund.

Ferdinand smilede skalkagtigt: At hun er et fortræffeligt Menneske, et fromt og kjærligt, i Sandhed qvindeligt Gemyt, det er ogsaa min Mening, men hvad hun med hin Yttring har meent, det er mig dog ret forklarligt; jeg veed godt, hvad der tynger paa hendes Samvittighed. Du skal ikke see saa forfærdet paa mig, Claudine! thi den Synd, som ængster hende, er ikke større, end at jeg for min Part vilde — som man siger — spise en saadan Synd op i et Stykke Smørrebrød. Hun har en Elsker, det er det Hele.

En Elsker! udbrød Claudine: Hvem skulde det være?

— Hvem Anden end Advocat Dalund! Tvivler du

paa det? Herregud! du er da altfor uskyldig for en Pige, der gaaer i sit attende Aar.

— Det er umuligt! Fy! det er skygt at tænke noget Saadant.

— Naa, er det skygt? Jeg holder meget af Onkel, men troer du alligevel, at jeg holder mindre af Tante for den Sags Skyld? Tvertimod! Seer du, jeg er mine ser og tyve Aar; det er syv Aar, siden hun blev gift med Onkel. Da var jeg allerede gammel nok til at have Øine i Hovedet. Hun var dengang en Pige paa 22 Aar; hun havde elsket Dalumd og ventet paa ham i tre Aar. Han var reist ud i Verden og lod Intet høre fra sig. Saa friede Onkel til hende og hun tog ham. Men jeg forsikrer dig, at hun dengang og i de første tre Aar efter sit Ægteskab var en forfængelig Gaas. Derpaa kom dette Forhold til den gamle Elsker. Han er en Mand af Forstand og Dannelse, og nu skulde du ikke gjenkjende Tante, om du havde kjendt hende for en fire, fem Aar siden, saa elskværdig er hun bleven.

— Ja, sagde Lusard, det er en indtagende Kone. Hun seer ud, som man afbilder Gudinden Ceres, med de rige blonde Haar, den fyldige Figur, det milde Udtryk i det smukke Ansigt.

— Jeg kan uden Overdrivelse forsikre, sagde Ferdinand, at dette skjønne Udtryk er ligeledes kommet med al den øvrige Forbedring.

— Ja, ja! udbrød Lusard: Sand Kjærlighed er den Tryllemagt, der giver Forstand, Skjønhed og Dyd.

Claudine rystede paa Hovedet: Men en gift Kone! Ægteskabets Helligbed!

— Naa! begynder du nu ogsaa paa den gamle forslidte Vise, som for længe siden er qvædet til Ende med saameget Andet? Ægteskabets Helligbed! Jo, det er en net Helligbed, naar to Mennesker, der ikke kan lide hinanden, skal leve sammen i en Forening, som kun det inderligste Behag, den varmeste Elskov kan fritage for at blive modbydelig. Og De derimod, som brænde af Kjærlighed, tør ikke nærme sig til hinanden, naar ikke en Præst har sagt: Nu skal I være Ægtefolk. Og hvorvel der er lagt Kors og Kummer i Overflødighed paa denne Ægtestand, og intet Andet end Kjærlighed og sympathetiske Anskuelser kan hjelpe jer til at bære disse Kors med Maneer, og om I end tusinde Gange fortryde, at I ere lænkede sammen, saa skal I dog lade som I vare glade i eders Fangenskab, — hvilket er Mere, end der forlanges af noget fanget Kreatur; det faaer dog Lov til at brøle og fare frem og tilbage i Buret af Vrede og Utaalmodighed; men hvad jer arme Mennesker anbelanger, saa skal det herved forblive, uden at noget Menneske skal kunne skille hvad Gud har sammenføiet, — som om Naturens Herre skulde befale

Noget saa naturstridigt, saa uforeneligt med de Følelser, han selv har nedlagt i det menneskelige Hjerte!

— Men, sagde Lusard, dette saakaldte ubrydelige Baand er jo heller ikke længere uopløseligt, idetmindste ikke i Frankrig. Hos os er det let at skilles.

— Ja, svarede Ferdinand, Himlen været priset for hvert Baand, der løses for den stakkels Menneskeslægt, og dette er vel et af de værste, men denne Løsen er endnu ikke sanctioneret af vore Sæder, vel ikke engang af eders, og denne Skilsmisse er ogsaa ubehagelig.

— Men hvad skal man da gjøre? spurgte Lusard.

— Man skal, svarede Ferdinand, ligesom de fordums sande Elskende, Heloise og Abailard, være saa begeistret af hinandens Fortrin, at man forsmaaer alle Baand, som indskrænke Friheden. Hvad er Kjærlighed uden Frihed? Hvad forsikrer mig om at være elsket, naar den Elskede ikke uden Opbævelser kan bryde med mig? Hvad er sødere i et Kjærlighedsforhold end Hemmeligheden? Er Kjærligheden ikke hellig? og profaneres ikke det Hellige ved fremmede, nysgjerrige Øine?

— Det er Altsammen sandt, udbrød Lusard: Lykkelig Den, der vinder en Heloise! men dog kunde der indvendes Meget mod Deres Theorie. Vi stakkels Dødelige kunne ikke gribe den fuldkomne Frihed. Vi give Liv og Blod for den, men...

Han afbrød sig selv, Claudine og han saae paa hinanden med ubeskrivelige, betydningsfulde Blikke.

Det var i de første Dage af den Maaned, der i vort Clima som oftest er den allerskjønneste og ikke sjelden erstatter en ublid Sommer. Ved sin klare og milde Himmel, ved sin eiendommelige, aromatiske Duft, ved de afvexlende Farver, hvormed den pryder Træernes Blade, ved sine stjerneklare Nætter kunde September vel fortjene, at den fremfor Foraars-Maanederne fik Navn af Kjærlighedens Aarstid. Saaledes forekom den ogsaa Lusard og Claudine. Han var 25, hun neppe 18 Aar. Han var hendes unge Hjertes første Lidenskab, ligesom det vel ogsaa kunde siges, hvad han ofte sagde hende, at hun var hans første Kjærlighed og — tilføiede han — som han sikkert følte, ogsaa den sidste. Ene og overladte til dem selv opholdt de dem hele Dagen i den smukke Have og vandrede Arm i Arm ved Strandbredden og saae Maanen og Stjernerne bryde deres Straaler i det klare Hav, hvis Bølger med sagte Skvulpen syntes at ledsage deres elskovsfulde Tale med et melodiskt Taktslag.

I denne skjønne Tid kom Ferdinand en Aften i et meget oprømt Lune. Han forærte Claudine en lille Bog og sagde: Du skal være den Første, til hvem jeg offrer denne min Muses Primula veris. Du seer, at jeg ikke har kunnet modstaae min Lyst og mine Venners

Tilskyndelse til at prøve min Forfatter-Lykke. Mine Digte skulle nu flyve ud i Verden; om det bliver som de yndede Lænker eller de foragtede Spurver, vil Tiden vise.

Claudine takkede glad, men spurgte lidt frygtsomt: Men hvad siger din Fader?

— Ja det vil Tiden ogsaa vise, og den Tid er ikke langt borte, thi om faa Dage bliver Bogen averteret tilsalg med mit Navn paa Titelbladet, thi jeg vil lige saa gjerne springe i det, som krybe i det.

Lusard, der blev underrettet om Indholdet af ovenanførte Samtale, beklagede meget, at han ikke var istand til at forstaae sin Vens Digte. Ferdinand loe og sagde: I Haab om, at du skulde komme med denne Klage, har jeg vovet mig til at oversætte et lille Digt, som netop slutter sig til vor Samtale forleden om den frie Kjærligheds Lykke. Men du maa undskylde mine Feil mod Sproget med min Lyst til at behage dig.

Claudine vilde helligholde sin Vens og Fætters Indtrædelse paa Parnasset. Hun lod dække Aftenbordet i et Lysthuus i Haven, om hvilket Vinranker, fulde af Druer, og endnu blomstrende Caprifolier slyngede sig. Med hurtig Haand bandt hun Blomsterkrandse, hvormed hun smykkede det dækkede Bord, paa hvilket Lysene brændte roligt i den stille Nat, medens Maanen kastede sine blaalige Straaler lige ind paa Bord og

Blomster, som for at gjøre de jordiske Lys tilskamme, og Planeten Venus høit paa Himlen tittede med zittrende Bevægelse nysgjerrig ind gjennem Løvet. Under livlig og munter Samtale nød det lille Selskab sit Maaltid, mod hvis Slutning Ferdinand oplæste sit Digt, der var skrevet paa saa gode franske Vers, som man med Billighed kunde fordre det af en Udlænding, og dertil havde han føiet nogle Slutnings-Strophер, henvendte til Lusard. Disse vare egenlig det Smukkeste af det hele Digt; de aandede en Ungdoms-Varme, en Hjerteligheд og en Finheд, som maatte behage Enhver, og som aldeles henrev de to Tilhørere. Lusard bøiede sig hen til Forfatteren, omfavnede, takkede ham med taarefulde Øine, bad om det lille Digt, lagde det i sin Brevtaske, og forsikrede, at det aldrig skulde forlade ham i Liv eller Død.

Claudine greb en af Blomsterkrandsene, satte den paa Ferdinands Hoved, og sagde spøgefuld: Digteren skal krones. Det burde jo rigtignok være Laurbærkrandsen.

Nei! udbrød Ferdinand, Blomsterkrandsen passer bedre for den unge Sanger. Laurens dunkle, høitidelige Hæderstegn tilkommer mig endnu ikke. Den tilhører nærmere vor tappre Ven, som her sidder; men i Mangel deraf ville vi give ham den anden Krands.

See, hvor smukt de brogede Blomster klæde om hans mørke, lokkede Haar!

Af! sukkede Lusard: Blomsterne snoe sig med Uvillie om en Soldats Hoved; han maa nedtræde dem paa sin moisomme Vei, og til Straf bliver ingen Blomsterkrands ham tildeel.

Dog naar han vender hjem til sin Arne, svarede Claudine.

Med straalende Øine udbrød Lusard: Af Kjærlighedens og Skjønhedens Haand! Ja dertil ville vi sætte vort Haab. Hvilken lykkelig Aften er dog denne! Det er, som vi helligholdt en Fest i Grækenlands skjønne Dage. Luften er mild, Viinlovet slynger sig rundt om vor Løvhytte. Vore Hoveder ere krandsede med Blomster. Ja her ere Guder tilstede. Som en Libation til Phoebus, Digtekunstens Fader, helder jeg herved mit Bæger Viin ud paa Jorden.

Claudine raabte overgiven: Og jeg mit for den milde Luna, som seer herind til os.

Og jeg, udbrød Ferdinand, for den lille Gud Amor, hans Moder sidder der paa Himlen og betragter os.

Det var blevet silde. Ferdinand lavede sig til at tage hjem. Pludselig sagde han: Hillemænd! Jeg har skammelig glemt, at Onkel har leveret mig et Brev, han

har faaet, men som skal angaae dig, Claudine, og som du skulde læse.

Claudine greb det hurtigt, og sagde: Det er fra Tyskland, fra Tante Malfred. Hun gjennemlæste det med hjendelig Uroligbed, men udbrod derpaa: Victoria! Naa, denne Dag er i Sandhed lykkelig! Tante beder Onkel om at beholde mig i sit Huus Vinteren over, da hun har besluttet at bosætte sig for Fremtiden i det Mecklenborgske, hvorhen hun vil, jeg skal komme til næste Foraar, naar hun først er bleven rigtig arrangeret. Naa Gud skee Lov! Der er længe til Foraaret.

Jeg skulde ogsaa melde dig, sagde Ferdinand, at Onkel og Tante komme herud imorgen tilligemed en tydsk Herre, en ung Kjøbmand, som har bragt Brevet, og som skal hilse dig fra Tante Malfred, som da, Gud skee Lov, ikke er min Tante, siden hun er din Moders Søster.

Ferdinand steg nu til Hest, og de Elskende fulgte ham et Stykke af Veien og vandrede derpaa ene hjem langs den maanebelyste Strand.

Paa en udmærket behagelig Aften følger sjelden en lykkelig Dag. Familien fra Byen bragte et lille Selskab med, og foruden den omtalte tydske Kjøbmand fulgte flere af Husets franske Venner, der tilforn af og til havde besøgt deres syge Landsmand. Lusard havde længe været fuldkommen helbredet,

men det var den unge Elsker svært at rive sig los fra det Kjærlighedens Paradiis, hvori han levede. For sig selv og Andre undskyldte han sig med, at han ventede Svar paa nogle Breve, inden han kunde bestemme sin Afreise. Nu bragte den franske Legationssecretair ham et Brev, og Grosseren et andet, efter hvis Læsning han syntes tydelig forstemt. For Middagsbordet gik Selskabet omkring i Haven. Den franske Minister tog Lusard tilside og gik op og ned ad en Allee med ham. Claudine, som den tydske Kjøbmand imidlertid søgte at underholde, lagde Veien forsætlig op og ned ad den samme Allee, saa hun stedse mødte de andre To, af hvis Miner og Bevægelser hun med Ængstelse stræbte at gjætte Gjenstanden for deres Samtale.

Ved Bordet sad hun i Nærheden af Lusard og sin Onkel, og hendes bange Anelse blev til Vished, da den unge Franskmand tog sit Glas, og henvendende sig til Grosseren, sagde: Lad mig takke Dem for den lykkelige Tid, som Deres altfor store Godhed har forundt mig paa dette skjønne Sted, som jeg nu desværre maa forlade, men hvor mine Tanker altid ville være og alle mine Ønsker føre mig tilbage.

Grosseren svarede forbindtligt, og da Lusard yttrede, at han om et Par Dage vilde tage ind til Byen, og Ugen derpaa tiltræde sin Reise, indbød den

gjæstfrie Vert ham til et Afskedsgilde paa Dagen før Afreisen. De to Elskende saae tause paa hinanden med et Udtryk, der ikke blev bemærket uden af Fru Valler. Hun sukkede dybt og følte en Smerte, som om hendes gode Engel tilhviskede hende en bitter Bebreidelse.

Sildig om Aftenen, da Selskabet var taget bort, og de Elskende vare blevne ene, sluttede Lusard sin Elskede med dyb Veemodighed i sine Arme. O min Claudine! udbrød han: Aldrig har jeg følt, hvad jeg i dette Øieblik føler. At forlade Livet maa være Intet mod at forlade dig.

De græd Begge, og da deres sorrigfulde Hjerter havde lettet sig ved de lindrende Taarer, sagde Lusard: Lad os sætte os i vor kjære Lovhytte og stræbe at tale roligt med hinanden. Hør mig, min Claudine! Vi have jo Begge vidst, at jeg ikke kunde blive her. Pligt og Ære kalde mig. Men min store Brøde mod dig tynger dybt paa mit Sind. Uden Kraft til at beherske min Lidenskab, har jeg indsmigret mig i dit uskyldige Hjerte, for maaskee at fordærve dit hele skjønne Liv. Det er ikke første Gang, at disse Tanker opstaae hos mig, og ihvor letsindigt jeg end har handlet, saa havde jeg dog fattet en Plan til Trøst for os Begge. Du veed, at jeg har en Onkel, min Faders Broder, som er emigreret under Revolutionen, og har siden bosat sig i en dansk Provinds. Politiken har brudt hvert Baand

imellem os; men skjøndt jeg aldrig skal fortryde det Parti, jeg har taget, saa har det dog smertet mig meget at staae paa en næsten fiendtlig Fod med en Mand, som jeg, tiltrods for vore forskjellige Anskuelser, høilig en ærer og elsker, en Mand, der har gjort min Barndom lykkelig og veiledet min første Ungdom. Nu tænkte jeg: Jacobinernes Magt er dog vist brudt ved Robespierres Fald; mit stakkels Fædreland, vil, som jeg haaber, igjen kunne trække Aande. Nu gjælder det blot at beseire de udvortes Fiender, dertil har jeg jo altid været bestemt. Jeg har derfor skrevet til min Onkel, sagt ham Alt hvad jeg her siger dig, og bedet ham af et rørt Hjerte om at forsone sig med mig. Jeg havde dertil den Plan, at hvis han tilgav mig, saa vilde jeg betroe ham mit Forhold til dig og anmode ham om at modtage dig i sit Huus og bevare dig for mig, indtil Krigens Lykke havde forskaffet mig en saa ærefuld Stilling, at jeg turde hente min bedste Skat og modtage den af hans Haand. Han er mild og var altid overbærende med mine Daarligheder. Men læs selv, hvad han svarer mig!

Brevets Indhold var omtrent: at Le Duc de Montalbert kjendte Intet til en Citoyen Charles Lusard; at han havde mistet en Broderson, som han havde overøst med Velgjerninger; at dersom Citoyen Lusard hændelsesviis skulde kjende denne unge Mand, saa maatte han sige ham, at saasnart han vilde paanye antage sine

Forfædres hæderlige Navn og loyale Tænkemaade, vilde træde den trefarvede Cocarde under Fødder og stride for sin Konge og for sit eget Adelsvaaben, saa vilde Le Duc de Montalbert modtage ham som en kjær Søn, men enhver Republicaner, som vilde vove at betræde hans landlige Opholdssted, skulde hans Jagthunde vise Veien ud af hans Gaard.

— Kan jeg adlyde ham, Claudine? spurgte Lusard, da hun taus rakte ham Brevet. Dadler du mig, om jeg bekjender, at tiltrods for min Fortvivlelse over at forlade dig, lever der dog i mit Bryst en brændende Attraa efter at forene mig med mine tappre Vaabenbrødre, en Iver for at følge de berømte Anførere, hvis Navne allerede lyde over det forbausede Europa? Tilgiver du, at ogsaa jeg vil have mit Blad af deres Laurbærkrands?

Claudine udbrød: Ak Lusard! Tro ikke, at jeg vilde holde dig tilbage, om jeg end kunde. Nei, din Ære er mig hellig. Sørg ikke for min Skyld! Siig ikke, at du har fordærvet mit Liv. Nei, der komme hvad der vil, den Tanke at du har elsket mig, Erindringen om vor Kjærligheds Dage, skal være den stolte Bevidsthed, som i mit øvrige Liv skal holde mit Hoved opreist, tiltrods for min ydmyge Stilling og Andres Forurettelser. Naar jeg igjen sidder ene med min Tante Malfred, skal jeg ikke mere beklage vore

tause, døde Aftener, thi dit Billede, Haabet om at see dig igjen, skal være mit Selskab. Vor Ven Ferdinand sagde engang: Kun faa Fruentimmer have i deres trivielle Hverdagsliv en saadan Erindring, hvorved de kunne hæve dem.

— Min Elskede! min lille Hustru! Du henrykker mig! du indgiver mig Trøst og Haab. Ja det kan ikke vare længe, før vore tappre Hære have tilkæmpet os Freden. Lever jeg da, saa kommer jeg ufortøvet til Danmark og henter min elskværdige Hustru til mit lykkelige, frie Fædreland. Men ak, min Veninde! der kan gaae Aar hen, inden den lykkelige Dag vil oprinde, og om jeg da kommer her tilbage og finder dig i en Andens Arme, hvad skal der da blive af mig? Den unge Tydsker for Exempel, som var her idag, han saae paa dig med Øine, som jeg godt forstod. Din Familie vil bruge sin Myndighed, og ...

— O ti, Lusard! Aldrig, aldrig skal jeg tilhøre nogen Anden. Jeg skal med Haab og Taalmodighed vente paa dig, om det end skulde vare, indtil mine Haar blive hvide.

Det gik Claudine, som det gaaer Enhver, der ved en elsket Gjenstands Side begræder en nærforestaaende Skilsmisse. En fordobblet Ømhed, en Udtalelse af den inderligste Hengivenhed giver Øieblikket en Sødhed, der lader Fremtiden staae i Baggrunden, og opliver

Modet. Den Elskede er endnu tilstede. Forskjellen mellem Afskedstimen og Fraværelsen er ikke ulig den mellem Sygdom og Død. Lusard og Claudine sagde hinanden Farvel den Dag, da den Første skulde forlade Landstedet, hvorfra Claudine ogsaa samme Aften blev hentet af sin Onkel og Tante. De Elskende havde aftalt at holde deres Forbindelse hemmelig for Alle, Ferdinand undtagen, der havde paataget sig at besørge de Breve, som de, saavidt Omstændighederne gjorde det muligt, lovede at veksle med hinanden. De fandt en Trøst i den Tanke, at de endnu een Gang inden Lusards Afreise skulde sees, nemlig ved det Afskedsgilde, som Grossereren om faa Dage vilde give den bortreisende Ven; men da dette Selskab fandt Sted, følte de dem Begge saa betagne af den Tvang, de maatte paalægge dem for at skjule deres Stemning, at de kun med Møie kunde udholde dette sidste Møde. I de flere Timer, de vare samlede, havde det ikke været muligt for dem at sige hinanden et ubemærket Ord. Da Lusard om Aftenen saae sine Landsmænd lave sig til at gaae, nærmede han sig Husets Herre og Frue med varme Taksigelser og formaaede ikke at skjule sin Bevægelse. Derpaa vendte han sig til Claudine, som stod noget borte; hun var bleg og støttede sig med Haanden til et Bord. Lusard vilde tale, men var ikke istand dertil. Han tog hendes Haand. De saae tause paa hinanden.

Pludselig bukkede han sig, som for at optage Noget, der laae paa Gulvet, han satte et Knæ til Jorden, og kun bemærket af Claudine, greb han en Flig af hendes Kjole, trykkede Sommen deraf til sine Læber, og ilede hurtig ud af Døren, medens den bedrøvede Pige skyndte sig til Vinduet for endnu i Mørket at øine hans Skygge og høre Lyden af hans Fodtrin.

Kun faa Dage vare henrundne efter denne Aften, da Justitsraaden en Dag i største Sindsbevægelse traadte ind til sin Broders Familie, og i de hæftigste Udtryk anklagede sin Søn for med den mageløseste Frækhed at have bragt Ulykke og Skjændsel over ham og sig selv. Ferdinands forømtalte Bog var nemlig nu udkommen og havde opfyldt hans Fader med stor Skræk og Forbittrelse. Om denne lille Digtsamling, der i hiint Øieblik vakte en stor Opmærksomhed, kunde man vistnok sige, at der var et meget ungdommeligt Værk, som der hørte mere Letsindighed end Besindighed til at sende ud i Verden, da det udtalte den Tids Ideer om Frihed og Sædelighed med en paafaldende Uforbeholdenhed. Da disse Ideer imidlertid fandt Gjenklang hos et stort Parti, og Digtene desuden røbede et ikke ganske almindeligt Talent, gjorde den lille Bog megen Opsigt, blev ophøiet og nedreven langt over Fortjeneste; og da Justitsraaden som en Rasende kom farende til Bog-

handleren, for, om muligt, at ſtandſe Udſalget, var den allerede næſten udſolgt.

En alvorlig Ordſtrid opſtod nu mellem Brødrene. Grosſereren forſvarede Ferdinand, men Juſtitsraaden paaſtod, at hans Søn, ſom han tillagde Navn af „forloren“ og „vanſlægtet“, havde ved denne Bog fordærvet ſin hele Fremtid, at en fornuftig, høitſtaaende Mand havde forſikret ham, at der var Spørgsmaal om at ſætte Forfatteren under Juſtitiens Tiltale. Men den Skam, tilføiede Faderen, den vil jeg ikke opleve. Jeg har endnu to Børn foruden ham, jeg vil ikke, at de ſkal undgjelde for deres Broders Synder. Jeg har ſagt ham det; jeg udbetaler ham hans mødrene Arv, den er ikke ſtor, men dog ſtor nok til at han kan reiſe bort og leve deraf i et Aars Tid; ſaa kan han ſøge ſin Lykke i det forbandede Babylon, ſom han anſeer for et Paradiis, og prøve, hvor godt der er.

— Har jeg hørt Magen? Har du ſagt det til ham? Og hvad ſvarede han?

— Han blev meget fornøiet, og ſagde, han vilde reiſe jo før jo heller.

Som ſagt, ſaa gjort. Ferdinand var ſnart reiſefærdig, Grosſereren forærede ham en anſtændig Sum Penge, og forſynet med Recommandationsbreve og Creditiver, fuld af Haab og Reiſelyſt, tog han Afſked med ſine Nærmeſte; men Claudine var ſaa bedrøvet og han

selv saa rørt ved at sige hende Farvel, at deres Afskedsscene bestyrkede Grossereren i hans Formodning om, at disse To elskede hinanden.

Efter denne Tid var det ogsaa kjendeligt, at en Sorg fortærede Claudines tilforn saa muntre Sind, og det var rørende at see den Selvbeherskelse, hvormed hun forgjæves anstrengte sig for at skjule sin sande Stemning. Lidt efter lidt syntes hendes Helbred at lide og hendes friske Skjønhed at tabe sig i en forbausende Grad. Hun søgte Ensomhed og tog kun med tydelig Ulyst Deel i Forlystelser og Selskaber, dem undtagen, som fandt Sted hjemme i Huset, og hvori hun kunde haabe at træffe Nogen af Lusards Landsmænd og opsnappe en eller anden lille Efterretning fra ham. Fra Paris havde han sendt hende et lille Brev, men dette Brev, som var indsluttet i et til Grossereren, og ligesom dette, indeholdt Taksigelser for den ham udviste Godhed, var skrevet med den Forsigtighed, som naturligviis var nødvendig ved et Brev, der blev sendt aabent og paa denne Maade. Ferdinand havde senere skrevet til sine Nærmeste, og i et Brev til Claudine endt hende et fra Lusard, skrevet Aftenen før hans Afreise til Sambre- og Meuse-Armeen, hvorved han var bleven ansat. Disse Linier aandede den varmeste Kjærlighed og oplivede den længselfulde Pige for nogen Tid, men snart var hendes hensvindende Sjæls- og

Legems-Tilstand atter sienspynlig. Hendes Onkel ærgrede sig meget over hende, og lod hende daglig høre, at hun var bleven et andet Menneske, at han ikke som tilforn havde enten Ære eller Glæde af hende, hvilket Altsammen ikke bidrog til hendes Opmuntring. Man havde kaldt en Læge, men Denne syntes usikker i at fatte hendes egenlige Sygdom, og da hun, som var uvant til Lægemidler, havde en stor Modbydelighed for disse, saa troede den gode Madame Valler det retteste under fire Øine at betroe Lægen, der var en Ven af Huset, at Claudines Sygdom laae i Sjælen, og ikke kunde helbredes med legemlige Midler. Lægen, ligesom alle Andre, Madame Valler undtagen, skrev denne aandelige Sygdom paa Ferdinands Regning, og dadlede ham for at have forladt en Pige, der ikke kunde leve uden ham.

Madame Valler bestræbte sig forgiæves for at adsprede Claudine, hun foresatte sig uophørlig at tale til hende om hendes Hjertes Anliggende, men kunde aldrig faae de Ord over sine Læber, som skulde indlede en saadan Samtale. Hun sagde ved sig selv: Hvorledes skal jeg lære den unge Pige at overvinde Lidenskabens Magt, jeg, som selv har bukket under for den? Ak! naar jeg seer paa hende, saa føler jeg for stilde min Uret imod hende. Jeg burde ikke have forladt vort Landsted, da jeg var nødt til der at modtage den syge

Gjæst. Jeg burde have havt Opsyn med hans Pleie, og sendt den unge Pige til Byen, eller idetmindste beholdt hende under mine Øine. Valler ønskede egentlig, at jeg skulde blevet derude, men jeg turde ikke. Og hvorfor? Af Frygt for Dalunds Skinsyge. Ja jeg føler det, et saadant Forhold, der synes os saa undskyldeligt, saa menneskelig tilgiveligt, det griber paa saa mange uforudseete Maader ind i vort Liv og vor Vandel, at Samvittighedens Fred vanskelig kan bestaae med det. Gud tilgive mig! jeg skal aldrig mere lade det hindre mig i at opfylde hvad jeg indseer at være min Pligt.

Skjæbnen syntes strax at tage Madame Valler paa Ordet; thi ikke længe før Juul sagde Grosseereren en Dag til sin Kone: Du har nok bemærket, at jeg i nogen Tid har været i et forbandet ondt Lune; men du maa vide, at jeg har indladt mig i en Speculation med et Huus i Amsterdam, hvorover jeg gaaer i Dødsens Angst. Dog kan Alting blive meget godt endnu, især ifald din Broder, som er bosat derovre, vil være mig behjelpelig og indlade sig med mig i denne Affaire.

Han forklarede hende nu Sammenhængen, saa godt det lod sig gjøre, og tilføiede: Det er nødvendigt, at jeg selv reiser til Amsterdam jo før jo hellere, men du veed nok, at din Broder, som jeg forresten elsker og agter, ikke altid har, hvad man kalder, søbet af Fad

med mig. Dig derimod bærer han paa Hænderne, og siger altid, at han kunde aldrig nægte dig Noget. Derfor vil det sagtens ikke hjelpe stort, at jeg reiser, med mindre du vil beslutte dig til at reise med mig.

— Jeg! reise nu, i Vinterens Hjerte?

— Ja det er sandt, det er en slem Aarstid at reise paa, men endnu er Vinteren ikke streng, jeg skal indrette Alting saa bequemt og mageligt for dig, som muligt, og du maa betænke, at det gjælder vor Velfærd. Naa lille Nore! du siger Ja, det forstaaer sig vel af sig selv?

— Ja! svarede hun bedrøvet, men erindrende sit ovenomtalte Løfte.

Da Claudine næste Aften kom til den Tid, da Familien sædvanligviis samledes, traf hun Advocat Dalund, der længe havde været ene med Madame Valler. Det var tydeligt at see, at den Sidste havde grædt, og at den Første var særdeles forstemt. Claudine erindrede sig hiin Samtale med Ferdinand, og sagde ved sig selv: Hun er ganske forgrædt. Ja hun veed, hvad hemmelig Kjærlighed og Adskillelse vil sige. Ak! jeg turde gjerne betroe mig til denne Elskværdige, jeg vilde visselig ikke finde nogen streng Dommer i hende. Kunde jeg bare faae alt Det udtalt, som trykker mit arme Hjerte!

Den næste Dag, som var en Søndag, var Ma-

dame Valler gaaet tidlig ud. Da hun kom hjem, sagde hun til Claudine: Du gjætter ikke, hvor jeg har været. Du maa ikke lee og ikke fortælle det til Nogen, men jeg har været i Kirke. Jeg forsikrer Dig, kjære Claudine, at jeg i Sandhed føler mig trøstet og styrket derved. Det gjør mig ondt, at jeg ikke foreslog dig at følge med mig. Jeg syntes, jeg maatte gaae ene, sidde saa afsondret som muligt. Tilgiv mig!

— Kjære Tante! Det er let tilgivet. Jeg veed ikke selv ... jeg tænker, at Præsten ikke vilde have sagt mig meget Andet, end hvad jeg kunde sige mig selv.

— Ja saaledes tale nu de saakaldte oplyste Folk, men jeg tør neppe sige, at det er Noget, de ikke forstaae, jeg mener, Noget, de ikke maae have følt: hvorledes det gaaer til Sjæl og Hjerte at høre de Tanker, man jo vel selv dunkelt har havt, — men dog ogsaa kun dunkelt, — at høre disse Tanker klarere, skjønnere udtalte, ja endogsaa blot at høre dem udtalte af en Anden; det bekræfter, det styrker dem, og hvormeget mere paa dette Sted, paa denne Maade! Der gives dog Ting, som man ikke har Mod til at betroe noget Menneske, og da er det, ligesom en indre Længsel med Magt drev os til at søge hen til de stille Steder, der ere helligede en usynlig Ven, som ikke forlader og ikke fordømmer det svage Menneske. Jeg var iaftes saa bedrøvet, denne foreſtaaende Reise opfyldte mig med

Frygt, den forekom mig saa besværlig, saa farlig. Det var, som en mørk Anelse sagde mig, at jeg aldrig skulde see mit kjære Hjem igjen; og da jeg kom i Kirken og hørte Orgelets Toner, saa maatte jeg ret græde; men det var ikke af Sorg: en forunderlig Følelse greb mig, som om jeg var skilt fra denne Verden og al dens Forvirring. Præsten talte om den Fortrøstning, som det giver at opfylde sin Pligt; jeg anvendte disse Ord paa mig selv og paa denne mig uvelkomne Reise, og jeg syntes, at Velsignelsen blev lyst over mit Forehavende.

Bedrøvet sagde Claudine: Men jeg! hvad skal der blive af mig, naar du reiser bort?

— Du skal blive her, min egen Claudine, hos vor gamle, trofaste Susanne. Jeg havde ønsket, at min Stedsøn, den stakkels Christian, skulde være bleven her hjemme hos dig, men hans Fader vil endelig sætte ham i Kost hos hans Lærer. Jeg har tænkt saameget paa dig og for lang Tid siden besluttet at forsøge paa at faae dig tilbage fra Tante Malfred til næste Vinter, og da faae det saaledes afgjort, at vi for Eftertiden beholde dig her. Til Foraaret maa du sagtens reise over til din Tante for ikke at fortørne hende; men inden den Tid kunne vi da aftale Meget; thi om en Maaned eller høist to vil jeg sikkert være hjemme igjen. Imidlertid plei din Sundhed og søg at opmuntre dig

Med inderlig Godhed, forhøiet ved et yndigt Udtryk af Undseelse, indledede nu Madame Valler en fortrolig Samtale med Claudine. Hendes fine Følelse sparede den unge Pige Tilstaaelsen af hendes Hjerte-Anliggende. „Jeg veed," sagde hun, „hvorover du sørger: Du elsker Lusard og han dig." Claudines Hjerte aabnede sig for denne milde Trøst, der blev hende tilbudt. Hun talte om sin Kjærlighed, om sin Længsel, og med mange Taarer om sin Angst for den Fraværende, fra hvem hun saa længe Intet havde hørt, Angst for hans Liv, Angst for at være allerede glemt af ham. Den gode Tante trøstede hende, hvad det Sidste angik, med Krigens Tummel og Forvirring, der gjorde al Correspondance mislig og ofte umulig; hun lovede at skrive til Claudine under deres Adskillelse og gjøre sig al Møie for at opspørge nogen Efterretning om Lusard. Men saa oprigtig og fortrolig som denne Samtale end var, saa var der dog et vigtigt Punkt, som ingen af Parterne kunde overtale sig til at berøre. Saa uskyldig som Claudine visselig var, saa grebes hun dog i den senere Tid af en ængstelig Anelse, som hun ikke havde Mod til at forfølge med Tanken. Ogsaa Madame Valler havde ofte med Skræk tænkt paa de mulige Følger af de unge Elskendes Ophold paa Landstedet. Men hverken Tanten eller Niecen turde berøre et saa delicat Anliggende. Paa den ene Side Frygt for at

fornærme, og dyb Skamfuldhed paa den anden, bandt Begges Tunge. De fortrøstede sig til snart at sees igjen, og da Claudines Helbred paa den senere Tid var bedre, fandt de sig ogsaa derved noget beroligede.

En Lædskedrik for den ængstede Claudine var imidlertid meget nær, thi allerede næste Aften gav Grossereren et lille Afskedsgilde for sine Omgangsvenner, og ved dette omtalte Republicanerne de lykkelige Efterretninger om deres Armees seierrige Fremgang i Holland under Pichegrus Anførsel, og berettede ved denne Leilighed, at deres fælleds Ven Lusard var blandt Dem, som i Generalens Rapport vare nævnede med Udmærkelse, og at han tillige var avanceret et Par Grader. Claudine kunde i sit Hjertes Glæde ikke undlade at spørge, om der var kommet Brev fra ham, men det benægtedes strax som noget under disse Omstændigheder næsten Umuligt. Fra Ferdinand derimod indløb der Breve i de samme Dage. Han syntes allerede at have tabt Noget af den høie Begeistring, de dristige Forventninger, hvormed han havde nærmet sig det galliske Land, men han omtalte derimod med stor Varme en ung Genfer, hvis Bekjendtskab han havde gjort i Paris. Allerede de sidste Dage i Aaret tiltraadte nu Grossereren og hans Kone deres Reise, og Claudine, meget oplivet af de sidste Efterretninger fra den Elskede, saae

dem reise med temmelig Roligbed og med Haab om deres lovede snarlige Hjemkomst.

Denne Hjemkomst drog imidlertid i Langdrag. Grossererens Planer kronedes med Held, men derimod hændte ham det Uheld, at han ved et uforsigtigt Spring fra en Vogn brækkede sit Been. Skjøndt Tilfældet ikke var farligt, led han dog endeel, især af en meget stor Utaalmodighed. Den fromme Eleonore pleiede ham Dag og Nat med den største Troskab. I sine Breve til Claudine beklagede hun sig aldrig, men den inderligste Længsel udlyste af dem. Saaledes var man allerede i Slutningen af Marts Maaned, uden at Afreisen fra Amsterdam endnu kunde bestemmes. Den stakkels Claudine var Fortvivlelsen nær. Indsluttet i sig selv og i sit eensomme Værelse, uden Raad eller Støtte, forfulgt af den græsselige Formodning, at Lusard, fra hvem man slet Intet hørte, maaskee var død eller troløs, syntes hun sig selv at være forladt af Himmel og Jord. Endelig tog hun den eneste fornuftige Beslutning, som under disse Omstændigheder var at tage: Hun skrev til Madame Valler, og betroede hende Alting, overgivende sig aldeles i hendes milde Hænder, bestemt til at følge hendes Villie som den eneste Ledestjerne i det Mørke, der omgav den truende Fremtid. For sildig — saaledes skrev hun — følte hun nu, hvormeget hun havde forsyndet sig imod et Huus, der saa kjærligt

havde modtaget hende, og som hun nu blev en trykkende Byrde „Ak!“ tilføiede hun: „I min grændseløse Begeistring for den stjønne, ædle Mand, som jeg elskede, var jeg stolt af at tilhøre ham, af at bringe hans Kjærlighed ethvert Offer uden Forbeholdenhed, af at være bunden til ham med alle tænkelige Baand. I min Uerfarenhed og Letsindighed tænkte jeg ikke paa de skrækkelige Følger, som nu have ramt, ikke mig allene, ikke allene de faa Mennesker, som tage Deel i min Skjæbne, men et ulykkeligt Væsen, hvis Tilværelse opfylder mig med Angst og Smerte. Mit bedste Haab er, at Gud vil føre os Begge bort fra en Verden, som vil forstyde os. Gud vil ikke forstyde os, og du, kjære Tante, du vil det ikke heller. Vær barmhjertig som han, og antag dig din ulykkelige Claudine.“

Dette Brev, som bar tydelige Præg af den skjælvende Haand, hvormed det var skrevet, bragte Claudine selv paa Posthuset, for at forvisse sig om, at det sikkert blev besørget, og et Glimt af Haab og Beroligelse vederqvægede hendes angstfulde Sjæl. Den ældrende Husholderske, som godt indsaae den Stilling, hvori hendes unge Jomfru befandt sig, forsøgte et Par Gange at bringe den vanskelige Materie paa Bane, men Claudine, som levede i den ungdommelige Illusion, at hun formaaede at skjule sin Tilstand, indlod sig ikke

med hende. Den gode Jomfru Suſanne tog da, ligeſom Claudine, det Parti at ſkrive til Madame Valler, og de opſatte ſaaledes Begge al videre Beſlutning til Huusfruens Svar og forønſkede Hjemkomſt. Imidlertid talte man Dagene af den koſtbare Tid, men inden man endnu kunde vente noget Svar fra de Fraværende, kom, ſom et Billede fra en tung Drøm, Juſtitsraad Valler, med et Anſigt der ſtrax bebudede et Ulykkens Bud, og med Omſvøb, der kun ſpændte den angſtfulde Forventning, udtalte han endelig den ſørgelige Nyhed, at den ſmukke, gode Eleonore Valler var død. Et Par Dages Sygdom havde været Nok til at ende dette tilſyneladende ſaa frodige Liv. Denne uventede Efterretning udbredte den ſtørſte Deeltagelſe mellem Bekjendte og Ubekjendte, og en dyb Smerte i den Kreds, der nærmere eller fjernere ſtod den Tabte nær. Claudine var aldeles bedøvet af dette haarde Slag, og i flere Dage ſad hun taus og villieløs til Skræk for den velmenende Suſanne, der forgjæves beſtræbte ſig for at udrive hende af deune Sløvhed. En Morgen fik hun en Billet fra Advocat Dalund. I faa Ord ſagde han hende Farvel, da han ſtod iſærd med at reiſe til Udlandet, og havde derfor paa ubeſtemt Tid overdraget ſine Forretninger til en Collega. Uden nærmere at omtale det Paſſerede, tilfoiede han blot følgende Ord: „Jeg forlader Dem, kjære Claudine, med mange kjære Erin-

dringer og hjertelige Ønsker for Deres Fremtid. Om og naar vi sees igjen, eller hvorhen min Vei gaaer, veed jeg i dette Øieblik ikke selv. Lykkalig Den, hvem intet Familiebaand og ingen indpræget Fordom holder tilbage fra kjækt at forlade denne hele jammerlige Verden!"

Man kunde vistnok uden Ubilligheb sige, at den stakkels Claudine var noget nær et Offer for Tidsalderens gængse Ideer. Fra Ferdinands Tale og Digte, ligetil disse løst henkastede Ord, havde Alt ligesom forenet sig med hendes egen sværmeriske Sindsstemning, for i det beleiligste Øieblik at give hende i de Dæmoners Magt, der helst nærme sig det Bedste og Skjønneste. Ved Læsningen af de omtalte Ord hensank hun i dybe Tanker. Hun sagde ved sig selv: Dalund er ulykkelig, han har mistet Den, han elskede. Det har ogsaa jeg. Men han gaaer fri ud i den vide Verden, han er ikke overgiven til Nød og Skjændsel, som jeg. Han har endnu en Moder, en Broder og en Søster; jeg har Ingen, intet Menneske paa Jorden. Min eneste Veninde er død, for evig borte, og — o Gud! mit Brev! Nu først husker jeg paa det, hvor er mit Brev? I hvis Hænder er det faldet? Nei jeg kan ikke leve! Hvad skal hindre mig fra kjækt at forlade denne hele jammerlige Verden? Intet Baand binder mig. Næsten et halvt Aar er gaaet, uden at Lusard har

ladet mig høre fra sig. Hvor kan Krigen saaledes hindre ham? Om jeg var i tusinde Krige, jeg skulde vel finde Middel til at erindre ham om mig og min Trofasthed. Nei, han er død, ... eller han har glemt mig. Nei nei! det har han ikke! han er død! Og hvad hindrer mig da fra at følge ham? fra at bringe ham sit Barn? Ingen indprægt Fordom skal holde mig tilbage. De Ædleste, de Ustyldigste have valgt en frivillig Død, og foretrukket den for Skam og Tvang og Verdens Foragt. Dersom der er en Gud, skulde da han forskyde disse hoimodige Mennesker? Nei jeg frygter ikke hans Dom. Var min Død ikke hans Villie, saa vilde han have sendt mig en frelsende Haand.

Den Overgang fra en slov til en exalteret Stemning, hvori Claudine nu befandt sig, forekom hende som Følgen af en ophøiet Roligbed. Hun besluttede ikke at ville see den næste Dag. Hun sagde ved sig selv: Ofte naar jeg saae ud over Havet, faldt det mig ind, hvor naturlig den mythologiske Forestilling er, at vi paa Veien fra denne Verden til en anden drage over Bølgerne. Vi vugges paa dem som Børn, der skulle beroliges efter at have grædt, de kjøle det hede Hjerte, de synge os isøvn med en monoton Buggesang, de bringe os over til hiin Strandbred, uden Blodsudgydelse, uden den lumske Gifts Marter. Det er den Død, jeg vil vælge. Med et rask Spring vil jeg kaste mig

ned i Charons Baad; og sender den uvenlige Strand mit stakkels Legeme op paa den Jord, jeg vil flye, og forraader min Hemmelighed for Menneskene, saa ligemeget! deres onde Tale naaer ikke mit Øre, og jeg foragter den.

Claudine anvendte den øvrige Deel af Dagen til at lægge alle sine smaa Eiendomme i Orden, samt gjennemgaae og brænde de fleste af sine Papirer. Et Hjerte af Krystal, hvori vare indesluttede en Lok af Lusards Haar og en Blomst af dem, som paa Fransk kaldes la pensée, og som den Elskende ved Afskeden ude paa Landstedet havde foræret hende, løste hun fra sit Bryst, hvor hun altid bar det, og befæstede det med flere Rader Snore, som hun knyttede fast om sin Hals, af Frygt for at miste dette Klenodie i Døden; og da Dagen begyndte at hælde, indsvøbte hun sig i Slør og Kaabe og tog Veien til et eensomt Sted ved Kallebodstrand bag nogle Tømmerstabler udenfor Vesterport. Udmattet og med synkende Mod satte hun sig paa noget Tømmer; hun søgte at fatte sig og at opvække den forrige Stemning. Skræk for Døden og Fortvivlelse over Livet kæmpede i den Ulykkeliges Indre. Maanen speilede sig i de sagte rullende Bølger, der brændte Blus paa Søen i Afstand. Foraarsaftenens Yndighed forøgede Claudines Smerte. Hun sad bøiet mod Jorden og holdt begge Hænder for Øinene, som for

at undbrage ſig Synet af Naturens Skjønhed, den vel-bekjendte beſlægtede Natur, ſom hun havde iſinde at forlade.

Da hørte hun pludſelig ſit Navn nævne, og da hun ſaae iveiret, ſtod den gamle Suſanne for hende med foldede Hænder og ſagde med blødere Stemme, end der ellers pleiede at ſtaae til hendes Raadighed: Min Gud og Herre! Jomfru Claudine! hvad har De iſinde? Jeg har lidt Angſt for Dem i mange Dage, og idag troede jeg nok at mærke Uraad, og derfor har jeg fulgt efter Dem hele Veien hjemme fra. Jeg me-ner Dem det ſaa godt; luk dog ikke ſaadan Deres Hjerte for Gud og Mennesker! Vorherre bevares! hvad har De iſinde? Den gode Gud ſelv har maaſkee ført mig herhen til Deres Redning.

Diſſe ſidſte Ord, der ſyntes at have en ſkjult Sammenhæng med Claudines ovenanførte Tanke, at var hendes Død ikke Guds Villie, vilde han vel ſende hende et Menneſke til Redning, faldt befynderligt paa hendes Samvittighed. Hun braſt i hæftig Graad. Su-ſanne ſatte ſig hos hende, ſlog ſin Arm om hende og ſtræbte med kjærlige Ord at aabne ſig en Vei til hen-des Hjerte. Gud forlade mig, ſagde hun, Guds og Menneſkers Fiende vil gjerne lokke os til det Værſte, og jeg var i gyſelig Angſt for at De her ved dette af-

skyelige Vand vilde gjøre Ende paa Dem selv og paa Een til.

Ja Susanne! svarede Claudine, jeg tænkte, det var bedst at døe, bedst for mig og bedst for ... Ak hvad skal vi to Stakler her paa Jorden?

— Du milde Frelser! Ak, kjære Barn! har De saaledes glemt Deres Christendom? Verden er jo ugudelig nuomstunder, men Deres salige Forældre have dog vist i Deres spæde Barndom lært Dem at bede Deres Fadervor. Hvorfor skulde De døe? Det gaaer ikke Dem værre end tusinde Andre. De kan være vis paa, at Det bliver skjult og dødt, som er hundrede Gange forfærdeligere. Jeg har tænkt min Deel, da De blev derude paa Landet allene med den unge Franskmand. Jeg var i mit Sind fortørnet paa mit Herskab derfor. Gud forlade mig min Synd! Det hed sig, han var syg. Jo vist var han! Men skeet er skeet, og Alting kan blive godt endnu. Jeg har allerede betænkt det Hele. Vær nu fornuftig og giv Dem tilfreds og hør hvad jeg vil sige. Jeg har et Søskendebarn, en venlig, skikkelig og retskaffen Kone; hos hende skal De, naar Tiden kommer, faae Værelse og Pleie og Alting paa bedste Maade, og ingen Hund skal gjøe ad hvad vi tage os for. Hun og jeg skal være paa Raad om at skaffe en brav og honnet Kone, som kan modtage det uskyldige Barn, saa er den hele Sag som død og

magteslos. Nu følger De smukt hjem igjen med mig, og saa overlægge vi nærmere, hvordan vi bedst kan indrette os. Men slaa De kun Deres Lid til Gud. Han kan sende Det, som aldrig er faldet noget Menneske ind. Hvem veed! Hr Lusard kan komme igjen, inden man drømmer derom, og oprette Alting.

Naar et Menneske har udstaaet en Lidelse, der vel maa kunde lignes ved eensomt Fængsel, den at indslutte i sit Hjerte en Angst og Sorg, som man aldrig har givet Ord, som man troer en for menneskelige Øine skjult Hemmelighed, og for hvis Opdagelse man skjælver, saa er det en af de mange Modsigelser i den menneskelige Sjæl, at det er en Lettelse, at opdage en Medvider, og en ubeskrivelig Trøst at høre Det, der synes os saa stort, saa uhørt, omtales med en vis Lethed. Saa ofte hører man Folk sige, at almindelige, trivielle Trøstegrunde behøver man ikke at høre af Andre, dem kan Enhver, som har Lyst, sige sig selv. Men om De, der sige Dette, nogensinde havde følt sig aldeles sønderknuste af Skjæbnen, eller, endnu værre, ved Følgerne af egen Uret, saa vilde de kjende den uendelige Forskjel, der er paa de Ord, vi sige os selv i Sorgens Time, og dem, som siges os af en Anden, der med Besindighed overskuer vor Stilling. De almindelige, trivielle Sætninger indeholde som oftest en sund Fornuft, som næsten Alt hvad man kalder Folkevisdom;

udtalte med Kjærlighed faae de ved den en egen Velsignelse, og det Haab, der i vore Samtaler med os selv kun synes os en Lygtemand, faaer ligesom Kjød og Blod, naar det tilføres os ved en Andens Haand.

Claudine følte Sandheden af denne Paastand. For første Gang i flere Maaneder hvilede hendes skjælvende Haand i et velvilligt Menneskes, og et mildt Ord naaede hendes Øre. Hun fulgte hjem, Arm i Arm med Susanne, og da hun ved Nattens Komme befandt sig ene i sit hyggelige Værelse, som hun havde forladt med den Beslutning aldrig mere at betræde det, forekom hun sig selv som vaagnet fra Døden til et nyt Liv, og for første Gang i flere Aar kastede hun sig ydmyg og angerfuld ned for Guds Ansigt, takkede ham for sin Redning og overgav sin Fremtids Skjæbne i hans Haand. Fra nu af sad hun, vistnok bekymret, men stille og taalmodig, ivrig beskjæftiget med de Arbeider, som Omsorg for det nærforestaaende Tidspunkt udkrævede. Den gamle Susanne ordnede alt Fornødent med en Travlhed, der syntes at gjøre hende en stor Fornøielse. De før omtalte glimrende Smykker, Grosererens Gave i de glimrende Dage, tilligemed flere smaa Luxusartikler af ringere Værd, besørgede Susanne forvandlede til rede Penge, og den lille Capital fandtes fuldkommen tilstrækkelig til alle Udgifter i den første Tid. For Folkene i Huset hed det sig, at Jomfru

Claudine skulde reise til sin Tante i Tydskland, hendes Tøi blev indpakket, og Susanne vidste saa snildt at fjerne alle Vidner den Aften, der bragte den syge Claudine til det for hende bestemte Tilflugtsted, at Ingen den næste Morgen tvivlede paa, at jo Jomfruen, inden man ventede det, var bleven afhentet af det fremmede Herskab, med hvilket det hed sig, at hun skulde foretage Reisen.

Da Morgensolen paa denne Dag tittede ind i det lille hyggelige Kammer, hvori Claudine laae i en sneehvid Seng, kysede dens rødlige Straaler, som til Velkomst paa denne Jord, en lille Dreng i den unge Moders Arm. Aldrig anede Følelser gjennemstrømmede Claudines Sjæl. Henrykkelse, Veemod, en ny, hidtil ukjendt, unævnelig, Alt overveiende Kjærlighed var opgaaet for hendes indre Sands, og med Skræk tænkte hun allerede paa, at Omstændighederne snart vilde fraröve hende denne Skat, hvis uvurdeerlige Værd hun i sin ulykkelige Sindsstemning ikke tilforn havde tænkt sig. Imidlertid var Øieblikket saa lykksaligt. Hun betragtede sin Søn med glad Forundring, søgte i hans lille Ansigt at opdage Spor af den elskede Faders Træk, og bedækkede hans smaa Hænder med sine Kysse.

Den Kone, i hvis simple, men behagelige Hjem Claudine befandt sig, var en Skipper-Enke ved Navn Madame Lyng, som af sin forrige Velstand havde det

lille Huus tilbage, hvilket hun beboede, og hvoraf hun bortleiede nogle Værelser. Hun havde gaaet meget igjennem i Livet, og var et af de aldrig nokſom paaſkjønnede Mennesker, hos hvem Hjertets Godhed og Blødhed træder i Stedet for Opdragelſe og Dannelſe, og hvem Erindringen om de egne udſtandne Lidelſer og Forurettelſer lærer Fiinhed i Omgang, tiltrods for enhver udvortes Stilling i Livet. Med uforſtilt Deeltagelſe modtog hun den unge Patient, pleiede hende med ſtørſte Ømhed, og aldrig kom mindſte nysgjerrige Spørgsmaal, mindſte udelicate Hentydning over hendes Læber.

Det var aftalt, at Claudine ſkulde opholde ſig en Maaned hos denne Enke, hos hvem hun befandt ſig ſaa vel, at hun ønſkede aldrig at være nødt til at forlade dette Tilflugtſted, og mangengang næſten bedrøvedes over den Hurtighed, hvormed hendes Helbred og Kræfter vendte tilbage. Suſanne, der jævnlig beſøgte hende, bragte et Par Gange den Kone med, ſom hun havde udſeet til Barnets Pleiemoder, men Madame Lyng, der bemærkede det ſmertelige Indtryk, ſom Synet af denne Perſon gjorde paa Claudine, erklærede Suſanne, at Barnet ikke maatte tages fra Moderen, ſaalænge denne opholdt ſig i hendes Huus.

Den tredie Uge af denne Maaned var næſten udløbet, da Suſanne en Dag med megen Iilfærdighed kom og bragte Breve, ſom ſamme Morgen vare an-

komne baade til hende selv og til Claudine. Med bankende Hjerte gjenkjendte Denne sin Onkels Haand paa Udskriften af det ene, og Tante Malfreds paa det andet. Grosseereren underrettede sin Niece om, at det foromtalte Brev til hans afdøde Kone var ankommet et Par Dage efter hendes Død, at han havde aabnet og læst baade dette Brev og et fra Susanne, langt fra at ane, at noget af dem kunde indeholde nogen Hemmelighed, mindst en saadan som han til sin Sorg og største Overraskelse havde erfaret ved Læsningen af dem begge. Han vilde — skrev han — afholde sig fra at gjøre Claudine Bebreidelser, men troede medrette at kunne fordre, at hun nu aldeles rettede sig efter de Forholdsregler, som han nærmere havde detailleret i sit Brev til Susanne, og for hvis Efterlevelse han havde paalagt den gamle Pige Ansvaret. Fra Tante Malfred havde han havt Brev, og et af lignende Indhold vilde formodenlig allerede være i Claudines Hænder, og hun vilde deraf have erfaret, hvad Vei hun havde at gaae, og takke sin gode Skjæbne, der bød hende et saa lykksaligt Middel til at oprette den Skam, hun havde paaført sig selv og sin Familie.

I Tante Malfreds Brev befalede denne strenge Dame sin Pleiedatter, jo før jo heller at begive sig til hendes nye Hjem i Mecklenborg, hvor en stor, uforudseet Lykke ventede hende. Af det heri indlagte Brev vilde

hun saae at vide, hvorom Talen var, og — tilføiede Tanten, — hvor utrolig megen Daarlighed der end for Tiden var indtrængt i Verden, saa vilde det dog vel være utænkeligt, at en Pige uden Formue og nogensomhelst Udsigt i Fremtiden kunde skyde en saadan Lykke fra sig. Desværre havde hun for silde erfaret, at Claudine under sit Ophold i Kjøbenhavn havde levet i den fordærveligste Omgangskreds, men om Daarligheden saaledes skulde have indtrængt sig i hendes letsindige Hoved, at hun skulde afslaae et Tilbud som det, hvormed hun i indlagte Brev blev beæret, vilde Tanten ikke mere erkjende hende for sin Søsterdatter. Claudine gjættede med Forfærdelse Indholdet af dette i Tantens indsluttede Brev. Det var nemlig et formeligt Frierbrev fra den forømtalte tydske Kjøbmand, der havde tilbragt en Dag af den forrige Sommer paa Landstedet, og hvis forelskede Blikke og Adfærd ikke vare undgaaet den unge Pige.

Susanne kunde neppe lade den ængstede Claudine Tid til at gjennemløbe disse Breve, men bad hende med travl Uroligbed at læse det, hun selv havde modtaget, hvis Vigtighed hun ikke nokſom kunde bebude, og virkelig var ogsaa dette Brev vigtigt nok for den stakkels Claudine; thi Grosseereren paalagde deri Susanne, under Trudsel af det fuldkomne Tab af hans Gunst og hendes Plads i hans Huus, at sørge for, at Claudines

Feiltrin blev en Hemmelighed for Verden, at være ansvarlig for, at Barnet strax blev udsat til Folk, hvor dets Tilværelse kunde forblive skjult, og Moderen, saasnart hendes Helbred paa nogen Maade tillod det, uopholdelig besørget til Mecklenborg. De Udgifter, som vare nødvendige ved denne Leilighed, kunde hun reqvirere paa hans Contor, indtil hans Hjemkomst, der var lige forhaanden. Han ønskede, at Claudine, om muligt, maatte være reist, inden han gjensaae sit Huus, der desuden var ham sørgeligt nok. Han nægtede ikke, at han var meget vred paa sin uværdige Broderdatter, og endnu mere paa hendes letsindige Forfører, der saa skjændigen havde misbrugt hans Gjæstfrihed.

Med hede Taarer, men ganske taus, lagde Claudine Brevet sammen og gav det tilbage til Susanne. Ja søde Jomfru! sagde Denne, nu seer De da selv, at det er min Pligt at maatte paastaae, at Barnet jo før jo heller kommer til den skikkelige Kone, De har seet. Jeg skal have Die med det, det lover jeg, og Penge ville vi nu ikke mangle, saa Vorherre har jo maget det godt for os, eftersom det var galt. Maae vi nu ikke hente Barnet imorgen eller iaften? Ikke sandt, vi maae? Og naar De saa i næste Uge med Guds Hjelp er saa vel, at De kan taale Reisen ....

Madame Lyng, der saae de dvende Blikke, som

den ganske blege unge Moder kastede til sin Søns Vugge, afbrød Susannes Talestrøm og svarede: Nei, om Reisen kan der ikke være Spørgsmaal endnu; de fire Uger, vi have accorderet om, ere ikke forløbne, og før vil jeg ikke miste min lille Dame, og Barnet kan I heller ikke faae hverken idag, eller imorgen eller iovermorgen. Det er ikke døbt endnu. Paa Søndag skal det i Kirke. Jeg har selv gjort Aftale med Præsten, som har været mig behjelpelig med at indrette Alt hvad der hører sig til. Den lille Moder og jeg skal selv bære det til Daaben, og min Logerende hernede skal være Fadder, det har han lovet mig at være, for et Vidne vil Præsten have. Saadan har jeg indrettet det, og vil du selv være med, skal det fornøie os.

Jeg vilde gjerne, svarede Susanne, men i denne Tid, da jeg venter min Herre hjem, har jeg saameget Andet at passe, at det overgaaer mine Kræfter. Men Gud forbarme sig! hvad er dog forresten alt Dette — om jeg maa sige det — for dumme Indretninger? Skal Jomfru Claudine, som har saamange Bekjendte her i Byen, komme i Kirken paa de Maader, hvor hun kan blive seet af Gud og al Verden?

— Ja, af Gud, det er vist, men ikke af al Verden, thi i den Kirke komme ikke Mange, og Præsten, som er min gode Velynder, har bestemt os en Tid strax efter Gudstjenesten, da der ikke vil være Nogen,

uden et simpelt Barn, som ingen Andre end Forældrene komme med, og dem kjende vi ikke, saa vi kan være rolige i den Henseende.

— Naa, og ovenikjøbet skal en fremmed Mand staae Fadder?

Ja, min gamle Logerende, svarede Madame Lyng leende: Han skal ikke forraade Mange. Han er tunghør og saa kortsynet, at han ikke vil kunne see, hvem der sidder i Karreten paa Sædet ligefor ham. Han vilde ikke kjende vor lille Dame igjen, om det saa kunde redde hans Liv. Forresten er det en god Mand, som ikke er nysgjerrig.

Med betænkelig Mine og rystende paa Hovedet sagde Susanne: Ja Gud forlade dig, om du gjør mig ulykkelig! Grossereren kan komme, førend man veed af det, jeg kan ikke lyve for den gode Mand, jeg i saamange Aar har tjent tro og redelig. Men i Guds Navn! Efter Søndag altsaa, saa tales vi da ved.

— Nei, Ugen skal gaae tilende, inden du maa tale om Barnet.

— Hele Ugen? Herre Gud, Grethe! hvor kan du være saa urimelig? Naa farvel! jeg har Andet at gjøre end at staae her og ærgre mig.

Med hjertelig Deeltagelse betragtede den gode Madame Lyng den dybe Nedslagenhed, som efter denne Samtale udlyste af Claudines hele Væsen. Hun strøbte

at opmuntre hende ved sin Omsorg, sin umiskjendelige Velvillie, men vidste imidlertid intet Middel til at afvende den Skjæbne, der truede den bedrøvede Moder; ja endogsaa det nylig anvendte Palliativ, at vinde Tid, vilde snart ikke mere være brugbart.

Saaledes hengik et Par Dage, og Søndag Morgen kom, da Barnet skulde døbes. Foraarssolen skinnede saa varmt ind i det lille Kammer, at Madame Lyng aabnede et Vindue i det større, tilstødende Værelse og lod Døren til dette staae aaben. Man var netop færdig med at pynte den lille Dreng, Madame Lyng lagde ham i Claudines Arme og sagde: Jeg har flere Gange havt mine Anelser og en egen Forudvidenhed ved høitidelige Leiligheder som den, hvortil vi nu stunde, og det bæres mig sikkert for, at hvordan det nu gaaer eller ikke, saa vil dette søde Barn blive Deres Lykke og Glæde i Verden.

Det bankede imidlertid stærkt paa den yderste Dør. Madame Lyng trak Skjermbrættet frem for Kammerdøren, som hun lod staae aaben. Claudine benyttede sin Eensomhed for at overgive sig til sine Følelser, hun trykkede sin Søn til sit bristefærdige Hjerte og lettede det ved at lade sine Taarer frit Løb. Hun havde kun med adspredt Sands lagt Mærke til, at der var kommet et Besøg til Madame Lyng, og at en Fruentimmerstemme lød fra det næste Værelse gjennem den aabne

Dør. Endelig blev hun opmærksom ved et Udbrud af hendes Vertindes ellers saa sagte Stemme: Hvad siger De? Nu det var en kjær Hilsen, De har bragt mig. Det er mange, mange Tider siden jeg hørte fra min gode Christiane, som jeg aldrig har glemt.

— Da har hun saamænd heller ikke glemt Dem. Det var i vore gode Dage, vi vare sammen, siger hun: da de onde kom, bleve vi adskilte.

— Det glæder mig, at De har besøgt hende. Hun lever endnu i sin Landsby?

— Ja hun har endnu bestandig sin gamle nydelige Bolig, og der er saa propert og hyggeligt hos hende; man kunde være der med Fornøielse alle sine Levedage.

— Men boer hun ganske ene?

— Ja med en lille Bondepige, som tjener hende og som hun har oplært.

Mine Tanker, sagde Madame Lyng, have mangen Dag været hos vor gode Christiane, jeg har tidt forundret mig over, hvorledes hun i saamange Aar har kunnet ernære sig derude paa Landet.

— Jo seer De! Bønderne der i Egnen ere velhavende. I Alt, hvad de saadan kostede paa deres Stads og den Slags Ting, saa var der Ingen som jo søgte Madame Christiane, som de kalde hende, eller Madame Nissen, som hun hedder hos de Fornemmere,

for hun har ogsaa havt Arbeide fra Kjøbstaden strax derved og fra Herregaardene rundt omkring. Hun var altid saa net i sine Hænder, hun syede Skræderſyning og broderede Huer og Livſtykker og jeg veed ikke hvad, og hun underviſte ogsaa Pigebørn fra Byen og Herregaarden i Haandarbeide. Stedet er jo saa langt fra Kjøbenhavn, saa Folk takke Gud for et Menneske i Nærheden som Madame Chriſtiane. Ja hidtil er det gaaet godt, men nu begynder hun rigtignok at frygte for Fremtiden, thi hverken Dine eller Kræfter ville mere ret staae bi. Hun vilde gjerne have et anstændigt yngre Fruentimmer i Compagnie med sig til sin Hjelp, men hvor findes saadan En? Madame Chriſtiane er virkelig et dannet Fruentimmer, hun har ordenlig et fornemt Væsen.

O! sagde Madame Lyng: De skulde have seet hende i vore gode Dage, som hun kalder dem. Hun var den smukkeſte og nydeligſte Pige, man vilde see. Hvem skulde tænkt, at hendes Skjæbne var bleven saa slet i Verden?

— Ja du gode Gud! hun er skammelig behandlet i sin Ungdom. Han giftede sig jo med en Anden ligefor hendes Dine, det afskyelige Menneske, som hun troede saa godt. Men ret gjorde hun, hun gik sin Vei, Dagen før Brylluppet skulde staae. Pokker maatte da være Selskabsjomfru hos saadan en Junkers Mama.

Hun gik da til sin Moster, Forpagterens Kone, som hjalp hende med Raad og Daad til at kunne bosætte sig for sig selv i Landsbyen, da hun havde født Drengen. Men jeg snakker! Alt Det veed De vel lige saa godt som jeg.

— Nei, de nærmere Omstændigheder ved hendes Skjæbne veed jeg kun saa lofelig. Lever hendes Søn? Og hvor er han?

— Aa han er hos Vorherre for Sneese Aar siden. Han døde, da han var ikke ældre end halvandet Aar, og veed De, hvad hun siger? Af alle hendes Ulykker, siger hun, er det den største, at hun mistede den Dreng. Det er jo egenlig urimeligt, thi Herregud! saadant et uægte Barn, som ingen Fader har, og som dog Moderen kan være nødt til at lade komme ud til Fremmede ....

Ved denne Vending af Samtalen reiste Madame Lyng sig hurtig og skjød Døren i til Claudines Kammer, og da den Fremmede strax efter gik, kom hun iilfærdig, hentede Moder og Barn og førte dem ned i Karreten, som holdt for Døren, og hvori den omtalte gamle Mand allerede sad, og saae ud, som om han halvveis sov.

Ved Indtrædelsen i den store, næsten aldeles menneskefomme Kirke følte Claudine sig forunderlig tilmode. Det var fire Aar siden, at hun som Confirmand havde

staaet paa Kirkegulvet, og med Undtagelse af den Morgen, da hun faa Dage efter gik til Alters, havde hun ikke nærmet sig de hellige Hvælvinger før idag, da hun som en forladt, fattig Moder bragte sit faderløse Barn til Daaben. I Kirkestolen, hvor Fadderne i faa Minuter opholdt sig, sad ogsaa det af Madame Lyng nævnede simple Ægtepar med deres Barn. Ak, sukkede Claudine i sine stille Tanker, hvor ere disse Forældre lykkelige! Vel bærer deres Udseende Præg af Møie og Gjenvordighed, rimeligviis vende de hjem til en ringe Bolig, hvor intet Festligt venter dem, men de bringe deres Barn til deres eget Hjem, hvor Ingen tør berøve dem det. De ere To til at dele Livets Byrde og til at elske deres Barn.

Kirkebetjenten gav nu Tegn til at Præsten ventede, og den lille Forsamling traadte ud paa Kirkegulvet, hvor Præsten, en aldrende, hvidhaaret Mand, lod sit milde Blik møde den undscelige Moder, og hans sonore Stemme begyndte nu at gjenlyde i det høie Rum. Ritualen, som bruges ved denne høitidelige Handling, var Claudine saagodt som ganske ubekjendt. Den tiltalte hende paa en hende selv uforklarlig Maade. Det skjønne Evangelium om Jesus, der tager de smaa Børn i Favn og velsigner dem, greb hende saa dybt, at hun ikke var Herre over sine Taarer, der faldt som Dugdraaber paa Barnet i hendes Arme. Hun kaldte

sin Søn Charles efter hans Fader, og Billedet af den tabte Elskede stod reent og uden Mistro for hendes Sjæl.

Da hun kom hjem, kastede hun sig i Madame Lyngs Arme. Hendes Kinder blussede. Den ældre Veninde saae paa hende med Forundring. De forekommer mig som forvandlet, sagde hun. — Ja det er jeg, svarede Claudine: O kjære Veninde! De, som er det eneste Menneske i Verden, til hvem jeg tør betroe mig, o hav Medlidenhed med mig! Jeg kan ikke give mit Barn fra mig! Jeg kan det ikke! jeg bør det ikke! Ak, om De vidste, hvad der er forgaaet i mit inderste Væsen under den hellige Handling, hvorfra vi komme! Ja min kjære Tante Eleonore havde Ret. I Kirkens stille Helligdom findes en Ven, som ikke forlader os i Sorgens Time. Det forekom mig saa levende, at jeg var En af de Qvinder, som med bekymret Hjerte bragte sit Barn til Frelseren, at De, som omgave ham, vilde støde den stakkels Moder tilbage, men han selv kaldte hende med sin milde Stemme og tog det lille Barn i sine mægtige Arme. En salig Følelse gjennemfoer mig ved Tanken om, at jeg indviede ham min Søn, Korsets Betegnelse paa hans lille Ansigt og Bryst var mig et Tegn paa, at den milde Frelser vilde antage sig min fattige Dreng som sin Eiendom. Ak! aldrig havde jeg troet, at slige Øieblikke kunde være til for

mig. Men i min Sjæl sagde jeg: Jesus, Herre! Du som har taget mit Barn i dine Arme, jeg lover dig ikke at slippe det af mine, jeg lover, at Moderen skal med Troskab forsone, hvad Jomfruen letsindigen har feilet, jeg forlader mig paa din Hjelp.

Den Begeistring, hvormed disse Ytringer bleve udtalte, rørte dybt den gode Madame Lyng. Ak, kjære Barn! sagde hun: Hvad De siger, er saa smukt og godt. Men desværre! Denne Verdens Trang og Nødtorft er saa tung at bære. Tro De mig! Jeg har provet den. Gud give, jeg formaaede at hjelpe Dem, men hvorledes skal vi bære os ad for at berede Dem og Deres Søn en sorgfri Fremtid imod Deres Families Villie?

Hør mig, svarede Claudine: Et Raad er blevet mig ligesom indgivet. Gud har ladet en Stemme tale til mig, ja en Stemme! thi mine Øine saae ikke Den, fra hvem den kom, og De, kjære Veninde, kan visselig hjelpe mig.

Hun omtalte nu den Samtale, hvortil hun samme Morgen havde været et usynligt Vidne. Den Christiane, hvis Skjæbne lignede hendes egen, ønskede en Medhjelper; at blive Denne var hendes høieste Attraa. Hun sagde: Jeg forstaaer mig godt paa mangehaande Arbeider, jeg kan ogsaa underviise Børn i boglige Kunster. Jeg skal være flittig og nøisom og en kjærlig

Datter for Deres Veninde, blot hun vil tillade mig at have mit Barn hos mig og forunde mig saamegen Deel af Det, jeg kan fortjene, som en Moder vilde tilstaae sin Datter.

Madame Lyng syntes godt om denne Plan, der forekom hende ønskelig for begge Parter; kun indvendte hun sin Frygt for at skade Susanne. Det kan Ingen af os ville, sagde hun, og Deres Familie, troer De, at den vil lade Dem rolig forblive i en saa ydmyg Stilling?

Claudine meente, at disse Vanskeligheder lode sig overvinde, og efter nærmere Overveielse blev man enig om en Fremgangsmaade, som man nu med Besindighed iværksatte. Madame Lyng skrev samme Dag til den saakaldte Madame Christiane, og efter et Par Dages Forløb modtog hun et høist tilfredsstillende Svar. Med Længsel ventede Christiane sin unge Veninde, som hun udtrykte sig, og en Bonde fra Landsbyen, som var Overbringer af Brevet, havde paataget sig at befordre den unge Dame eller idetmindste hendes Tøi. Madame Lyng medgav ham Claudines Kuffert og et Brev, hvorpaa den unge Veninde havde tilføiet nogle Linier. Opgaven var nu at kunne udføre sin Plan uden at paadrage Susanne nogensomhelst Ubehageligheb. Hun maatte med al Sandfærdighed kunne forsikre sin Herre, at hans Befalinger vare efterlevede, og da det Mod-

satte snart vilde opdages, maatte hun med ligesaa god Samvittighed kunne bevidne sin Uvidenhed og Uskyldighed. Claudine kjendte sin Onkel nok for at stole paa, at naar han kun først havde faaet den Forsikkring, at hans Villie var efterkommen, vilde han ikke lettelig oftere bringe en Sag paa Bane, der var ham ubehagelig, saa Susanne kunde vel i nogen Tid have opdaget Hemmeligheden uden at behøve at tage sin Tilflugt til Usandhed for at skjule den, og opdage den vilde hun meget snart, naar hun i sin Troskyldighed gik hen for at see til Barnet. Man valgte derfor til Claudines Afreise en Dag, da man vidste, at Susannes Tid ganske var optagen af huuslige Forretninger, og at hun, for at vente sin Herre, vist ikke i et Par Dage vilde forlade Huset, hvilket hun heller ikke vilde faae Leilighed til de første Dage efter hans Ankomst. Madame Lyng havde forskaffet Claudine en Befordring med en halv tillukket Retourvogn, som skulde bringe hende til et Verthuus, en Miilsvei fra den Landsby, som var hendes Reises Maal. Denne Landsby laae ikke paa den almindelige Postroute, men fra det Verthuus, hvor hun skulde udhvile om Natten, vilde hun lettelig den næste Morgen finde en Leilighed til at blive befordret til sin Bestemmelse.

Dagen før sin Bortreise skrev Claudine til sin Onkel, takkede ham for den Tid, hun havde tilbragt

i hans Huus, bad om hans Tilgivelse, og uden videre at omtale sine Planer for Fremtiden, bad hun ham anse hende, som om hun deelte sin uforglemmelige Tantes Grav. Hun skrev ogsaa til Tante Malfred, afslog med høflige, men bestemte Ord det projecterede Giftermaal, og tilføiede, at hun nu ret havde følt Sandheden af Tantens gjentagne Yttring, at en Pige i hendes Stilling burde kunne ernære sig selv, og da en god Plads i et anstændigt Huus i en af Provindserne var bleven hende tilbuden, saa haabede hun, at hendes Tante tillod hende at vælge denne Vei til Uafhængighed. Brevet endte med mange Taksigelser for den Underviisning og Opdragelse, som gjorde et saadant Skridt muligt for hende. Dette Brev skulde først om en Uges Tid bortsendes, det andet til Onklen skulde leveres ham efter hans Hjemkomst. Man havde med omhyggeligt Overlæg betænkt Alt hvad der kunde tjene til at skjule Claudines Opholdssted. Hun vilde ombytte sin Faders Familienavn med hans Dobenavn, og kalde sig efter dette Johansen, dernæst skulde hun ifølge Christianes Ønske udgives for Enke efter en Sømand, der var bleven borte paa en Søreise.

Om Aftenen kom Susanne. Man sagde hende, at Claudine Dagen efter vilde reise, og Madame Lyng lovede at besørge Barnet hen til dets Bestemmelse. Claudine tog hjærlig Afsked med Susanne, erindrede

med et rørt Hjerte hvad hun skyldte den gamle velmenende Veninde, og bad hende modtage et lille overblevet Smykke til Erindring om hende og hiin Aften, da Susanne havde været hendes gode Engel. Meget bevæget og fornøiet modtog den gamle Pige baade Smykket og Brevet til Onklen. Med et lettet Sind gik hun hjem, og tidlig næste Morgen bragte den gode Madame Lyng Claudine ubemærket til det Sted, hvor Vognen ventede, og ganske skjult under dens Dække rullede Moder og Barn ud af Byens Port.

Det var en varm og skjøn Junidag. Efter overstandne legemlige Smerter, efter lange, tunge Dages Sorg og Angst at føle sig under Guds klare Himmel, sund og fri, med sin bedste Skat reddet af Skibbruddet, er vistnok Noget af det Lyksaligste, som i vor jordiske Tilværelse kan blive os stakkels Dødelige til Deel. Claudine nød en saadan salig Fornemmelse. Hun inddrog begjærlig den friske, af Sommerdagens Vellugt opfyldte Luft i sit lettede Bryst; hun hilsede de lysegrønne Træer, den af Anemoner blomstrende Eng, som Ungdoms-Venner fra sit eget Foraars Dage. Smaafuglene, som fløi til deres i Busken skjulte Rede, hvor de gjemte deres Unger for hver roverisk Haand, syntes hende at dele Skjæbne med hende, og med deres Sang og Qvidren at ønske hende Lykke. Men saa glad hun end var, saa blev dog en Følelse af Frygt herskende i hen-

des Sind. Hun forekom sig selv som en flygtende Fange, efter hvem man er paa Spor for at berøve ham en Skat, som han fører med sig. Hver Gang en Vogn, en Ridende, eller blot en Forbigaaende mødte paa Veien, skjulte hun sig omhyggelig i Krogen af Vognen, og naar Barnet græd, ængstede det hende, og hun tittede omkring sig for at see, om Nogen var i Nærheden. Uagtet at Reisen varede hele Dagen, steg hun ikke ud af Vognen, men noiedes med at nyde noget Brød og Melk, hvormed Madame Lyng havde forsynet hende. Om Aftenen naaede man det omtalte Vertshuus. Hun lod sig anvise et lille Værelse, lagde sit Barn til Ro i en Seng, som der fandtes, forlangte et tarveligt Aftensmaaltid, som hun nød med ungdommelig Appetit, og glædede sig til den Hvile, hvortil hun efter den lange Kjørsel særdeles trængte.

Om lidt hørte hun en Vogn rulle ind i Gaarden, med stor Larm og Hestetrampen, og strax derpaa bemærkede hun, at et Værelse, der stødte til hendes, blev oplukket, og at nogle Personer traadte derind, af hvis Stemmers Lyd hun domte, at det var Herrer, der talte Fransk, Tydsk og Hollandsk mellem hverandre. Pludselig hævede sig mellem disse en Stemme, som paa Dansk spurgte den indtrædende Opvartningspige, hvilke Værelser han og hans Selskab kunde faae til Natteleie. Med Forfærdelse gjenkjendte Claudine sin Onkels Stemme.

Til ydermere Skræk gav hendes lille Barn sig i det Samme til at græde. Hun greb det ilsfærdigt i sine Arme og holdt det saa fast, som om man allerede vilde frarive hende det.

Hvem boer inde i den Stue? spurgte nu den frygtede Stemme.

— Der logerer en lille ung Kone med sit Barn.

— Skal vi have det Børnestraal at trækkes med inat? Det er jo afskyeligt! Kan den Madame ikke faae et andet Kammer? Kan man ikke gaae ind og bede hende om at bytte med et af dem, vi skulde have? Lad os see derind! Er hun kjøn?

Uagtet Claudine iforveien havde forvisset sig om, at Døren var tillaaset, skjælvede hun dog af Angst, og efter et Øieblikks Betænkning listede hun sig ud af en modsat Dør og opsøgte Kiøkkenet, hvor hun sagde til et Par af Husets Fruentimmer, at hun havde ventet, at en Vogn fra den By, hvortil hun stundede, skulde afhente hende der paa Stedet, og at det var hende magtpaaliggende at komme til sin Bestemmelse inden Morgenen, hvorfor hun bad dem at skaffe en Befordring dertil. De forsikkrede hende om Umuligheden af at opfylde hendes Ønske saa silde paa Aftenen, men da hun vedblev at spørge, om der ikke i Nærheden fandtes en Bonde, som man for god Betaling kunde formaae til at kjøre hende den ikke lange Vei,

svarede de, at paa hiin Side Engen laae et Huus, hvis Eier pleiede at befordre Reisende, men de havde Ingen at sende derhen, da saavel deres Staldkarl som de selv vare altfor beskjæftigede med de nysankomne fremmede Herrers Opvartning. Claudine, der for ingen Priis vilde blive under Tag med sin Onkel, besluttede, at hun ved Hjelp af den lyse Sommernat selv vilde opsøge den Bondegaard som man beskrev hende som ganske nær; og da Folkene i Vertshuset egenlig gjerne saae, at hendes Værelse blev ledigt til de fornemmere Gjæsters Benyttelse, styrkede de hende i dette Forsæt, og en halvvoxen Pige blev beordret til at følge hende et Stykke paa Veien. Claudine listede sig ubemærket tilbage til Kammeret, tog sin lille sovende Dreng og indpakkede ham forsigtig, til Beskyttelse mod Natteluften, tog en Pakke, hun havde medbragt, under Armen, tilhyllede sig og Barnet i Slør og Kaabe, og gav sig paa Veien med Pigen, der ilede med stærke Skridt for snart at komme hjem igjen; og kun ved at love hende god Betaling forhindrede Claudine hende fra at vende om efter de første hundrede Skridt.

Stien over Engen var ikke saa kort, som hun havde haabet. Det blæste koldt, de gik mod Vinden, og den stakkels Claudine havde ondt ved at holde Skridt med Pigen. Hun var træt, og det blev hende besværligt at bære Barnet og Pakken. Endelig naaede de Huset,

Pigen saae ind ad den aabne Port og sagde: Lænkehunden er der ikke, De kan frit gaae over Gaarden til den Stuelænge her ligefor. Naar De banker paa Vinduet der, nærmest Stalden, saa kommer Manden nok ud, dersom han bare er hjemme.

Efter disse Ord og efter at have modtaget den lovede Betaling, løb Pigen tilbage, alt hvad hun kunde, og Claudine fulgte Anviisningen og gik hen mod Vinduet, hvor hun tittede ind og skimtede to Senge med nogle sovende Personer, der forekom hende at være Fruentimmer og Børn. Hun bankede gjentagne Gange paa Ruderne, men de Sovende lode sig ingenlunde forstyrre. Hun gik til alle Vinduer og saae indenfor et af disse i et lille Kammer to Karle, som ligeledes laae og sov. Lidt mindre dristig vovede hun dog igjen at banke her, men uden bedre Held. Det begyndte at smaaregne, og da hun i sin Utaalmodighed endnu engang forsøgte at banke, raabte en af Karlene isøvne med en saa raa Stemme, at hun forfærdet veg tilbage; og da hun i det Samme opdagede et Skuur, hvortil Døren stod aaben, ilede hun derind. Hun lyttede med Ængstelse, men mærkede snart, at Alt var stille og roligt i Søvnens Arme. Hun undersøgte det lille Rum, hvori hun befandt sig. Det stødte til en Stald, hvori der stod Heste. Stalden var adskilt fra det Aflukke, hvori hun befandt sig, ved nogle Bræder, ligesom et Gitter; det var egen-

lig et Foder-Kammer, og i Krogen laae en ſtor Bunke Hø og Halm. For den trætte Vandrerſke med ſit diende Barn ved Bryſtet var Dette et velkomment Leie, hun beſluttede her at oppebie den lyſe Morgen, der ikke kunde være langt borte, redte ſig et Leie med ſin Pakke til Hovedpude, ſvøbte ſig og ſit Barn tæt ind i ſin Kaabe, og lagde ſig ned, efter at have ſtudt Døren paa Klem, thi lukkes kunde den ikke. Hun havde beſluttet at hvile, men vogte ſig for at ſove paa dette fremmede og uſikkre Sted, og heller ikke fik hun megen Ro dertil, da hun ſnart fornam en Lyd ſom af Dyr, der kradſede og løb omkring i det Halm, ſom laae udſtrøet over hele Gulvet. Hun formodede, at det var Rotter, og var bange for diſſe ubehagelige Gjæſter. Pludſelig følte hun noget Koldt og Fugtigt berøre hendes Kind, hun foer op i Skræk, men beroligede ſig ſnart, da hun ſtimtede en ſtor Hund, der logrende og ydmyg krybende nærmede ſig hende. Hun klappede den, fornøiet over at ſee et venligt, levende Væſen. Den lagde ſig ved Foden af hendes Leie, den bedækkede med ſit ſtore Hoved hendes kolde Fødder og varmede dem. Denne lille Begivenhed gjorde et behageligt Indtryk paa den ſkakkels Flygtning, hun forekom ſig ſikkrere i denne Hunds Varetægt, hun fandt ſig mindre eenſom, og tiltrods for hendes Forſæt lukkede en ſød Søvn ſnart hendes Øine, medens den lille Dreng ligeledes ſov trygt ved

hendes moderlige Bryst. Og saaledes laae den nu for kort Tid siden saa almindelig afgjorte, saa glimrende og misundte Claudine paa et daarligt Straaleie i et usselt Aflukke, skjulende sig for Verdens Øine, forladt, uden anden Beskytter end en Hund, som Tilfældet havde ført til hende, og med alt Dette langt fra ikke ulykkelig, men sødt indslumret med Hjertet fuldt af Haab og Kjærlighed.

I den tidlige Morgenstund kom Gaardens Eier hjem. Karlene, som i det Samme forlode deres Sovekammer, modtoge hans Vogn og begyndte at aflæsse den, medens han selv spændte Hestene fra og førte dem ind i Stalden. Hunden, som hørte sin Herre komme, sprang ham imøde og aabnede derved Døren til Aflukket, hvor den sovende Claudine laae med sit Barn i Armen. Hendes Hat og Slør var gledet af hendes Hoved, og de rige Haarlokker bølgede ned om Ansigt og Skuldre. Den opgaaende Sol, der stod ligefor den smalle Dør, kastede sine røde Straaler ind paa de Sovende, saa at de i den dunkle Omgivelse og Baggrund skinnede i en magisk Belysning.

Bonden, der fra Stalden saae dette Syn, stod et Øieblik som forstenet. Derpaa vinkede han ad den ene Karl, pegede ind i Aflukket, og sagde med sagte Stemme: See engang, Jørgen! hvad tykkes dig? Er det ikke som man kunde see Jomfru Maria med Barnet og med

Straaler om Hovedet, som hun er afmalet paa det Skilderi, der hænger hos Amtmandens?

Jo, svarede Jørgen og foldede Hænderne: Men hvor Fanden, Gud forlade mig, jeg bander ..... hvor kommer det Qvindfolk fra?

Bondekonen kom i det Samme ud i Gaarden. Manden vinkede ad hende, og viste hende de uventede Gjæster, og medens Husets Karle og Piger med Udraab af Forundring samlede sig om dem, vaagnede Claudine. I første Øieblik havde hun ondt ved at samle sine Tanker, men hun besindede sig snart, reiste sig hurtigt og berettede i faa Ord Grunden til sit Komme og sit Ophold i denne Gaard. Bonden og hans Kone bade hende godmodigen at træde ind i deres Stue og tage Deel i deres Frokost, som stod færdig. Hun modtog Tilbudet og satte sig mellem dem og deres Folk ved et stort Bord, besat med Grødfade og Melkebøtter.

Konen tilbød at lave Kaffe til hende, men hun foretrak at nyde et Glas friskt Melk og noget Brød, og dette lille Maaltid vilde have været mere behageligt, dersom den gode Vertinde i sin velmeente Eenfoldighed ikke havde sat hende i Forlegenhed med sine deeltagende Spørgsmaal. Herregud! sagde hun, det var dog reent galt, at jeg og vor gamle Moder og alle Folk her i Gaarden skulde sove saa haardt inat og ikke høre noget til Hende, saa at Hun, der, som jeg nok kan see, er

en fiin Dame, saadan maatte ligge i det Hul dernede paa det bare Straa. Men du søde Guds Lam! Hvordan kan det da ogsaa være, at Hun saadan reiser allene? Hun er saadant et ungt Barn, og den lille Sjæl der er jo dog hendes egen. Hun er jo dog vel gift? Det kan jeg da nok tænke, thi saadanne Feiltrin, som Præsten kalder det, skal jo ikke gaae i Svang mellem de Fornemme. Hos simple Folk, som os her paa Landet, er den Ting da ikke saa farlig, og Folk sige jo rigtignok, at inde i Kjøbenhavn skal nu snart al Kirke og Daab og Vielse afskaffes, men jeg kan dog nok see paa Hende, at hun jo vel er gift, ikke sandt?

Claudine rødmede og svarede med sagte Stemme: Jeg har været det.

— Ih du Fredsens! hvor er da Manden? Hun er dog ikke Enke?

Saa beklemt som en ubefæstet Student ved Examen, stammede Claudine: Jeg veed ikke selv, ... min lille Drengs Fader er borte ... bleven borte paa Søen ...

Konen raabte høit: Paa Søen! Ja Gud trøste os! Den slemme Gast tager saamangt et Liv. Det er ikke længere end siden ifjor, at Hans Jensens Søn og Svigerson ...

Manden kom nu og meldte, at Vognen var forspændt, og meget glad over at slippe fra den besvær-

lige Examen, tog Claudine under mange Takſigelſer Afſked med Bondens Familie og ſatte ſig paa Vognen, der ſkulde bringe hende til den forønſkede Havn, medens hun underveis anſtillede Betragtninger over det Mislige i hendes Stilling, der gjorde hende Uſandhed og Udflugter til en Nødvendighed. Det Nedtrykkende og Uværdige i den Rolle, ſom hun i den foregaaende Samtale for første Gang alvorlig havde prøvet, opfyldte hendes ærlige Sind med Uro og Skamfuldhed, og med bankende Hjerte nærmede hun ſig de nye Forhold, hvori hun om faa Øieblikke ſkulde indtræde.

Haab og Mod maae let vige for Frygt og Mishaab hos et Menneſke, der føler ſig ene, ligeſom Mørke og Spøgelſefrygt kun ſtrække den Eenſomme. Gjennem et Stykke af Skoven gik Veien til Landsbyen. Bonden vendte ſig til Claudine og ſagde: Det er jo til Madame Chriſtianes Huus vi ſkal? Ikke ſandt? Ja det veed jeg godt hvor er. Hun er velbekjendt her i Omegnen.

Vognen holdt nu ved et lidet, lavt Huus, hvis blotte Syn virkede velgjørende paa Claudine. Viinranker ſnoede ſig op ad Muren og omgave Vinduerne, hvis blanke Ruder ſkinnede i Solens Glands; en lille Have var udenfor Huſets aabne Dør, ved hvilken der ſtod to Rørſtole. I Haven duftede ſmukke Blomſter og Buſke, og i en Krog under et ſtort Kaſtanietræe

stod en Bænk og et Bord. Claudine var endnu ikke staaet af Vognen, da hun saae et Fruentimmer komme ud fra Huset og nærme sig med venlig Tilfærdighed, og Christiane stod for sin Gjæst i sin simple, pæne Dragt, med sit aldrende, men endnu behagelige, fine Ansigt. Hun løftede sine utrykksfulde, milde Øine op til Claudine, medens hun rakte hende begge Hænder og med en velklingende Stemme hilsede hende med et „Hjertelig velkommen". De to Fruentimmer saae paa hinanden og bleve begge grebne af den uforklarlige Følelse, der ved det første Møde med en Fremmed synes at sige os, at det ikke er en Fremmed, at vi kjende, forstaae hinanden, og den forunderlige, veemodige Anelse paatrænger sig, at vi have deelt Ondt og Godt med hinanden i en Præexistens, af hvilken vi have glemt Alt undtagen Kjærligheden.

Claudine havde endnu ikke sat Foden paa Dørtærskelen af sit tilkommende Hjem, inden hun følte sig hjemme. En ung, reenlig klædt Bondepige kom neiende til Vognen for at modtage Pakken og Reisetøiet, Christiane hjalp Moder og Barn af Vognen og førte dem triumferende ind i sit Huus. Det var for den Indtrædende, som om Fred og Frihed duftede hende imøde fra dette stille Tilflugtsted, hun havde en Følelse som Den, der efter en stormfuld Søreise sætter Foden paa Land. Over dette simple Huus var udbredt en saadan

Orden, en saa ziirlig Reenlighed og Smagfuldhed, at Ingen kunde indtræde deri, uden at tænke, at her var godt at være. Christiane førte sin Gjæst ind i et rummeligt og hyggeligt Værelse, som hun havde indrettet til hende. Der fandtes ogsaa en pæn Vugge. Den lille Dreng sov. Christiane tog ham af hans Moders Arme, hun betragtede ham taus, kysfede sagte hans lille Pande og lagde ham ned i Vuggen. Derpaa vendte hun sig til Claudine og sagde, medens to store Taarer løb ned ad hendes Kinder: De kan ikke forestille Dem, med hvilken Følelse af Glæde og Veemodighed jeg igjen lægger et Barn i denne Vugge, som jeg vædede med mine Taarer, da den sidste Gang blev benyttet. Det er mange Aar siden.

Hvor et aandeligt Slægtskab er tilstede, vil et skjønt, naturligt Forhold indfinde sig af sig selv. Det varede ikke længe, før vore to Veninder vare forenede som Moder og Datter, uden selv at have bestræbt sig for at tilveiebringe dette Forhold. De vare Begge i Besiddelse af denne sande gode Tone, der er Gjenskinnet af et ædelt, dannet Indre, og som i Medgang og Modgang er en af det huuslige Livs bedste Penater. Christiane var forynget og oplivet ved den lykkelige Tilskikkelse af et saadant Selskab i hendes Eensomhed. Ogsaa syntes virkelig en god Engel at gaae ved Claudines Side. Hendes Opfindsomhed og Færdighed i

de Arbeider, som Egnens Beboere vare vante til at faae udførte hos Madame Christiane, tildrog Huset snart en ny og forøget Fortjeneste, og hendes af Naturen muntre Sind, hendes Ungdom og Skjønhed vandt hende Alles Deeltagelse og Velvillie. Det hændte sig engang, at en formuende Bondepige, som skulde have Bryllup, kom for at raadføre sig med hende, om hvorledes hun bedst skulde oppynte sit tilkommende Huus til denne festlige Leilighed. Claudine fulgte hjem med hende og forstod saa net at indrette det Hele, uden at forsynde sig altfor meget mod den engang antagne Skik og Brug, at den unge Brud var ude af sig selv af Fornøielse, og alle Bryllupsgjæster forsikrede, at de aldrig havde seet Mage til Bondestuer. Siden den Tid var der sjelden noget Bryllup eller anden Festlighed i Egnen, uden at Vedkommende tyede til den lille Madame Johansen for at hente Raad og Hjelp. Efterhaanden kom ogsaa andre Indtægtskilder. Præsten i Sognet havde to Smaapiger, der vare blevne underviste i Haandarbeide af Madame Christiane. Da Forældrene erfarede, at disse hos Claudine kunde faae Undervisning i Sprog, Tegning og boglige Kunster, grebe de med Glæde denne Leilighed, og da de Fremstridt, disse Børn gjorde, rygtedes, fik den unge Lærerinde flere Tilbud fra Honoratiores i den nærliggende Kjøbstad om at give deres Børn Timer, og snart mod-

tog Claudine hver Formiddag otte smaa Piger til Undervisning, og beskjæftigede sig nogle Timer med denne lille Skole, hvis Størrelse hun ikke vilde forøge. Saaledes gik Tiden, deelt mellem Arbeide og de uskyldige Nydelser, som kun den Nøisomme forstaaer at skatte. En saadan Tilværelse, lige langt fra Næringssorg og Overflod, men oplivet af Kjærlighedens Solvarme, er vistnok den, der meest nærmer sig den paradisiske Ro. Hver liden Tilvært af Nydelse eller Bequemmelighed, hvert lille Ønskes Opfyldelse, som i mere glimrende Kaar kun vilde agtes ringe, gjør Epoche i det indskrænkede Liv. Saaledes vare for Exempel en gammel Guitar og en lille Barnevogn — den sidste en Foræring af Præstekonen, og den første af Skoleholderen, der i mange Aar havde gjemt den som en Ungdoms-Erindring — kostelige Gaver for Claudine. Naar hun paa sine landlige Vandringer trillede sin lille Dreng foran sig, saae ham hoppe i Vognen af Glæde og gribe efter Fuglen, der fløi over hans Hoved, følte hun en sand Tilvært i sit Velbefindende, og ikke mindre naar hun om Aftenen, skjult under det store Kastanietræes Skygge, ledsagede sine søde Sange med Guitarens Toner, og henrev Christiane saavelsom den fra Arbeidet hjemvandrende Landboer, der lyttende standsede sin Gang.

Ved Madame Lyngs skriftlige Meddelelser erfarede

Claudine fra sin fordums Kreds, at efter hendes Afreise var Alt gaaet, som de havde forudseet. Efter nogen Tids Forløb var Grosseren ved Breve fra Tante Malfred bleven underrettet om Claudines Forsvinden, som Susanne tidligere havde opdaget; men først efter at al Storm havde lagt sig og den hele Begivenhed syntes glemt, havde Madame Lyng givet efter for Susannes Ønsker og underrettet hende om sin altid kjære Jomfrus Skjæbne og Opholdssted, hvilket den godmodige gamle Pige nu ikke fandt sig forpligtet til at forraade. Hvad derimod den gode Madame Lyng ikke vidste, og som Claudine ikke erfarede, var den Omstændighed, at Grosseren i de første Dage efter sin Hjemkomst og medens han endnu stod i den Formening, at hans Befalinger angaaende hans Søsterdatter vare punktligen udførte, fik gjennem den franske Legation et Brev fra Lusard. Det var skrevet for længere Tid siden og havde gjort mange Omveie, for gjennem Krigens Tummel, hvori dets Forfatter befandt sig, at komme til sin Adresse. Et lille aabent Brev til Claudine var indsluttet deri. Grosserer Valler sendte det til Mecklenborg, hvor han tænkte sig sin Søsterdatter hos Tante Malfred. Vred, som han var, paa Lusard, svarede han forresten ikke paa hans Brev, men indskrænkede sig til at sige til en af de franske Diplomater, paa Dennes nærmere Efterspørgsel, at Claudine

befandt sig hos sin Tante i Tydskland, og — saavidt han troede — var hun ifærd med at gjøre et godt Partie. Dette samme Svar gav han Enhver, der spurgte til hans smukke Niece, og da han efter kort Tids Forløb gjennem Tante Malfred erfarede det Usande i hans Udsagn, lod han det dog beroe derved og undveg stedse at tale om Claudine, som han efter Tantens Efterretninger tænkte sig tjenende for sit Brød i en Udkant af Verden (hvor, vidste han ikke), og derfor overgav han med rolig Samvittighed Lusards Brev, som var sendt ham tilbage, og som desuden forekom ham intetsigende, til Ildens fortærende Flammer. Claudine, der vel vilde have brugt en anden Commentar til dette Brevs Fortolkning end Onklen, begræd i mangen eensom Time sin piinlige Uvished om den Elskedes Skjæbne og Sindelag. Men hvor dybt hun end følte denne mørke Side af sin Skjæbne, formaaede den dog ikke at betage hende Erkjendelsen af den rolige Lykke, hun nød. Med sin Søn i sine Arme eller i en stille Aftenvandring i fortrolig Samtale med Christiane, sagde hun ofte, at hun efter saa megen overstanden Angst og Sorg nu først kjendte Livets rette Værd.

I denne rolige Eensformighed verlede Sommer og Vinter uden Tomhed eller Kjedsomhed. De lange Vinteraftener gik hen med Læsning af Bøger, hvormed Præsten forsynede disse af den hele Omgivelse agtede

og yndede Fruentimmer. Naar den lille Dreng tidlig om Aftenen var bragt til Ro, læste Claudine høit for ſin moderlige Veninde, og en behagelig, fortrolig Samtale udſpændte ſig ofte af denne Læsning. Jævnligen afbrødes ogſaa deres Eenſomhed af Beſøg. Skolehol-deren og Forvalteren paa en nærliggende Herregaard, Begge brave, joviale, ikke udannede Mænd, vare gamle Huusvenner af Madame Chriſtiane, de nærmede ſig med inderligt Velbehag den unge, ſmukke Selſkabsſøſter, og hjælede af ærligt Hjerte for den lille, deilige Dreng.

Saaledes forløb syv Aar. I Løbet af denne Tid havde Claudine forgjæves beſtræbt ſig for at indhente Efterretninger om Luſard. I de første Aar ſkrev hun aldrig til Madame Lyng eller Suſanne uden at bede denne Sidſte, at hun gjennem Grosſerer Valler vilde opſpørge Noget om den Elſkedes Skjæbne, og da denne Vei var aldeles ſpærret, udfandt hun med ſindrig Klogt en Maade til, uden at nævne ſig, at ſøge Oplysning hos den franſke Legation, men heller ikke Dette vilde lykkes, og træt af ſaa mange og ſaa ofte gjentagne, unyttige Beſtræbelſer, havde hun i de ſidſte Aar i Taushed overgivet dette hende ſaa vigtige Anliggende i Forſynets Haand, med den Tanke, at hos Mennesker var ingen Trøſt at finde.

Den lille Charles var imidlertid voxet op ſom en ſund, deilig og velbegavet Dreng. Chriſtiane ſaae i

ham sin tidlig tabte Søn, han kaldte hende Bedstemoder, og hun fortjente ved sin Kjærlighed dette Navn. Claudine levede kun for sit Barn, hvis unge Sjæl igjen hang ved hende med en rørende barnlig Kjærlighed. Han besad en ualmindelig Videbegjærlighed, og var ligesaa rolig og agtpaagivende i de Læretimer, hans Moder, opfordret af hans eget Ønske, daglig gav ham, som livlig og modig, naar han paa Engen tumlede sig med den store Hund, med Lam og Geder, eller legede Soldaterleg med Bønderbørnene og var en tapper Anfører for deres Skare. Claudine var ham paa eengang en alvorlig Opdragerinde og en munter Hjelper i hans Lege. Hun forfærdigede, efter Anviisning af nogle Billeder, som han havde, Patrontasker, Hjelme og deslige til ham og hans Legebrødre, og naar hun sad ved disse smaa Arbeider, og hendes Charles med straalende Øine og blussende Kinder stod ved hendes Side og saae til, gjorde høie Spring af Henrykkelse, slyngede sine Arme om hendes Hals og udbrød i kjærlige Taksigelser, var Moderen ligesaa barnlig lykkelig som Barnet; og naar den lille glade Skare mod Aften drog ud paa Engen, satte Claudine sig udenfor Havestuedøren, for at see sin Charles glimre mellem de andre Drenge, lig et ungt Daadyr mellem en Flok Kalve.

Engang da Christiane fandt sin unge Veninde siddende med et sørgmodigt Udtryk og stille skjulende sit

Ansigt mellem Kastanietræets nedhængende Grene, sagde hun bekymret: Min Claudine! Du har grædt! Hvad fattes dig? Skjuler du din Sorg for mig? Ak saa kan jeg vel gjætte den! Jeg har ofte frygtet, at vort stille, indskrænkede Liv i Tidens Længde maatte blive din friske Ungdom for snevert.

Hvad siger du, kjære Moder? udbrød Claudine: O tvertimod! Dag og Nat takker jeg Gud, som saa kjærlig har ledet mine vildfarende Fjed til dig og til dit fredelige Hjem. Nei, mine sørgmodige Tanker svæve langt borte, jeg veed ei selv, hvorhen, og det er min Sorg, at jeg ikke veed det. Hvor er Lusard? Er han død? Er han troløs? Hvor bitter er den Tanke, at een af Delene maa han være. Naar min Charles, som nys skeete, nærmer sit søde Ansigt tæt hen til mit, naar han seer mig ind i Øinene og smiler med saa yndige Træk om sin Mund, da staaer pludselig hans Faders Billede for mig; just saaledes saae Lusard paa mig; just saaledes var Udtrykket i hans skjønne Ansigt, medens fortryllende Ord strømmede over hans Læber. Har Dødens grumme Haand udslettet disse ædle Træk? Hvorledes er han død? Er han falden i Krigen? Have Fiender med deres Heste faret over den skjønne Skikkelse og sønderrevet den? Har han lidt og ligget hjelpeløs uden en kjærlig Haand til at pleie ham, uden en Ven til at modtage hans sidste Suk? O disse Foreстil-

linger ere mig saa rædsomme, at jeg synes, det vilde trøste mig at vide ham troløs, ja i en Andens Arme, dersom han blot levede og var lykkelig.

— Nei, kjære Barn! Tro mig, som har erfaret, hvad det vil sige at maatte foragte Den, man med sin hele Sjæl har elsket! Døden er langt mindre bitter.

— Foragte Lusard! Det kunde jeg aldrig, selv om han ganske har brudt de Løfter, han gav mig. Og er han ilive, saa kan han maaskee dog i et og andet Øieblik, ved en og anden Anledning mindes den stakkels Claudine, og en Følelse af Anger og Kjærlighed kan berøre hans Hjerte; thi elsket mig har han, det veed jeg vist.

Christiane rystede paa Hovedet. Ak, bedste Claudine! jeg troer, at Dette er en Illusion. Vilde du ikke hellere kunne sige dig selv og din Søn, at hans Fader var død en Heltedød, falden modig i Kamp for sit Land, for sine Ideer?

Claudine tav, og sagde efter et Ophold: Maaskee har du Ret. Det er besynderligt, hvorledes dine Ord lyde for mig som en gammel, næsten forglemt Yndlingssang. Der var en Tid, da jeg brændte af Begeistring for disse Ideer om Heltemod, om Død for Fædreland og Frihed. Ak! hvad ere de blevne, disse stolte Forhaabninger om Menneskeslægtens Gjenfødelse til et ædlere Liv? Jeg forstaaer mig ikke derpaa, jeg

hører aldrig tale derom uden som om et rædsomt Jordskjælv, der ødelægger en Egn, uden i det Væsenlige at forandre dens Udseende. Meget seer jeg nu visselig med andre Øine end den Tid, da jeg og Alt omkring mig var besjælet af Begeistring og Haab.

Ved en naturlig Ideeforbindelse kom Claudine til at omtale disse sin første Ungdoms, af Poesie og Kjærlighed gjennemglødede Dage, og blandt Andet hiin Aften, da hun, omgjordet med det trefarvede Skjærf, omtonet af republicanske Sange og omsvævet af Hylding og Tilbedelse, for første Gang vovede at troe sig forvisset om den Elskedes Hjerte. Hun opmuntrede sig selv ved den levende Foreſtilling af disse flygtige Fortryllelser og ved den Interesse, hvormed den ungdommeligsindede Veninde lyttede til hendes Ord. De fortsatte deres Samtale, efterat Høstaftenens Kjøligheb havde drevet dem fra Haven til den lune Dagligstue. Claudine hentede sit omtalte trefarvede Skjærf, som hun stedse gjemte, og viste Christiane det. I det Samme traadte den lille Charles ind, og ved Synet af de glimrende Farver, de gyldne Fryndser, der glimrede paa hiint ubekjendte Klenodie, blev han betagen af Beundring og hæftig Lyst til at eie en saadan Prydelse, der ret kunde forherlige hans militære Lege, og med Kjærtegn og Bønner bestormede han sin Moder om at overlade ham dette Skjærf. Hun svarede, at han

skulde faae Lov til at bære det i sine Legetimer paa Fest- og Helligdage, og idet hun sagte sagde: „Du er da nærmest til det," bandt hun det om ham, som et Ærelskjærf, hvori han med barnlig Gravitet befæstede sin Kaarde. Derpaa bønfaldt han hende om at spille en Marche paa Guitaren. Som en Efterklang af den Samtale, der nys havde fundet Sted, sang Claudine Marseillaisen, accompagnerende sig paa Guitaren, og Charles, som før havde hørt denne Sang, faldt ind som Chor og udbrød af fuldt Bryst med sit: Aux armes, Citoyens, idet han med Albuen og Haanden slog efter Takten paa en lille Tromme og adløb Opraabet: Marchons, marchons, saa tappert han formaaede det indenfor den lille Stues fire Vægge.

At denne lille Scene blev given for nogetsomhelst andet Publicum end Summa Summarum een Tilskuer, nemlig Christiane, faldt Ingen af de Paagjældende ind; men dog var det Tilfældet. Værelset var en Hjørnestue, det ene Vindue vendte ud til en smal Sti, der løb mellem et Gadekjær i Landsbyen og Huset, som desuden var skilt fra denne Sti ved en dyb Grøft. Stien selv var næsten ubefaret og derfor ganske begroet med Græs og Ukrud. Et lille Jagtselskab af tre Personer var imidlertid af Skjæbnen ført ad denne Sti og i Nærheden af det Huus, hvorfra Marseillaisens bekjendte Toner lød.

Jægerne ſtandſede, og En af dem raabte: Hvad Fanden er Det? Kommer den forbandede ſansculottiſke forſlidte Lirumlarum ogſaa ud i Landsbyerne?

Da de ſaae Lys indenfor Vinduet, ſprang den Ene, en letfodet, ung Mand, over Groften og titted ind. Kom! ſagde han ſagte til de Andre: Her er Noget, der er værdt at ſee.

Den Anden ſprang efter ham, men den Tredie, ſom var noget corpulent, maatte hjelpes over Groften af de to Førſte, der ved al denne Manoeuvre dog iagttoge den ſtørſte Stilhed, for ikke at blive røbede. Her ſtode de nu og betragtede med taus Forundring den ſkjønne Sangerinde og det livlige Barn med ſit tricolore Axelſkjærf. Da Marſeillaiſen var tilende, ſpillede Claudine en lyſtig Vals paa Guitaren, hvortil den lille Dreng dandſede og med en ſærdeles Lethed og Gratie bevægede ſig i allehaande Spring og Svingninger.

De ubudne Tilſkuere troede nu, at det var bedſt at liſte ſig ſagte bort, men kun efter gjentagne Paamindelſer lykkedes det at faae den førſt Ankomne til at losrive ſig fra denne Scene, hvori han ſyntes ganſke at have tabt ſig. Denne var en ung Adelsmand, der nylig var kommen i Beſiddelſe af et Gods, en Miils vei fra det Sted, hvor han nu befandt ſig. De andre To vare hans Omgangsvenner, af hvilke han ſamlede

et talrigt Selskab paa sit Herresæde, hvor et støiende og lystigt Liv maatte træde i Stedet for Hovedstadens Forlystelser og Hoffets Cirkler, hvori han var vant til at leve. De tre Herrer gik stille til Udkanten af den nærliggende Skov, hvor Tjenere holdt med deres Heste, og først efterat have besteget disse begyndte de at tale sammen, medens de i mageligt Trav begave dem paa Hjemveien.

Den Ældste sagde med Latter: Naa! det var da en uventet lille Comedie, vi der kom til at see. Jeg lider forbandet godt saadanne smaa Eventyr paa en Jagttour, og hvorvel I slede ubarmhjertig i mig for at hale mig over den Grøft, saa jeg føler det endnu i mine Arme, saa fortryder jeg det dog ikke; thi det er vist og sandt, at der er løbet meget Vand til Stranden, siden jeg saae saadant et deiligt Pigebarn som den rare Tøs, der sad der og spillede paa Citrinke. Hvad kan det dog være for Folk?

De ere vist franske, svarede den Anden: En Moder naturligviis med Datter og Søn. Det lille Afskum! med sit franske nationale Sljærf! Og hvor han skreg sit Marchons, marchons! Jeg havde gjerne givet ham et godt dansk Øresigen. Men Søsteren hun var sgu sød. Hvad siger du, Cousin? Har du mistet Mælet?

Ja vist, svarede Baronen adspredt, hun er meget smuk.

Fætteren vedblev: Hvordan Fanden har du det? Du er so heel curios. Hilledød! hvor det skulde more mig, dersom du lige i Knald og Fald var bleven dødelig forelsket i den Pige, som du da sagtens ikke kunde gifte dig med, og maaskee maatte have megen Uleilighed, Suk og Taarer nødig for at faae paa anden Maneer. Det skulde fryde mig i min inderste Sjæl at see dig tvine hen af Kjærlighed, din fortvivlede Skjelm, som har gaaet os Andre iveien, uden nogensinde at have følt for to Skilling Kjærlighed! Kunde jeg nu opleve den søde Hævn!

— Aa Brøvl! Du snakker! men Saameget er vist nok, at jeg er nysgjerrig efter at vide, hvem de Mennesker kan være. Det Hele har noget saa Fremmed, saa Eventyrligt.

Maaskee, sagde den Ældste, kan jeg nu lønne din Gjæstfrihed ved at skaffe dig det at vide. Jeg kjender godt Præsten der i Sognet. Imorgen skal jeg saamænd i dette reputeerlige Ærinde besøge den Gudsmand. Han maa da vel kjende sin Menighed, og hvad ikke han gjør, saa gjør vel Præstemadamen.

Den joviale Herre holdt Ord, og allerede næste Middag bragte han sine to Jagtkammerater den belovede Efterretning. Luk nu jeres Øren op, sagde han,

saa skal I faae Nyt at vide, og beundre Greven for hans skarpsindige Gisninger. Familien er ikke fransk, men gode danske Folk, barnfødte her i Landet. Den gammelagtige Moder, der sad, er ingen Moder, den smukke Pige er ingen Pige, den halvgale Dreng er ingen Broder, men en kjødelig Søn af den Unge, som er en Somands-Enke og hedder Johansen. De leve af deres Hænders Gjerning og af at give Timer til nogle Pigebørn. Præstens Døttre blandt andre have de lært Alleslags, baade de ældste og nutildags de smaa, og der i Huset holder man en formelig Lovtale over disse Fruentimmers Dyd og Dannelse, men deraf skal du ikke lade dig forbløffe. Aspecterne ere gode alligevel, ifald du, som din Fætter Greven paastaaer, skulde have faaet et Streifskud paa vor Jagttour. Dødeligt er Saaret nok ikke, om jeg ellers kjender dig ret.

Heri feilede imidlertid den corpulente Herre, thi efter Talebrugen var Baronen virkelig dødelig saaret. Den vingede Gud, der saa ofte spotter de stakkels Dødelige, lader sig ikke spotte ustraffet, og det syntes at han dengang vilde tage en exemplarisk Hævn over en Elsker, der formasteligt havde villet lege med hans Pile, uden selv at føle deres Kraft. Dennegang maatte han føle den. Det korte Syn af Claudine, Klangen af hendes Stemme havde indtrængt sig i hans Phantasie med en uforklarlig Magt, fra hvilken han ikke for-

maaede at lossrive sig. Man hører ofte sige, at en Kjærlighed, som opstaaer ved det første Møde med sin Gjenstand, kun findes i Romaner, Skuespil og deslige poetiske Fictioner. Paa den anden Side hører man undertiden den Paastand, især af Mænd, at de aldrig kunde forelske sig, dersom de ved det første Møde ikke bleve trufne af Amors Piil. Uden at indlade sig i nogen bestemt Forklaring over et saa uforklarligt Emne, turde man vel saa omtrent paastaae, at Mythen om Amors Piil indeholder en dyb Sandhed, at det altid er et eneste Øiebliks Indtryk, som optænder den Følelse, man kalder Elskov, hvad enten saa dette Øieblik indtræffer ved det første eller et senere Møde, og vel turde man sige, at det første Møde, ja det blotte Syn kan have Det for sig, at det udspringer af en ubevidst sympathetisk Følelse, af en Glæde over et andet Menneske, uden al Reflexion, umiddelbart af det Dunkle, ligesom de mythologiske Forestillinger lære, at Gratier og Furier, det Skjønne og det Græsselige, ere fødte af den mørke, hemmelighedsfulde Nat; og ofte har man visselig mærket, at Kjærligheden, som Lidenskab, har Ingredienser af begge Dele, — en Bemærkning som Baronen, uden at anstille den, i Tidens Løb kom til at sande.

For første Gang i sit Liv gjorde han en Hemmelighed af sine Følelser. Hans støiende og talrige Selskab blev ham til Byrde, og han søgte ofte at unddrage

ſig det under alleſlags Paaſkud. I diſſe hans Fritimer omſværmede han det landlige Huus, ſom ſkjulte hans Ønſkers Gjenſtand. En ſjelden Gang lykkedes det at ſee hende i Haven, eller møde hende, fordetmeſte i Selſkab med hendes Søn eller den ældre Veninde, men en ligegyldig Hilſen til Svar paa hans ærbødige Buk var hele Udbyttet af diſſe Vandringer. Det lykkedes ham at gjøre Bekjendtſkab med Præſtens. Der nød han den Fordeel at høre tale om hende, at faae Efterretninger om hendes huuslige Stilling, at høre hendes Roes; men at træffe hende der, hvormed han havde ſmigret ſig, var ikke let at opnaae, da ſaavel hun ſom Chriſtiane næſten aldrig toge Deel i noget Familieſelſkab, men omhyggelig undvege Alt, hvad der kunde lede til fortrolige Meddelſer om den forbigangne Tid.

Endelig fik Baronen et Indfald, der ſyntes ham tilhviſket af en god Genius. Han gik en ſmuk Dag uden videre lige til Huſet, bankede paa med raſk Beſlutning, dog ikke uden en vis Forlegenhed, der klædte ham ſærdeles godt. Han blev modtagen af Chriſtiane, til hvem han med ſtor Høflighed henvendte ſig og ſagde, at han var henviiſt til hende for at faae en ſmuk Bondedragt forfærdiget til en Pige, ſom ſkulde have Brylup paa hans Gods. Han ſøgte at trække Tiden ud med Forklaringer over denne Stads, der af rimelige Grunde forekom Chriſtiane ſaa uforſtaaelige, at hun

til Baronens store Glæde kaldte Claudine til Hjelp, og nu endelig nød den forelskede Mand den Lykke at staae Ansigt til Ansigt med den tilbedte Skjønne, at see hendes Øine fæste sig paa hans og høre hendes Ord henvende sig til ham. De bestilte Arbeider bleve nu uden megen Vanskelighed aftalte og ordnede, og en Dag bestemt, da Baronen kunde lade dem afhente, — et Ærinde, som han besluttede selv at udføre; og da den bestemte Dag kom, indtraf ogsaa Baronen selv tilvogns, med en Kurv i Vognen, for deri at optage den meget zierlige Bondedragt, der vilde gjort enhver Brud paa Godset særdeles lykkelig, men som Baronen ved sin Hjemkomst gjemte i en Garderobe, og det med meget fortrædelig Mine, thi dennegang havde han slet ikke faaet Claudine at see, men kunde høre, at hun inde i sit Værelse sang tilligemed sin Søn, og dette Barns Tilværelse, dets Skjønhed og Claudines kjendelig store Moderkjærlighed begyndte allerede at være en smertelig Torn i hans stinsyge Hjerte.

Om faa Dage indfandt han sig igjen og bestilte et Par broderede Bondehuer; han vilde gjerne, sagde han, glæde Fruentimmerne paa hans Gods med disse Gaver til det nærforestaaende Høstgilde. Disse Huer hentede han ligeledes selv. Saaledes blev han ved at lade forfærdige Mere og Mere af saadanne Pragtstykker, og Høstgildet var allerede for længe siden forbi,

uden at disse Bestillinger ophørte. Saavel de to Fruentimmer som hans Kammertjener, der saae disse Sager, gjorde sig en og anden Tanke om Baronens Artighed mod Pigerne paa Godset, men det er vist, at den stakkels Herre havde en stor Kuffert fuld af glimrende Bondestads, der aldrig endnu var kommen noget Menneske tilgode.

Da en Tanke om det Paafaldende i hans Handlemaade opstod hos ham selv, grublede han paa andre Methoder til at nærme sig det kjære Huus og faae Adgang til det. Hans første Indfald bestod i, at han til en Ridetour valgte en sludfuld Efteraarsdag, da han desuden havde erfaret, at Præsten og hans Kone ikke vare hjemme. Han skar Remmen over paa sin Sadel, gik ind til en Skomager i Landsbyen for at faae den repareret, satte sin Hest ind paa Kroen, og gik derpaa dryppende af Regn til Christianes Huus, og bad om at maatte opholde sig der, medens hans Sadel blev gjort istand. Han havde — sagde han — villet besøge Præstens, men erfaret, at der Ingen var hjemme. Han blev modtagen med største Høflighed, og da den lille Familie netop sad ved Theebordet, bad man ham deeltage i dette lille Maaltid. Nu var Isen brudt. Baronen var en smuk ung Mand med et indsmigrende Væsen, forkjælet og forsømt i Opdragelsen, men med en ikke ringe naturlig Forstand og den store

Verdens ydre Politur. De ufkyldige Fruentimmer vare langt fra at ane nogen Plan til at indtrænge ſig i deres moiſomme Bolig, de toge velvilligt og livligt Deel i Samtalen, ſom deres Gjæſt gjorde ſit Bedſte for at holde ilive ſaalænge og ſaa godt ſom muligt. Med varme Takſigelſer for den ham viſte Gjæſtfrihed bad han om Tilladelſe til at turde komme igjen, han fjernede ſig endelig og red hjem i et ſtrækkeligt Uveir, men i det bedſte Lune af Verden. En frygtſom Beſkedenhed, ſom ogſaa var mellem de nye Erfaringer, han gjorde i ſit eget Indre, forvoldte imidlertid, at han kun med en vis Sparſomhed benyttede den givne Tilladelſe, men uophørlig grublede han paa Midler til at komme i Chriſtianes Huus, idetmindſte med ligeſaamegen Frihed ſom Forvalteren og Skoleholderen, og disſe to Mænd, ſom Ingen ſkulde have antaget for farlige Medbeilere, bleve Gjenſtande for den unge Elſkers hemmelige Skinſyge.

Ved Juletid havde han det ſnilde Indfald at bringe den lille Charles en heel Kurv fuld af Julegaver. Det barnlige Sind er næſten altid taknemmeligt. Den glade Dreng klyngede ſig med Hjerteligbed til den milde Giver, der opſtillede ham Huſe, Træer, Soldater o. ſ. v. for at viſe ham Brugen af de forſkjellige Herligheder, forklarede ham Billeder og iſær anviſte ham nogle ſmaa Spil og ſpillede dem med ham til en Prøve. Dette

var meget forſtandigt beregnet paa at trække Tiden ud. Charles jublede, og med moderlig og bedſtemoderlig Interesſe toge begge Fruentimmerne Deel i deres Yndlings Glæde og Taknemmelighed. Det var Juledag. Den foregaaende Aften var i det ſimple Huus bleven feſtligholdt efter ringe Leilighed. Et lille Juletræ ſtod endnu i Stuen. Man oppyntede det paany med friſte Æbler, Kager og Lys, ſom man tændte til Ære for den ſtore Tilvæxt af Julegaver. Baronen hjalp ved dette Arbeide. De to gamle Huusvenner kom imidlertid ogſaa og bragte deres lille Skjærv. De følte ingen ſynderlig Fornøielſe ved at træffe den uventede, fornemme Gjæſt, der ogſaa paa ſin Side ønſkede dem til Bloksbjerg. Men Huſets Damer havde et ſaa ſkjønt Talent til at gjøre Honneurs, forenet med en ſaa god Tone, at Enhver ſnart fandt ſig paa ſin Plads. Baronen viſte imidlertid de Nyſankomne al Artighed, og de godmodige ældre Mænd kom ſnart i deres gamle Folder. Damerne bade Baronen at tage tiltakke hos dem, man ſatte ſig om det tarvelige, men nette Bord i det bedſte Lune, og tilbragte en Aften, der forekom Enhver ſom et lyſt Punkt i Vinterens mørke Tid.

Fra denne Dag af bleve Baronens Beſøg ſtedſe hyppigere. Han ſøgte paa alle Maader at indſmigre ſig, og greb enhver Anledning til at viſe Opmærkſomhed. Han bragte Bøger og Kobberværker, ſkjønne

Blomster og andre saadanne smaa Behageligheder til den stille Familie, og den beskedne Maade, hvorpaa han ved alt Dette vidste at skjule sine lidenskabelige Følelser under Venskabs og Velvillies Slør, forskaffede ham ogsaa lidt efter lidt de troskyldige Fruentimmers Tillid og utvungne venlige Omgang. Heller ikke var han denne uværdig, saaledes som han for Øieblikket var, baade i Tanke og Handling; thi vel er det sandt, at han i sin Forelskelses første Periode havde næret forvovne og strafværdige Planer, men den Reenhed og qvindelige Værdighed, der som en Glorie omgav Claudines Hoved, havde for længe siden bortskræmt enhver ureen Forhaabning. Under hele Løbet af denne Vinter led den stakkels Baron af den indre Kamp mellem hans Kjærlighed og hans Stands Fordomme. Hans Venners Spot bragte Vægtskaalen til at helde til den ene Side, og hans urolige og skinsyge Lidenskab drog den til den modsatte.

Det havde vakt stor Opsigt i Baronens Omgangskreds, at han Vinteren igjennem slet ikke lod sig see i Hovedstaden. Rygter om hans landlige Kjærlighedshistorie kom i Omløb med mange Gisninger og Opdigtelser. Flere af hans fordums Selskabsbrødre besøgte ham af og til, begjærlige efter at see hans Elskede og erfare Noget om dette Forhold, men paa de to forhen omtalte Herrer nær, reiste de Alle hjem med utilfreds-

stillet Nysgjerrighed og efterlode deres gjæstfri Vert en ubehagelig Erindring om alle de Drillerier, spottende Bemærkninger og Hentydninger, som han havde anstrengt sig for at taale med ligegyldig Mine.

Ved Foraarets Komme opstod endelig en fast Beslutning i Baronens Sjæl. Han vilde tilbyde Claudine sin Haand og kjøbe sin Ro og Tilfredshed med Opofrelsen af langt mindre væsenlige Goder. Efter denne Beslutning følte han sit Indre lettet og vovede lidt efter lidt at vise Spidsen af sine Frierskoe. Det var aldrig faldet Claudine ind at see en Elsker i den fornemme, rige og tillige beskedne, næsten undseelige Mand. De smaa Bemærkninger, som ved en og anden Leilighed vare undslupne Christiane vm Baronens stjaalne Sukke og Diekast, havde Claudine besvaret med Latter; men den Forandring, der nu var foregaaet i hans Tone, kunde ikke undgaae hendes Opmærksomhed, og denne Opdagelse gjorde hende mindre fri og ligefrem imod ham. Med Smerte bemærkede han Dette, og nye Bekymringer og Tvivl opstode i hans Sind. Turde han ikke haabe at vinde hendes Kjærlighed? Elskede hun en Anden? Havde hendes afdøde Mand været hende saa kjær, at hendes Hjerte var dødt med ham? Hvem var egenlig denne Lykkalige? Aldrig hørte man hans Navn nævne? Hvem var hun selv? Aldrig hørte man hendes Slægt nævne? Amor er den største af

alle Læremeſtre. Med en diplomatiſk Finesſe, om hvilken Baronen aldrig tilforn havde drømt, vidſte han et Par Gange at føre Samtalen hen paa et ſaadant Gebeet, at han af Claudines Yttringer uddrog den Slutning, at noget Saadant ſom et Giftermaal mod Forældres eller Frænders Villie maatte have ſtilt hende fra ſine Nærmeſte, og at det var tydeligt, at hun lidenſkabeligt havde elſket ſin Søns Fader, og endnu elſkede ham i ſin uſigelige Kjærlighed til dette Barn. En Skinſyge, man kunde kalde vanvittig, greb ham ved denne formeente Opdagelſe. Den afdøde Medbeiler blev ham meer end forhadt, og den lille Charles, der med uſkyldig Hengivenhed ſtedſe nærmede ſig til ham, blev med hver Dag mere en Gjenſtand for hans Uvillie. Undertiden drog han Barnet tæt hen til ſig og ſtirrede i dets yndige Anſigt, for i de barnlige Træk at lede om den forhadte Faders, og til ſin Qval foreſtille ſig, at de vel desværre havde været ſkjønne. Han blev ſaaledes med hver Dag mindre Herre over ſig ſelv og beſtræbte ſig næſten ikke længere for at ſkjule det Voldſomme og Vilde i ſit Hjertes Tilſtand for Claudine, i hvis rolige, ſtille Tilværelſe hans ſtormfulde Nærhed forſtyrrende begyndte at indgribe. Ikke blot mødte hun ham tidlig og ſilde paa hver af ſine Yndlingsveie, men da hun, paa Grund heraf, ikke længere ene forlod Huſet, ſaae hun ham ſaa ofte ſtaae

for sig, naar hun med sit Arbeide sad under sit kjære Kastanietræ, at hun med Bekymring forudsaae, at hun snart maatte forlade dette yndede Tilflugtssted og lukke sig inde i sit Værelse; thi denne brændende Elskers hele Væsen og Hentydninger til de Lidelser, hun foraarsagede ham, indjoge hende en ufrivillig Forfærdelse.

Det Urimelige i dette Forhold kunde naturligviis ikke vedvare i lang Tid. I et lyst Øieblik besluttede Baronen omsider at gribe rask i sin Skjæbnes Urne, og med en tilkæmpet rolig Mine nærmede han sig en Dag, da Claudine havde vovet sig ud i Haven.

Med et Udtryk af stille Bedrøvelse sagde han: De vil dog ikke flygte for mig, som for et vildt Dyr, men unde mig et Øieblik's Samtale?

Claudine anviste ham en Plads ved sin Side under Kastanietræet, der med venlig Haand skjulte de To med sine yppige Blomster, med sine brede Blade og Grene, ligesom det vidste, at den forestaaende Samtale vilde handle om Kjærlighed.

Med en Stemme, der ikke var fri for en sagte Skjælven, sagde nu Baronen: Det, jeg har paa Hjertet at sige Dem, veed De ganske sikkert, thi jeg kan ikke troe, at De kunde mistyde den ubegrændsede Høiagtelse, jeg nærer for Dem. At jeg elsker Dem, kan ikke være Dem nogen Nyhed. Jeg saae Dem første Gang uden at sees af Dem, og fra det Øieblik af

har jeg ingen anden Tanke havt end Dem. Jeg kan med Sandhed forsikre, at De er min første Kjærlighed, og De vil ogsaa blive den sidste. Derfor kommer jeg for med rene Ord at beile til Dem. Vil De blive min Kone? Alt, hvad mit er, lægger jeg for Deres Fødder, jeg vil være Dem den kjærligste Ægtemand, og sørge, som Pligten kræver, for Deres Sons Opdragelse og Deres Skjæbne efter min Død. Siig, vil De gjøre mig til det lykkeligste Menneske?

Med stor Undseelse svarede Claudine: Ak, Hr. Baron! En saa paafaldende Mesalliance vilde vel, langt fra at gjøre Dem lykkelig, snarere staae iveien for Deres Fremtid, der nu ligger for Dem med saa lyse Farver.

— Nei, ikke uden i Forening med Dem. Jeg er min egen Herre! jeg forlanger ingen anden Lykke end den at leve rolig og i Kjærlighed.

Claudine sukkede, det kostede hende Møie at forklare sine Tanker uden at saare den ærlige Beiler. Baronen havde grebet hendes Haand, hun lod ham beholde den, og sagde med et sagte Haandtryk: Tro mig! jeg føler det Ærefulde, det Misundelsesværdige i den Skjæbne, De tilbyder mig, men saameget mere burde jeg, hvis jeg modtog den, kunne sige mig selv, at jeg ikke var den uværdig; jeg maatte tiltroe mig virkelig at kunne bidrage til Deres Lykke, men det kan jeg ikke, thi kun

den inderligſte Kjærlighed kan være Gjengjæld for Deres, og den ſtaaer det ikke mere i min Magt at give nogen Mand.

Baronen taug med bedrøvet Mine. Efter et Øieblik's Tausheb ſagde han: Men De er jo dog fri.

Jeg er ikke engang vis derpaa, ſvarede Claudine med nedſlagne Øine.

— De foreſtiller Dem maaſkee, at Deres Mand, ſom blev borte paa en Søreiſe, ved et eller andet Mirakel kunde være ilive. Men jeg beder Dem betænke, hvor høiſt urimeligt et ſaadant Haab dog er. Efter ſaamange Aars Forløb ſkulde da intet Menneſke, enten af Skibets Beſætning eller Andre, have mindſte Efterretning at give om ham? Men ialfald maa det jo ikke være umuligt at tilveiebringe nogen ſtørre Viſhed herom. Hvad var Skibets Navn? hvor var dets Hjemſtavn? Hvem var dets Rhedere eller Participanter? Nævn mig alt Dette, og der ſkal Intet blive forſømt for at ſkaffe Viſhed om dets Skjæbne.

Efter et Øieblik's Betænkning ſvarede Claudine: Jeg kunde viſnok undvige at beſvare diſſe Spørgsmaal; jeg kunde ſige, uden at lyve, at omſtændelig Beretning om et elſket Menneſkes voldſomme, maaſkee piinlige Død er ſaa ſønderrivende, at jeg er ſvag nok til at ſkye et Billede, der vilde martre min Phantaſie Dag og Nat. Men den Hengivenhed, De viſer mig,

giver Dem Ret til min Fortrolighed, saameget mere, som Det, jeg har at betroe Dem, rimeligviis vil være en Modgift mod den Troldom, som jeg ubevidst har øvet imod Dem. De troer, som Alle, at jeg er Enke, at min Søn er Frugten af et lovligt Ægteskab. Det er ikke saa. Som en meget ung, uerfaren Pige, er jeg bleven henreven af Tidens regelløse Grundsætninger, af min Omgivelses Letsindighed og af den elskværdigste Mands og min egen Kjærlighed. Min Søn er Frugten af denne Kjærlighed. Den Skamfuldhed, hvormed jeg gjør Dem denne Tilstaaelse, viser bedst, at jeg selv erkjender min Strafværdighed, men dog maa jeg tilføie, at jeg ikke engang formaaer af Hjertet at angre den alt opoffrende Kjærlighed, som har skjænket mig en Moders Lykfaligheb, der erstatter hvad jeg har lidt eller kan komme til at lide for mit over alt Andet elskede Barn.

Denne Bekjendelse syntes ikke at gjøre noget overordenlig dybt Indtryk paa Baronen. Han taug en liden Stund, derpaa sagde han: Det er engang imellem faldet mig ind, at en Hemmelighed af denne Natur hvilede over Deres Forhold. Men denne lykkelige Elsker, er han død?

— Jeg formoder det. Idetmindste har hans Liv været udsat for de største Farer.

— Han var altsaa Sømand eller Militair?

— Det Sidste.

— Men hvad bevægede ham til at forlade Dem, under saadanne Omstændigheder?

— Hans Ære, hans Pligt.

— Af hvad De nu har sagt mig, maa jeg formode, at han var en Udlænding.

— Ja det er sandt.

— De vil ikke betroe mig hans Navn og Deres eget, thi jeg gjetter, at ogsaa herover hviler en Hemmelighed.

— Jeg har sagt Dem og vil sige Dem Alt, hvad der kan interressere Dem, Alt hvad jeg troer at burde sige; spørg mig ikke om Mere. Jeg er fader- og moderløs, min Familie vilde sikkert ikke taale, at jeg vedkjendte mig dens Navn, da jeg har unddraget mig dens Myndighed. For ikke at give mit Barn fra mig, har jeg forladt Alt som en Flygtning, og skjuler mig her, takkende Gud for det lykkelige Fristed, han har forundt mig, for den moderlige Veninde, han her har ladet mig finde. Dette er Alt hvad jeg kan sige, og Mere end jeg nogensinde vil sige den øvrige Verden.

Baronen saae paa hende med inderlig Ømhed og sagde derpaa: Den Retsindighed, som bevæger Dem til at vise mig denne Fortrolighed, forhøier endnu Deres Værd i mine Øine, og langt fra at være en Anstødssteen for mine Ønsker, synes disse Opdagelser mig

snarere at bortrydde Vanskelighederne. At De er aldeles fri, er nu ustridigt, thi enten er den lykkelige Mand død, eller han er en Troløs, og i begge Tilfælde er det Baand brudt, der bandt Dem til ham. Jeg nægter ikke, at Tanken om, at De har tilhørt en Anden, jo er og vil stedse blive mig bitter, men jeg har jo altid anseet Dem for Enke, vidst, at De var Moder, og hvad Moralen angaaer, saa har jeg ikke selv Ret til at være en streng Moralist. Verdens Dom derimod kan i min Stilling ikke være mig ligegyldig, men det kunde sikkert ikke være vanskeligt i Forening at træffe saadanne Forholdsregler, at vi førte Nysgjerrigheden paa Vildspor. Jeg gjentager derfor mit Tilbud: Vil De give mig Deres Haand, saa vil De naturligviis ogsaa vise mig en heel Fortrolighed, og da vil rimeligviis Deres Familie heller ikke nægte at forsone sig med min Gemalinde og hjelpe os til at skjule den egenlige Hemmelighed i Deres Skjæbne, især da det vel er deres Slægtninges eget Ønske at skjule den. Jeg har sat mit Hjerte saaledes til det Haab at eie Dem, at Intet i Verden kan bringe mig til godvillig at afstaae derfra.

— Ak Hr. Baron! Jo mere Godhed De viser mig, jo større Uret vilde der være paa min Side, dersom jeg modtog den. Jeg bevarer endnu min første, min eneste Kjærlighed. Jeg lever endnu i Erindringen om ham. Med dyb Smerte forlod han mig. Vi vare

Begge unge og uforsigtige; han er uvidende om sin Søns Tilværelse. Jeg lovede ham Troskab til Døden; brød jeg min Ed, da vilde Tanken om ham blive mig en Skræk. Tænkte jeg mig ham levende, da vilde jeg skjælve for at møde ham og fremstaae for hans Øine. Tusinde urimelige Muligheder, der viste mig ham uskyldig i hans lange Taushed, vilde opstaae i min Phantasie; tænkte jeg ham død, da vilde det Haab at møde ham hisset ikke længere være min Trøst. I Drømme seer jeg ofte hans kjære Billede, da seer jeg ham stedse trofast og elskende, og naar jeg vaagner, føler jeg mig styrket af min Drøm; men tilhørte jeg en Anden end ham, da vilde jeg vaagne med Anger og bange Anelser. Nei for mig passer kun det klosterlige Liv, hvortil en naadig Himmel vidunderlig har ført mig. Med Verden har jeg Intet mere at gjøre. Troskab er Det, jeg har lovet Gud og mig selv, og naar jeg engang maa sige min Søn: For Verdens Øine er din Fødsel betegnet med Vanære, din Faders Navn kan du ikke bære, — saa vil jeg kunne tilføie: Men din Moder var tro til Døden mod ham og mod dig.

Baronen taug længe med en mørk Mine; endelig sagde han: Tillad mig at sige Dem, at de Følelser, De udtaler, synes mig exalterede og passe ikke for Deres Alder, for Deres Stilling, for det virkelige Liv. Hvor er det muligt, at De, saa ung, saa deilig, skulde

kunne leve her for bestandig skjult og uden Støtte? Det er jo et Mirakel, at det i flere Aar er lykkedes Dem. Hvor Meget kan ikke forandre sig i Deres Omgivelse? Heller ikke kan Deres Søn altid blive hos Dem. En Dreng kan ikke saaledes opdrages i sin Moders Skjød, han maa jo snart ud i Verden og lære Noget.

— Min Charles er ikke forsømt, han er langt videre, end Børn i hans Alder pleie at være. Vistnok vil det stedse synes mig altfor tungt at leve uden ham. Men hvad Fremtiden vil bringe, er skjult for menneskelige Øine. En god Engel, det troer jeg, har i min største Nød og Angst gaaet ved min Side, den vil vel ikke forlade mig herefter.

Efter denne Samtale haabede Claudine at have betaget Baronen alle unyttige Forhaabninger, men heri bedrog hun sig. Han kom stedse tilbage til sine Forsøg paa at overtale hende, han nedstemte sine Fordringer saa dybt, at han endogsaa gav Afkald paa hendes Kjærlighed, og vilde noies med det Haab, at Tid og Pligt skulde forskaffe ham denne. Der var intet nogenlunde tilladeligt Middel, han lod uforsøgt; han henvendte sig til Christiane for at benytte hendes Indflydelse; men hun forstod altfor godt Claudine til at indblande sig i denne Sag, som Baronen desuden fordærvede for sig, ved at stræbe at lokke hende ved Tilbud om personlige

Fordele. Lykkeligere gik det ham med Præstekonen, der i sin velmenende Godmodighed lod sig overtale til at være hans Talsmandinde hos den Elskede, hvis Fortrolighed Baronen iøvrigt paa ingen Maade havde misbrugt.

Dette Slags Forfølgelse var den stakkels Claudine yderst ubehagelig, og blev det endnu mere ved det Selskab af Herrer, som den gode Aarstid nu forsamlede paa Baronens Gaard, ham selv, i hans nuværende Stemning, til ikke liden Byrde. Disse, for det meste unge og især lystige Mennesker gik af Nysgjerrighed og Drilleri paa Spor efter Baronens meget omtalte Kjærlighedshistorie, og omsværmede den Egn, hvor de haabede at faae deres Nysgjerrighed tilfredsstillet. Uagtet Claudine, der bemærkede disse usædvanlige Vandringsmænd, skjulte sig med al Forsigtighed, hændte det sig dog, at hun en tidlig Morgenstund, da hun havde vovet sig lidt udenfor Huset, pludselig stod for et Jagtselskab, hvori hun til sin Skræk bemærkede en Bekjendt fra sin fordums Omgangskreds, der hilsede hende med forundret og venlig Mine. Som en bange Hind, der fra sit stille Skjul skimter Jægeren, ilede hun ind i sit Hjem og kunde for Hjertebanken neppe berette Christiane Grunden til sin Ængstelse; og da hun om Aftenen sagde sin Charles Godnat, og han slyngede sine smaa Arme om hendes Hals, traadte Taarerne i

hendes Øine, og hun bad Barnets gode Engel at skjule det for alle speidende Blikke. Den forsvundne Tids Begivenheder havde indgivet Claudine en Skræk for at miste sin Søn, som man næsten kunde anse for sygelig, thi uagtet hun sagde sig selv, at hun i sin nærværende Stilling var uafhængig af sine Paarørende, saa forekom det hende dog, som om der ventede hende en Forfølgelse, dersom man opdagede hendes Skjul.

I Nattens Eensomhed krydsede tusinde foruroligende Tanker gjennem hendes trætte Hoved. Af og til havde hun hørt fra sin Onkels Huus gjennem Madame Lyng og Susanne, med hvem hun underholdt en ikke just levende, men dog heller ikke uddød Brevveksling. Hun vidste, at Grosserer Valler allerede for adskillige Aar siden var gift igjen med en formuende Kone af engelsk Herkomst, at han gjorde, hvad man kalder et stort Huus, og at den gamle Susanne, som var sat paa Pension, nu levede hos sin Cousine, den gode Madame Lyng. Paa sine gjentagne Spørgsmaal om Efterretning fra Ferdinand havde hun først i den senere Tid faaet det Svar, at hans Fader Justitsraaden nu var ligesaa tilfreds med ham, som han i fordums Dage havde været det Modsatte, thi nu havde han Glæde af Sønnen, der var fordeelagtigt etableret og gift i Genf. I en søvnløs Nat drage de ved Tidens Haand afblegede Billeder med friske Farver forbi den vaagne Sands.

Claudine søgte at berolige sig ved Erindringen om sin Onkels Characteer, og fandt Grunde til Trøst og til Frygt i sin Kundskab om denne. Paa den ene Side trøstede hun sig med, at Grossereren i ganske nye huuslige Forhold og Omgivelser vistnok ikke vilde opsøge en Niece, der saa lidet kunde smigre hans Forfængelighed, fremdeles at han ogsaa var for retsindig til uden Nødvendighed at ville forurolige hende, og altfor letsindig til at lægge sig hendes Skjæbne paa Hjerte. Men paa den anden Side vilde hans store Forfængelighed og verdslige Tænkemaade altformeget finde sin Regning ved hans Slægtnings Forbindelse med en Mand som Baronen, saa at Denne, dersom han vedblev at gaae den Vei, han havde begyndt, vilde finde en mægtig Allieret i Grossereren. Tanken om den strenge og vistnok fortørnede Tante Malfred var endnu mere afskrækkende. Ak! sukkede den bekymrede Claudine: En Anelse siger mig, at mine rolige Dage ere forstyrrede, at onde Tider ere mig nær.

Hun reiste sig i Sengen og saae ved Maanelyset, som skinnede ind i Værelset, den lille Charles, hvis Kurveseng stod for Foden af hendes. Han laae i dyb Søvn, med sine smaa Hænder foldede over Brystet. Andægtig foldede den unge Moder ogsaa sine, og sagde: Han er sovet ind med sin Aftenbøn paa Læberne. En trøstelig Følelse griber mig ved dette Syn. O du, som

lod en Straale fra din Guddom falde i min forvirrede Sjæl, da jeg i hiin høitidelige Time bragte mit faderløse Barn til din Helligdom, indviede ham til dig, og lovede dig at være en trofast Moder, du veed, jeg har holdt mit Løfte. Herre! hvem de gode Aander alle tjene, send en Engel til at bevogte denne Ufyldige i dette stille Tilflugtsted, som ingen onde Ord eller Følelser have besmittet, men som er helliget dig og Kjærligheden!

Enhver Beængstet, der med fri Samvittighed kan bede en Bøn som denne, vil sikkert erfare, ligesom Claudine, at Engelen allerede staaer ved hans Leie, og bringer Ro og Hvile.

Om Formiddagen pleiede Baronens Gjæster sædvanlig at gaae deres egne Veie, og paa disse Timer sneg han sig som oftest til den stille Bolig, hvor han almindeligviis, især paa varme Dage, kunde vente at finde Claudine under Kastanietræets tætte Skjul.

Da han indfandt sig paa den Dag, vi her omtale, havde hans Ansigt et besynderligt Udtryk, der bebudede noget Usædvanligt. Efter et Par ligegyldige Ord sagde han: En Hændelse, ikke noget Spioneri fra min Side, har opdaget mig det Halve af den Hemmelighed, De ikke vilde betroe mig. En gammel Bekjendt af Dem har igaar mødt Dem og strax gjenkjendt Dem. Han nævnede Deres Navn for Dem, der fulgte med ham,

og da de kom hjem til mig, blev jeg bestormet med Spørgsmaal, som jeg naturligviis ikke indlod mig paa at besvare. Den, som roste sig af at kjende Dem og Deres Familie, forsikkrede forresten, at De var bleven gift i Mecklenborg med en riig Kjøbmand; om De var Enke, eller ved hvilke Skjæbnens Omskiftelser De var kommen til denne Egn, i en saa lidet glimrende Stilling, var han meget begjærlig efter at erfare.

Claudine svarede alvorligt: Ja desværre! jeg har vel tænkt mig, at noget Saadant var Følgen af dette Møde.

— De seer altsaa selv, kjæreste Veninde, hvor usandsynligt det er, at De i længere Tid kan blive skjult for Deres Familie. Tillad mig derfor at anholde om Deres Haand hos Deres Nærmeste. Alle Misforhold, alle Vanskeligheder ville blive jævnede, naar jeg tør fremtræde som Den, der har Ret til at beskytte Dem. Der vil da Intet være, hvorfor De behøver at frygte.

— Intet, uden for mig selv, for min Samvittighed, for min indre Roligheb. De er altfor retsindig til ikke at ansee en saadan Frygt for den værste af alle.

— Vil De da ikke bebreide Dem selv at have gjort mig ulykkelig? Har jeg fortjent det af Dem? Jeg tør vel sige, uden at træde Delicatessen for nær, at jeg, for at vinde Dem, ikke har skyet Offre, som ikke

Mange i mit Sted vilde være istand til at bringe, og til Løn for saa stor Kjærlighed tager De Hensyn ti alt Andet, end til mig.

— Tilgiv Hr. Baron! De seer vort Forhold fra et urigtigt Synspunkt. Til Løn for Deres Godhed for mig har jeg skjænket Dem min Fortrolighed, mit Venskab, om De vil modtage det. At jeg ikke kan give Dem Mere, skal jeg aldrig bebreide mig, thi jeg har aldrig ønsket eller søgt at opvække Følelser, som jeg ikke kunde gjengjælde. Mine Grunde, mine Tanker har jeg forklaret Dem saa ofte, at jeg ikke vil trætte os Begge med at gjentage dem. Jeg beder Dem derfor, lad os for stedse afbryde denne Materie, og ifald min Skjæbne ligger Dem paa Hjerte, saa und mig den stille Fred, som er Alt hvad jeg ønsker af Jordens Herlighed. Forstyr ikke min og mit Barns Tilværelse ved at udsætte os for Verdens Opmærksomhed. Tro mig! om den Kjærlighed, hvormed De beærer mig, har kostet Dem ubehagelige Timer, da har den heller ikke forskaanet mig for Ængstelser og Uro. Lad alt Dette ende! Vær mig en Ven, som jeg aldrig skal aflade at skatte høit, og lad denne vor Samtale være den sidste om en Sag, i hvilken disse i Sandhed skal være mine sidste Ord.

Baronen sprang op. Han var bleg. Claudine forfærdedes ved at see paa ham. Godt! sagde han

med skjælvende Læber: Fortræffeligt! Jeg har Intet mere at sige, og har kun sagt altfor Meget. Jeg skal ikke mere genere Dem eller Deres.

Med disse Ord ilede han bort, som forfulgt af Dæmoner. Og det kan vel siges, at han var det, saaledes havde Lidenskaben berøvet ham Sjælens Frihed. Saasnart han kom hjem, satte han sig til Middagsbordet med sine Venner. Disse saae paa ham med Forbauselse. Han affecterede en saa vild Lystighed, at de tænkte, han maatte være beruset eller have en hidsig Feber i Kroppen. Han lod imidlertid saamegen Champagne og andre fine Vine hente op fra sin Kjelder, og drak sine Gjæster saa lystig til, at de Fleste snart ikke havde Noget at lade ham høre. Strax efter Maaltidet styrtede han ud i det Frie og tog — besynderligt nok — Veien henimod den Landsby, som han med de skrækkeligste Eder havde forsvoret nogensinde at betræde. I Nærheden af denne var en steil Bakke, der med sin øverste Skrænt hang ud over Havet. Her standsede han, kastede sig ned i Græsset og overlod sig til sin Fortvivlelse. I sit oprørte Sind fandt han sin Ære fornærmet, sit Hjerte krænket, og kaldte sig mishandlet, forskudt og tilsidesat for en Troløs. Havde jeg ham blot her, den forhadte, skjændige Forfører! jeg skulde omslynge ham og styrte mig med ham ned her i Havet. Det kunde jeg have Lyst til at gjøre ialfald,

thi er han død, saa kunde jeg møde ham hisset; der maa ogsaa være Hævn. O kunde jeg blot træffe ham!

I det Samme hørte Baronen en spæd Stemme bag ved sig, som sagde: Her er jeg!

Han vendte sig og saae den lille Charles, saaledes som han første Gang havde seet ham, med hans trefarvede Skjærf og Geværet paa Skulderen. Den Rasende greb den smilende Dreng i sine Arme og raabte: Du sendes mig af Helvede selv.

Barnet blev bange for hans vrede Aasyn og sagde: Slip mig!

Nei, raabte han, du ligner din Fader! og det er sikkert hans forhadte Farver, hvormed du er udpyntet. Jeg springer ned i Stranden med dig, saa kan du hilse ham, hvis han er død, og forklage ham for Gud, hvis han lever.

Charles begyndte at græde. Slip mig, raabte han, du gjør mig bange! Jeg vil forklage dig selv for Gud, thi det er Synd, at du forskrækker mig. Jeg har jo altid holdt af dig. Slip mig! jeg vil hjem til min Moder.

Baronen slap ham og kastede sig selv ned paa Jorden, og hans Raseri opløste sig i den hæftigste Graad. Charles gjorde en Bevægelse for at nærme sig den grædende Ven. Baronen gjorde Tegn med Haanden, at han skulde fjerne sig, og sagde med vred

Stemme: Skynd dig! løb hjem! — og det forundrede og forskrækkede Barn ilede bort fra det farlige Sted.

Den ulykkelige Elsker blev længe liggende paa Skrænten og udgrød sin dobbelte Ruus. Da han noget havde fattet sig, gyste han i sit Inderste over den rædsomme Magt, hvormed Lidenskaben havde omspændt hans Sjæl. Han gik hjem, og ved Aftenbordet erklærede han sine Venner, at han næste Morgen vilde reise til Kjøbenhavn for at ordne Et og Andet, eftersom han havde besluttet at tiltræde en Udenlandsreise.

Claudine sad imidlertid eensom under sit Træ i Haven. Hun følte sig forstemt. Baronens vilde, blege Miner ved hans Bortgang havde gjort et ængsteligt Indtryk paa hendes Sind; hun vidste ikke selv at opklare sin bange Anelse. Da kom den lille Charles i fuld Fart løbende til hende, og med blussende Ansigt og taarefulde Øine kastede han sig om hendes Hals og bad ydmygt om Tilgivelse for at have, ulydig mod hendes Befaling, besteget Skrænten ved Havet. Kjære Moder! sagde Barnet: Jeg har aldrig gjort det før og skal aldrig gjøre det mere, men jeg saae Baronen sidde deroppe, og saa tænkte jeg, at jeg vel turde gaae op til ham, men hvor han var forunderlig!

Og nu fortalte han omstændeligt og sandfærdigt den Scene, der var foregaaet paa dette Sted. Claudine kunde neppe skjule den indre Bevægelse, som hun

følte ved denne Beretning. Hun holdt sin Søn fastsluttet i sin Arm, og formaaede kun svagt at bebreide ham hans Ulydighed, og vistnok mindre til Straf end af Frygt for at lade ham ude af Sigte, paalagde hun ham, at han hverken denne Aften eller næste Dag maatte fjerne sig længere end til Engen udenfor Huset. Charles vidste godt, at Bønner og Parlementeren ikke vilde forandre hans Dom, han satte sig taalmodig ved sin Moders Side, og syntes tankefuld.

Endelig sagde han: Baronen sagde, at jeg skulde hilse min Fader, at jeg skulde forklage min Fader for Gud, hvad meente han dermed? Er ikke min Fader død paa Søen? Det har Bedstemoder fortalt mig. Fortæl mig om min Fader! det gjør du aldrig. Var han ikke god?

— Jo meget god.

— Siig mig, er han død paa Søen?

Claudine svarede rørt og forlegen: Nei han er falden i Krigen.

Falden i Krigen? raabte Charles. Det glæder mig, det kan jeg godt lide; saa var han vist en tapper Mand?

— Spørg mig nu ikke mere! Naar du bliver større, skal jeg fortælle dig om din Fader, nu vilde du ikke forstaae mig.

Drengen sad lidt og taug stille. Derpaa sprang

han op med største Lystighed, greb sin Tromme og istemte med høi Røst Marseillaisen, et Signal, der strax blev besvaret af hans landlige Kammerater, som med deres gode sjællandske Bondedialect sang det franske Omqvæd, som deres lille Anfører havde lært dem, og som en sand Armee fra Republikens unge Dage ilede den lille Trop, med Træskoe paa Fødderne eller barfodet, til sin General, og forenede sig med ham paa Engen.

Claudine var dybt greben af Barnets Beretning. Hvor var den mig dog nær, sagde hun ved sig selv, den Ulykke, der af alle vilde meest nedtrykket mig! O Gud! hvor minder min Samvittighed mig om den mørke Time, da jeg selv — ligesom denne Rasende — vilde have kastet mig i Havet med dette Barn, og endt dets kostbare Liv med mit eget, staaet for mine Dommer hisset som en Forbryderske, mødt Lusard som hans Søns Morderske! Jeg skjælver ved Tanken! Var den Ulykke rammet mig, som nu idag truede mig, da havde Straffen, saa haard den var, dog været retfærdig. Ja i Sandhed! det er ingen Drøm, en høiere Haand beskjærmer min uskyldige Søn. Bør ikke denne Tanke styrke mit synkende Mod? Men i dette Øieblik vil det svigte mig. Hvor ængster jeg mig ved at tænke paa denne halv afsindige Mand, der altid omsværmer mit stille Opholdssted! Jeg føler mig saa forladt, jeg føler

hvad det vil sige for mig og mit stakkels Barn at være uden Beskytter.

Neppe havde Claudine i sit stille Sind udtalt disse Ord, før en Beskytter uventet viste sig. En Vogn, kjørt af en Postillon, holdt i Nærheden, en Mand sprang ud og ilede mod Havegittret, og inden Claudine kunde fjerne sig, løb han hende imøde, greb hende i sine Arme, trykkede hende til sit Bryst og kunde for indre Bevægelse neppe sige: „Claudine! kjender du mig ikke igjen?“ Og med ubeskrivelig Glæde hilste Claudine sin Ungdomsven og Slægtning Ferdinand Valler.

Da den første Bevægelse ved Gjensynet var sagtnet, sagde Ferdinand: Endelig finder jeg dig, efter en lang, forgjæves Leden. Det er nu henimod ni Aar siden vi sidste Gang saaes. Hvormeget er dog forandret i vor Kreds og i hele Verden i dette Tidsrum! Af mine første Breve fra Udlandet veed du ventelig, at jeg i Paris vandt en Ven i en ung Schweitzer. Da han reiste hjem til sit Land, fulgte jeg med ham efter hans Ønske. Hans Fader og han selv stode i Spidsen for et omfattende industrielt Foretagende. Ved Hjelp af mine Sprogkundskaber og ved min Vens Godhed blev jeg først Medarbeider og siden Medinteressent i dette Handelshuus, og hvad der endnu var det Bedste, jeg blev Søn og Broder af Familien ved at ægte min Vens elskværdige Søster, og som du her

seer din letsindige Fætter, er han, uden at prale, en driftig Forretningsmand, en kjærlig Ægtemand, og Fader til en lille treaars Datter. Jeg kan med Sandhed forsikre dig, at jeg i alle disse Skjæbnens Omverlinger aldrig har glemt min smukke lille Cousine, der græd saamange Taarer ved vor Afsked; jeg spurgte til dig i hvert af mine Breve, og jeg havde ikke været længe borte, førend jeg fik det Svar, at du var gift i Mecklenborg med den tydske Kjøbmand, som jeg havde seet i Onkels Huus. Jeg tilstaaer, at denne Efterretning mishagede mig, men nu, da jeg benyttede mig af en Leilighed, der frembød sig til at gjensee mit Fædreland, lagde jeg dog Veien til Kjøbenhavn over Doberan, og reiste til et Landsted et Par Mile derfra, hvilket man nævnede mig som den omtalte Kjøbmands Sommerbolig. Jeg lod mig melde hos Fruen, og stod heel forbauset for en fremmed Dame. Til Lykke var Tante Malfred der, af hvem jeg dig angaaende dog ikke erfarede stort Andet, end at hun var vred paa dig. I Kjøbenhavn gik det ikke bedre, før jeg endelig blev henviist til den gamle Susanne. Af hende og end mere af den vakkre Kone, hos hvem hun opholdet sig, fik jeg omstændelig Beretning om Alt. O min kjære Claudine! med dyb Bekymring hørte jeg, hvad du har liidt, med Glæde, hvorledes du har bestaaet din haarde Prøve. Du er bleven dig selv lig. Din ungdomme-

lige Begeistring, som Tidens Tendenser, som Kjærligheden, ak! som mine egne exalterede Udbrud opvakte og nærede, er du bleven tro paa en skjønnere Maade end Tiden og vi Andre, som levede i dens skjønne Løfter, hvilke den ikke har holdt. Hos dig have disse Begreber forædlet sig til den sande Frihed, der ikke lader sig kue af Modgang og Menneskefrygt til at fornægte sin Troskab og Kjærlighed. O jeg kunde kaste mig for dine Fødder og bønfalde dig om Tilgivelse for den Deel, jeg har i din Skjæbne, dersom jeg ikke til min Trøst følte, at din Seier var større end dit Uheld!

Med inderlig Bevægelse hørte Claudine den trofaste Vens varme Lovtaler, der hævede hende i hendes egne undseelige Øine. Gjennem vore Feiltrin, sagde han, lære vi mangengang at vende vort Sind til det Høiere og Bedre.

Ferdinand holdt begge hendes Hænder i sine og sagde halv sagte: Alt kan endnu blive godt. Maaskee kan det endnu forundes mig at være et Redskab til din Opreisning, som jeg har været det til din Ulykke.

Med bange Stemme sagde Claudine: Veed du slet Intet om din Ven Lusard?

Hvorledes? svarede han: Du veed ikke ....

Claudine afbrød ham og lagde Haanden paa hans Mund: O ti! tal ikke Ordet ud! Tusinde Gange har jeg sagt mig det, men gyser dog for at høre det.

— Hvad mener du?

Med neppe hørlig Stemme og bortvendt Ansigt hviskede hun: At han er død.

— Død! Nei ingenlunde! Veed du ikke, at han for et halvt Aars Tid siden er bosat her i Danmark? I Jylland, paa sin Onkels Gods, som han har arvet?

Claudine stirrede paa ham uden at svare.

Ferdinand vedblev: Erindrer du ikke, at han ofte talede om sin Onkel, den emigrerede Duc de Montalbert? Denne stive Aristocrat, hvis Brede bedrøvede hans Broderson saa meget, lod sin Forbittrelse døe med Republiken, mødte sin Neveu i Paris, forligte sig med ham og indsatte ham til sin Arving, hvorpaa han var saa god at reise til det Fædreland, hvorfra man ikke kan emigrere.

Har Lusard i alle disse Aar aldrig skrevet til dig? spurgte Claudine frygtsom.

— Kun et Par Gange. I Krigens Tummel faaer man ikke synderlig Ro eller Leilighed til at skrive Breve, men dog har han, netop som han reiste fra Paris for at begive sig til sin nye Eiendom, sendt mig nogle Linier med en Landsmand, som reiste til Genf. Jeg reiser til ham og haaber at bringe dig ham tilbage med større Glæde, end da jeg bragte dig ham paa Broen ved Fiskerleiet. Erindrer du den Dag?

— O Ferdinand! du ængster mig!

— Hvorledes? Elsker du ham ikke mere?

— O kan du spørge! Men ak! jeg veed ikke selv .... Den rige, fornemme Montalbert forekommer mig saa fremmed. Det er ikke den unge Lusard med det elskende, melancholske Udtryk, ham som gik en uvis Skjæbne imøde. Han har glemt mig!

— Hvem siger, han har glemt dig? Han er, ligesom jeg, ført bag Lyset af falske Efterretninger, han troer at du er troløs.

— Betænk dog, Ferdinand! Dersom han endnu havde elsket mig, skulde han da, skulde nogen Mand lade sig afholde fra at forskaffe sig Visshed om en Piges Skjæbne, der havde betroet sig til hans Ære, forudsat at han endnu elskede denne Pige? Nei lad mig være død for ham.

— Claudine! glemmer du din Søn? Skal hans Fader ikke erfare hans Tilværelse? Vil du berøve dit Barn dets Fædrenenavn, dets Ret?

— Ak, Ferdinand! Til sin Faders Navn og Eiendom har min stakkels Dreng ingen Ret efter menneskelige Love. Er der ingen Kjærlighed, er der heller ingen Ret, hverken for ham eller mig; og jeg vil ingen Opreisning, som jeg skulde modtage af anden Haand end af Kjærlighedens. Sæt dig for et Øieblik i mit Sted! Erindre dig hine Dage, da Lusard elskede mig saa varmt, saa inderligt. Intet Menneske kan vide det bedre end

du, vor fælleds, eneste Fortrolige. Tænk dig, om nu en Følelse af Pligt og Ære bragte ham tilbage til hans Søns Moder, som han ikke mere elskede, saa jeg skulde see ham kold og mismodig, sukkende over det Baand, som nu stod iveien for hans Fremtids Planer og Ønsker! Tænk dig Dette! Nei saa dybt kan jeg ikke fornedre mig; da vilde jeg først begræde min Ungdoms Feiltrin. I min ringe Stilling er jeg tilfreds, jeg lever rolig, i Kjærligheds og Venskabs Skygge. Og hvad min Søns Fremtid angaaer, da vil jeg trøste mig ved, at netop de ædleste, de meest udmærkede Mænd ere udgaaet fra et ringe, ofte fattigt Ungdoms-Hjem.

Samtalen blev nu afbrudt af Christiane, der kom fra et Besøg i Landsbyen, og førte den lille Charles med sig, der var løbet hende imøde. Med Hjerteligbed, som en gammel Bekjendt, modtog Christiane sin unge Venindes Slægtning, og den lille Dreng hilste for første Gang i Livet en Paarørende.

Ferdinand var paa sin Side henrykt over Barnets Skjønhed og Elskværdighed. Ak, Claudine! sagde han: Dette Skjærf, som din Søn bærer, det gjenkjender jeg, og naar jeg tænker paa hiin Aften, da jeg første Gang saae det ...

Han afbrød sig selv og sagde til Charles: Kan du ogsaa synge Marseillaisen?

Den lille Dreng blev glad over dette Spørgsmaal

og istemte strax sin Yndlingssang. Ferdinand omfavnede ham rørt og sagde, henvendende sig til Claudine: O hvilken Magt over Sjælen udøve dog vore Erindringer! Denne Sang, dette Skjærf, dit kjære Ansigt og det, som dit Barns Træk gjenkalder mig, fører mig ganske tilbage i min Ungdoms Dage.

En glad Fest feiredes paa denne Aften i den simple Bolig. Dens Beboerinder opbøde Alt, hvad der var dem muligt, for at vise deres Gjæst den Glæde, hans Nærværelse foraarsagede dem. Med qvindelig Opfindsomhed vidste de at indrette ham et hyggeligt Sovekammer for den kommende Nat, og det landlige Aftenbord var i al sin Tarvelighed nydeligt og behageligt.

Efter at den lille Charles var gaaet til Ro, bleve de to Veninder og deres Gjæst siddende i fortrolig Samtale til ud paa Natten. Med ligesaa stor Frihed, som under fire Øine, optoge de to Slægtninge den afbrudte Traad af det før afhandlede Æmne, og Christiane sad som den milde, lævnende Mæglerske mellem de forskjellige Anskuelser. Imidlertid blev det endelige Resultat, at Ferdinand maatte helligt love at udforske Lusards Hjertelag, forinden han talte til ham om den fordums Elskede. Ja jeg lover dig det, sagde Ferdinand, jeg gjenkjender dig ogsaa i din ædle Stolthed. I intet Tilfælde skal din Ven og Fætter foretage det

Mindſte, ſom kan ſaare den eller forſtyrre din Fred. Men ihvad der ſkeer, ſkal du i mig have en trofaſt Broder, og din Søn ſkal ikke være faderløs, ſaalænge jeg lever.

Den næſte Morgen tiltraadte Ferdinand ſin Reiſe til Jylland, og efterlod Claudine i en ſmertelig Spænding. Chriſtiane forſtod hendes Sindsſtemning, og ſøgte forſtandig og kjærlig at troſte hende. Claudine ſagde: Hvor har jeg dog været lykkelig i diſſe mange Aar ved din Side, min anden Moder, mine Tankers Fortrolige! Hvorfra ere de nu komne, diſſe urolige, lidenſkabelige Fornemmelſer, ſom have bemeſtret ſig mit rolige Sind? Hvor ſtille levede dog min Ungdoms-Kjærlighed i min Sjæl! Hvor inderlig bad jeg til Gud for Luſards Liv! Og nu, da jeg veed, at han lever, at en ſaa kort Afſtand i Rummet adſtiller os, nu er det, ſom den gamle Lidenſkab var opvaagnet i mit Indre. Med dyb Smerte tænker jeg mig forglemt af ham, med Skinſyge, at en Anden kan have indtaget min fordums Plads i hans Hjerte. Jeg længes efter ham, og ſkjælver for at ſee ham igjen. Jeg tæller Dagene til Ferdinands Tilbagekomſt, og ſynes, at jeg maa døe af Angſt ved at læſe min Skjæbne af hans Anſigt, eller høre den af hans Mund. Jeg kjender mig ikke ſelv igjen. Jeg troede at være helbredet for min Ung-

roms Vildfarelser. Jeg skammer mig for Guds og for dine Øine.

Ikke for mine, svarede Christiane: Mine Øine have grædt Taarer, som dine; jeg kjender disse Uvishedens Qvaler. Men med Visheden vil efterhaanden Roligheden komme tilbage, og — tilføiede hun, idet hun førte Charles, som netop traadte ind, hen til hans Moder, og lagde hans lille Hoved mod hendes Bryst: Trosten er nær.

De to Veninder følte sig i disse ængstelige Dage fastere sammenbundne end nogensinde, og lovede — ihvad der end kunde hænde — aldrig at forlade hinanden.

Ferdinand ankom imidlertid til Lusards Herresæde. Han gik uanmeldt ind ad en Vei, der gjennem Haven førte op til Gaarden. Dørene stode aabne til en Havesal, fra hvilken nogle Trappetrin gik ned til Haven, og lige indenfor Dørene saaes en Mand siddende ved et Bord, fuldt af Papirer og Bøger og saa fordybet i Læsning, at han aldeles ikke bemærkede, at Ferdinand stod nær ved Døren og betragtede sin gamle Ven, hvis Udseende syntes ham forandret og vidnende om, at Besværligheder og Sorger havde præget deres Spor i de skjønne Træk. Men disse mørke Indtryk forsvandt i det Øieblik, da Lusard med ufremtet Glæde og Overraskelse hilsede den velkomne Gjæst. Hele den

stille, øde Borg fik nyt Liv, og fra den store Jagthund af op til den gamle Forvalter var det tydeligt at mærke, at dette Besøg var en behagelig Afbrydelse i den tilvante Eensomhed. Naturligviis meddelte de to Venner hinanden i deres allerførste Samtaler de Forandringer, der vare foregaaet i deres Stilling i det lange Tidsrum, hvori de havde været adskilte. De store Forandringer i den politiske Verden, der ogsaa i deres Skjæbne havde spillet en større eller mindre Rolle, kom naturligviis ogsaa paa Bane. Ferdinand holdt endnu fast paa sin gamle Forkjærlighed for de republicanske Ideer, og henholdt sig til Carnots bekjendte Votum: Que César soit grand, mais que Rome soit libre, og troede sig sikker paa, at hans Ven havde bosat sig udenfor sit Fædreland, af Misfornøielse over det nye Keiserdømme. Nei, sagde Lusard: Jeg har Intet imod, at see Republiken forvandlet til Monarchie. Det er efterhaanden blevet mig klart, at Frankrig mindst af alle Lande kan være Republik. De republicanske Dyder forudsætte en vis Fasthed, en Haardhed i Villie og Sæder, der ikke passer for et Land, som Naturen selv har anviist en Forfinelse, en Lurus, uden hvilken det ikke kan ernære sig. Ere ikke vor Jordbunds vigtigste Producter, hvad der især i andre Lande henregnes til Lurusvare: Viin, Silke og Mere? En Sympathie herster viist altid mellem et Lands Natur og dets Befolkning. Vor er i sin

naturlige Characteer, blød og let som vor Silke, ſtærk og kraftig ſom vor Viin, den gjærer jo rigtignok ligeſom denne, men den er ikke gruſom og dæmoniſk, ſom den i Revolutionstiden har viiſt ſig. Der er den traadt ud af ſin naturlige Tilſtand, og har ikke været ſig ſelv bevidſt. O min Gud! I de Tider, da vi To levede med hinanden, da vare Menneſkene overalt begeiſtrede for det ſtore Skueſpil, vi opførte, og hvis førſte Act havde været ligeſaa ſkjøn, ſom de paafølgende vare afſkyelige; men du kan troe mig, at baade jeg og mine øvrige Landsmænd i vor daværende Omgangskreds, vi længtes i vort ſtille Sind efter en Heros, der formaaede at dræbe den tuſindhovede Hydra, der under forſkjellige Former ſønderrev vort Land og vore Hjerter. Han er kommen, denne Heros. Hvor have vi Alle med ubeſkrivelig Begeiſtring og Kjærlighed fulgt hans ſeierrige Fane! Enhver af os havde følt ſig lykkelig ved at døe for ham; jeg ſelv følte mig ſom i Himlen, da han engang roſte og udmærkede mig i Armeens Paaſyn. Men nu, efter ſaa megen Rædſel, ſaa meget udgydt ædelt, tappert Blod, nu er dog heller ikke det Maal vundet, de Ideer have ikke ſeiret, hvorfor vi have liidt og offret ſaa Meget. Fred og Frihed ere endnu langt borte. Despotismen herſker under andre Former, og jeg befjender, at jeg derfor, træt og længſelfuld efter

Uafhængighed, med Glæde har begivet mig til dette stille Tilflugtsted i dit lille fredelige Fædreland.

Men, sagde Ferdinand: Forekommer denne Stilhed og Eensomhed dig ikke tom, efter saa bevæget et Liv?

— Ja og Nei! Jeg føler vel, her mangler mig Noget. Ligefra disse Blomster her ude paa Terrassen, der ligge ned paa Jorden, fordi her ikke findes en kjærlig Haand til at opbinde dem, og til dette Værelse, hvor Enhver kan gjenkjende en Peberſvends Menage, savner man jo den Skjønhedssands og det Liv, som jeg elsker og gjerne saae omkring mig, men som jeg dog ikke forstaaer at skabe, og endnu langt mere savner jeg en Ven som dig, med hvem jeg kan tale frit og fortroligt.

Du mangler en elskværdig Hustru, sagde Ferdinand, fornøiet over at bringe Samtalen over paa det Gebeet, hvor han vilde have den. Men Lusard indlod sig ikke videre, han traf paa Skulderen og tavg.

Saaledes gik det i nogle Dage. Claudines Navn blev ikke nævnet. Det forekom Ferdinand, som om Lusard kjendeligen undveg at berøre denne Materie. Endelig en Aften, da Ferdinand kom hjem fra en Tour i Omegnen, fandt han Aftenbordet dækket i en Løvhytte i Haven. Der stod Lys paa Bordet, og nogle Blomster laae i en Figur, der skulde forestille to Krandse. Lusard modtog sin Gjæst med en Blanding af Beemo-

dighed og Fornøielse i sit Ansigt, der aldeles gjenkaldte Ferdinand hans Ven fra fordums Dage.

Da den opvartende Tjener ved Desserten havde forladt dem, sagde Lusard: Siig! Er der ingen Erindring der vaagner hos dig ved denne lille Decoration, jeg her har indrettet? Jeg vilde give en Mindefest til Ære for en af mit Livs skjønneste Aftener, som jeg tilbragte i dit Selskab paa det mig altid dyrebare Landsted paa Strandveien. Erindrer du den? Denne Aften er deilig, ligesom hiin. Maanen skinner gjennem Løvet, som dengang. Lysene brænde stille her paa Bordet. Blomsterne ligge duftende ved Siden, men hvilken Forskjel! de ligge adspredte, ikke bundne i skjønne Krandse, vi kunne ikke krandse vore Hoveder med dem, de falde fra hinanden, som Ungdommens blomstrende Haab. Vi vare dengang Tre! En Plads er tom. —

Hans Stemme vidnede om hans indre Bevægelse. Han fyldte Ferdinands Glas og sit eget, og sagde: Til Minde om din Cousine, den indtagende Claudine!

Med Glæde greb Ferdinand sit Glas og stødte det mod sin Vens. Efter en lille Pause sagde han: Du har da ikke ganske glemt Claudine?

Nei! svarede Lusard med et meget forandret Udtryk: Det var rigtignok hende, som glemte mig først, ja meget snart.

— Hvorledes! Har du aldrig erkyndiget dig om hende? Aldrig ſkrevet?

— Ak, jeg maa lee af mig ſelv, ſom, Gud veed hvordan, iaften er falden ind i gamle Kjærligheds-Erindringer. Men da vi nu ere komne paa denne Materie, ſaa føler jeg ſelv, at jeg er dig en Forklaring ſkyldig, ja en Bøn om Tilgivelſe for min Uret imod din elſkværdige Paarørende. Jeg har tilvisſe erkjendt og erkjender den Mangel paa Herredømme over min Lidenſkab, der bragte mig til at *ira*dſmigre mig i en uſkyldig Piges Hjerte og fordre Troſtab mod en omflakkende Soldat, hvis Liv og Skjæbne hang i et Haar. Alt Dette ſagde jeg mig ſelv med Anger og dyb Ængſtelſe, da jeg maatte forlade Claudine, ſom jeg elſkede, ja tilbad med et Sværmeri, ſom hverken Rousſeau eller hans Saint-Preux ſkulde have ſkammet ſig ved. Jeg blev ſtrax ved min Hjemkomſt revet midt ind i Krigens Tummel, dog ſøgte jeg enhver Leilighed til at faae Efterretning om min Elſkede. Jeg ſkrev til din Onkel og til hende, men fik intet Svar. Ikke engang et Aar efter vor Adſkillelſe var forløbet, da jeg erfarede, at hun havde giftet ſig i Tydſkland, netop med et Menneſke, i Anledning af hvem hun havde tilſvoret mig, at ingen Tvang eller Overtalelſe ſkulde bringe hende til at bryde ſin Troſtab imod mig. Jeg var ung og forelſket. Da jeg fik denne Efterretning, fortvivlede jeg,

og det kom mig ret tilpas, at vi netop den næste Dag skulde levere en Bataille. Jeg kastede mig i Stridens Ild, som Den, der søger Døden; men som det sædvanligen gaaer, Kuglerne spottede mig, uden dog at gaae afveien for mig; thi bedækket med Saar blev jeg bragt fra Valpladsen, og laae længe meget syg. Et saadant langt og smerteligt Sygeleie hjelper med en beundringsværdig Kraft Fornuften til dens Ret, og jeg begyndte lidt efter lidt at finde mig beroliget ved den Tanke, at Claudines Skjæbne havde ført hende i en rolig Havn fra det usikkre Hav, hvorpaa min Kjærlighed havde lokket hende ud. Imidlertid kan jeg, uden at lyve, sige, at jeg aldrig har glemt hende, thi flere Gange har der været Spørgsmaal om Giftermaals-Planer, som min Familie eller andre Venner, ja endogsaa en flygtig Tilbøielighed fra min egen Side have vist mig som ønskelige, men da har altid min Claudines Billede stillet sig mellem mig og den paatænkte Brud, og strax er Denne falmet ved Siden af min første Elskedes Erindring. Jeg har følt Sandheden af hvad en af vore Sange siger: at Foraaret, som vender stedse tilbage for Naturen, kommer ikke igjen for de Elskende.*)

*) Hélas, hélas! ce beau printemps
Qui peu de jours à peine dure,
Ne revient plus pour les amans,
Comme il revient pour la nature.

Florian.

Ferdinand ſagde nu alvorlig: Men ſæt nu, at diſſe Efterretninger om Claudines Giftermaal vare uſande, ſæt, at hun endnu var fri?

— Umuligt! Din egen Onkel ....

— Ligemeget! Han ſelv kan være bedragen eller have havt ſine Grunde til at bedrage, for at undvige Verdens ſkadefroe Domme. Sæt, at Claudine, forladt og uden Støtte, var ſom en fattig Flygtning gaaet ud i den vide Verden for at ſøge et Friſted, med dit Barn paa Armen?

Luſard afbrød ham, greb ham med Hæftighed i Armen, og raabte med ſkjælvende Læber: Mit Barn! for Guds Skyld! O Ferdinand! Er Dette Spøg, da er det altfor gruſomt.

Ferdinand vedblev, uden at lade ſig forſtyrre: Med dit Barn paa Armen, dit Barn, ſom hun ikke vilde ſlippe, ſom hun i alle diſſe Aar har ernæret med ſit Arbeide, opdraget ſom et Mønſter paa moderlig Troſkab, paa Troſkab mod ſin letſindige Elſker, der paa et loſt Rygte har forglemt, hvad han ſkyldte en Pige, hvis Kjærlighed han havde misbrugt.

Luſard foer iveiret, og i ſin Hæftighed kaſtede han ſig næſten til Jorden, idet han greb Ferdinand om begge Skuldre. Vil du dræbe mig? raabte han. Fortæller du mig en Fabel?

— Hvad vil du ſige, hvis det er Sandhed?

— Hvad jeg vil ſige? For mig til hendes Fødder! Hjelp mig at bede om hendes Tilgivelſe! Gjør mig til det lykkeligſte af alle Mennesker!

Og ſom ſagt, ſaa gjort. Ikke mange Dage efter, da Claudine en Aften ſad ene og ſørgmodig under Kaſtanietræet, ſaae hun Ferdinand ſtikke Hovedet ind over Havegitteret, og inden hun kunde beſinde ſig, laae Luſard for hendes Fødder. Han bøiede ſig dybt til Jorden, tog Fligen af hendes Kjole, trykkede Sømmen til ſine Læber, og udbrød med taarefulde Øine: Saaledes ſagde jeg Farvel, ſaaledes kommer jeg tilbage, tilbedende dig mere end nogenſinde. Kan du tilgive mig?

Hvo, ſom nogenſinde har oplevet et ſaadant Gjenſyn, veed, at det, ſom en Forſmag paa den fjerne Salighed, har Ord, ſom ingen Tunge kan udtale.

Ferdinand havde ſtrax begivet ſig bort, og ilede for at opſøge den lille Charles, da han netop ſaae ham komme over Engen og nærme ſig Huſet med ſin lille Krigerſkare, for hvilken han gik i Spidſen, omgjordet med ſit trefarvede Skjærf, og med høi Røſt iſtemmende Marſeillaiſen, hvis Omqvæd Choret gjentog efter bedſte Evne. Luſard ſprang op ved den uventede Lyd af denne Sang. Claudine viſte taus med Haanden paa den lille Anfører. Den henrykte Fader løb ſin Søn imøde.

Han greb Claudines Arm, trykkede den til ſig og ſagde: Ak! dette Skjærf kjender jeg. O! disſe Farver, disſe Toner de have begeiſtret mig og Tuſinder med mig, men aldrig have de dog faaet mit Hjerte til at banke ſom i dette Øieblik.

To Tidsaldre.

Anden Deel.

Nutiden.

I Sommeren 1844 vare 50 Aar henrundne siden den Sommerdag, da den unge Claudine stod paa Broen ved Fiskerleiet og med bange Hjerte stirrede ud over Havet efter den Baad, som bragte hendes saarede Elsker. Ikke langt fra den prægtige gamle Borg, hvor disse Elskende havde levet som det kjærligste og lykkeligste Ægtepar, havde de to store Kastanietræer ved Kirkemuren allerede i ti Somre strøet deres Blomster over den hvide Marmorsteen, som bedækker den Grav, hvor de hvile forenede i Døden som i Livet. Deres Søn Charles Lusard de Montalbert var efter mangeaarig Fraværelse kommen hjem til sit Fædrenegods for faa Uger siden. Han sad ene i sin Moders Yndlingsværelse, ganske fordybet i Læsning af gamle Breve, som han endelig, da han var færdig med det sidste, samlede omhyggelig og lagde tilrette i en stor Mappe, som han sammenbandt og forvarede i et Gjemme, der stod i Værelset; hvorefter han med et alvorligt Ansig

gik længe taus op og ned ad Gulvet. Endelig stand-sede han, som vaagnende af en Drøm, og lod sine Blikke glide hen over alle de Gjenstande, der omgave ham. Det var en klar Foraarsaften, den nedgaaende Sol kastede sine røde Straaler gjennem de høie Vin-duer ind i det hyggelige Værelse. I Kaminen brændte en munter Ild for aabne Døre. Lusard traf dybt Aande og sagde ved sig selv: Hvor jeg er forunderlig tilmode! Saa behageligt og saa veemodigt synes mig dette lille Opholdssted, hvor jeg saa ofte har siddet i fortrolig Samtale med min Moder. Alting staaer her-inde, som da hun forlod det. Hvor forunderligt have dog disse mange Breve sat mig tilbage i forsvundne Tider, som tildeels ere gaaet forud for min jordiske Tilværelse! Med sin eiendommelige Troskab har min elskværdige Moder opbevaret disse venlige Ord fra Frænder og Venner. Hvor have de interesseret mig, de saa korte, saa faa, men saa elskovsfulde Linier fra min Faders Haand i hans længselfulde Kjærligheds første Dage! Og denne smukke Eleonores simple, af Godhed og Velvillie gjennemvarmede Breve, og end mere hans, denne Ferdinands, hvis elskværdige Per-sonlighed jeg fra min Barndom tydelig mindes! Jeg synes ordenlig, at jeg føler en Længsel efter disse Frænder, som Graven dækker, og efter Frænder i det Hele, efter Blod af mit Blod. Der er Noget i

Det, der siges om Blodets Stemme. Jeg føler mig altfor ene i Verden. Dog lad mig nu ikke være utaknemmelig. Der kommer min trofaste Ven, min gode Johanes Milner. Jeg hører hans Trin igjennem de andre Værelser, og hører dem i dette Øieblik ret med Glæde.

Lusard aabnede nu Døren for en Mand med et jovialt og interessant Physionomie. Han rakte ham Haanden, førte ham til en Stol nær Caminen, bød ham en Cigar, tændte selv en, og satte sig ligefor ham.

Efter nogle Bemærkninger om Veirliget og deslige sagde Milner: Naa! har du ikke endnu taget mine Indretninger her paa Godset nærmere i Øiesyn og gjennemløbet mine Regnskaber for al den lange Tid, hvori du har været fraværende?

— Jo, nu har jeg seet og drøftet det Hele, og jeg vilde netop gaaet til dig iaften for at takke dig. Det er vist og sandt, jeg kan ikke takke dig nok. Du har ikke blot administreret Godset som en i alle Maader dygtig Mand, men du har endog saaledes sat dig ind i mine Tanker og Anskuelser, at jeg ordenlig er kommen til at mindes vor Samtale Dagen før min Bortreise. Saaledes kan Ingen udføre vore Planer, uden en intim Ven. Medens jeg har flakket Verden rundt og forladt min Post, har du handlet, arbeidet og opfyldt mine Pligter. Da de gode Folk her paa

Godset modtoge mig saa hjerteligt og smukt ved min Hjemkomst, da var det visselig ikke paa Skrømt, jeg sagde, at det var dig, de skulde takke.

— Hold dog op igjen! Det er ingen Sag, siger Ordsproget, at skjære en bred Rem af en Andens Hud. Er det ikke dig selv, som har foreskrevet Alt hvad her er skeet, alle Forbedringer? Har du ikke selv begyndt at udføre dem i alle de Aar, da du bestyrede Godset i din Faders Tid? Og har han ikke selv lagt Grunden? Jeg husker end, hvordan Præsten, min salig Fader, og de andre Mænd her i Egnen talede om den brave Herre. Det var endnu i de Dage, da vi To hver Dag red til Skolen i Horsens og hjem igjen, og jeg misundte dig din lille Skimmel.

— Det er ikke sandt! Du har aldrig misundt mig Noget. Du har været mig den Skat, hvorfor man aldrig nok kan takke Gud: en fuldtro Ven, som de gamle Viser sige, en Barndoms-Ven, som ingen Livets Omvæltning har berøvet os.

— Hvert Ord, du siger, er mig en sand Hjertestyrkning, men havde jeg nu bare din Veltalenhed, saa vilde jeg dog spørge, hvem af os To der skylder den Anden Meest. Da jeg for ti Aar siden kom her hjem fra Sjælland, hvor jeg i retfærdig Harme over mine Foresatte havde opgivet mit Levebrød, da jeg sad der med Kone og Barn og tomme Hænder, og mine

Slægtninge og Venner vendte ſig fra mig og kaldte mig et uroligt Hoved, da kom du mig imøde, overlod mig Marker og Jorder, byggede mig et deiligt Huus og gjorde mig til en lykkelig Mand. Hvad ſkulde vel blevet af mig, om jeg maatte have gaaet og drevet om i det Humeur, ſom dengang?

— Og hvad ſkulde vel blevet af mig, derſom jeg maatte have gaaet og drevet om i mit daværende Humeur, da begge mine Forældre døde ſaa kort efter hinanden, og dette Huus, denne Have og Egn forekom mig ſaa melancholſke, at jeg ikke kunde taale at ſee derpaa? Havde min gode Skjæbne ikke ført dig hertil, dig, i hvis Hænder jeg kunde betroe min og mine Bønders Velfærd, ſaa kunde jeg ikke med god Samvittighed reiſt bort, og endnu mindre blevet borte i hele ni Aar; og var jeg bleven her, troer jeg, at jeg var forgaaet af Sorg og Lede til den hele Jord.

— Ja det maa vel ſagtens forfriſke Sindet at flyve ud i Guds vide Verden. Svalen og Storken, ſom beſtandig reiſe, lade altid til at være i godt Humeur. Men havde det falder i min Lod at kunne ſee mig om i Verden, ſaa vilde jeg hellere gjort den Tour, du i yngre Dage gjorde til Paris med dine Forældre, end den lange Reiſe, du nu har gjort allene i diſſe græſke, orientalſke og americanſke Lande, der forekomme mig at maatte være noget Uddød, noget Ruineret,

Noget, som man kunde blive melancholsk af at see paa. Men det forstaaer sig, du sværmede jo altid for den antike Herlighed og de græske Heroer, ligefra Prinds Hector til Lord Byron.

— Ja seer du! Min Ungdoms Ønsker traadte ligesom gamle Venner trøstende til mig i min sørgmodige Tilstand, og da Intet hindrede mig i at tilfredsstille denne gamle Tilbøielighed, saa greb jeg Pilgrimsstaven som saamangen Anden, der søgte Ro i Møie og Forandring. Som en ægte Pilgrim har jeg ogsaa været ved den hellige Grav.

— Virkelig?

— Ja, jeg har været i Palæstina, paa Oliebjerget med oprigtig Andagt, men derfor har jeg ikke fornægtet min gamle Kjærlighed til den antike Verden og heller ikke forsømt den classiske Jordbund. Jeg havde ikke ifinde at blive saalænge udenlands, men, l'appetit vient en mangeant, det ene Sted giver os Anviisning paa det andet, ligesom det ene Studium rækker det andet Haanden; man gjør Bekjendtskaber med ligesindede Reisende, man følger med paa deres Omvandringer, og saaledes kom jeg til det sydlige America, et Land hvis Bekjendtskab jeg ikke vilde undvære at have gjort, og kort sagt, saaledes gik Tiden hen til Forundring for mig selv.

— Nu ja, Gud skee Lov! Nu have vi dig jo

velbeholden igjen. Men hvordan vil du nu efter saa megen Bevægelse finde dig i vort stille Liv herhjemme?

— O! nu længtes jeg selv efter Ro.

— Men du er saa ene her i dit Huus.

— Ak ja! det er sandt.

— Veed du, hvad min Kone sagde iaftes, da du var gaaet fra os? Kunde jeg opleve, sagde hun, at komme til vor gode Vens og Herremands Bryllup, saa troer jeg, at jeg vilde være ligesaa glad, som jeg var ifjor paa vor eneste Datters Bryllupsdag. Du leer og ryster paa Hovedet. Men er det ikke fornuftigt sagt af min Kone? Hvad hindrer dig i at opsøge en elskværdig, god Pige, og gjøre hende og dig selv lykkelige?

— Kan du huske de Ord, der saa ofte forekomme hos Ossian, naar der er Tale om en Helt, som er falden langt fra sit Hjem? Dagen til hans Hjemkomst er gaaet forbi, hedder det. Det vil sige: Der er en i Stjernerne skreven Dag, hvorpaa han skulde vendt hjem; den er gaaet unyttet forbi. Saaledes er det ogsaa gaaet med mit Giftermaal. Den i Stjernerne bestemte Dag til mit Bryllup er gaaet forbi.

— Da veed jeg da, du er ikke nogen gammel Mand og du er endnu en smuk Mand. Det gjentog min Kone saamænd mange Gange iaftes.

— Naa! saa omtrent et halvt Seculum bærer

jeg da imidlertid paa mit tynde Haar. Jeg vil dog ikke være affecteert og ſige, at jeg føler mig ſom en gammel Mand. Den Glæde vil jeg paa ingen Maade gjøre vor Tids unge Lover, der ved tyve Aars Alder ere ældre end jeg; men desværre, Kjærlighedens Dag er ogſaa gaaet forbi. Min Fader ſang undertiden en gammel franſk Sang om Foraaret, „qui ne revient plus pour les amans, comme il revient pour la nature," og den Viſe, troer jeg, har Ret.

— Men Herregud! Skal det da endelig være i Livets Foraar, i ſin uerfarne Ungdom, at man ſkal vælge Den, ſom ſkal gaae hele Livets Vei med os?

— Nei, det vil jeg langt fra ikke ſige, men det er gaaet mig ſom ſaamangen Anden. I Ungdommen ſøger man Eventyr, man griber dem med Henrykkelſe og ſlipper dem med Ringeagt, fordi de kun vare Eventyr uden Sandhed; og finder man da engang en Perle fra et Giniſtan, ſaa har en Anden tilegnet ſig den. Imidlertid gaaer Tiden hen, Hver tager Sin, men jeg tager ikke Min og faaer ſom Andre, Ingen. Ja man ſeer jo viſtnok Dem, om hvilke Baggeſen ſiger:

„De tænkte viſeligen ſaa:
I Mangel af en Aphrodite
Man nøies maa med en Charite,
Og takke Gud, man den kan faae;"

men mig er det nu gaaet ſom følger: at:

„Saa ydmyg, nøisom og beskeden
Haandskriver Eginhard ei var,"

og kort at fortælle: Det er nu min Historie.

Ja, svarede Milner, nu lee vi; men jeg kan dog ikke undlade i mangen Time at spørge mig selv med bekymret Sind: I hvilke Hænder skal alt Dette falde engang i Tiden? Hvo vil frede om Det, som vi med saa megen Omhu have opbygget? Vil ikke maaskee en gjerrig Haand saae Fattigdom og Ødelæggelse, hvor der nu blomstrer Velstand og Skjønhed? uden at tale om din egen forladte Pebersvends-Stand, naar de gamle Dage komme.

Der seer man, gjentog Lusard, hvorledes vi To sympathisere! Saadanne Betragtninger har jeg nemlig selv anstillet i disse Dage. Hvad jeg ønsker mig, hvad der nu kunde gjøre mig lykkelig, det vilde være en ung Mand, som jeg kunde anseе for en Søn, som jeg kunde gifte efter hans Hjertes Valg, for saaledes at forskjønne denne Ensomhed med en ung, elskværdig Familie, som jeg kunde elske og som elskede mig.

— Ja det vilde være en herlig Sag. Men hvor skal vi finde en saadan rigtig rar Fyr?

— Ja det er Knuden. Havde du dog en Søn, som lignede dig!

— Kjære Charles! Nu saaer du mig jo til igjen at begræde min lille Dreng, men borte er borte.

Jeg har, sagde Lusard, naturligviis tænkt paa mine egne Frænder, men de ere mig egenlig ganske fremmede. Paa min Faders Side er der Ingen, som kan komme i Betragtning; min Moders Slægt derimod, som er dansk, synes mig i alle Maader nærmest. Jeg har iaften læst i gamle Breve, der paa en egen Maade have bevæget mig. Der er maaskee Efterkommere af min Moders Fætter Ferdinand Valler, en herlig Mand, der var bosat i Schweitz og døde der. Der er ogsaa endnu i Kjøbenhavn en Søn af min Moders Onkel, den afdøde Grosserer Valler.

Milner afbrød ham: Grosserer Valler, ja ham erindrer jeg godt fra vore Studenterdage, da dine Forældre opholdt sig for din Skyld i Kjøbenhavn, og jeg i hele halvandet Aar var som Barn i deres Huus, det glemmer jeg aldrig.

— Erindrer du da ikke ogsaa Grossererens Søn, Christian Valler, som, uagtet han var en halv Snees Aar ældre end vi, dog var vor meget gode Ven?

— Jo vist, han arbeidede paa Faderens Contor. Herregud! man kommer saa reent fra sine gamle Forbindelser; jeg troer ikke, jeg har tænkt paa det Menneske i alle disse Aar mere end eengang, for en femten Aar siden, da saae jeg i Aviserne, at han averterede sin Kones Død.

Gud forlade mig, svarede Lusard, jeg har ogsaa

næsten reent glemt ham og hele Slægten. Dog, medens min Moder levede, hørte jeg undertiden fra ham og hans, og veed saaledes, at han er gift igjen og har Børn. Hvem veed, om der ikke mellem dem eller andre af mine Paarørende kunde findes et Menneske efter mit Hjerte?

Den ærlige Milner gik med stor Glæde ind paa sin Vens Plan, og var meget ivrig i at styrke ham i hans Forsæt, og paaskyndede hans Reise til Kjøbenhavn, hvilken han ogsaa iværksatte faa Uger efter.

Med inderlig Fornøielse gjensaae Charles Lusard den danske Hovedstad, som i de mange Aar, der vare forløbne, siden han som en ung Student forlod den, forekom ham at være overordenlig tiltagen i Livlighed og Behageligbed. Det Folkeliv, der ligesom var opvaagnet og viste sig paa Veie og Gader, den Sværm af Mennesker der strømmede ud af Byens vestre Port og mødte ham inden hans Indtrædelse i Staden selv, den Musik og Glands, som fra Tivolis illuminerede Gange og Gondoler klang og straalede ham imøde, satte ham i den muntreste Stemning og opfyldte hans Sind med glade Anelser.

Den næste Morgen erfarede han, at hans Slægtning Christian Valler, Grosserer som Faderen, men med Titel af Commerceraad, eiede og beboede Faderens Huus, hvilket imidlertid hverken som Handelshuus eller

i anden Henseende havde vedligeholdt sin fordums Anseelse. Lusard tog Veien til det ham velbekjendte Huus og traf den gamle Ungdomsven i hans eget lille Contor, hvor han sad paa samme Plads, hvor tilforn hans Fader havde siddet, paa en bevægelig Contorstol, ligesom han, ved en lignende Pult, men ikke med det ioviale, stedse ungdommelige Udseende, som havde udmærket den gamle Grosserer. Commerceraaden saae ud som En, der paa en heed Dag plages af en Sværm Fluer. Hans rynkede Ansigt blev imidlertid glattere og mildere ved det uventede Besog af den næsten forglemte Ungdomsven.

Det er mange Tider siden en saadan Glæde blev mig tildeel, sagde Commerceraaden. Hvor har du dog været i alle disse Aar? Du har været udenlands, har jeg hørt.

— Ja, men nu begynder jeg et nyt Levnet i mit Hjem, idet jeg opsøger min Slægt, af hvilken du er den Eneste, jeg kjender.

Ved et Møde af denne Natur blive Tidens Gang og Omverlinger altid den første Materie, der kommer paa Bane. De ere Alle borte, som dengang vare samlede med os, sagde Commerceraaden: dine Forældre, min Fader, min Farbroder den gamle Justitsraad; og De, som endnu leve, ere adspredte omkring i Verden. Min sidste Stedmoder, der ikke var saa god som den

første, er reist til England, mine Fættere og Cousiner, Ferdinand Vallers Søskende, ere døde eller bosatte langt herfra ....

Men, afbrød Lusard: Ferdinand Valler, som jo desværre ogsaa er død, efterlod han sig ikke Kone og Børn?

Konen, svarede Commerceraaden, døde førend han, og af Børn havde de kun een Datter, som blev gift med en Dansk, og levede med ham her i Landet. Han var Fabrik-Eier, og hed Bergland. Det var, paa hans Død at sige, en Vindbeutel og Projectmager, der satte sin Kones Formue til og vilde have efterladt hende og deres Barn i Armod, om ikke hendes Fader, der forgjæves havde hjulpet Svigersønnen saalænge han kunde, havde været saa fornuftig at bestemme, at Alt, hvad han efterlod sig, skulde sættes paa Livrente for Datteren. Deraf levede hun meget honnet her i Byen, indtil for faa Aar siden, da hun døde. Det var en vakker Kone.

— Men hun havde Børn, siger du?

— Ja en Søn.

— Hvor er da han?

— Han er, saavidt jeg veed, for et Aars Tid siden reist til Schweitz, for at søge sin Lykke derovre, hvor han har Familie. Det er et daarligt Menneske, en Nar ligesom Faderen, men et ypperligt Hoved.

— Nu, hvad mangler han da?

— Han mangler al Fornuft og Stadighed, han farer af det Ene i det Andet. Først studerede han til theologisk Examen og tog den, endnu meget ung, med bedste Characteer, men saa med Eet gav han sig til at studere Medicin; saa gik han fra Det, og gav sig især med Naturvidenskaber og Historie, og Gud veed hvad han Altsammen har drevet med ukræftelig Iver, saalænge det varede. Ham bliver der ikke Noget af. Jeg tog mig ærlig af ham og havde endogsaa en Tidlang givet ham Ophold i mit Huus, men jeg kunde visselig have god Grund til at beklage mig over ham, hvis jeg gad tale om de Sager.

— Det gjør mig ondt! mine Forældre holdt saameget af hans Bedstefader, Ferdinand Valler. Naa, Gud skee Lov, jeg træffer dig med dit gamle, venlige Sindelag, og som jeg haaber, finder jeg dig lykkelig som Ægtemand og Fader i det gamle anseete Vallerske Huus, som det glæder mig at du endnu uforandret har vedligeholdt.

— Ja Gud hjelpe os for det gamle anseete Huus! Det er ikke hvad det har været. Tiderne have trykket det, som de fleste andre. De gode Tider for Handelen vare alt forbi, da du var i Kjøbenhavn for en tredive Aar siden, men min Fader havde sin Kones store Formue at staae imod med, men af den beholdt jeg ikke

Noget. Jeg kan forresten ikke klage; det vil nok holde ud i min Tid, men mine Børn skal ikke blive rige af Det, jeg efterlader mig.

— Jeg glæder mig til at gjøre din Families Bekjendtskab. Har du mange Børn?

— Fire Pigebørn: en Datter fra min første Kone, og tre med den nuværende.

— Ingen Søn?

— Nei Gud skee Lov! Det er daarlige Tider for Sønnerne, og egenlig for Døttrene med.

— Du vilde dog vist ikke miste dem.

— Jo, ved Giftermaal, det veed Vorherre. Det vil da sige den Ældste, som er nitten Aar; med de andre Tre haster det ikke; den Ældste af dem gaaer i sit fjortende Aar, de to Yngre ere Smaapiger paa ni og syv Aar.

— Du er dog lykkelig! Du er omgiven af en opblomstrende Familie, og har det Haab at dele Sorg og Glæde for Dine Børn med deres Moder. Det har altid bevæget mig, naar jeg har mødt to gamle Ægtefolk, som gik Arm i Arm, støttende hinanden; jeg tænkte mig da, at saaledes havde de vandret sammen ad Livets gode og onde Veie; og skulde jeg misunde noget Ægtepars huuslige Lykke, saa vilde det have været deres.

— Min Kone er ung endnu, hun er kun fire og

tredive Aar, hun holdes almindelig for smuk, hun er dannet og talentfuld, en udmærket Claveerspillerinde, meget afgjort i Selskaber og courtiseret af Herrerne. Min ældste Datter er en god lille Pige, som passer Huusholdningen og desuden læser med de smaa Søskende, naar min Kone ikke har Leilighed.

— Det er jo Altsammen meget skjønt; jeg haaber, du præsenterer mig for din Kone.

— Ja, den Fornøielse kan jeg gjøre mig strax, thi jeg troer nok, at hun er hjemme.

Commerceraaden førte nu sin Slægtning op i den øvre Etage, som hans Familie beboede. I Forværelset mødte de Tjeneren, der sagde: Fruen er ikke hjemme. — Aa Sludder, svarede Commerceraaden, jeg kan jo høre hende spille derinde. — Tjeneren sagde med forlegen Mine: Ja Spillemesteren er inde og giver Fruen Time, og saa er det da det Samme, som om hun ikke var hjemme.

Gaa ind og sig, at jeg er her med en Herre af min Familie.

Tjeneren gik ind, og imidlertid bestræbte Lusard sig for at faae Lov til at gaae og opsætte sit Besøg til en beleiligere Time; og da Tjeneren kom tilbage med den Besked, at om tre Qvarteer skulde Fruen have den Fornøielse at modtage dem, rev Lusard sig løs og gik, efter at have leveret et Visitkort.

Ved Middagsbordet opstod en Strid mellem Commerceraaden og hans Frue. Hun kom tilbords med Lusards Kort i Haanden, og sagde: Men Gud bevares! hvilket prægtigt Navn: *„Mr. Lusard de Montalbert.“* Er det en Franskmand? en fornem Herre? Er han af din Familie? Jeg kan ikke erindre at have hørt tale om ham.

— Ja han er af min Familie.

— Og er fransk? og som det synes, Adelsmand? Hvor kommer du til den Slægtning?

— Hans Moder var min Cousine, den smukke Claudine, om hvem du jo nok har hørt tale.

— Aa denne Claudine, som var i din Faders Huus og løb bort o. s. v. Ja hendes Historie kan man da ikke tale om i unge Pigebørns Nærværelse.

— Gud give, de unge Pigebørn maatte faae hendes Dyder!

— Jo jeg takker! Vorherre bevare dem, jeg er Moder til! Men hvad jeg vilde sige: Hvad er han, denne Franskmand?

— Han er ingen Franskmand, forresten er han Godseier.

— Saa er han vel rig?

— Det veed jeg ikke. Hans Gods i Jylland skal være en ypperlig Eiendom, det er Alt hvad jeg veed, men han selv er en dannet, smuk, brav Mand, og en

Ungdomsven af mig, som du gjerne kunde have modtaget.

— Men hvor kunde jeg vide, at det var saadan en Herre?

— Du vidste, at jeg bragte ham, og følgelig ønskede ham en venlig Modtagelse.

— De Folk, du bringer, pleie ikke at være af den Kaliber.

— Naar din Mand fører dem til dig, burde de dog ikke møde den Velkomst, at de skal vente i tre Qvarteer for at faae Fruen itale.

— Skulde jeg lade min Spillemester gaae og øde en Daler for den spildte Time?

— Du kunde ladet Mariane profitere af Timen.

— Nei, Maren har sine Forretninger og sin Plads i Kjøkkenet om Formiddagen.

— Pigen hedder Mariane. Jeg vil ikke høre det Navn Maren.

— Det maa du vænne dig til at høre. Jeg kalder hende Maren, det Navn er netop characteristisk for en huuslig Person.

Den unge Mariane rødmede og tog Anledning til at reise sig fra Bordet og hente Noget i et andet Værelse. Den yngre Søster Colette slog en høi Latter op.

Hvad leer du af? sagde Fruen med env red Mine.

— Jeg maa lee af, at Mariane skulde blive i Kjøkkenet for den Mads Skyld, som vi have idag, da dog Kokkepigen, med den ene Haand bunden paa Ryggen, kunde overkomme de Retter.

— Pas du dig selv, uartige Tos!

— Og saa maa jeg ogsaa lee af at tænke paa Spillemesteren, hvor glad han var bleven, om han var kommen til at give Mariane Time, thi han synes saa inderlig godt om min Søster, skjøndt hun ikke spiller saa færdigt som Moder; men naar Moder ikke er tilstede, ligesaasnart han træder ind, saa siger han paa Øieblikket: Maaskee den ældste Frøken vil gjøre mig den Ære?

— Ja den Herre er en Laps, det har jeg nok mærket, og det klæder ilde for et lille Barn, som du er, at gjøre saadanne Bemærkninger.

— Et lille Barn paa henved fjorten Aar er ikke saa dumt endda. Da jeg ikke var større end min mindste Søster, da roste Moder tidt min Forstand, og det var ikke godt, ifald jeg ikke var bleven klogere siden

Commerceraaden reiste sig fra Bordet og sagde: Nu gider jeg ikke høre Mere af jeres Brøvl. Skynd dig at skjænke Kaffe, lille Mariane! jeg skal ud.

Fruen sagde: Bliv dog siddende rolig i et Par Minuter, og sig mig, naar du vil præsentere mig Hr. Lusard de Montalbert.

Commerceraaden formildede noget sin Tone og svarede: Dersom jeg kan faae ham fat imorgen Formiddag, saa kan jeg invitere ham til at spise her til Middag.

— Kan han ikke komme her iaften? Jeg længes efter at see ham.

— Jeg veed ikke, om jeg kan træffe ham, og om han vil være saa høflig at komme nok engang idag.

— Gjør dit Bedste, jeg beder dig.

Commerceraaden gik hen til Kaffebordet, hvor Mariane stod, og idet han selv tog sin Kop og tømte den, gav han Mariane Tegn til at følge ham, og forlod Værelset. Da de vare komne ud i Entreen, tog han venlig sin Datter under Hagen og sagde: Hør, min Pige! sørg for, at Alting bliver lidt net og ziirligt iaften. Vor Gjæst er vistnok ikke vant til at gjøre noget stort Aftensmaaltid, men lad dog det Hele være lidt elegant. Du veed nok Besked.

— Jeg skal spørge Moder, men jeg veed, hendes Huusholdningspenge ...

Han afbrød hende: Der har du Penge, men du behøver ikke at fortælle Moder det. Gjør det nu saa godt muligt, efter din egen Smag.

Han gik, men vendte om, og sagde smilende: Jeg saae ogsaa gjerne, at du klædte dig om, og gjorde dig

saa kjøn som muligt, thi jeg ønsker, at min gamle Ven skal synes godt om mine Børn.

Meget forlegen ved det hende paalagte Hverv gik Mariane med ydmyg Mine til sin Stedmoder, udbad sig hendes Befalinger, og fordristede sig, som hun pleiede, til at gjøre et og andet Forslag. Til Marianes Lettelse blev idetsamme meldt en næsten daglig Gjæst i Huset, en Hr. Arnold, en juridisk Student, langt ude beslægtet med Fruen, som nu hurtig affærdigede Mariane med følgende for den forlegne Pige velkomne Ord: Ja nu har jeg ikke Tid til at vrøvle med dig. Indret det godt og smukt, men det maa ikke koste over det Sædvanlige ....

Hun fik ikke Tid til at sige Mere, thi den unge, efter den nyeste Mode klædte Herre traadte allerede ind. Idet han gik forbi Mariane, der gik ud af Værelset, tilkastede han hende et stjaalet Blik og hvistede: „Du søde Unge!“ Hun dreiede Hovedet, og lod som hun ikke hørte det.

Hr. Arnold bukkede for Fruen og sagde: Min skjønne Cousine! Den ydmygste af Deres ydmyge Slaver bøier sig for Dem. — Goddag, I deilige Billeder! sagde han derpaa, henvendende sig til de to Smaapiger, der sad ved det ene Vindue i et stille Klammeri om en Dukke, som de trak hver til sin Side. Ved det andet Vindue sad Colette med en Bog, som hun

holdt i Hænderne, medens hun med sine polisse Øine flottede over den. Arnold nærmede sig til hende: Er du der, Colette? Din lille Strik! — Colette stødte med Albuen til ham.

Han satte sig nu ved Siden af Fruen og sagde: Jeg har i Commission fra Fru Lissing at tigge og bønfalde Dem om at forunde hende Deres Nærværelse iaften. Der er ingen egenlig Soiree, kun en ganske lille Réunion af udvalgte gode Venner, der leve i Haabet om at glæde sig ved Deres Pianofortespil. Der kommer et Par af Italienerne, som vil synge for os, forresten kun vor egen gode velbekjendte Cirkel, Baronesse Rodolphe iblandt Andre, og vor Ven Hofjunkeren. Ja, han har nu en ganske aparte Grund til at ønske Deres Nærværelse, foruden hans altid brændende Kjærlighed, som De nok kjender. Jeg gjør mig ingen Samvittighed af at forraade ham, den Lur, der gaaer paa mine Enemærker og gjør sin Cour til min Cousine, og Historien er ganske ypperlig: Iformiddags gik vi sammen paa Gaden og saae en overmaade smuk Pige gaae op i en Boutik. Forstaa mig vel! det var ingen Dame, det var en Grisette, formodenlig en Kammerjomfru eller en Syjomfru; hun var simpelt klædt og bar en stor Pakke. Af Nysgjerrighed gik vi efter hende ind i Boutiken og stillede os ved samme Disk som hun, lige ved Siden af hende. Vi lode os vise

det Ene efter det Andet og bade hende bære os med et godt Raad, men hun var knibsk, og da vi dog nu vare lidt betænkelige ved den megen Ulejlighed, vi havde gjort i Boutiken, kjøbte Hofjunkeren et lille Écharpe, ganske deiligt, indvævet med Guld, og dyrt som Guld, og da vi kom ud paa Gaden, sagde han med et hjertebrækkende Suk: „Hør, min kjære Ven! Troer du ikke, at jeg turde vove at gjøre din smukke Cousine Fru Valler en Foræring med dette lille Shawl?“ — „Prøv paa det!“ svarede jeg; og nu døer jeg paa, at han iaften kommer saa lumsk stikkende med sit Offer, som De da ikke modtager.

— Jo, hvis det ærgrer Dem, har jeg rigtig Lyst til at modtage det. Det er smukke Historier, De tør fortælle mig: at løbe ind i en Boutik efter en Jomfru! og jeg er vis paa, at det var Deres Indfald og ikke hans, thi der er noget Anstændigt og Uskyldigt ved det Menneske.

— Nu maa jeg lee! sagde Franskmanden, han grædt. Men hvad Ondt er der ellers i det, at man vil rigtig betragte et smukt Ansigt? Dersom jeg var urørt og blind for Skjønhed, kunde jeg da i saa høi Grad beundre Dem?

— Ja det er nu ikke værdt at spilde Ord paa den Sag. Jeg kan ikke komme til Fru Lissings iaften. Invitationen kommer for silde. Jeg har selv Fremmede.

— Fremmede! Og det sagde De mig ikke iaftes.

— Jeg vidste det ikke. Det er en Herre, der er ankommen her til Byen, En af Vallers Familie.

— En Herre af Hr. Vallers Familie! Det er nok en smuk gammel Philister!

— Der seer De hans Kort.

— For Satan! hvad er det for en fremmed Fugl? hvor kommer han fra?

— Det er en rig Godseier, smuk og elegant, en Adelsmand af fransk Extraction.

— Naa! Saa har De da i Guds Navn faaet en ny Courtiseur, nu kan vi Andre pakke ind.

— Aa urimelig Snak!

— Urimelig! Nei jeg kjender nok Dem. Nu coquetterer De med ham paa det Voldsomste. Nu henvender De al Tale til ham og vender Ryggen til os Andre, der maae sidde som Skumpelskud. Men jeg vil ogsaa lade mig hænge, ifald jeg sætter min Fod her i Huset, forend jeg erfarer, at den Trækfugl er flyvet væk med de andre Vildgjæs.

Fruen sagde med vred Tone: Hvad feiler Dem? Er De ved Dem selv eller ikke? Skylder jeg Dem Regnskab for, hvem jeg taler med eller ikke? Er De maaskee min Elsker? Har jeg nogensinde indladt mig i fortroligt Forhold til Dem eller Nogen? Er der mindste Skygge paa mig eller mit Rygte?

— Gud bevares! Det siger jeg ikke; De er Dyden selv, paa en mageløs Coquetteren nær.

— Det er ypperligt at høre saadanne Phraser! Hvad angaaer det Dem? Dersom jeg coquetterede, som jeg slet ikke gjør, saa gjør det da ingen Skaar i Dyden. Tvertimod! Coquetterie kan ofte være en Dyd. Det staaer i et af Scribes Stykker.

— Ja, ja! Enhver har sin Catechismus.

Denne Samtale blev nu afbrudt af Commerceraaden, der, efter en flygtig Hilsen til Hr. Arnold, sagde til sin Kone: Jeg traf ikke min Fætter, han var ikke hjemme, men jeg fik skrevet et Par Ord, hvori jeg meldte, i hvad Hensigt jeg var kommen, og indbød ham til iovermorgen, til Middag. Jeg gik derpaa til vor gamle Ven Etatsraad Dalund, og han lovede mig at komme.

Commerceraaden vendte sig nu høflig til Arnold og sagde: Vil De ikke ogsaa gjøre os den Fornøielse at tage tiltakke her iovermorgen Middag og gjøre Bekjendtskab med min Fætter og Ungdomsven, Hr. Lusard de Montalbert, en Mand, der har bereist baade den nye og den gamle Verden?

Arnold modtog Indbydelsen, og Commerceraaden forlod Værelset og opsøgte sin Datter Mariane, som han formaaede til at besørge den bestemte Dags Anretning paa det Bedste, og leverede hende i den Anled-

ning flere Penge. Forgjæves bad Mariane ham om at overlade Penge og Gjæstebudets Anordning til Fruen. Nei, nei! sagde han: Hun kniber paa Alting, om jeg ogsaa giver hende dobbelt saamange Penge, og hun bryder sig desuden ikke om det Hele, og dennegang vil jeg have det ordenlig. Du kan kun sige: Fader vil give de Penge, jeg forlanger, uden at nævne hvormange, saa bliver hun meget tilfreds.

Da Commerceraaden havde forladt Dagligstuen, udbrød Arnold med høi Latter: Den fremmede Herre er altsaa en Ungdomsven af Deres Mand. Følgelig maa han jo være et gammelt Stodaf. Det skulde De sagt mig strax, saa kunde jeg have sparet min Ærgrelse og Deres Brede.

— De smigrer Dem forgjæves. Jeg har spurgt Tjeneren, der sagde, at det var en meget elegant Herre, meget yngre end Valler.

— Naa, han har dog nok traadt, ikke blot sine Børneskoe, men sine Dandseskoe. Vær nu ikke vred længere; thi ellers maa jeg tage Livet af mig selv. Giv mig et Tegn paa, at De er forsonet med mig. Bryd en lille Blomst af dette Jasmintræ, og giv mig den til Forsoningstegn.

De er et Barn! sagde Fruen leende, idet hun dog, paa hans gjentagne Bøn, afbrød en lille Green af en Blomsterpotte og leverede ham den. Han kysede

hendes Haand og udbrød: Men hillemænd! Efterſom den høifornemme Gjæſt ikke kommer iaften, saa er der jo Intet iveien for, at De under mig den Glæde at følge Dem til Fru Lisſings Soiree. Det er, som sagt, intet ſtort Selſkab. De behøver ikke at klæde Dem om, saa nydelig ſom De er. Klokken er nylig ſlaaet syv; halv otte ønſkede hun at ſamle os, da vi ſkulde have ſaamegen muſikalſk Nydelſe ſom muligt, og Selſkabet maa ſkilles ad til en urimelig tidlig Tid, efterſom hendes Mand ligger ſyg.

Fruen lod ſig overtale uden ſynderlig Møie. Hun forlod Værelſet et Øieblik for at forandre Lidt ved ſit Toilette, og imidlertid ilede Arnold hen til Colette, ſlog ſin Arm om hende og ſagde: Søde Colette med de kloge, altfor kloge Øine! Det er forfærdeligt, hvad du bliver ſtor. Du er jo ſaa udvoxet, ſom om du var dine atten Aar. Hør engang! Jeg ſkal være dig en i Liv og Død allieret Ven, ifald du vil tale et godt Ord for mig hos Mariane.

— Hos Mariane! Vil De frie til min Søſter?

— Aa Gud hjelpe os! hvad har jeg at frie paa! Nei ſeer du, det er en ganſke ſimpel Affaire. Mariane er ſaa rent forbandet knibſk imod mig. Hun vil neppe ſvare mig, naar jeg meget venligt og net taler til hende. Det ſtøder mig afſkyeligt, iſær naar Andre ere Vidner til en ſaadan Behandling, ſom jeg ſandelig ikke

er vant til. Det sætter mig mangengang rent ud af mit gode Lune.

— Er De forelsket i Mariane?

— Ak Barn! Du betjener dig nu af saa store, deciderede Udtryk. Det er ikke just Noget at tage saa høitideligt. Jeg synes forbandet godt om din Søster, ligesom om dig. Hun er ikke en saa rask Figur som du, og er heller ikke saa piquant, men som sagt, hendes vilde, strenge Væsen generer mig. Derfor beder jeg dig forestille hende ....

Fruen traadte ind, og Samtalen endte pludselig. De to yngste Smaapiger istemte nu en høi og lydelig Klagesang. Hvad er det? sagde Moderen. Hvad græder I for, I Smaa?

Hulkende svarede Natalia, den Ældste: Nu gaaer du fra os, og du lovede os imorges, at du vilde gaae med os i Tivoli iaften, hvis Veiret blev godt.

— Det har jeg rigtignok glemt.

— Men vi Stakler, udbrød den lille Ida, vi have ikke glemt det, men glædet os til det hele Dagen.

— Hold da op med den Tuden! I kan jo komme der endnu.

Hun ringede. Stuepigen kom ind og fik Befaling til strax at klæde sig paa og gaae med Børnene i Tivoli, hvorpaa Fruen og Arnold skyndte sig bort.

Colette sprang op med Latter, dreiede sig rundt

paa Gulvet som en Top, og da Mariane idetsamme traadte ind, kastede hun sig om hendes Hals, kyssede hende og raabte: Min egen Mariane! Faaer jeg dig endelig fat! Jeg har jo næsten ikke seet dig hele Dagen. Men Gud ske Lov! nu have vi Ro og Frihed iaften, thi nu gik Moder ud med den aimable Hr. Arnold.

Er Moder gaaet ud? spurgte Mariane.

— Ja hun er saamænd, og hun er saa god at blive ude til Sengetid.

Nu traadte Stuepigen ind med Børnene, der vare færdige til at gaae ud. Hvor skal I hen? spurgte Mariane.

Vi skal ud i Tivoli, svarede Natalia.

— Nei, du kan ikke gaae med, Moder har sagt imorges, at du skulde blive hjemme idag til Straf for din Uartighed igaar, da du ikke vilde læse, og med Billie fordærvede dit Strikketøi.

— Moder har selv sagt, jeg skal ud i Tivoli. Du har ikke at befale over mig.

— Jo, idet jeg har paataget mig at lære dig.

Stuepigen tog Natalia ved Haanden og sagde: Lad os nu gaae. Derpaa vendte hun sig til Mariane og sagde knibst: De maa undskylde, Frøken Maren! jeg maa lyde min Frues Ordre og ikke Deres.

Mariane vendte sig taus bort, og Pigen gik med Børnene.

Nei det er dog altfor galt! udbrød Colette: hvorfor taaler du det? hvorfor gaaer du ikke til Fader og kalder ham til Hjelp?

— Den stakkels Fader! lad ham have Ro. Men nu ere vi ene og nu har jeg Tid; lad os sætte os til Pianofortet og prøve de Romancer, som Musiklæreren laante os igaar.

Hun aabnede Instrumentet, satte sig ved det og slog nogle Accorder an. Colette, som tog Plads ved Siden, greb hendes Haand og sagde: Vent lidt! lad mig dog først fortælle dig, hvilken Commerce vi havde idag i Institutet. Vores Frue blev syg af Migraine, som hun pleier, og maatte gaae hen og lægge sig. Det var i Broderetimen, og Baldyre-Frøkenen, som vi kalde hende mellem os, hun blev kaldt ud, der var En der vilde tale med hende. Hun var ikke vel ude af Døren, førend Line Sørensen trak et meget zirligt Brev frem, som hun havde fundet nede paa Trappen, og hvorpaa Udskriften lød saaledes: „Til den smukkeste af de unge Gratier, som frequentere dette Institut.“ Nu blev der da et Oprør. Hvem er den Smukkeste? Brevet fløi som en Fugl Bordet rundt, de vare færdige at rive det istykker. Endelig fandt de da, efter mit Raad, at det ikke var afveien at læse Indholdet. Jeg fik Lov til at bryde Seglet og læse det høit. Det var meget smukt skrevet og paa Vers, og gik ud paa,

at en Tilbeder vilde indfinde ſig paa Hjemveien for at betragte i Nærheden og høre et Par Ord o. ſ. v., du kan nok ſelv tænke dig ſaadant Noget, ſom klinger prægtigt, men ſom man jo nok tilforn har læſt og hørt. Frøkenen kom ind idetſamme, og Brevet foer under Bordet fra Haand til Haand hen til Line igjen. Du kan nok begribe, at vi længtes efter at komme paa Gaden. Vi ſaae Ingen, ſom vi kunde antage for Brevſkriveren, vi gik langſomt og ſpeidede til alle Sider, uden at ſee Nogen, men da vi kom til Hjørnet, ſprang pludſelig, ikke een, men tre elegante unge Herrer frem fra en Krog bag Plankeværket, ſom ſtaaer der. Den Ene løb lige hen til Line, den Anden til Sophie og — hvad mener du? — den Tredie til mig. Det var rigtig et meget ſmukt Menneſke med deilige ſorte Mouſtacher og et lille Fipſkjæg. Han var ſærdeles galant og ſagde mig tuſinde Artigheder.

— Bevares! Og du?

— Aa jeg hørte paa ham og ſvarede kun et Ord nu og da. Han fulgte mig lige ind i vor Port, og bad meget ydmygt om at turde møde mig igjen imorgen, og da jeg tøvede med at ſvare, rev han min ene Handſke fra mig, til et Pant, ſagde han, ſom han bad om Tilladelſe til at maatte gjengjælde med en lille Foræring.

Mariane taug lidt. Derpaa tog hun Søſterens

Haand mellem begge ſine og ſagde kjærligt: Colette! Du ſiger, at du holder af mig, jeg troer det og gjengjælder det af mit ganſke Hjerte. Vil du berøve mig min eneſte Veninde? Det gjør du, derſom du indlader dig i ſaadanne Leſlerier, ſom ere mig modbydelige. Tro mig! jeg er ældre end du! Jeg har, ſom du veed, indtil min Bedſtemoders Død for faa Aar ſiden, levet i hendes ſtille, ærbare Hnus, indpræget hendes Lærdomme dybt i min Sjæl. Jeg veed, at du gaaer til din Fordærvelſe, derſom du gjør et Skridt videre paa den Vei, du idag har betraadt. Lov mig, at du aldrig mere vil møde denne Herre, og derſom han imorgen paatrænger dig ſit Selſkab, ſaa ſiig, at du idag blev ſaa undſeelig over hans Opførſel, at du ikke veed hvad du ſagde eller gjorde, men at du frabeder dig al videre Nærmelſe fra hans Side.

— Af, Mariane! Hvor kan du forlange det af mig? Det artige, ſmukke Menneſke! Og hvad Ondt er der i at tage mod en Foræring, ſom bliver os buden paa en ærbødig Maade? Jeg er vis paa, at Moder i denne Aften modtager en Foræring af en ung Herre.

Mariane trak paa Skulderen. Det er ogſaa en af de Ting, ſom mishage mig hos dig, at du giver dig af med at ville bedømme din Moder, at du har en ſtyg Tone imod hende.

— Hun har ogſaa en ſtyg Tone mod mig, og

kan ikke lide mig, det veed jeg godt. Og da jeg var lille, gjorde hun saameget af mig, da tog hun mig med sig allevegne. Ligesom hun nu behandler de Smaa, saadan behandlede hun dengang mig. Men det forstaaer sig, deres Tid kommer nok ogsaa. Natalia, som nu er saa hjephøi, hun staaer for Tour til at blive Skumpelskud. Seer du! saadant Noget kan jeg ikke lide.

— Men hvor kan du fordre, at din Moder skal elske dig, naar du har saadan Mangel paa Kjærlighed til hende?

— Ja det er sandt! Kjærligheden mangler mig, men jeg kan ikke gjøre derfor, og det er heller ikke fordi jeg er haardhjertet, thi dig elsker jeg, dig ærer jeg, saa oprigtigt, saa hjerteligt!

— Kjære Colette! Men er jeg saa lykkelig, at du har mig kjær og troer mig, saa bevis mig det ved at følge mit Raad.

Colette sukkede: Ak! du kan let sige det. Du har en Elsker, ved hvem dit hele Hjerte hænger, om hvem alle dine Tanker dreie sig.

Mariane rødmede. Hvor falder du paa Sligt?

Colette greb med behændig Haand en lille Snor, som tittede frem under Søsterens Halskrave, traf den op af dens Skjul, og sagde leende: Troer du ikke, jeg

kjender denne Ring? Hvad betyder vel den? Du har ingen Fortrolighed til mig, men dog veed jeg Alting.

Mariane tog Ringen fra hende og skjulte den, idet hun sagde med en veemodig Alvor: Dersom du veed Alting, saa veed du ogsaa, at jeg ikke selv veed, hvad Betydning eller Haab jeg tør knytte til denne Ring, og saa veed du ogsaa, at jeg kan have Sorg nok, uden at du, som er god, kan ville forøge den.

— Jeg! Nei, før vilde jeg dø, end bedrøve dig.

— Nu, saa lov mig, at du ikke vil indlade dig med den unge Herre. Naar du betænker dig, saa vil du selv indsee, at dersom han virkelig havde Godhed og Agtelse for dig, saa havde han ikke nærmet sig til dig paa en saa ubelicat Maade.

— Saamænd! Du siger Noget. I Compagnie med to Andre ... og dernæst det Brev paa Trappen ... Ja du har Ret! du har altid Ret, jeg skal gjøre, som du vil, jeg lover det.

Med varm ungdommelig Hengivenhed omfavnede de unge Piger hinanden, og derpaa sagde Mariane: Lad os nu strax benytte Tiden til at prøve vore Romancer. Det er just ikke hver Dag, at vi have saadan Leilighed til at bemægtige os Instrumentet.

Imidlertid var Lusard kommen hjem i Hotellet, hvor han logerede, og da han af den Billet, som Commerceraaden havde efterladt, erfarede, at Denne og

hans Familie havde ønsket hans Nærværelse samme Aften, tænkte han, at det endnu var tidsnok til at benytte sig af Indbydelsen. Han gik derfor, ligesom sidst, til Contoret, hvor han traf Commerceraaden meget beskæftiget, men dog kiendelig fornøiet over at see ham.

Naa, sagde han, det var smukt og venskabeligt, at du dog kom. Jeg glæder mig til at bringe dig op til min Kone, der saameget længes efter at see dig; jeg fører dig ind til hende, og maa derpaa bede dig undskylde, at jeg maa forlade dig en lille Stund for at besørge en Sag, jeg er ifærd med, og ikke godt kan opsætte.

Han ilede nu op og gik lige ind i Værelserne. Udenfor Døren til Dagligstuen sagde Lusard: Det er et godt Varsel, at man stedse udenfor din Dør mødes af Musik og Harmonie. Hvor smukt det lyder derinde fra!

Commerceraaden traadte nu ind med sin Gjæst til de to unge Piger, der, forskrækkede som Sangfugle, til hvis Busk man nærmer sig, hurtig reiste sig og hilsede undseelig den Fremmede. Hvor er jeres Moder? spurgte Huusherren, og blev meget forbauset ved at høre, at hans kiære Halvdeel var taget ud i Aftenselskab. Med beskedent Galanterie nærmede Lusard sig de unge, ubekiendte Slægtninge, og tiltalte Colette,

som han anſaae for den Ældſte. Hun ſvarede med et lille Knix og vendte ſig fortrædelig til ſin Fader, til hvem hun ſagde: Kunde du ikke præſentere os, fordi Moder er gaaet ud?

Commerceraaden loe, tog begge ſine Døttre ved Haanden, førte dem frem for den gamle Ven, anbefalede dem med et Par hjertelige Ord til hans Velvillie, og bad ham tage tiltakke med deres Selſkab, medens han i nogle Minuter fjernede ſig.

Luſard modtog en Pigehaand i hver af ſine, han kyſſede de ſmaa Hænder og ſagde: Jeg er et ſtakkels Menneſke, ſom er gaaet Livet igjennem, uden at Søſtre eller andre Paarørende ere opvorede med mig eller have ledſaget mig paa min jordiſke Vandring. De kan derfor vel tænke, hvor jeg glæder mig ved i mine ældre Dage at træffe unge elſkværdige Couſiner, ſom række mig venligen Haanden.

Han ſpurgte nu om deres Navne, deres Alder, deres Beſkjæftigelſer, og ved den paa eengang hjertelige og beſkedne Hylding, han viſte dem, vandt han meget let de til en ſaadan Opmærkſomhed og god Tone uvante Pigers Velvillie. Jeg afbrød Deres Muſik, ſagde han: Und mig den Glæde at høre igjen de unge friſke Stemmer, der lode mig ſaa behageligt imøde, da jeg traadte herind.

Meget frygtſomme føiede de unge Piger hans

Ønske, og sang en tostemmig Sang. I Begyndelsen skjælvede især Marianes Stemme, og hendes ellers sikre Haand greb usikkert paa de velbekjendte Taster, men lidt efter lidt kom Modet tilbage, og de to unge Stemmer smeltede saa blødt og med saa stor Præcision i hinanden, at Lusard bevæget udbrød: Det er længe siden, jeg hørte en saadan Sang, der i denne vor forkunstlede Tid tiltaler mig, som naar jeg langt fra mit Fædreland hørte mit Modersmaal. Saaledes sang ogsaa min Moder. Hendes Stemme, hendes Romancer lyde endnu i min Sjæl. Jeg er opvoxet med saadanne Sange. Naar hun i de stille Aftener sang til Guitaren eller Pianofortet, lyttede jeg dertil, som Voxen, med sød Veemod; som Barn havde jeg dandset dertil.

Han taug, ligesom forfølgende disse Erindringer; og Mariane lod sine store dybsindige Øine møde hans med et sympathetisk Udtryk, der ikke blev ubesvaret.

Nu kom Commerceraaden og gjorde sit Bedste for at formaae sin Ven til at tilbringe det Øvrige af Aftenen med ham og hans Døttre; men Lusard, som, i Betragtning af Huusfruens Fraværelse, ikke vilde modtage Indbydelsen, undskyldte sig og tilføiede: Jeg har allerede nydt saamegen Behagelighed i dit Huus iaften, at jeg af Frygt for en Nemesis ikke tør forlange Mere paa eengang.

Nu, som du vil, svarede Commerceraaden: Glem imidlertid ikke, at du har lovet mig den Dag iovermorgen. Du vil træffe her en gammel Bekjendt, som endnu er tilbage af vor adspllittede Kreds: forrige Høiesterets-Advocat, Etatsraad Dalund.

Lusard blen meget glad ved at høre Dette, og foresatte sig allerede næste Morgen at besøge sin og sine Forældres gamle Ven. Han takkede nu de unge Piger, og efterlod dem ganske indtagne af hans Personlighed.

Da Fruen kom hjem, modtog Colette hende med en høirøstet Lovtale over den nye Fætters elegante Væsen og Tone, og glemte ikke at udbrede sig over det Behag, som han havde fundet i hendes og Mariane's Selskab og Sange. Baade Fruen og Commerceraaden vare meget vrede: hun, fordi hendes Mand havde modtaget en Fremmed i hendes Fraværelse, han, fordi hun var gaaet i Selskab uden hans Vidende, og desuden bebreidede han hende, at de to Smaapiger først nylig vare komne hjem fra en for dem saa upassende natlig Forlystelse. Alle gik misfornøiede tilsengs, undtagen Colette, der fandt alle disse Sammenstød inderlig morsomme.

Næste Formiddag var Familien samlet, da Lusard lod sig melde og blev dennegang med stor Fornøielse modtagen og indført til Husets Herskab. Fru Valler

var endnu en ſmuk Kone, og naar hun var i ſit gode Lune, kunde hun viſe ſig meget indſmigrende og behagelig Hun modtog Luſard paa en ſærdeles forbindtlig Maade, beklagede ſin onde Stjerne, der ſyntes at ville modſætte ſig hendes Ønſke, at ſee ſin Mands kjære Ven og Slægtning; hun foreſtillede ham ſine to yngſte, meget ſmukke Børn, der, allerede fuldkommen oplærte i hvad man kalder Perſons-Anſeelſe, nærmede ſig ham med ærbødig Venlighed. Luſard var henrykt over ſin Slægtnings huuslige Lykſalighed; og den Hylding, han viſte Fruen, var et ærligt Udtryk af det Behag, hun indgjød ham. Han ſagde nu, at han til Undſkyldning for ſine altfor hyppige Viſiter maatte bekjende, at han idag kom for at indbyde Commerceraaden til at være Trediemand med ham og Dalund i et Middagsmaaltid paa en Reſtauration. Med et meget fornøiet Anſigt ſamtykkede Commerceraaden, og Luſard ſagde: Hvor har det oplivet mig at ſee Dalund! Efter hans eget Sigende er han over ſiirſindstyve Aar, og dog er han endnu ſaa aandelig ung, ſaa legemlig kraftig. Han foretager hver Dag en lille Vandring. Solen, den friſke Luft, ſiger han, ere Livsbetingelſer for de ſvage Ældere, Barndommen og Alderdommen. Han forekommer mig muntrere end for tredive Aar ſiden. Hans Bolig er ſaa overordenlig ſmuk, han har fundet Behag i at omgive ſig med Kunſtværker, med Blomſter, med

tusinde smaa Forstjønnelser, som han i yngre Aar ikke brød sig om. Han sagde: „Naar vi blive gamle, saa forekommer det os, som om de smaa behagelige Vaner vare ligesaa mange Baand, der endnu bandt Livet til os. I Ungdommen fordrer man saa store Ting af Livet; i Alderdommen bliver man Barn igjen, man er mere nøisom, man glæder sig over Smaating, man holder af sit Legetøi, og sørger ikke ved Tanken om, at man snart skal overlade det til de yngre Sosskende.“

Han har da ogsaa en lykkelig Alderdom, svarede Commerceraaden: Han boer hos sin Broderson, til hvem han for længe siden har overdraget sine Forretninger og en Deel af sin Formue. Den yngre Dalund og hans Familie ære Onklen som en Fader, og bære ham paa Hænderne.

Lusard vedblev: Jeg finder den gamle Mand saa elskværdig. Det lille Anstrøg af et sarcastisk Lune, som udmærker ham, forenes paa en behagelig og klædelig Maade med den dybe Følelse, som udgjør et Hovedtræk i hans Characteer.

Ved disse Ord saae Commerceraaden paa sin Kone med en Mine og Gebærde, der tydelig sagde: „Der kan du høre!“ — en stum Tiltale, som Fruen besvarede ved hurtig og hemmelig at vise sin Mand Spidsen af sin rosenrøde Tunge, hvorpaa man stiltes

paa begge Sider meget fornøiede med hinanden. Det Eneste, Fruen havde at udsætte paa sin nye Slægtning, var den Egenskab hos ham, at han talte Dansk som enhver anden Indfødt, da hun havde haabet, at hans egenlige Modersmaal maatte være det Franske, et Sprog, som hun talte med temmelig Færdighed.

Efter Aftale hentede Lusard den gamle Dalund, og medens han fulgte ham til Restaurationen, omtalte han med Varme sin Tilfredshed over at finde Commerceraaden i saa lykkelige huuslige Forhold, ved en saa smuk og behagelig Kones Side, hvorpaa Dalund svarede: Ja, jeg vil ikke foregribe Deres Dom i denne Henseende. See med Deres egne Øine, og jeg spaaer, at det ikke vil vare længe, førend De betænker Dem paa at prise hans huuslige Lykfalighed.

Den næste Dag fandt det bebudede Selskab Sted i Commerceraadens Huus. Alting var indrettet smukt og zirligt. Fruen var ikke uden Smag for hvad der var skjønt og behageligt, men hendes huuslige Virksomhed indskrænkede sig kun til hvad der faldt i Øinene, og ved særegne Leiligheder, som et stort Gilde eller deslige, var hendes Iver af en saa urolig og byrdefuld Natur, at den ofte var en Anstødssteen for den stille, ubemærkede Virksomhed, hvormed Mariane vidste at ordne Alt.

Paa den her omtalte Dag, da Familien samledes

for at modtage det indbudne Selskab, traadte Mariane og Colette ind, i sneehvide, simple Kjoler, med deres smukke Haarfletninger og blanke Lokker, den Forstes dunkel blonde, den Andens morkebrune. Deres Fader, som var ene i Værelset, gik dem imode og betragtede dem med Velbehag. Han klappede Marianes blussende Kind og sagde: Min lille flinke Husholderske er bleven saa heb af lutter Arbeidsomhed.

Idetsamme traadte Fruen ind og sagde leende: Det er rigtig rørende at see saadan en sentimental Papa, der kjæler for de store Piger.

Fruen var meget elegant klædt og bar over sin ziirlige Kjole et overmaade prægtigt saakaldet Écharpe i glimrende Farver, indvævet med Guld.

Hvad er det for et pralende Shawl eller hvad det hedder? spurgte Commerceraaden.

— Det er et, jeg har faaet forærende, svarede hun.

— Af hvem?

— Af vor Ven Hofjunkeren.

— Hvad er Det for Noget? Tager du Forærinnger af de unge Herrer? Det vil jeg have mig frabedet.

— Lad du mig om Det. Du kan nok tænke, at det er skeet paa en saadan Maade, at der intet Anstødeligt kan være deri. Jeg tænker nok, at mit Rygte

og min Opførsel ere saadanne, at de ikke behøve at tage imod critiske Bemærkninger.

— Men saadanne Foræringer ...

Hun afbrød ham: Det forstaaer du ikke. I vore Tider er det almindeligt at tage og give Foræringer. Naar man kommer til Damer ved Fødselsdage, Confirmationer eller andre slige Leiligheder, saa er der som en heel Bazar af Foræringer. Min Cousine Malle og hendes Døttre behøve næsten aldrig at anskaffe sig Noget, de klæde sig i lutter Foræringer.

Commerceraaden rystede paa Hovedet. Den Mode vil jeg dog bestemt ikke lide i mit Huus.

Colette stødte til Søsteren og hvistede: Hvad sagde jeg! Der kan du høre, du som nødte mig til at afslaae den nydeligste Broche!

Det skal du ikke fortryde, hvistede Mariane.

Det Selskab, som forsamlede sig i det nuværende Vallerske Huus, var af en ganske anden Beskaffenhed end det, der for halvtredsfindstyve Aar siden havde ladet Væggene i denne samme Spisestue gjenlyde af Sange og livfulde Samtaler. Det bestod af Herrer og Damer af de Familier, i hvilke Commerceraadens pleiede at være indbudne, derhos nogle faa unge Mænd, saasom den omtalte Hofjunker, Hr. Arnold og et Par enkelte saakaldte skjønne Aander af den ligeledes saakaldte nyeste Skole i Litteraturen. Da Husets Herskab præ-

ſenterede Luſard og de øvrige Gjæſter for hinanden, var der ikke en Eneſte, der enten af Navn eller Perſon var ham bekjendt. Ved Bordet fik han ſin Plads ved Siden af Fruen, og ved den nederſte Bord-Ende ſad Hr. Arnold mellem Huſets to unge Døttre, i en Samtale, der vakte Luſards Opmærkſomhed, uagtet han intet Ord kunde høre af den.

Colette var nemlig ikke ſeen med at ſige til Hr. Arnold, at hun havde udrettet hans Commiſſion hos hendes Søſter. Og veed De, hvad hun ſvarede? tilføiede den letſindige Pige. Hun ſvarede: Den Tone, Hr. Arnold tillader ſig imod mig, fortjente et langt alvorligere Svar, end det, en ſtakkels Pige, ſom jeg, har Mod til at give ham.

Mariane blev meget undſeelig over Colettes Fremfuſenhed, men da Arnold med ſtor Iver forlangte en Forklaring, ſagde hun: Ja det har jeg ſagt. Derſom min Fader havde bemærket den Maade, De omgaaes mig, eller derſom jeg havde en Broder, ſaa vilde han ſige Dem, at jeg aldrig har givet Dem Anledning til at nærme Dem til mig med den lidet paſſende Fortrolighed, ſom De tillader Dem. Jeg har for Exempel aldrig givet Dem Tilladelſe til at ſige Du til mig, uden at tale om ſaameget Andet, hvorfor jeg beder Dem forſtaane mig.

Arnold følte ſig ordenlig imponeret af den unge

Piges alvorlige Tiltale. Tilgiv mig, svarede han forlegen, jeg meente, at jeg turde regne mig i Slægt med Dem, og jeg maatte tage meget feil, om jeg ikke havde hørt en ung Herre være Dus med Dem uden videre Anstød.

Mariane rødmede, men svarede efter et lidet Ophold: Det maatte have været en nær Paarørende, som havde kjendt mig fra min Barndom, men iøvrigt er det Noget, som kun jeg selv kan tillade eller nægte.

Efter denne korte Samtale viste der sig et særeget Udtryk paa de Paagjældendes Ansigt og i deres Adfærd. Mariane følte sig skamfuld over det Udbrud af Hæftighed, hvormed hun havde forsvaret sin gode Ret, medens paa den anden Side det Usædvanlige i den unge Piges ellers saa stille, tilbageholdne Væsen frapperede Arnold, og næsten mod hans Villie behagede hun ham mere end nogensinde. Han betragtede hende taus fra Siden, og søgte at indlede en Samtale paa en beskeden og forsonende Maade, medens hun svarede ham med en velvillig, men undseelig Mine. Lusard, som opmærksomt betragtede de to Personer, gik det, som det let gaaer ved at see et pantomimisk Skuespil uden at have læst Programmet: han uddrog af den mimiske Foreſtilling en Mening, der var aldeles modsat den rigtige, og troede at see en lille Elskovsscene, der stræbte at indhylle sig i Hemmelighedens Slør. Mange

Tanker og Betragtninger krydsede hinanden i hans Hoved ved denne formeentlige Opdagelse.

Fruen bemærkede hans Adspredthed. Jeg sidder og glæder mig i Stilhed, sagde han, over den unge Deel af min for mig nye Familie. De selv er endnu saa smuk og ungdommelig, og har allerede en saa voxen Datter. Det er et behageligt Syn at see disse to unge Piger sammen.

Fruen loe. De er alt for god. Det er Synd at sige, at Nogen af dem er smuk.

— Jeg vil ikke sige, at de ere regelmæssige Skjønheder, men jeg vil kalde dem nydelige, behagelige Piger. Den Yngste er endnu kun halv udviklet, men man bliver glad ved at see hendes friske Ungdom, der sprudler af Liv og Sundhed, og den Ældste er saa fiin, saa ætherisk, at man næsten kunde frygte, at hun, som Nymphen Echo, kunde forsvinde og forvandles til en Stemme, saameget mere som hun ogsaa besidder en særdeles klar og blød, forunderlig rørende Stemme, der rigtignok, modsat Echos, ikke giver, men faaer Svar i det menneskelige Bryst. Jeg havde iforgaars den Glæde at høre hende og hendes unge Søster synge, og deres Sang — for at blive i Lignelsen — gienlyder endnu i mit Sind.

Fruen loe høit. Da er visselig deres Sang uden

al Skole og ikke værd at høre paa. Jeg kan ikke begribe, hvad der behager Dem saaledes hos vor Maren.

— Maren! gjentog Lusard forundret. Hun hedder jo Mariane.

— Vi kalde hende Maren.

— Aldrig kunde noget Navn passe slettere.

— Nei det maa De forlade mig, det passer netop godt; det er en høist ubetydelig Pige, og dertil en lille Gravso uden Figur, og min egen Datter Colette, der virkelig tegnede til at blive smuk, bliver nu saa stor og svær, at man kan vente, hun med Tiden kan passe til Grenadeer.

Dalund, som sad i Nærheden, sagde smilende: Hvad Fruen der yttrer om Deres Datter, er jo et Fortrin mere, efterson en saadan Vært passer ganske til Nutidens Mode. Enhver kan bemærke, hvad den senere Generation angaaer, at Fruentimmerne blive bestandige større og Mandfolkene mindre. Det maa hænge sammen med den meget omtalte qvindelige Emancipation.

Lusard sagde: Saaledes som den lille Colette er, og som hun der sidder, glæder hun mine Øine og udgjør tilligemed sin Søster et smukt Tableau.

Dalund henvendte sig til Fruen og sagde med sit ironiske Smil: Man mærker dog paa Lusard, at der flyder fransk Blod i hans Aarer, thi han veed

altid at sige Enhver Noget, som man gjerne hører; og da nu hele Verden veed, at Intet smigrer en Moder mere end at høre sine Døttre rose, saa vil han insinuere sig ...

Fruen afbrød ham med en vred Mine: Nei Hr. Etatsraad! Det maa De forlade mig, for den Svaghed er jeg virkelig fri. Jeg kan, Gud skee Lov, nok bedømme mine Børn. Mine egne ere endnu alle smaa, og Colette er desværre for Øieblikket et ubehageligt Barn. Men mine to yngste Smaapiger ere yndige og særdeles begavede af Naturen, det skal Ingen nægte, som kjender dem.

Lusard, der anede, at han havde ført Samtalen ind paa et uheldigt Gebeet, dreiede den nu over paa et andet, og tog Anledning til at udhæve sin Glæde over de mange Fremskridt i det Nyttige og Behagelige, som hans Fødeby havde gjort i de tredive Aar, han ikke havde besøgt den. Han sagde: Tredive Aar er et langt Tidsrum for det enkelte Menneske, men for Menneskeslægten er det kun meget kort, og maa man da ikke falde i Forundring, naar man betænker de Opdagelser i Videnskaberne, de Opfindelser til Livets Lettelse og Forskjønnelse, som i dette Tidsrum have fundet Sted? Hvo drømte i forrige Tider om Dampskibe, om Jernbaner, der synes at sigte til at trøste Mennesket for Savnet af Vinger? Og disse nye Foretagen-

der, denne Induſtrie paa alle Kanter, hvormegen Leilighed til Fortjeneſte har den ikke ſtaffet den arbeidende Claſſe, hvormeget ſmagfuldere og behageligere ſynes dog det huuslige Liv at være! Med ſtor Fornøielſe har jeg i diſſe Dage været Vidne til det Folkeliv, ſom rører ſig her. Jeg har vandret omkring i Omegnen og moret mig ſærdeles ved at beſøge de forſkjønnede Forlyſtelſesſteder, ſom ere ligeſom opſtaaet af Jorden. Tivoli for Exempel behager mig overordenlig. De mange Mennesker af de forſkjelligſte Claſſer, ſom der forſamles og forenes til det ſamme Maal, nemlig at more ſig paa en uſkyldig og anſtændig Maade, ere et ſmukt Syn, baade for Øiet og Tanken.

En Herre ſvarede: Jeg kan ikke ubetinget være af denne Mening. Den Forlyſtelſesſyge, der, ſom en Epidemie, mere og mere udbreder ſig, er en Ødelæggelſe for Familiernes Velſtand, for det huuslige Samliv, og dermed for Moraliteten. Jeg kjender de Familier, ſom i deres Huſe leve med en — jeg kunde gjerne ſige — uanſtændig Knaphed, ſom lade Børn og Tjeneſtefolk mangle Livets virkelige Fornødenheder, for at kunne tilfredsſtille deres Forlyſtelſesſyge og deres Forfængelighed. De Svage have altfor megen Friſtelſe. Dørene til Misbrug ſtaae altfor aabne.

Hvad kan ikke misbruges? ſvarede Luſard. De, ſom ikke have Kraft til at ſtaae paa Benene, ville

altid snuble, enten over det Ene eller det Andet. Jeg kan ikke undlade at kalde det godt, at Den, som om Dagen har arbeidet, om Aftenen kan finde et Sted, hvor han i et Par Timers Tid kan opmuntre sig paa en anstændig og smagfuld Maade, og dertil ubemærket blandt Mængden.

Ja, udbrød Dalund: Ubemærket blandt Mængden! Ved denne Tilsætning saaer De fuldkommen Ret. Den, som kommer med dette Ønske, han kommer almindeligviis for at adsprede og udhvile sig, saavel i Tivoli som i Dyrehaven og andre slige Steder. Den stille Borgerfamilie, som har været virksom om Dagen eller i Ugen, og som mod Aften eller om Søndagen i sin tarvelige Dragt vandrer, kjører eller seiler ud for at forfriske sig, den maa Enhver møde med velvillig Agtelse. Men Det, som er at dadle i denne, som i flere Retninger, er den taabelige Forfængelighed, som bevirker, at Pluraliteten, især af Fruentimmer og unge Mænd, ikke gaaer for at nyde en Fornøielse, men for at sees. Naar jeg, som uophørlig færdes, møder disse Koner og Piger af den simpleste borgerlige Classe i deres af Pynt og Stads overlæssede Costume, der fordetmeste snarere viser end skjuler, at disse Damer ikke ere Damer, saa er jeg heller ikke langt fra ogsaa at holde til den Mening, at den megen Anledning til at vise sig, til at søge al sin Glæde udenfor sit huuslige

Liv, nærer den gængse Repræsentations-Lyst, der vist-nok er latterlig og demoraliserende.

Lusard sagde: Disse Smagløsheder og denne Mangel paa Takt ville jo netop kunne finde den bedste Tilretteviisning derved, at det mere dannede Selskab blander sig med det mindre dannede og forbedrer det.

De virkelig dannede Mennesker ere meget sjeldne, sagde Dalund, og de findes ikke paa Gaden, som Ordsproget lyder.

En ældre Herre sagde: Man maa imidlertid sige om Nutiden, om dens Forfængelighed o. s. v. hvad man vil, saa skal dog Ingen, som har oplevet en forudgangen Tidsalder, kunne nægte, at denne var langt mere umoralsk end den nuværende. Under, før og en Tidlang efter den franske Revolution gik Lasten med opreist Hoved. Spot med det Helligste, utilladelige Kjærlighedshistorier hørte til Dagens Orden og vanærede Ingen. De meest berømte Skribenter, Voltaire, Wieland og Flere, anpriste Letfærdighed, som noget Elskværdigt. Rousseau, som næsten mod sin Villie gjorde det Samme, og med henrivende Sværmeri, gjorde Ondt endnu værre; og mere end Een hos os fulgte disse Exempler. I vore Dage turde dog intet Menneske vove at lade haant om Religion og Sædelighed. Ægteskabsforholdet er rent og trofast, og Gudstjenesten holdes i Ære.

Dalund sagde med halv sagte Stemme, som dog hævede sig mere og mere, og steg til bestandig større Volubilitet: Jeg er en gammel Mand. Det er derfor tilgiveligt, om jeg med for megen Forkjærlighed seer tilbage til de Aar, da ogsaa jeg var i Livets Arcadien. Jeg skal aldrig forsvare de Sæder og den Tone, som fra de franske Hoffers Tid havde udbredt sig over Verden, eller den Raahed, hvormed den franske Revolution greb ind i de helligste Forhold. Jeg har ikke ladet mig rive hen af disse Strømme, da de bruſede. Heller ikke skal jeg nægte, at der allerede er Meget vundet derved, at Menneskene i vor Tid vise en udvortes Ærbødighed for det Hellige og Ustraffelige, og saaledes paa en Maade med eller mod deres Villie bøie sig for det Gode. Men med alt Dette turde jeg dog trøste mig til at paastaae, at disse samme Laster og Vildfarelser gaae som onde Svartalfer lyslevende omkring iblandt os, men under forandrede Masker og Skikkelser. Gud bevare mig for at sige, at de saae Indpas overalt; jeg taler naturligviis i Almindelighed, ikke om Undtagelserne, som, Gud skee Lov, findes til enhver Tid og Sted. Man holder Religionen i Ære, siger De. Jeg svarer: Det er ikke Alvor. Saavel hos os som andensteds er der et Parti, der siger offentligt: Den christelige Religion er antiqveret, Evangeliet er en Mythe. Og hvad Dem iblandt os angaaer, som frequentere

Gudstjeneſten, hvor Mange iblandt dem — det er ſtygt at ſige — men hvor Mange af diſſe bruge ikke deres Gudsfrygt ſom et Coquetterie! Hvor faa ere ikke De, ſom, i ſtille Betragtning anvendende de Ord, de have hørt, paa deres eget Liv, prøvende deres eget Indre, vende hjem til deres Bolig ſom hiin Tolder i Evangeliet, retfærdigere end de forlode den! Kunde det ikke ogſaa henregnes til de religioſe Følelſer at ære Det hos andre Mennesker, ſom er fra Gud, det Store, det Ædle? at antage Noget ogſaa hos Mennesker, for hvilket man ſkal bøie ſig? at troe, at man i Et og Andet vel kunde have Grund til at antage en Autoritet? at have ſaamegen Nationalfølelſe, at man altid er rede til ridderlig at forſvare Dem, ſom have bidraget til Nationens Ære og dens Cultur? Gjøre vi det? Lad en Mand have helliget ſit Liv til at bringe en Straale fra Himlen ned til Jorden, lad den Skjærv, han har lagt paa Fædrelandets Altar, være ſaa ſtor, at Enhver, bevidſt eller ubevidſt, har nydt ſin Deel deraf — men hans Virken har været i Aandens uſynlige Rige, den er ikke ſom Thorvaldſens Værker til at ſee med corporlige Øine og tage paa med Hænder — lad en ſaadan Mand, vil jeg ſige, engang forfægte en Overbeviisning, der med Ret eller Uret ſtrider mod Tidsalderens Smag, og ſee da, med hvilken oprørende Haan og Ringeagt de ſmaa Fugle ſtimle om Minervas Ugle, og ſøge at

afrive dens ſtore Fjedre, ſom dog ingen af dem kan tilegne ſig. Er Dette ikke Mangel paa Ærbødighed for Det, der bør være os helligt? Og nu vore Sæder! Familielivet! Er det ſammenholdt af et eneſte Baand, der holder faſt? Af Kjærlighedens? Det være langt fra mig at ville benægte, at det nuomſtunder er ſjeldnere end for et halvt Seculum ſiden at finde en gift Kone, ſom har en Elſker, men iſtedenfor denne Brøde er Leſleriet kommet i Mode. Er det ſynderlig bedre?

Jo, ſvarede den forømtalte Herre: I ſine Følger er det mindre ondt, og i ſig ſelv ogſaa mindre uædelt.

— Det er, ſom man tager det. I den forſvundne Tid, ſom vi ſammenligne med den nærværende, var Kjærligheden en ſtor Magt. Den er dethroniſeret, ſom ſaamange andre ſtore Potentater. Den hører nu, ſom jeg engang læſte, til de forlorne Kunſter. Men Kjærlighed, naar den virkelig fortjener dette Navn, er i ſig ſelv noget Ædelt og Skjønt. Maa man end i dens Vildfarelſer fordømme den, foragte den kan man dog ikke. Men Leſleriet kan man kun foragte. Kjærlighedens Feil ere menneſkelige, men Leſleriets kunde man kalde dæmoniſke, thi de ere ſom Spøgeri, ſom Skygger, der i ſig ſelv ere tomme og uden Sjæl.

— Ja, hvad forſtaaer De ved Leſleri? Mener De en tilgivelig qvindelig Forfængelighed, der glæder ſig ved at behage? Efter min Anſkuelſe kan den man-

gen Gang forhøie et ungt Fruentimmers Yndighed, og om den end undertiden kunde gaae lidt for vidt, kan den dog ikke lignes ved den Samvittighedsløshed, der bringer en Kone til at forglemme den Troskab, hun har lovet sin Mand for Guds Ansigt, en Brøde, der mangengang fører Fordærvelse over Huus og Børn.

— Jeg forstaaer ved Lesleri den troløse Legen med den forbudne Frugt, de smaa Kjærlighedsforbindelser, der ikke vedkomme Aand eller Hjerte, ja neppe nogen sund menneskelig Følelse, men hvis Tilværelse man dog holder skjult for Ægtemand og Forældre, saalænge de vare, og siden kan benægte, endogsaa for sig selv, ligesom man bortraisonnerer en tom Drøm, hvilket Altsammen gjør det muligt at bevare en Pharisæer-Retfærdighed, og prale for Gud og Mennesker med en Dyd, som egentlig slet ikke har bestaaet nogen Prøve; thi vore unge Herrer ere ingenlunde sværmeriske eller lidenskabelige Elskere; deres Beilen til en Dames Gunst er heller ikke virkelig Alvor; de, saavelsom Damerne, søge blot en Triumf for deres Forfængelighed, Ord for at være uimodstaaelige, og en Interesse, som kan udfylde den besværlige Tid. Men — jeg mærker, at Advocaten endnu spøger i mit Hoved, og at jeg drømmer, jeg staaer i Skranken som Defensor for det forsvundne Aarhundrede.

Eller som Actor mod det nærværende, bemærkede den føromtalte Herre.

Ja, ja, svarede Dalund med et godmodigt Smil: I begge Tilfælde kan et Ord formeget let lobe med.

Uagtet den Varme, hvormed denne Dispute var bleven ført, havde Dalund dog ikke været saa høirøstet, at hans Tale havde forhindret det øvrige Selskab fra i smaa Grupper at deeltage i separate Conversationer, uden at lade sig forstyrre af den Samtale, hvortil kun den nærmeste Omgivelse lyttede. Fru Valler, som hørte til denne, sagde sagte til Lusard: Det var godt, den lange Præken fik Ende. Den Dalund er ret et utaaleligt Menneske. Saa gammel som han er, saa umoralsk er han endnu. Hans egen Historie er nok ikke meget opbyggelig. Jeg vil ikke indlade mig i den Materie, men man behøver ellers ikke at gaae udenfor dette Huus eller denne Familie for at finde saadanne Scandaler i de Tider, han forsvarer, at man ikke engang kan være bekjendt at omtale dem.

Lusard taug, men tænkte ved sig selv: Enten maa denne Kone være aldeles ubekjendt med mine Forældres Historie, eller hun har en slet Tone. Jeg vil antage det Første.

Efterat Kaffen var serveret, satte Fruen sig, efter Anmodning af Flere i Selskabet, til Pianofortet og foredrog en stor og vanskelig Composition med megen

Færdighed. Lusard hørte med Beundring paa de overvundne Vanskeligheder i denne Præstation, men da Kunstnydelsen varede overmaade længe, følte han sig dog meget taknemmelig, da den fik Ende, og gav med Fornøielse sin pligtskyldige Skjærv til det Offer af Tak og Berømmelse, som fra alle Sider blev bragt. Da nogle andre Damer og Herrer nu ogsaa toge Deel i den musikalske Underholdning, listede Lusard sig ind i et tilstødende Cabinet, hvor han saae Dalund sidde allene.

Jeg sidder her, sagde Denne, i stille Betragtninger over det stumme, alvorlige Sprog, hvormed de livløse Ting tiltale os. Det forekommer mig, som om Væggene i dette Cabinet sagde til mig: Erindrer du, gamle Ven, hvorledes du saa mangengang har siddet paa dette samme Sted, og gjennem denne samme aabne Dør har seet et Selskab bevæge sig, af hvilket kun du allene er tilbage? hvorledes du her har hørt Sang og Musik af en anden Beskaffenhed end denne? Erindrer du, hvorledes du en Dag sad ene herinde ligesom nu, og hørte den smukke Claudine synge en Romance, der, lig en veemodig og sød Anelse, gjenlød i dit Indre? og hvorledes du siden saae hende, uden at hun bemærkede din Nærhed, med barnlig Lystighed dandse paa Gulvet derinde? — Ja, forunderlig er den Illusion om en Sympathie, som Menneskет synes at forudsætte

hos de livløse Ting, medens det i ældre Aar næsten aldrig falder os ind at tænke os den hos vore Medmennesker.

Da forsikrer jeg Dem, svarede Lusard, at jeg allerede har sympathiseret med Dem i lignende Tanker. Jeg har netop idag med veemodig Erindring levet mig tilbage i en Dag, som jeg for en tredive Aar siden tilbragte her i disse samme Værelser, der, ligesom vi Andre, ikke mere ligne sig selv, men dog ere de Samme. Den gamle Grand-Onkel var saa oplivet af mine Forældres Nærværelse, han vidste ikke Alt, hvad han vilde finde paa, for ved tusinde Opmærksomheder at udslette ethvert Spor af en fordums Misforstaaelse. Mine Forældre vare Begge saa opromte, de forekom mig saa unge og skjønne.

— Ja det vare de ogsaa endnu. Engang i den samme Tid sad jeg i en fortrolig Samtale med Deres elskelige Moder, og i Sandhed, jeg syntes, at jeg bestandig saae den unge, skjønne Claudine fra mine lykkelige Dage, skjøndt hun bragte sin attenaarige Søn til sit fordums Hjem, og aldrig har jeg seet to Ægtefolk, hvis indre Lyksalighed har forekommet mig saa utvivlsom som Deres Forældres.

— Ja de vare lykkelige og jeg med. Mit Ungdoms-Hjem staaer endnu i min Erindring som et Paradiis. En Ro, en Fred, en Skjønhed, som ingen

Ord kan beskrive, var udbredt over vort Liv. En usigelig Kjærlighed, en indre Sjæleglæde opfyldte os. Vort muntre, gjæstfrie Huus var en Samlingsplads for dannede Mennesker, som baade fra Omegnen og fjerne Steder kom og oplivede os og dem selv med deres Nærværelse hos os; og den Bedrøvede, Den, som trængte til Hjelp og Trøst, vendte aldrig hjem uden at efterlade sin Velsignelse over vort Tag.

— Ja, der er en Velsignelse i saadanne Menneskers Nærhed. De halvandet Aar, som Deres Forældre tilbragte her i Byen, udgjorde ligesom et Vendepunkt i min dengang melancholske Tilstand, som gjennem mange Aar og Forandringer bestandig vendte tilbage i længere eller kortere Perioder, i hvilke jeg næsten skyede menneskeligt Selskab. Men Omgangen med disse gamle Venner, Synet af deres Lykke, de fortrolige Meddelelser af deres overstandne Tilskikkelser, den længe savnede Lyksalighed at kunne udøse mit eget Hjerte for prøvede Venner, der kjendte og forstode mig, alt dette uventede Gode forfriskede mit syge Sind og sang min Sorg til Ro. De reiste hjem med Glæde og muntre Planer, men jeg savnede dem ubeskriveligt.

— De muntre Planer, hvormed vi forlode Kjøbenhavn, gik dog ikke i Opfyldelse, og den muntre Stemning i vort Huus led ogsaa for en Tid et temmelig stort Afbræk. De veed sikkert, at min Faders

Plan, at besøge sit Fædreland med min Moder og mig, blev forstyrret, ligesom hele Europas Udseende efter Slaget ved Leipzig og Napoleons Forviisning til Elba. Disse Begivenheder, der indtraf strax efter vor Hjemkomst, gik min Fader dybt til Hjerte. Det stolte Fædreland, ydmyget og oversvømmet af de Fiender, hvilke det saa ofte havde besejret, saa meget ædelt Blod, ogsaa hans eget, udgydt, som han meente, forgjæves, alt Dette var ham for tungt til at bære det med Taalmod. Saa ofte havde han sagt, at nu var Danmark hans Fædreland, saa ofte havde han hæftigen dadlet Keiserens Mangel paa Agtelse for andre Folkeslags Ret og Nationalitet; men i Ulykkens Øieblik vaagnede den gamle Kjærlighed til den fordums Anfører, Begeistringen for den trefarvede Fane fik en saadan Magt, at da Napoleon kom tilbage fra Elba, kunde Intet holde ham fra den Beslutning, ufortøvet at reise til Frankrig og forene sig med de fordums Vaabenbrødre, hvis Skjæbne og Seir han fandt det Pligt at dele i et saadant Øieblik. Han indgjød mig sin Enthusiasme, Marseillaisens Toner gjenklang i min Sjæl fra mine Barndoms-Minder, og jeg bønfaldt ham med ungdommelige Taarer om Tilladelse til at følge ham. Alt blev forberedt til vor Reise.

— Men min Gud! hvad sagde Deres Moder?

— Jeg troer, at hun led megen Angst og Bekym-

ring, dog modsatte hun sig ikke min Faders Villie, men bad kun indstændig om at maatte reise med os.

— Ja, i Dette som i Mere gjenkjender jeg den unge Claudine.

— Men hendes gode Engel — troer jeg — blandede sig i vore Anliggender. Min Fader led af og til af Gigt, som en Følge af sine Saar og Strabadser i Krigen; denne Plage overfaldt ham nu pludselig med større Hæftighed end nogensinde tilforn; hans Utaalmodighed forværrede hans Tilstand, og de saakaldte hundrede Dage vare forløbne, inden der kunde tænkes paa nogen Reise. Han sørgede meget over sit Lands og sin Keisers Skjæbne. Napoleons Ulykke hævede denne Helt til en guddommelig Heros i hans Øine. Først ved Juli-Revolutionen blev han trøstet, og følte sit Sind let som tilforn. Han reiste nu med min Moder og mig til Paris, og vi tilbragte der et heelt, meget behageligt Aar.

Dalund sad et Øieblik taus, derpaa sagde han: Naar et Menneske er blevet saa gammelt som jeg, saa skulde man synes, at han maatte føle Glæde over at tænke sig de Elskede allerede indløbne i den Havn, hvori han selv snart skal lande, men jeg tilstaaer, at jeg dog kun med Smerte kan tænke mig Deres Forældre borte og tabte for den Jord, hvorpaa jeg endnu befinder mig. Altfor kort synes mig det lykkelige Samliv, som

var kjøbt med saa lang Tids Modgang og Standhaftighed, og især har jeg tænkt mig det som en Uretfærdighed af Skjæbnen, at Deres Moder maatte overleve den Mand, hun med saa stor Troskab og Kjærlighed havde offret sin Ungdom.

— Ak! det var ogsaa kun en kort Tid, ikke engang et Aar, at hun maatte savne ham.

— Hvorledes bar hun hans Tab?

— Stille og mild, som hun altid havde baaret baade Modgang og Medgang. Jeg var ikke forberedt paa den Ulykke, saa hurtigt at miste hende, skjønt jeg jo vel bemærkede, at hun ligesom hensvandt Dag for Dag; men jeg smigrede mig med, at hendes ubeskrivelige Kjærlighed til mig, der aldrig noget Øieblik havde fornægtet sig, skulde binde hende til Livet.

Lusards Bevægelse ved disse Erindringer var saa stor, at den for nogle Øieblikke qvalte hans Stemme. Han fattede sig imidlertid og sagde efter et Ophold: Jeg holder stærkt til den Mening, at de Forudgangne endnu staae i et uforklarligt Forhold til os. I min Moders Døds-Øieblik saae det virkelig ud, som om den elskede Ægtemand bar hende bort i sine Arme. Hun laae som i en stille Slummer; med Eet aabnede hun Øinene, smilede, udbredte Armene og sagde med høi Røst: „Lusard!“ og med dette Navn paa Læben

forlod hun mig og Jorden, som det syntes, uden Kamp og Smerte.

Dalund udbrød: O salig Den, som til sin Kjærligheds Løn seer i Dødens Moment det Aasyn, som aldrig har ophørt at leve i hans Hjerte, Den, som den elskede Haand fører den mørke Vei, der saaledes ikke er mørk! Ak, hvem der turde haabe ...

Han afbrød sig selv, og de sad Begge tause.

Musiken i den tilstødende Sal var imidlertid ophørt, og henimod Slutningen af ovenstaaende Samtale havde Arnold sat sig bag den aabent staaende Dør, som førte ind til Cabinettet, og uden den Hensigt at belure de derinde Talende, havde han dog lyttet til deres Ord. Fruen kom nu ved Hofjunkerens Arm, og Arnold standsede dem og sagde sagte: Jeg har siddet her og moret mig guddommeligt ved at være et skjult Vidne til en ganske magelos fortræffelig, sentimental og sværmerisk Samtale mellem de to gamle Fyre derinde. Sæt Dem her hos mig bag denne Dør, der udgjør det deiligste Skjermbret. Maaskee kan der komme Mere af samme Skuffe.

Han og Hofjunkeren toge Hver en af Fruens Hænder og droge hende ned imellem dem paa den lille Sofa, hvorpaa Arnold sad. Fruen sagde: Aa jeg bryder mig ikke om at høre hvad den gamle Pjalt, den Dalund sidder og vrøvler.

Deres fornemme Hr. Fætter, svarede Arnold, var i alle Maader lige saa rørende.

— Lad De bare vor fornemme Hr. Fætter være. Han er hverken gammel eller en Fyr, som De behagede at sige, det er just en Mand comme il faut.

Man kan ikke nægte, sagde Hofjunkeren, at Manden er endnu udmærket smuk. Han skal ogsaa have meget smukke Forældre at slægte paa. Min Fader, som i sine unge Dage har kjendt hans afdøde Moder, kommer endnu i Ecstase ved at omtale hendes Skjønhed og Yndighed.

— Aa hvad! hendes Skjønhed var vel som hendes Dyd, efter den Tids Mode.

Naa for mig gjerne! sagde Arnold: Det er jo godt, at De finder saamegen Behag i denne Hr. Montalbert, siden han muligviis tænker paa at blive Deres Svigerson. Ja De seer paa mig, som om jeg sagde, at Maanen faldt ned fra Himlen, men Saameget er vist, at samme Herre idag ved Bordet sad og betragtede den lille Mariane, som om han vilde kjøbe hende.

Fruen slog en hoi Latter op. Vorherre bevare Deres Forstand! De seer nok Syner. Maren, den Askepot!

— Ja, ja! Askepot gjorde et bedre Parti end det at faae en fyst Herremand.

Hofjunkeren sagde med et selvbehageligt Smiil:

Froken Waller er visselig en smuk lille Pige, men det forstaaer sig, ved Siden af hendes Stedmoder falder hun igjennem, men hvem gjør ikke det?

Jo, ubrød Fruen, det skal jeg sige Dem: den Jomfru paa Østergade, som indtog Deres Øine og Hjerte ...

— Hvad er det for Historier? Skal jeg nu høre Det igjen? Jeg har jo forsikkret Dem, at jeg gik ind i Boutiken, fordi jeg fik Øie paa et saadant Shawl, som det, jeg havde hørt Dem ønske Dem, og fordi jeg vovede at haabe ....

Fruen reiste sig. Ja nu gaaer jeg ind til min franske Fætter, thi nu gik Gud ske Lov Dalund fra ham, og jeg seer, han gaaer og betragter Skilderierne paa Væggen.

Tillad, sagde Lusard til den indtrædende Frue, tillad, at jeg spørger Dem om et meget deiligt Maleri, et Portrait af Deres Mands første Stedmoder, som jeg savner i dette Cabinet? Det hang her endnu, da jeg i mine Studenterdage kom her i Huset.

— Det Portrait? Fandt De det saa deiligt? Ja, da maa jeg tilstaae, at jeg for længe siden har feiet det ud af Huset. Da jeg underhaanden var bleven bekjendt med Originalens hemmelige Historie, saa kan De nok tænke, at jeg ikke vilde have det i mit Værelse

eller vilde tillade, at mine Pigebørn skulde opvore med den Dame for Øinene.

Jeg nægter ikke, svarede Lusard, at jeg hører Dem med Forundring, thi efter Alt hvad jeg veed, maa dog denne Dames Erindring være Deres Mand hellig og kjær, som en Moders, thi det har hun jo været ham.

— Ja, han var ogsaa vranten, fordi jeg satte det ind i Pulterkammeret, men da Dalund rasede for at faae det, blev det ham foræret, han er jo nærmest til det.

— Men min bedste Cousine! Da De holder paa en saa klosterlig Strenghed, hvorledes forklarer De da for Deres unge Døttre disse Billeder, som have indtaget Pladsen i Stedet for hiint Portrait? Leda og Svanen, Jupiter og Jo, det er rigtig vanskelige Historier at fortælle Pigebørn.

— Saa? Ja jeg kjender ikke de Historier, saa jeg har ingen Forargelse af dem.

— De kjender Dem slet ikke?

— Jo, jeg erindrer at vi for nogle Aar siden havde et Stykke paa Theatret, som hed Svanehammen, og deri var en lang Pasfiar om en Leda og en Svane og Mere af den Suurdeig, men det er jo nogle forældede Eventyr, hvorom hverken jeg eller Nogen i mit

Bekjendtskab veed mindste Besked, og derfor gjorde Stykket heller ingen Lykke, thi de Fleste forstode det ikke.

— Det beviser, at Forfatteren maa selv være for meget Svane til at svømme i et Gadekjær.

— Jeg veed ikke, hvad De mener, men dersom denne Ledas Historie er uanstændig, saa er det jo godt, at vi Fruentimmer ikke forstaae den. Men for at komme tilbage til den gamle Etatsraad Dalund: Veed De, hvad hans egen Broderson, Høiesterets-Advocaten, som han boer hos, har fortalt Valler i min Nærværelse? Han siger, at hans Onkel gjør en Afgud af det gamle Portrait, vi talte om; at han hver Aften og hver Morgen seer op til det, som om han hilsede det, og sagde det Godnat og Godmorgen. Mangengang sidder han som i Tanker og stirrer paa det, og saa komme Taarerne ham i Øinene. Det var Noget, han havde beluret, sagde Advocaten; thi Onklen kunde vistnok ikke taale, at han havde bemærket det. Naar De nu havde seet, hvorledes baade Advocaten og min gode Herre og Husbond toge den dumme Historie vigtigt og rørende, saa vilde det vist have gaaet Dem som mig, at De var bristet i Latter.

— Nei, det tror jeg ikke; jeg vilde ogsaa have fundet den rørende, thi en saadan trofast Hengivenhed forædler den Kjærlighed, man i Betragtning af Forholdene maatte kalde uædel, men dens dybe Grund, som

dens Seir over Tid og Død beviser, forsoner og helliger den. Den nævnte Dames elskværdige Characteer omtaltes desuden af alle Dem, som havde kjendt hende, og opbevares endnu af den yngre Slægt som en Tradition.

— Er De da maaskee af samme Mening, som Dalund, at en gift Kone gjerne kan have en Elsker uden Præjudice for sin elskværdige Characteer?

— Nei, tvertimod! jeg er af den Mening, som ikke er ny, at Reenhed og Ærbarhed er for et Fruentimmer, hvad Mod og Mandshjerte er for en Mand, Dyder nemlig, hvis Mangel alle de andre Dyder ikke kunne erstatte. Men jeg bekjender derhos, at om jeg var saa lykkelig at eie en elsket Hustru, saa vilde denne Troskab, som jeg visselig vilde fordre, alligevel ikke have mindste Værd for mig, dersom den ikke var forenet med en høiere, aandeligere Troskab, og at jeg hos min Hustru ligesaa lidt vilde undvære den Trofasthed, jeg kræver af en intim Ven, som den Ustraffelighed, en Ægtemand har Ret til at forlange.

Fruen saae forundret paa ham. Det, De siger, er mig ikke ganske klart, men det er mig kjært, at De fordømmer Dalunds Opførsel i min Svigerfaders Huus.

— Ak nei! fordømme ham gjør jeg vist ikke. Enhver, som har følt Lidenskabernes Magt, veed, hvor svært det er at modstaae dem.

— Men man maa ikke lade sine Følelser blive til Lidenskaber.

— Ja, det er den store Opgave, deri har De tilvisse Ret, men det er jo netop det Punkt, hvori Vanskeligheden bestaaer.

— Det er ikke saa vanskeligt. Man bør jo vel ikke fremstille sig selv som et Exempel; men til Dem, som vor Ven og Slægtning, tør man jo vel sige et fortroligt Ord. Seer De! Jeg er som et Barn paa nitten Aar bleven gift med en Mand, der kunde være min Fader. Han var Enkemand, han er en god Mand, men man kan nok paastaae uden at fornærme ham, at han hverken er eller var smuk eller elskværdig. Jeg kan ligefrem sige, thi det er bekjendt for hele Verden, at hvor jeg er kommen frem, i Selskaber saavelsom her hjemme, er jeg bleven umaadelig feteret og courtiseret, men hvor høit endogsaa Den eller Den har elsket mig, saa har jeg dog aldrig indladt mig i noget Forhold, som ikke kunde bestaae for Moralitetens Domstol. Jeg har søgt min Trøst i min Kjærlighed til mine smaa Børn og i Udøvelsen af de skjønne Kunster. Nu tænker jeg, at hvad der er muligt for mig, er da ikke umuligt for Andre, og derfor tilstaaer jeg, at jeg af ganske Hjerte foragter og fordømmer de Fruentimmer, der handle som hun, hvis Billede De savner, saavelsom de frække Tider, da Intet var helligt.

Lusard følte en vis Forlegenhed ved denne Tale. Han indsaae, at Fruen maatte vente et smigrende Svar paa sin Meddelelse, men det var ham umuligt at faae et saadant over sine Læber; han taug lidt og sagde derpaa: Jeg maa jo visselig for en Deel holde med den Herre, som ved Bordet modsagde Dalund, for saavidt som jeg ialfald anseer det for en Vinding, at den letsindige Verden ikke vover at forhaane de Pligter, som den kun i Smug træder under Fødder; det vidner om en større Reenhed i den offentlige Mening og ...

Han standsede og kunde ikke finde Ord for hvad han egentlig vilde sige. Fruen saae paa ham med et spodsk Smiil, og efter en Pause gik de ind til det øvrige Selskab, uden at den foregaaende Samtale havde hævet dem i hinandens Gunst.

Lusard betroede imidlertid Dalund de Planer, med hvilke han var kommen til Kiøbenhavn. I den Vallerske Familie, sagde han, ønskede jeg at finde en Søn og Arving. Mine Forældre have Begge i dette Huus fundet Gjæstfrihed og Venskab. Jeg besøgte forleden det Landsted, hvor den afdøde Grosserer Valler med saa sielden Godhed modtog og pleiede min saarede Fader. Stedet er nu i fremmede Hænder, men jeg gik rundt om Huset, og saae til Vinduerne af de Værelser, min Moder havde viist mig, da vi med hinanden gjorde en Valfart til denne Helligdom for hendes og min Fa-

ders Erindringer. Jeg besøgte Broen ved Strandkanten, hvor hun med Angst stod og stirrede ud efter den Baad, som bragte den saarede Eisker, og det syntes mig klart, at det Vallerske Huus havde, fremfor noget andet, Ret til min Taknemmelighed, og at jeg paa en Maade havde en fra min Fader arvet Gjæld at betale der. Min Fætter Valler har modtaget mig med en saa umiskjendelig Velvillie.

— Ja, Valler er en god Mand, men han er svag, han har ikke sin Faders kraftige Character og heller ikke hans Lykke. Han er forknytret i sin Ungdom af altfor streng Behandling, han mistede sin gode Engel med sin første Stedmoder. Fra sine tidlige Dage har han bevaret en gammel Kjærlighed til mig; han betroer sig stedse til mig, indbyder mig jævnlig ved huuslige Leiligheder, og jeg kommer ogsaa, uagtet jeg slet ikke kan lide hans Kone. Jeg vilde ret ønske, at De kunde oplive hans matte Tilværelse ved en stor, uventet Glæde, men hvorledes skulde De finde en Søn og Arving i hans Huus? Han har jo ingen Søn.

Lusard svarede: Da vi forleden vare der i Selskab, opstod der en Tanke hos mig, som muligvis kunde lede mig til mit Maal. Jeg synes særdeles godt om hans ældste Datter; jeg maatte meget bedrage mig, om det ikke er en fortræffelig Pige, og jeg maatte ogsaa være en slet Jagttager, om der ikke skulde være et

meer eller mindre erklæret Kjærligheds-Forhold mellem hende og den unge Arnold. De sad sammen ved Bordet, og deres sagte, hemmelighedsfulde Samtale, som jeg med Øinene belurede, dreiede sig vist ikke om ligegyldige Materier. Der er desuden i den Piges Øine Noget, som tyder paa en elskende og bekymret Sjæl. Arnold er en smuk, ung Mand; jeg kjender ellers ikke noget til ham; men elsker denne Pige ham, saa taler det for ham, og maaskee kunde jeg da i ham og hende finde hvad jeg søger.

Dalund rystede paa Hovedet. Det skulde gjøre mig ondt, om Mariane elskede det Menneske. Det er en Laps og intet Andet.

— Han er ung, og en god og elskværdig Piges Kjærlighed har helbredet for værre Synder end lidt ungdommeligt Lapseri. Jeg vilde føle en stor Glæde ved at see den Pige lykkelig og ved at forsikre mig hendes daglige Selskab.

Jeg vil ikke, gjentog Dalund, plaidere mod denne Sag med streng Alvor, thi jeg troer rigtignok, at det er et af Vallers høieste Ønsker at see denne Datter vel gift; hun er hans Diesteen og har intet behageligt Hjem i Stedmoderens Huus. Men see Dem vel for, inden De tager nogen Beslutning, thi jeg kan ikke forestille mig, at Mariane skulde være skudt i det tomme Menneske.

Min egenlige Speculation, vedblev Lusard, da jeg reiste her til Byen, var rigtignok at opsøge en Descendent af min Moders broderlige og altid kjære Ven Ferdinand Valler, men der er jo kun Een tilbage af hans Stamme, og denne Ene skal, som jeg hører, ikke due stort, og er desuden, Gud veed hvor i Verden.

— Den unge Bergland, mener De? Han er, saavidt jeg veed, etableret i Schweitz, hvor han har Familie paa mødrene Side. Men det er Synd at sige, at han ikke duer. Tvertimod, det er et Menneske med udmærkede Evner, men som desuagtet ikke let vil finde sin rette Plads i den virkelige Verden, da han er at ansee som En, der gaaer og søger de Vises Steen i alle Kunster og Videnskaber, og farer som en Comet gjennem alle Systemer, saa at en lille Evighed behøves til at danne den taageformede Kjerne til en fast Klode. Forresten troer jeg dog at vide, at han paa disse sine svævende Vandringer ikke vender tilbage uden Udbytte for sin Viden, men derimod vil han ad denne ustadige Vei aldrig opnaae hvad som til dette Liv at opholde gjøres behov.

— Men hans Character?

— Er noget stolt, men god og retskaffen.

— Men Valler lader sig forstaae med, at det unge Menneske har med Utaknemmelighed lønnet hans Godhed imod ham.

— Det er en af Vallers vildfarende Meninger. Bergland havde et Par Gange leveret nogle reent videnſkabelige Artikler til et af vore Dagblade. Nu hændte det ſig engang, at der i ſamme Blad ſtod et for Valler meget nærgaaende Inſerat, der omtalte en Misforſtaaelſe mellem ham og en Mand her i Byen, en Affaire, der tilfældigviis havde faaet et forhadt og tillige latterligt Udſeende. Denne Sag, der var bilagt i Mindelighed, blev fra begge Sider holdt hemmelig, men Skjæbnen vilde, at den unge Bergland og ingen Anden var bleven indviet i den, og da nu denne Hiſtorie kom i et Blad, i hvilket han tilforn havde ſkrevet, ſaa mistænkte hans Onkel ham, og alle hans Forſikringer om ſin Uſkyldighed forhindrede ikke, at Valler med ſtor Forbittrelſe brød al Forbindelſe med ham og forbød ham ſit Huus. Men Sandheden, ſom jeg alt den Gang anede, er nu bleven mig klart beviiſt ved en af Redacteurernes Fortrolighed, og jeg tænker at kunne overbeviſe Valler uden at compromittere hans Kone, thi Ingen uden hun er den Skyldige. Manden har ikke betænkt, at han havde fortalt hende hiin Begivenhed, og hun, ſom fandt den piquant, kunde ikke bare ſig for at fortælle den til en Veninde, der ſtaaer i Forbindelſe med et af den nyere Tids ſaakaldte vittige Hoveder, og ad denne Vei kom Hiſtorien med mange Tilſætninger og Forſtjonnelſer for Dagen.

— Alt, hvad De der fortæller mig, opfriſker min Begjærlighed efter at faae fat paa dette unge Menneſke. Veed De ikke hans Adreſſe?

— Nei, den troer jeg ikke, Nogen her hjemme veed. Han ſkal, ſaavidt jeg troer, være et Sted paa Landet i Nærheden af Genf, hos en Familie, med hvem han ſkal have gjort en Reiſe i Tydſkland. Det er halvandet Aar, ſiden han reiſte herfra, og har han etſteds fundet det daglige Brød, ſaa er det netop hvad han har vanſkeligſt ved at finde efter ſin Tænke- og Handlemaade, og ſaa er det bedſt for ham, at han bliver uforſtyrret i den Stilling, der giver ham dette. Desuden er han udentvivl gift, idetmindſte har en af hans Venner betroet mig, at han var hemmelig forlovet med en Niece af hans Moder, hvis Familie, ſom De veed, boer i Schweitz.

En Tidlang gik nu hen. Luſard kom daglig i Commerceraadens Huus, uden at komme til noget Reſultat med Henſyn til hans Plan, Mariane og Arnold angaaende. Arnold var generet i hans Nærværelſe, han blev mut og ſtille, naar den feterede Slægtning traadte ind, og ſagde ofte til Fruen, at denne Blanding af en Franſkmand og en Jyde, en Gentiler og en Jordrotte fordærvede Huſets Frihed og Munterhed. Mariane blev derimod med hver Dag kjærere for Luſard, og den Opmærkſomhed, han viſte den unge Pige,

TAYLOR INST. OXFORD

der, uvant med en saadan Udmærkelse, paa sin Side fattede en barnlig Hengivenhed for ham, var saa ioinefaldende, at det snart bed sig i Husets Omgangskreds, at Hr. Montalbert nærede alvorlige Hensigter i den Vallerske Familie. Fruen hørte dette Rygte med Spot og Latter, Arnold var forbittret derover, uden selv ret at vide hvorfor, Commerceraaden glædede sig som over en Himlens Tilskikkelse, og Lusard og Mariane vare de Eneste, der vare ganske udenfor disse Speculationer.

Colette sagde en Dag til sin Søster: Ak, Mariane! jeg bygger al min Fremtids-Lykke paa dig og det livsalige Haab, at du dog umulig kan være saa desperat at sige Nei til den ædle, smukke, elskværdige Hr. Lusard de Montalbert, der frier til dig. Du gjør store Øine, som om du ikke vidste, at han elsker dig. Kjæreste Mariane! du ægter ham dog, og tager mig med dig til din skjønne Herregaard i Jylland? Du gjør mig lykkelig og god hos dig. Ja jeg skal blive saa god og saa glad!

Mariane afbrød hende med Latter: Er du ved din Samling, Colette? Hr. Lusard frie til mig! Jeg veed ikke, om jeg skal lee eller græde over dine Phantasier.

Et Par Maaneder vare saaledes henrundne, uden at Lusard kunde komme til Klarhed om de Forhold og Personer, til hvilke han vilde binde sin Fremtids Skjæbne.

Denne Uvished var ham piinlig, da endelig en eneste Dags af Andre næsten ubemærkede Begivenheder førte ham paa et ganske andet Spor. Det var en Søndag. Han gik i Kirke, og da han med den øvrige Menighed forlod denne, traf han ved Udgangen Fru Valler, som ligeledes havde bivaanet Gudstjeneſten. Naturligviis hilsede han paa hende, og da hun var ene, fulgte han hende til hendes Huus. Paa Veien meddeelte de hinanden deres Glæde over den skjønne Prædiken, de havde hørt, og Lusard sagde: Man kan ikke uden Smerte tænke paa, at Menneskene dog i deres Natur maae være haardhjertede, hvad de dog mindst af Alt have Ret til at være, thi ligefra Christendommens Begyndelse indtil idag er der blevet præket for dem om Overbærelse og Kjærlighed, og dog synes det, som om disse Dyder mindre nu end nogensinde høre til Dagens Orden.

Fruen var aldeles af hans Mening, og yttrede, at den Prædiken, de nys havde hørt, i lang Tid vilde lyde i hendes Indre som en sød Melodie. Lusard tog Afsked ved Porten af hendes Huus, men lovede, efter en foregaaende Aftale, at indfinde sig igjen til Spisetid, hvilket han ogsaa gjorde.

Da han traadte ind i Dagligstuen, hørte han, i en til denne stødende Sal, en høirøstet Samtale, og, som det lod, en hæftig Ordstrid mellem Husets Herre

og Frue. Han vendte derfor ſine Skridt til Spiſeſtuen, hvor han bemærkede, at de to unge Piger ſtode ene ſammen. Colette var i den lyſtigſte Stemning og loe ret af Hjertensgrund. Paa hans Spørgsmaal om Anledningen til dette fornøielige Lune, ſvarede hun: Gud ſkee Lov, at De kalder min Lyſtighed fornøielig! De er altid ſaa god, og altid i godt Humeur, men Mariane ſtaaer her og ſiger, at jeg glæder mig, naar det gaaer ilde til ...

— Hvorledes? ilde? der er dog ikke hændet noget Ubehageligt?

— Jo der er, men det er dog uſigeligt morſomt og comiſk. Vi kan gjerne fortælle det Hele til denne vor fortræffelige Onkel. Nu ſkal De høre. Da Moder idag kom af Kirke, træffer hun paa Trappen ligeudenfor Entreedøren vor Kokkepige, ſom er en kjøn, ung Pige, og vor ædle Huusven Hr. Hofjunkeren, ſom med ſtørſte Henrykkelſe omfavner og kyſſer ſamme Pige. Moder forſtaaer ikke Spog, hun ſiger til Pigen: „Du ſeer dig ſtrax efter en anden Condition, thi om otte Dage, den første i næſte Maaned, forlader du mit Huus.“ Det er den ſørgelige Side af Hiſtorien, men nu kommer den fornøielige. Derpaa aabner hun Døren for Hofjunkeren, og beder ham træde ind. Den Scene var uforlignelig. De ſkulde have ſeet den Herre! Han ſaae ud, ſom han ſkulde ſtaae aabenbar Skrifte

og krybe paa Knæerne i en catholsk Kirke, og noget Saadant gik ogsaa for sig. Jeg sad i en Krog af Stuen, men det brød de dem ikke om i deres strækkelige Iver. Moder var saa vred, hun var brændende rød i sit Ansigt og holdt et Huus med Hofjunkeren. Det skulde De have hørt! Han vilde undskylde baade Pigen og sig selv; det var en uskyldig Spøg, sagde han, han elskede aldeles ikke den Pige, eller kjendte det Mindste til hende; men saa svarede Moder, at det gjorde ikke Sagen bedre, thi Kjærlighed var i sig selv noget Godt, men som dog nok kunde fordømmes, men Leflerі maatte foragtes, det var noget Dæmonisk, var en Skygge og et Spøgeri. De smiler saa polisk, kjære Onkel? Ja, De forstaaer vel disse Ord? Jeg forstaaer dem ikke, men jeg havde min inderligste Glæde af Hofjunkeren, thi jeg saae godt, at han ordentlig græd; var det ikke deiligt? Han sagde: „Jeg vil bede Dem om Forladelse paa mine Knæe," og saa sank han til den haarde Jord med saadan Vægt, at han rev Moders Kjole istykker. Nu, tænkte jeg, nu bliver da det Sidste værre end det Første. Men nei! Naade gik for Ret, han fik Aflad for alle sine Synder, og til Tegn derpaa fik han Lov til at kysse Moders Fod. Det Hele var ubetalelig morsomt.

Lusard paatog sig den alvorligste Mine, han kunde overkomme, og svarede: Unægtelig har jo den unge

Herre Uret i ikke at respectere et Huus, der gjæstfrit aabner sig for ham, og at Huusfruen tager det ilde op, deri kan ingen fortænke Deres Moder, lille Colette!

Den Maade, hvorpaa Lusard udtalte de Ord: Deres Moder, bragte Colette til at rødme; hun sagde undseelig: Jeg leer ikke ad min Moder, men ad den naragtige Hofjunker.

Mariane tog nu Ordet og sagde: Men den Lidende i denne Sag er den stakkels Pige, som nu græder og fortvivler. Hun paastaaer, at den unge Herre, som tilfældigviis mødte hende paa Trappen, mod hendes Villie greb hende i sine Arme, og jeg troer hende, thi hun har tjent os længe og altid opført sig godt. Hun er forlovet med en stikkelig Snedkersvend, og baade han og hendes Forældre ville mistænke hendes Opførsel, naar hun saaledes pludselig mister sin Condition. Fader har Medlidenhed med hende og er nu netop ifærd med at tale hendes Sag hos Moder.

Colette loe. Fader tale hendes Sag! Ja, det skal godt hjelpe.

Lusard henvendte sig nu til Marianę, og sagde: Kjære lille Cousine! Da De holder af Pigen, maa hun jo sikkert være en brav Pige. Siig hende, at dersom hun vil tjene paa min Gaard i Jylland, saa skal jeg skrive hjem og besørge, at hun skal blive modtagen og faae Condition i mit Huus, og dersom hen-

des Kjæreste er en dygtig Snedkersvend, saa kan der ogsaa findes en Plads for ham paa mine Enemærker. Resten skal jeg nærmere afgjøre med Dem. Det skal Altsammen gaae gjennem Deres Hænder og efter Deres Villie.

Med Varme takkede Mariane og gik strax for at bringe den grædende Pige en saadan Trost. Colette hvisked til Søsteren: Hvad har jeg sagt? Er den Mand ikke en Elsker, hvad skal man da kalde alle de andre Mandfolk?

I Døren mødte Mariane sin Fader, der iforbigaaende sagde til hende: Jeg kan ikke hjelpe Grethe!

Hun er hjulpen, svarede Mariane: Den gode Onkel tager hende i sin Tjeneste.

Commerceraaden blev hjertelig fornøiet, i Særdeleshed fordi han deri troede at see et nyt Bevis paa Lusards Kjærlighed til hans Datter.

Imidlertid havde endnu et Par Gjæster indfundet sig. De opholdt dem inde i Cabinettet hos Fruen, og det syntes, som om der den Dag maatte være et Modsigelsesstof i Luften, thi disse To vare allerede i en levende Dispute. Den ene var Hr. Arnold, den Anden en noget ældre, men dog endnu ung Militair. De vare saa ivrige i Aanden, at de slet ikke afbrøde Traaden i deres Samtale ved Lusards og Commerceraadens Indtrædelse, men Officeren sagde til Arnold: Da vil De

dog vel ikke vove Dem til den Paastand, at han er en slet eller blot middelmaadig Digter? Kan det være Deres Alvor?

Nei, raabte Arnold, det er, sandt at sige, heller ikke mit Alvor, men mit fuldeste Alvor er, at jeg med Glæde rækker Haanden til at styrte ham og Enhver, der vil usurpere en større eller mindre Throne paa Parnasset og staae iveien for de yngre og friskere Talenter, saa disse ikke kunne komme frem.

— Dersom de due noget, komme de nok frem, ligesaavel som deres Forgængere, og due de ikke, saa er det jo en sand Gevinst, om der er Nogen, der kan vise dem bort fra Musernes Lund, inden den kommer til ganske at staae under Vand.

— I Musernes Lund skal dog vel herske Frihed og ikke Persons-Anseelse. Dette Kunstens Aristocratie eller litterære Aristocratie er ikke et Haar bedre end det, som man bekæmper i Staten. Disse litterære Notabiliteter usurpere ved det Navn, de nu engang have faaet, ikke blot den pecuniære Fordeel, baade i Boghandelen og ved Theatret, som kunde skaffe en yngre Forfatter en lykkelig og behagelig Ungdomstid, men hvad værre er, ogsaa den Berømthed, som er Maalet for den Unges Stræben, og som vilde bringe hans Vinger til at vore. Er det billigt? Er det den Frihed og Lighed, hvorfor Verden nu i saamange Aar har kæmpet? Jeg

henvender mig til Dem, Hr. de Montalbert! Frihed og Lighed maae sikkert være Dem hellige Ideer, da Deres afdøde Fader har offret Liv og Blod derfor.

Da De spørger mig, svarede Lusard, saa vil jeg ærlig tilstaae, at min Fader vilde — som man siger — vende sig i sin Grav, om han hørte, at den Frihed og Lighed, for hvilke han har givet Liv og Blod, skulde bestaae i at nægte Fortjenesten dens Krands og Arbeideren hans Løn, i at afhugge de Hoveder, som hæve sig over Mængden, for at Alle kunne blive lige høie. En saadan Lighed forkaster Naturen selv, eller rettere sagt den høiere Magt, den Aand, som efter en Villie, vi ikke fatte, tildeler os vor Lod. Den giver ikke Alle lige Gaver, vi fødes ikke lige.

— Men forudsat, at den ubevidste Magt, vi kalde Natur, var uretfærdig og partisk, saa skulde Menneskene dog vel ikke være det? Men forresten kunde den Sætning vel bestrides, at vi ikke fødes lige. Store Hoveder have paastaaet, at alle Mennesker fødes gode og vel ogsaa med omtrent samme Evner, men Opdragelse, Leilighed til at komme frem i Verden, hemmer de gode Kræfter, og det er netop Det, vi skulde forebygge.

Jeg har den Tro, bemærkede Lusard, at de virkelig gode Kræfter ikke saa let lade sig undertrykke, og det Menneske, som selv har Genie, vil vide, hvad han skylder Dem, som have viist ham Veien ved deres Lys.

— Jeg troede, at Hr. de Montalbert vel elskede Antikerne, men ikke det Forældede, som f. Ex. den Skole, hvortil den omtalte Digter hører.

Men for Pokker! udbrød Officeren: De tilstaaer jo selv, at det ikke er Deres Alvor, naar De dadler hans Værker. Og at ville nedrive Det, man i sit Hjerte beundrer, eller ophøie Det, man i sit Hjerte foragter, det er jo — om jeg saa tør udtrykke mig — i aandelig Forstand det Samme, som Juristerne kalde Falsk i Mit og Dit.

— Nei, det er en diplomatisk Fremgangsmaade for at vinde en retmæssig Fordeel, som man ikke i aabenlys Fejde kan forskaffe sig. Denne aandelige Hovmod, dette Dictator-Væsen passer ikke til vor Tids friske, ungdommelige Stræben efter at losrive sig fra de stive Former, fra den unyttige, støvede Lærdom, som hindrer Aandens Flugt. Det Nye skal leve, de nye Former skal triumfere i Kunsten som i Staten, og om en Forkjærlighed for alt Forældet kan tilgives vor ærede Captain, saa kan den ikke passe for Hr. de Montalbert, der stammer fra det Land, som har forvandlet Verdens politiske og litterære Tilværelse.

Jeg tilstaaer, svarede Lusard, at ogsaa jeg i yngre Dage har brændt af Iver for de politiske Bevægelser, har ønstet at offre Liv og Lykke for Menneskeslægtens Vel. Ja dertil vilde jeg endnu være rede, naar jeg

troede klart at indsee, at mit Offer var et Offer til Sandheden, ikke til Illusioner. Men dette er det store Ord: Sandheden, den rene Villie til at søge den. I vore Tider synes det, i Frankrig som overalt, at man som oftest spørger med Pilatus: „Hvad er Sandhed?" thi i Politiken som i Litteraturen og endogsaa i Livet synes Ærbødighed for Sandheden at være forsvunden, og dog er Sandheden den Grundvold, som ingen Følelse, intet Foretagende kan undvære. Til alle Tider have Menneskene løiet for sig selv og Andre, men de have skammet sig derved; det gjøre nu de Fleste ikke længere. Denne Opdagelse har efterhaanden kjølet min Iver for Meget, som tilforn begeistrede mig i det offentlige Liv. Der, saavelsom i Kunstens Rige, synes mig Usandheden at herske, og jeg tilstaaer, at jeg ikke er fri for med Ringeagt at betragte den store Hærskare af Digtere, Critici og Politici, de mange Detailhandlere i Litteraturen, der see med skjæve Blikke hen til Grossererne, og, forsaavidt de formaae, have optaget det gamle Valgsprog: Paix aux cabanes, guerre aux châteaux.

Commerceraaden tog nu tilorde, og sagde: En Strid om det Slags Materier er saa ofte ført mellem vore to Venner her, at der ikke kan haabes paa noget Forlig. Jeg vil ikke komme med mit Besyv i saadanne Sager, jeg er ingen boglærd Mand.

Arnold afbrød ham leende: Men saa er De idetmindste en bogførende Mand.

— Ja, det var ikke godt andet. Men jeg vilde sige: Naar jeg engang imellem har Tid og Leilighed, saa er det mig en stor Vederqvægelse at tage ...

En Priis Tobak, sagde Arnold, paany afbrydende.

Commerceraaden vedblev uden at lade sig forstyrre: en god Bog, og det har mangengang, naar mit Sind har været tungt, opmuntret og trøstet mig, og derfor er det min Mening, at man bør være Den taknemmelig, der saaledes forskaffer os en god Time.

Nei, svarede Arnold, er Bogen betalt, saa har De Intet at takke for, men har De derimod laant den, saa er det en anden Sag, især hvis De bruger at ryge Tobak under Læsningen.

Fruen loe og syntes at more sig over disse sidste Ord. Lusard vendte sig til hende og sagde: Det er en besynderlig Tone, som den unge Herre tillader sig mod Deres Mand.

Han sagde disse Ord sagte, men Fruen udbrød høit med Latter: Herregud! Kan De ikke høre, at det er Ironie?

Ironie! gjentog Lusard forundret.

Hvad er det? spurgte Arnold: Forstaaer Hr. Montalbert ikke Ironie? Den, jeg bruger, f. Ex.?

— Nei, jeg tilstaaer, at det er en Ironie, jeg ikke

kjender, og jeg troer næsten, at hverken Voltaire eller Lichtenberg vilde kjendes ved den, om de hørte den.

— Det skulde jeg sandelig tøge mig let. De salig Herrer høre ogsaa til det Forældede, saavidt jeg kan indsee; thi jeg maa bekjende, at Lichtenberg er et Navn, jeg hører for første Gang, og af Voltaire har jeg faaet Nok ved at blade i en af hans Tragedier. Hvad Mere, han kan have skrevet, skal han faae Lov til at beholde for sig selv og sine Velyndere.

Selskabet blev nu kaldt tilbords, og Lusard sagde ved sig selv: God Nat, min Plan! Vorherre bevare mig fra det Menneske i min daglige Omgivelse, om jeg endogsaa med denne skrigende Poppegøie kunde vinde den yndige Nattergal, som vel desværre synger i hans Buur. Ak! jeg mærker nok, at jeg kommer til at reise hjem ligesaa fattig, som jeg kom.

Ved Bordet sagde Arnold: Apropos om litterære Sager! Hændelsesviis bladede jeg imorges i en Catalog over Bøger, som i disse Dage skal sælges paa en Auction, og der faldt mine Øine paa en Piece med Titel: „Primulae veris, Digte af F. C. Valler.“ Det skulde dog ikke være Dem, Hr. Commerceraad, som i Deres unge Dage havde plukket Auriker i Musernes nys omtalte Lund?

Commerceraaden fik ikke Tid til at svare, da Lusard udbrød: De gjør mig en sand Tjeneste med denne

Efterretning. Den Bog have baade mine Forældre og jeg forgjæves søgt som et tabt Familie-Klenodie. Jeg beder Dem sige mig, hvor Catalogen er at faae, thi jeg skal være en vis Mand ved Auctionen, og Bogen skal blive min, om jeg saa skal betale den tidobbelt.

Jeg troer vist ikke, at den vil blive opdreven for Dem, sagde Arnold leende, jeg skal idetmindste ikke gjøre det.

Det skal De have Tak for, svarede Lusard.

Commerceraaden sagde: Ja den Bog er ogsaa bleven borte i min Faders Huus, den er ligesom forsvunden af Verden. Forfatteren, min salig Fætter Ferdinand Valler, forsvandt ogsaa for dens Skyld for sine Venner og sit Fædreland.

Husets Herre og Frue kjørte strax efter Bordet til et Landsted, en Miilsvei fra Byen, hvor de skulde tilbringe Aftenen. Gjæsterne gik hver sin Vei. De to mindste Børn gik med Stuepigen ud til Tivoli, og de to ældste Døtre bleve, som sædvanlig, ene hjemme.

Den Gaard, som paa den ene Side stødte til Commerceraadens, var et Hotel, hvor der blandt andre Reisende for Øieblikket logerede en Udlænding, der var en gammel Bekjendt af Lusard. Efter at have tilbragt en liden Stund hos de unge Piger forlod han dem for at aflægge et Besøg hos den omtalte Herre. Han var ikke hjemme, hans Dør var lukket, men en Opvar-

ter i Hotellet forsikkrede, at han ventede ham hjem om en halv Time, og foreslog Lusard at tilbringe denne i et Lysthuus i den Huset tilliggende Have. Lusard var træt, han modtog med Fornøielse Tilbudet om at udhvile sig i den friske, duftende Løvhytte. Haven var omgiven af et Plankeværk, der skilte den fra Nabohusets Gaards-plads, men Løvhytten derimod var ved en tæt Hække og et Stakit skilt fra en anden lignende inde paa Naboens Grund. Lusard erindrede sig fra ældre Tider, at der havde hørt en lille Have til Commerceraadens Gaard, han tittede igjennem et mindre tæt Sted af den ellers tykke Hække, og gjenkjendte den gamle, meget lille Have, der kun bestod af den omtalte Løvhytte og et Blomsterqvarteer, hvis Rosen- og Resedaflor sendte sin Duft ind til ham, og vidnede om, at denne Plet endnu maatte have sine pleiende Venner.

Det var varmt, Lusard havde kjedet sig i Middagsselskabet, han følte sig sløv og mat, en behagelig Stilhed herskede omkring ham, og uden at ville det, faldt han isøvn. Han sov saa trygt, at uagtet det var ham halv bevidst, at der blev talt lige ved Siden af ham, formaaede han dog ikke at komme til Besindelse, før han tydelig hørte sit Navn nævne. Han opslog Øinene, men saae Ingen i sin Nærhed; dog blev det ham strax klart, at disse Stemmer kom fra Lysthuset inde i Commerceraadens Have, og at Een af de Ta-

lende ikke var nogen Anden end Mariane, der sagde: Det er et urimeligt Rygte, det maa jeg bedst vide, men sæt endogsaa, at Hr. Lusard virkelig beilede til mig, kan du da troe, at enten han eller noget Menneske i Verden skulde bevæge mig til at bryde den Troskab, som jeg har tilsvoret dig?

Lusard sagde ved sig selv: I Sandhed! det lader til, at min gode Stjerne har ført mig til dette Sted for at ende min Raadvildhed.

Med største Varsomhed, for ikke at blive opdaget, tittede han begjærlig ind gjennem den lille Aabning mellem Hækkens Blade. Han saae Mariane siddende ved en ung Mands Side. De vendte Begge Ryggen til den Løvhytte, hvori Lusard befandt sig, og Løvet dulgte saa fuldkomment Mandens Hoved, at man aldeles Intet kunde see eller opdage af hans Person, uden Dette, at han var høi af Vært, og at hans venstre Haand, som han holdt paa Ryggen af Bænken bag Marianes Sæde, var hvid og veldannet, samt at han paa den har en Ring af en paafaldende Form, med en Steen, hvori der var udskaaret en Delphin, saa smukt og tydeligt, at et mindre skarpt Syn end Lusards vilde have opdaget det i en saa ringe Afstand. Da nu denne halv Usynlige efter en kort Pause begyndte at tale med en ualmindelig sonor Stemme, var denne Stemme

ganske fremmed for Lusard, og han mærkede, at dette Menneske var ham aldeles ubekjendt.

Den unge Elsker, thi som en saadan bebudede han sig strax, sagde efter et dybt Suk: Kjæreste Mariane! Jeg har bedet dig om dette Møde for endnu engang at have en fortrolig Samtale med dig. Jeg vil stræbe at tale saa roligt, som det er mig muligt, og jeg bønfalder dig om ogsaa at høre mig med Rolighed, og ikke afbryde mig, før jeg har udtalt, thi Det, jeg har at sige, koster mig Overvindelse nok at føre over mine Læber.

Du forfærder mig! svarede Mariane. Med en Glæde, som i saa lang, lang Tid næsten var bleven mig fremmed, er jeg kommen her iaften; vil du forvandle den til Sorg?

— O Mariane! Elskværdigste, ædleste, bedste af alle Piger! Jeg har ikke Ord til at udtale, hvor høit jeg føler dit Værd, hvor brændende og dog øm den Kjærlighed er, som jeg saalænge har baaret til dig. Jeg veed, at jeg aldrig vil finde din Lige, og du skal heller aldrig erfare, at jeg har givet nogen Anden din Plads i mit Hjerte, hvorhen endog min ugunstige Skjæbne fører mig. At sige dig Dette er mig en Trang og en Trøst. Troer du mig ikke?

— Jo, jeg troer dig.

— Jeg troer ogsaa dig. Du sagde før, at In-

gen vilde formaae at bevæge dig til at bryde din Troskab imod mig. Derom er ogsaa jeg overbeviist; jeg kjender din mandige Trofasthed, som forener sig med qvindelig Blødhed i din elskelige Sjæl. O lykkalig den Mand, som kan føre en saadan Brud hjem! Ingen Modgang bør nedtrykke hans Mod, intet Arbeide falde ham for tungt. Ak! for silde siger jeg Dette! thi jeg maa tilføie: En saadan Talisman mod Livets Elendighed var min, men jeg var den ikke værd, og maa slippe den af min skjælvende Haand.

— Min Gud! hvad mener du? Hvori bestaaer den Brøde, hvorfor du anklager dig selv?

— Jeg anklager mig for den, som forvolder al Livets Nød: Egoismen, som kun tænker paa sin egen øieblikkelige Tilbøielighed; Hovmodet, som ikke vil underkaste sig den Lov, der er fælleds for hele den faldne Menneskeslægt: „I dit Ansigts Sved skal du æde dit Brød.“ Den, som er ene, har Lov til at leve som den fattige Fugl, der idag finder et Korn og imorgen ligger død paa Sneen; men den Mand, som har bundet en elsket Piges Skjæbne til sin, han skal staae til Ansvar, naar denne Piges skjønneste Aar hensukkes i skuffede Forventninger, naar hun endelig, til Løn for sin offrede Ungdom og Livslyst, opnaaer en huuslig Tilværelse, forbittret af Næringssorger. Nei, det skal

ikke blive din Lod, min unge Rose, hvis friske Blomst af Sorg for mig allerede bøier sit Hoved.

— Hvad mener du? Hvad vil alt Dette sige? Ere vi ikke Begge unge? Er Verden lukket for dig? Er du et uvidende, udueligt Menneske, uden Kundskaber? Ere ikke Alle enige om det Modsatte? Har du spildt din Tid i Ledighed?

— Ikke i Ledighed, men spildt den har jeg alligevel, spildt den for min Fremtids Udsigter, spildt den Formue, jeg for saa faa Aar siden arvede efter min Moders Onkel. Den var ikke stor, men dog kunde jeg have anvendt den fornuftigere end til mine Reiser og mine uendelige Speculationer. Jeg har sagt dig det, min sidste Reise var aldeles uheldig, Alting slog feil, jeg eier ikke Mere end netop til at udføre den Beslutning, som jeg har taget.

— Hør nu ogsaa mig, Ferdinand! Jeg hører ikke til de Fruentimmer, som mene, at en Mand, af Kjærlighed til dem, skal offre sin Tragten efter Ære, eller sin Iver for Videnskaberne. Det er ikke Mandens Kald at leve blot i Tanken om et elsket Væsen, han skal ikke opoffre hvad der udgjør hans Værd som Mand. Det er derimod det qvindelige Kald at forsøde ham Byrden med Kjærlighed og Taalmodighed. Kraft til Dette tiltroer jeg mig. Jeg vil taalmodig vente paa

dig og være glad ved at dele dine Kaar, hvorledes de end ville blive, thi de ere dog dine.

— O Mariane, hold op! mit Hjerte briſter ved dine søde Ord. Men jo herligere du viſer dig for mig, desmere føler jeg det Pligt, ikke at misbruge din Godhed; thi desværre! jeg veed det jo, jeg har seet Exempler nok paa Elſkende, der have talt, som du nu talte, men som have glemt Livets Korthed, de menneſkelige Skjæbners Magt og Uſtadighed, og bittert angret det fordærvede Liv, den i sig selv ſkjønne, men vildfarende Tillid til deres Følelsers Evighed. Det vilde have altfor lange Udſigter, inden jeg turde byde dig at dele min Skjæbne. Aarene gaae tunge, og dog saa hurtige hen. Du har intet behageligt Hjem, ingen kjær Beſkytter mod din Stedmoders Uretfærdighed og Skinſyge. At vide dig i en saadan Stilling nedtrykker mig som en tung Skyld. Derfor har jeg tilſvoret mig selv at handle som en Mand, og ikke vige fra Det, der efter min Overbeviisning er Pligt. Du kjender min gamle Ven og Kammerat Lieutenant Volmer; med ham er jeg kommen hertil, og med hans Bedſtefader, den gamle Commandeur, hvis Skib ligger ud om faa Dage, gaaer jeg til Sydamerica, som jeg har sagt dig. Lad da, som en god og trøſtende Aand, den Tanke følge mig, at en lykkelig Skjæbne venter dig. Jeg troer at vide fra en ſikker Haand, at Hr. Luſard elſker

dig, og hvor kunde en Mand, som han, see og kjende dig, og blive kold for din Elskværdighed? Jeg har aldrig seet ham, men dog er han mig ikke fremmed. Du siger selv, han er ikke ung, men smukkere og elskværdigere end alle de unge Herrer, du kjender. Jeg beder dig, siig ham ikke Nei, naar han beiler til dig, bortstød ikke hans brave, beskyttende Haand. Tænk dig det righoldige Liv, der ved hans Side aabner sig for dig, hvor meget Godt du kan skabe, hvor mange Velsignelser du kan høste!

— Og for at gjøre dette Gode, skulde jeg begynde med en slet Handling? O Ferdinand! Er det dig, som præker denne falske Dyd? Om denne Mand elskede mig og bød mig sin Haand, hvilket han vist aldrig gjør, saa vilde han dog sikkert troe at byde den til en uskyldig Pige med et frit Hjerte, og jeg skulde ræffe ham min som en Bedragerske!

— Nei, nei! uskyldigste, reneste af alle Piger! Du skulde betroe ham Alt, meddele ham denne vor Samtale og derved dobbelt befæste dig i hans Agtelse.

— Nei, det gjør jeg ikke. Jeg vilde være lyksalig ved at leve hos Lusard, som en Søster, som en Datter; jeg vil græde hjertelige Taarer, naar denne min eneste beskyttende Ven forlader os, men hans Hustru vil jeg ikke være, jeg er ikke værdig dertil, da mit Hjerte er opfyldt af en Andens Billede. Er Det din

Kjærlighed, at du saaledes vil ligesom bortgive mig? Du elsker mig ikke længere, thi ellers vilde du ikke glemme min Smerte ved dine grusomme Ord. Nei, du elsker mig ikke, du offrer mig til din Stolthed.

— Ak, Mariane! skal jeg endnu tømme den bittre Kalk at være misfiendt, misforstaaet af dig?

Den unge Mand drog Veiret dybt. De taug Begge. Endelig sagde han med kjendelig Anstrengelse: Fremtiden staaer i en høiere Haand. Der er en evig Retfærdighed, den vil belønne dine stille Dyder, det er ikke muligt andet. Men jeg maa ikke forspilde dit skjønne Liv. Det maa saa være, jeg er kommen for at sige dig det: Du er fri! jeg løser dig fra alle de Baand, der bandt dig til mig! Her er din Ring! giv mig min tilbage!

Lusard saae, at den unge Mand drog en lille simpel Ring af sin høire Haand og rakte den til Mariane, der skjød hans Haand tilbage og sagde med en Stemme, der tydelig kæmpede med Graad: Nei, jeg tager den ikke tilbage. Jeg vil ikke paatrænge mig en Mand, der ønsker at bryde vort Baand, men min Ring vil jeg aldrig see mere, du kan kaste den i Havet, naar den sidste Skygge af vort Fædrelands Kyster forsvinder for dine Øine. Heller ikke giver jeg dig din tilbage. Skjult som min Kjærlighed har jeg baaret

den i tre Aar, den skal ikke forlade mig i dem, jeg har tilbage.

Hun reiste sig. Den unge Mand greb hendes Haand, og spurgte: Vil du saaledes forlade mig?

— Jeg har Intet mere at sige.

— Dog, et Farvel! et hjerteligt Farvel! Et eneste Favntag til Afsked!

Hun kastede sig i hans Arme, hæftig grædende, rev sig derpaa løs og gik bort uden at sige et Ord. Den unge Mand kastede sig med Ansigtet ned mod Bænken og overlod sig til en Smerte, hvortil han visselig ikke formodede eller ønskede Vidner. Endelig reiste han sig ogsaa og gik.

Lusard blev endnu siddende, forundret, bevæget og tankefuld. Det var blevet halvmørkt, og han gik sagte bort, uden videre at tænke paa det Besøg, der var Grunden til hans Komme.

Han ilede til Dalund og betroede den gamle Ven den Scene, han nys havde oplevet. Hvor, udbrød han, skal jeg søge denne Ubekjendte? Har De nogen Anelse om, hvem det kan være?

— En Anelse har jeg vel, men ingen Vished. Jeg troer, at det maa være en meget smuk Sofficeer, som for et Par Aar siden kom jævnlig i Vallers Huus, og hvis Kjærlighed til Mariane maatte falde Enhver i Øinene. Han har længe været fraværende, men jeg

har seet af Bladene, at han er kommen nylig hjem og er paany udcommanderet, jeg erindrer ikke hvorhen eller med hvilket Skib, men hans Yttringer, som De fortæller mig, synes at passe med alt Dette. Hans Navn er Kremnitz.

— Og hans Dobenavn?

— Det kjender jeg ikke. Med F begynder det imidlertid, saameget erindrer jeg efter at have seet det i Bladene. Det glæder mig forresten, at det ikke er Arnold, som Mariane elsker.

— Men hvorledes skal jeg komme til Vished om, at denne Søofficeer virkelig er den Rette? En Misforstaaelse vilde her være altfor slem. Til min Plan i det Hele vil en Søofficeer ikke passe. Han forlader sagtens ikke sin Carriere for at blive Godseier, men Marianes Skjæbne kan jeg maaskee sikre. Det Udbytte maa jeg idetmindste have af min Reise hertil.

Søg at udfritte Colette, svarede Dalund: Hun er snu, og har maaskee Søsterens Fortrolighed. Dertil er hun en lille Sladerhank, der kan blive til noget meget Slet eller meget Godt, efter Omstændighederne.

Etatsraad Dalund bedrog sig imidlertid i denne sin Formodning om Colettes Mangel paa Taushed, thi uagtet at Lusard den næste Dag med største Snildhed bestræbte sig for gjennem hendes Meddelelser at erfare Noget angaaende Søsterens Forhold, erholdt han dog

ikke mindſte Oplysning, og med alt Dette havde Mariane ikke kunnet ſkjule Grunden til det Sindsoprør, hvori hun den forrige Aften havde viiſt ſig for den deeltagende Veninde. Luſard beſluttede, ſom eneſte Udvei, ligefrem at henvende ſig til Mariane ſelv; men den ſtakkels Pige var ſaa bleg, hendes Udſeende ſtod i en ſaa ſkarp Modſigelſe med den Sindsro, ſom hun beſtræbte ſig for at viſe, at han ikke vovede at berøre den delicate Sag, men opſatte det til et beleiligere Øieblik.

Den foromtalte Bog-Auction var imidlertid i fuld Gang. Luſard havde allerede bivaanet dens Begyndelſe, og begav ſig igjen derhen om Eftermiddagen, da rimeligviis den Bog, han ønſkede, vilde blive ſolgt. Kort efter hans Indtrædelſe i Auctionsſalen kom Touren ogſaa til den. Den blev lagt paa Bordet, og opraabt for to Mark. De, ſom ſad nærmeſt Auctionarius, kaſtede et Blik i den, og Nogle yttrede i Stilhed, at der neppe vilde ſkee noget Bud paa den, da Luſard hurtigt nikkede til Auctionarius, der udraabte: „To Mark er budet.“ — „Tre!“ lød en Stemme, og Luſard bemærkede en ung Mand, der ſtod ligeoverfor ham bag nogle ſiddende Perſoner. „Fire Mark, fem, en Rigsbankdaler“ lød det nu vexelviis mellem de to Bydende, derpaa: “Otte Mark, ti Mark, to Rigsbankdaler.“ Nogle Eiere af Leiebibliotheker bleve opmærkſomme, og tænkte,

at der maatte være noget Aparte ved den tilsyneladende ubetydelige Piece, de begyndte nu ogsaa at byde, og fulgte med indtil tre Rigsbankdaler, hvorpaa de traf dem tilbage, medens de to ivrige Lidhavere vedbleve med en sand Spiller-Paroxysme at stride om Byttet. Ti til tolv Daler vare allerede budne. Auctionarius fik neppe Tid til at nævne Budet, før et høiere blev gjort. Alle Tilstedeværende betragtede med Forundring de to Medbeilere, hvis Hæftighed steg med hver Secund. Bogen gik Bordet rundt, Alle besaae den med Nysgjerrighed, medens de Paagjældende vedbleve saaledes at overbyde hinanden, at man med spændt Forventning imødesaae, hvorledes Dette skulde ende. Omsider, da man var stegen til 25 Rbdlr., taug den unge Mand, og Bogen blev tilslagen Lusard, der med smilende Mine lagde Pengene paa Bordet for Auctionarius, og greb den kostbare Bog som sin retmæssige Eiendom. Han betragtede nu nøiere sin Modstander, der med en vis tungsindig Mine fulgte hans Bevægelser, da han aabnede Bogen og derpaa stak den til sig.

Der var i dette ham ubekjendte Menneskes Physionomie og hele Holdning noget Ædelt og Udmærket, som frapperede ham. Han søgte at komme i Berørelse med ham, og da de omtrent i samme Øieblik traadte ud af Huset, nærmede han sig, hilsede ham og sagde: Tillad, at jeg maa følge et Stykke med Dem hen ad

Gaden; vi fulgtes saa trolig med hinanden ved Auctionen.

Den unge Mand lettede paa Hatten uden at svare.

Lusard vedblev: Uagtet det, af private Grunde, var mig særdeles kjært at blive Eier af den Bog, som vi opdrev for hinanden, og som jeg ikke havde opgivet for den dobbelte Priis, saa gjør det mig dog ondt, at en Anden, som naturligviis maa have havt en lignende Interesse, har maattet overlade mig den.

Den Ubekjendte svarede med en Stemme, som Lusard troede at gjenkjende: Det skal ikke gjøre Dem ondt, thi ærligt talt var det en Daarlighed af mig at indlade mig i en Bekostning, der forholdsviis overgik min Evne, men jeg havde en barnagtig, en næsten overtroisk Begjærlighed efter at eie denne Bog. Ja hvorfor tør jeg ikke sige en barnlig Kjærlighed til den, eftersom dens Forfatter var min Bedstefader?

— Hvad hører jeg! Er De Bergland? En Datterson af Ferdinand Valler?

— Ja jeg er Ferdinand Bergland. Er mit ubetydelige Navn Dem bekjendt.

— Ja tilvisse! De er min Slægtning, som jeg længe har søgt, fordi jeg anseer ham som mig nærmest af alle Mine. Mit Navn er Lusard de Montalbert.

Den unge Mand tog Hatten af og fæstede sine Øine med et ubeskriveligt Udtryk paa den Talende, der

vedblev saaledes: Mine afdøde Forældre ærede og elskede i Deres Bedstefader den kjæreste, fortroligste Ven. Fra min Barndom af er hans Navn nævnet for mig af kjærlige, taknemmelige Læber; jeg selv erindrer at have seet ham og elsket ham af mit barnlige Hjertes Fylde. Jeg beder Dem, kjære Fætter, følg mig til mit Logis, og und mig en Samtale; jeg haaber, at den ikke skal være Dem ubehagelig.

Saasnart de vare indtraadt i Værelset, fremtog Lusard Bogen og leverede den til Ferdinand, idet han sagde: Tag denne Bog, der i Sandhed synes at spille en mystisk Rolle i vor Familie. De er nærmere til den end jeg; den skal være Deres, og nu beder jeg Dem, læg Deres Hat og Handsker fra Dem, og sæt Dem her hos mig, i venlig Fortrolighed, som det sømmer sig ærlige Frænder.

Da Ferdinand aftog sine Handsker, greb Lusard hans venstre Haand og sagde smilende: Denne Ring var netop hvad jeg haabede at see. Den kjender jeg.

Ferdinand saae forundret paa ham, og svarede: Den har tilhørt min Moders Onkel, en Mand, der har været god imod mig.

Mit Bekjendtskab med den er meget nyt, sagde Lusard, ikke ældre end fra iaftes, men den er mig et særdeles velkomment Tegn, der bekræfter den Formodning, som Deres Stemme allerede havde indgivet mig:

at jeg paa en dobbelt Maade finder i Dem Noget, som jeg længe har søgt, og hvorfra jeg har knyttet mine høieste Ønsker. De er Ferdinand Vallers Datterson og Mariane Vallers Elsker. De seer forbauset paa mig. Frygt ikke, min unge Ven! jeg er ikke Deres Medbeiler, som De troer, skjøndt det visselig er et af mine varmeste Ønsker at binde Deres Elskedes Skjæbne nær til min. Lad mig løse Dem denne Gaade. Et Tilfælde, eller, rettere sagt, en høiere Styrelse, for hvilken jeg i dette Øieblik takkende bøier mig, førte mig iaftes til en Løvhytte, tæt ved Siden af den, hvori De havde sat Mariane Stævne; jeg gjenkjendte hende, jeg havde Grunde til at ønske at erfare hendes Sindelag, og jeg var Vidne til Deres Samtale.

Med kjendelig Forlegenhed svarede den unge Mand Ak! naar saa er, maa jeg befrygte, at De finder mig haard og ukjærlig. Jeg selv har i en søvnløs Nat spurgt min Samvittighed, om jeg ikke var det. Men Gud er mit Vidne til den smertelige Kamp, det kostede mig.

— Ja, ogsaa jeg var Vidne til denne Smerte, og ogsaa jeg har spurgt mig selv, om De var at berømme eller at dadle, og jeg tilstaaer Dem ærligt: I dette enkelte Tilfælde dadler jeg Dem; thi et saa dybtfølende Gemyt, som Marianes, bærer, uden at knuses den ydre Modgangs Tryk, men af den Elskedes Haand

modtager det kun altfor let et uhelbredeligt Hjertestød. Har da det friske Haab, Mod og Udholdenhed saaledes forladt Nutidens Ungdom, at den ikke tør prøve at løfte Livets Byrde? De er, det veed jeg, et Menneske med mange Kundskaber; hvorfor behøver De at forlade Deres Fædreland og sønderrive et Baand, der var Dem selv dyrebart?

— O kjære Onkel! De er ædel, viis og forsøgt i Verden. Dog er der Eet, hvori De ikke er forsøgt: De har aldrig kjendt den bittre Ydmygelse, hvormed den stolte Verden nedtrykker den Fattige, Den, som ingen borgerlig Stilling, intet Navn giver Anseelse i dens Øine. Jeg har Uret i at have forspildt den Tid og forsømt de Veie, som føre til disse uundværlige Goder: borgerlig Agtelse og sorgfrit Udkomme; men dog er jeg mig bevidst, ikke at have spildt min Tid i Ørkesløshed. Tvertimod! En Iver for i Naturen, i Videnskaberne at finde et Lys, som maaskee ikke aabenbarer sig for Den, der med altfor rastløs Iver vil gribe det, det er min Brøde, men derfor er jeg ingen Dagdriver og Vagabond, men jeg veed, at det er de Hædersnavne, som man almindelig tillægger mig, og det kunde min Æresfølelse ikke bære. Derfor vilde jeg flye til Verdens Ende og søge en Fred og et Brød, jeg ikke kunde finde her. Maaskee har jeg ogsaa heri Uret. Men jeg har følt mig saa forladt. Nu har jeg fundet

Dem. Mit Hjerte bøier sig til Dem; det er længe siden, det følte sig hendraget mod noget Menneske. Led mig! jeg skal følge Deres Villie.

— Det er et Ord. Jeg er ene, uden Hustru eller Børn; ogsaa mit Liv har havt sin ustadige, omflakkende Periode. Dog er der Eet, hvori jeg har virket og saaet en Sæd for Fremtiden: Jeg er Eier af et stort Gods; mange Menneskers Vel, mangt et nyttigt Foretagende er afhængigt af dets Bestyrelse. Jeg ønsker at efterlade det i en kraftig og kjærlig Haand, jeg ønsker at forskjønne min Eensomhed, at forsøde min tilstundende Alderdom i et lykkeligt Familieliv. Med eet Ord, jeg ønsker mig en Søn og Arving; for at finde en saadan i mine Frænders Kreds, er jeg reist hertil fra mit Hjem. Jeg har nærmest tænkt paa min Onkel Ferdinands Børn, jeg har søgt forgjæves den Eneste af hans Stamme; jeg har fundet den elskelige Mariane, jeg ønskede at vælge Den, hun havde valgt efter sit Hjerte. Uventet finder jeg begge mine Ønsker forenede i Dem. Min unge Ven! Vil De være mine brave Landfolk en Fader og mig en Søn, saaræk mig Deres Haand!

Ferdinand greb hans Haand og trykkede den til sine Læber, uden at kunne tale.

Saa kom, sagde Lusard: Lad mig føre Dem tilbage til det Huus, hvorfra De uretfærdigen blev for-

dreven, og medens De kaster Dem for Marianes Fødder og erholder hendes Tilgivelse, skal jeg tale med hendes Fader, og det skal, som jeg haaber, være mig let at bringe Dem hans Samtykke og Velsignelse.— —

En deilig Septemberdag, henimod Solens Nedgang, sad den unge Mariane Bergland i den prægtige Have paa det skjønne Herresæde, hvor Lusard for kort Tid siden triumferende havde indført det lykkelige unge Ægtepar, og i deres Følge den muntre Colette. Begge Søstrene sad ved deres Haandarbeider i Løvhytten. De loe og spøgte som glade Børn, da Lusard traadte ind til dem med Ferdinand, og sagde: Baade Himmel og Jord ere iaften saa skjønne. Vi vil ret nyde denne Aften. Jeg beder dig, kjæreste Mariane, at lade vort Aftenbord dække i denne Løvhytte, at lade den oplyse og oppynte med duftende Blomster, hvormed dine og Colettes venlige Hænder kunne pryde dette Bord, omkring hvilket vi ville samles. Ferdinand har lovet at oplæse en Bog, som det interesserer os Alle at lære at kjende.

Efter et Par Timers Forløb samledes man efter Aftale. Lamperne brændte roligt i den stille Nat, medens Maanen kastede sine blaalige Straaler lige ind paa Bord og Blomster, ligesom for at gjøre de jordiske Lys tilskamme. Og Stjernerne høit paa Himlen titted med zittrende Bevægelse nysgjerrige ind gjennem Løvet. Fer-

dinand begyndte nu med sin sonore Stemme at foredrage de ungdommelige Digte, der saa mægtigt havde grebet ind i deres Forfatters og hele den Vallerske Slægts Skjæbne. Han læste dem fra først til sidst, thi Ingen af hans Auditorium vilde undvære et eneste Blad af disse dem hellige „Primulae veris."

Da Læsningen var tilende, udbrød Lusard: Det er, som Ossian siger, Røster fra en Tid, som ikke er mere.

Det er for mine Øren en skjøn Røst, sagde Mariane, en ungdommelig Stemme, der lyder fra Hjertets Dyb, og om den og nu og da tager en enkelt falsk Tone, saa synger den dog som Fuglen, blot for at synge, af et ærligt og varmt, livsfrodigt Bryst.

Vel sandt, svarede Ferdinand: Men med al Kjærlighed og Respect for min Bedstefader, saa er det dog vist, at om disse Digte nu kom ud, saa vilde man finde dem ubetydelige, uanseet at de stemmede nok saa meget med Tidens politiske Anskuelser. Det er dog ikke at nægte, at vor Tid i en luttret og forædlet Smag staaer langt over den, da disse Digte saae Lyset.

Det er sandt, svarede Lusard: Vor Tid vilde vrage Meget baade i Kunsten og i Livet, hvormed hine Dage toge tilsakke, og det taler jo vistnok for dens forædlede Smag.

Ja, bemærkede Ferdinand: og naar man betænker,

at det imidlertid dog kun er et halvt Seculum siden den Tid, vi omtale, er det da ikke, som om Verden i dette Tidsrum var bleven en anden i saa mange Henseender?

Ak! sagde Lusard: I det Øieblik, du siger Dette, gribes jeg netop af den Tanke, at Alt i Livet saa paafaldende gjentager sig. Vi sidde her en Septemberaften i Maanestin i en med Lys og Blomster udziret Løvhytte, og læse denne Bog, hvis første Fremtrædelse, efter mine Forældres Beretning blev feiret af dem paa en ganske lignende Maade, i en Løvhytte som denne, i en Aften som denne; og ganske som en Efterligning af hin lille Fest, helligholdt min Fader sine Ungdoms-Minder med sin længe savnede Ven, i den samme Løvhytte, hvor vi nu sidde, og her erfarede han af Ferdinand Valler for første Gang sin Sons Tilværelse og sin trofaste Elskedes Skjæbne. Her have vi nu ogsaa feiret en Gjentagelse af hine for mine Forældre saa uforglemmelige Aftener, men — som Alt i Livet — under en anden Form; og saaledes synes det mig, i det Store som i det Smaa, at Alt gjentager sig. Jeg tilstaaer, at jeg ikke troer paa en ny Guldalder hernede i vor jordiske Tilværelse, eller et tusindaarigt Rige, hvori alle stridende Kræfter skulle forsones. Menneskeslægten bliver i Grunden den samme, de samme Lidenskaber, de samme Ideer komme tilbage, men under forandrede Former.

Men dog, udbrød Ferdinand, under skjønnere, kla-

rere og friere Former. Jeg glæder mig over at leve i en Tidsalder, der, tiltrods for sine Mangler, gjør saa mægtige Fremskridt i saa mangen Retning. Jeg bekjender mig til den Tro, at Menneskeslægten vel gjennem Oscillationer, men dog med stadig Gang nærmer sig det Fuldkommenheds-Maal, som er tænkeligt for en jordisk Tilværelse.

Amen! sagde Lusard: Ja, ja, vi ville haabe det! Vi ville som brave Sofarende tillidsfulde skue hen til den kraftige Haand, som styrer Roret, om vi end kun gjennem Taager formaae at skimte den, og vi ville holde fast ved Ankret, om ogsaa Bølgerne slaae vrede imod det og true med at fravive os det.
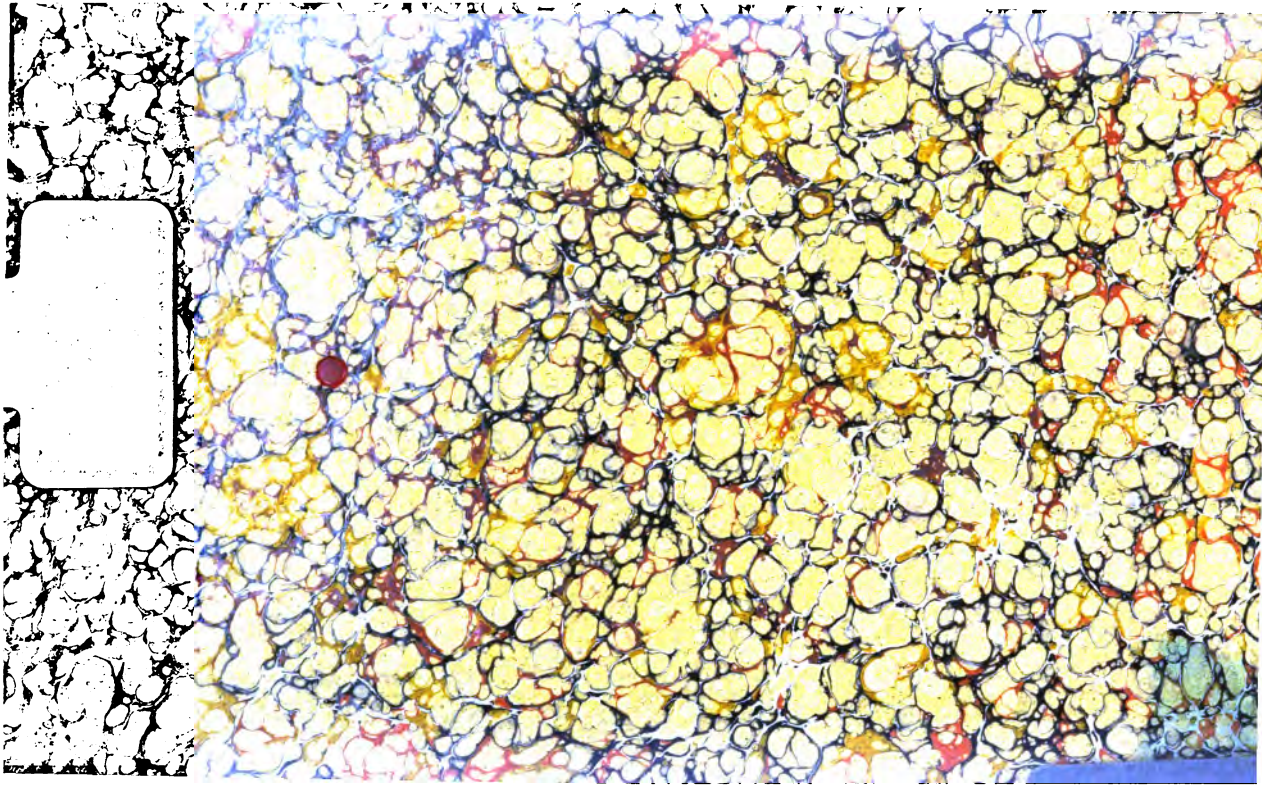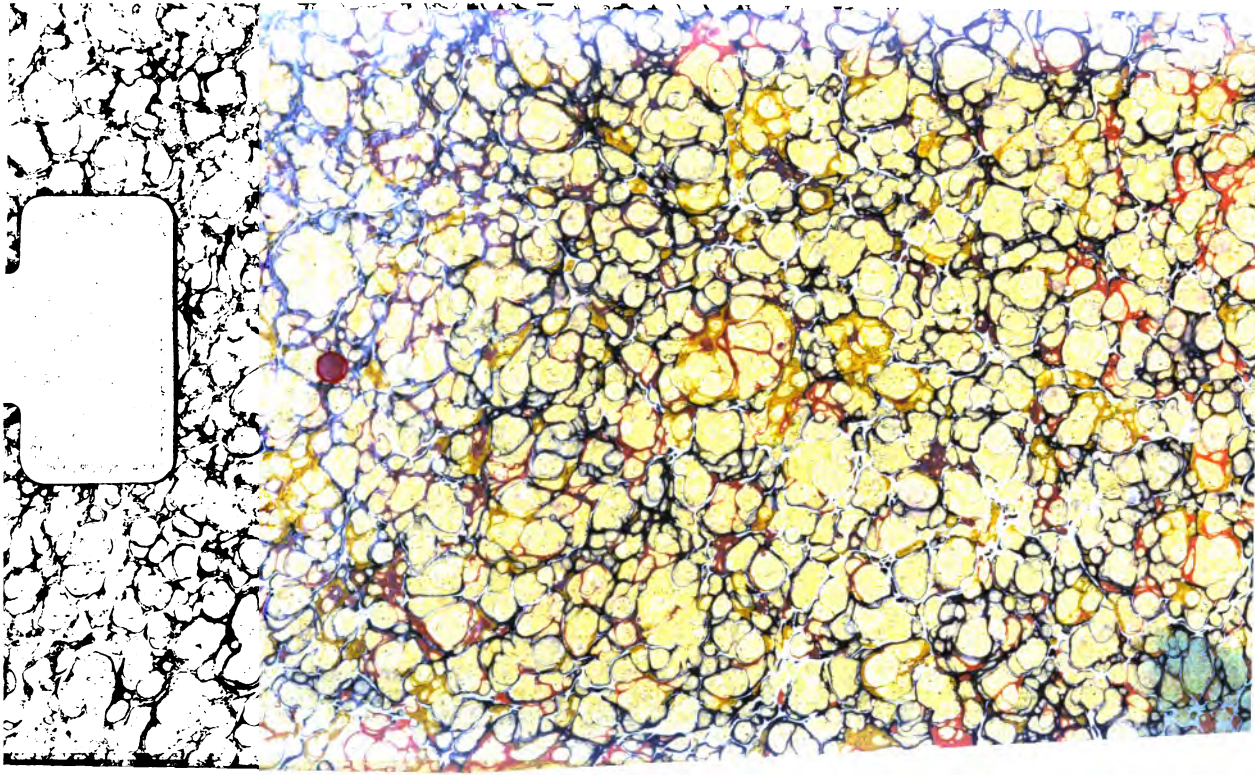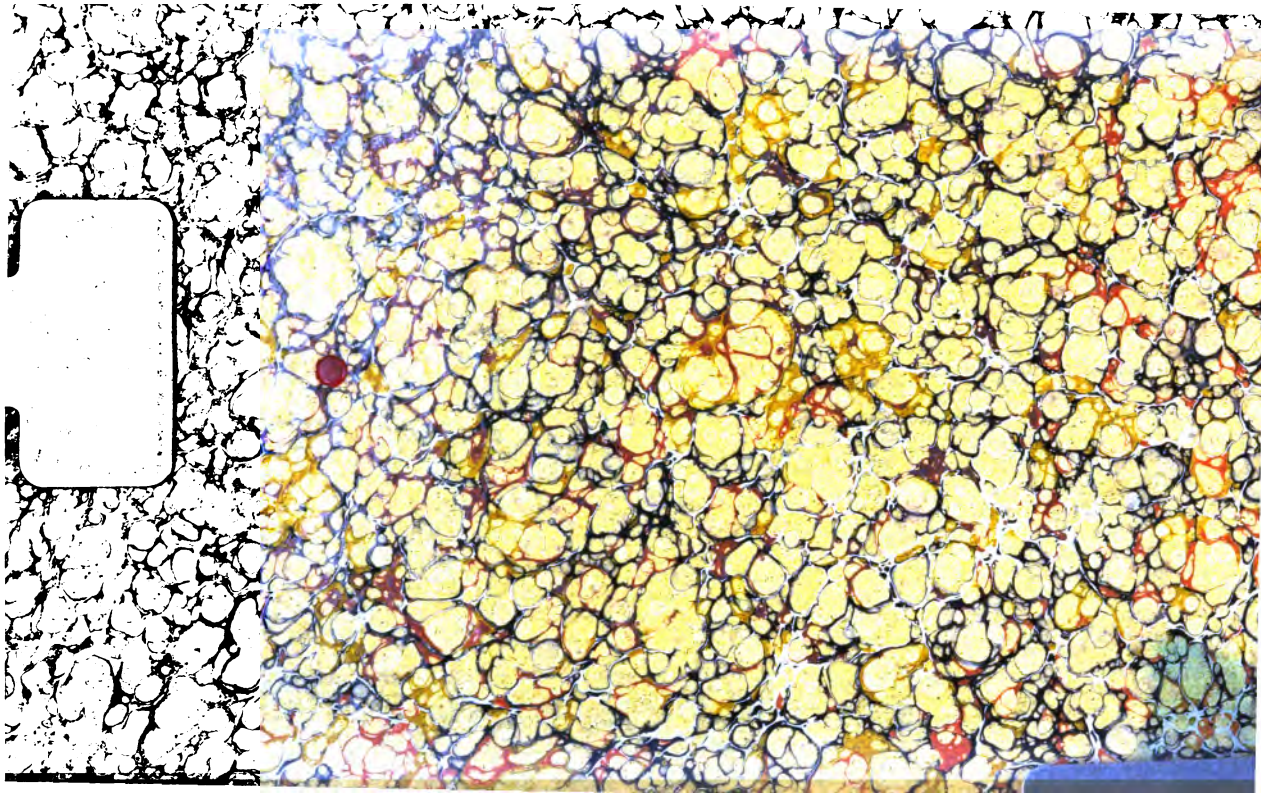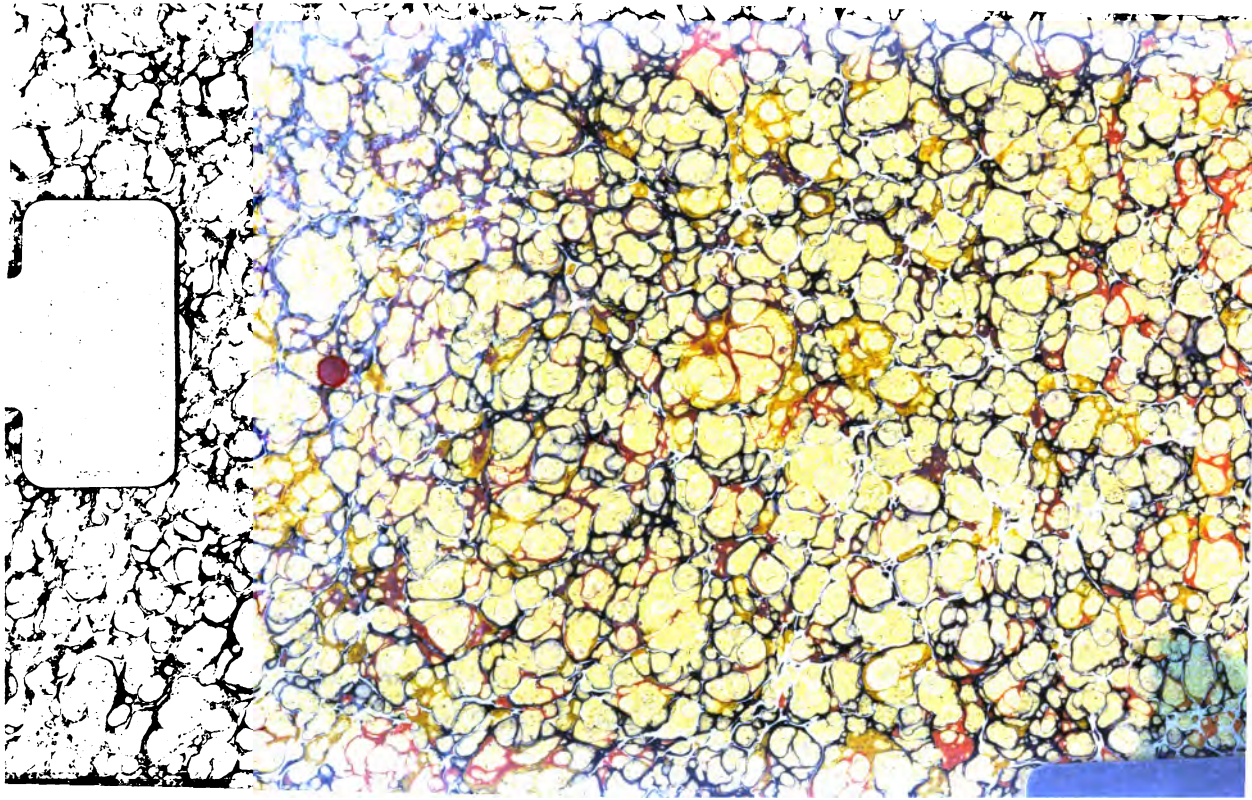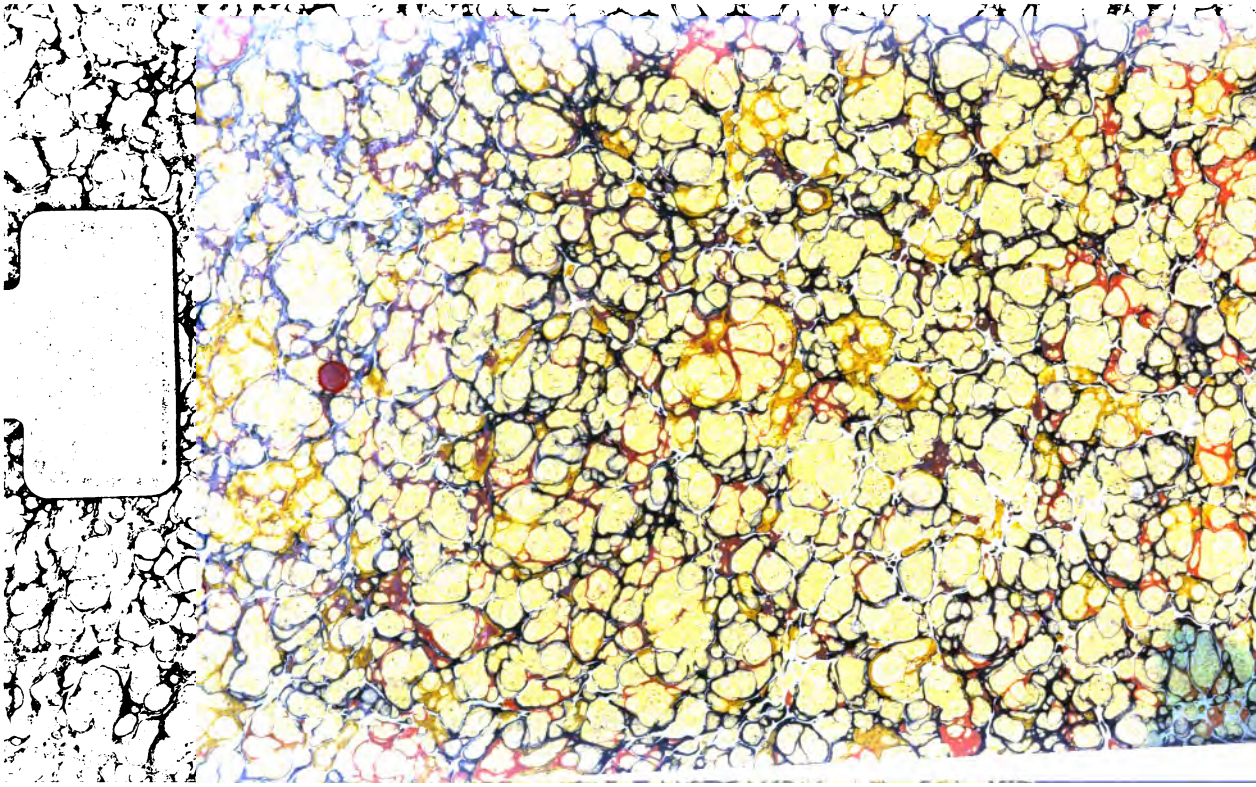
71722066